

Beretning 2017

Lands-
organisasjonen
i Norge

INNHOOLD

TARIFFPOLITIKK	9
Tariffrevisjonen	9
Tariffrevisjonen – andre områder	18
Arbeidstid	19
Inntektsregulering for pensjonistene	20
Avtalefestet pensjon (AFP)	22
Evaluering av AFP i privat sektor	23
Sluttvederlagsordningen	23
LOV- OG AVTALEVERK	24
Hovedavtalen LO–NHO	24
Lovgivning	24
Arbeidsrett	25
Den faste tvistenemd	28
Tariffnemnda – allmenngjøring	28
Sivil rett	29
HOVEDORGANISASJONENES FELLESTILTAK (HF)	32
FELLESTILTAKENE LO–VIRKE	35
FELLESTILTAKENE LO–SAMFO	38
DEMOKRATI	40
Bedriftsdemokrati og konsernfaglig samarbeid	40
ARBEIDSMARKED, NÆRINGS- OG SYSSELSETTINGSPOLITIKK	41
Norsk økonomi	41
Næringspolitikk	46
Bistand ved omstilling	51
Sosial dumping og useriøsitet i arbeidslivet	51
MILJØ OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING	53
Klima, miljø og bærekraftig utvikling	53

ARBEIDSMILJØ	55
Arbeidsmiljøloven mm.	55
Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv – 2014–2018	55
Hovedorganisasjonenes fellestiltak – sykefravær (HF-S)	56
Regelverksutvikling	56
Psykososialt arbeidsmiljø	57
Personvern	57
Fysisk, kjemisk og biologisk arbeidsmiljø	58
Bedriftshelsetjeneste (BHT) og arbeidsmedisin	59
Arbeidstilsynet	60
Statens arbeidsmiljøinstitutt	60
Standardisering	60
Delingsøkonomi/plattformøkonomi	61
Akan, Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk	63
Arbeidsmiljøopplæring	63
LIKESTILLINGSPOLITIKK	64
NOU om offentlig støtte til barnefamilier	64
Forslag til felles likestillings- og diskrimineringslov i Stortinget	64
8. mars: Felles lunsjmøte med Arbeiderpartiet og lansering av Fafo-rapport om seksuell trakassering i arbeidslivet	65
CSW – FN's kvinnekommisjon	65
Arbeidsgruppe for likestilling under Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd (ALPR)	65
ITUCs 3. kvinnekongress på Costa Rica	66
#Metoo: Et tidsskille i kampen mot seksuell trakassering?	66
FORSKNING OG UTDANNING	68
Forskning	68
Forskningsaktivitet i LOs regi	68
Innovasjon	69
Digitalisering	70
Næringsrettet forskning	70
LOs utdanningsfond	70
Utdanningspolitisk arbeid	73
Grunnskole og videregående opplæring	74
Høyere yrkesfaglig utdanning (fagskole)	76

Universitets- og høyskoleutdanning	77
Etter- og videreutdanning og livslang læring	77
Internasjonalt utdanningsarbeid	77
LO-TILKNYTTETE ORGANISASJONER	78
Sørmarka AS	78
Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS – AFR	80
Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek	81
ORGANISASJONSARBEID	84
Medlemsutvikling	84
Rekruttering og organisasjonsutvikling	84
Organisasjonsoffensiv – «Organisering til tusen»	85
Innledninger og holdningsskapende arbeid	85
Ekstraordinær kampanje for organisering i servicesektoren 2016–2019	86
Koordineringsutvalget for rekruttering og medlemsservice	86
LO Ingeniør	87
Organisasjonsgjennomgangen	87
LOs lokalorganisasjoner og LO-sentrene	87
Organisasjonsnett	87
LOs konferanse for lokalorganisasjoner	88
LOs organisasjonskonferanse	88
Påskearrangement for vanskeligstilte: «Inn i varmen»	88
Formidling av arbeiderhistorie	89
Historielunsj	89
LO IKT-konferanse	89
Nordisk organisasjonskonferanse	89
Store anlegg	90
LOs STUDENT- OG UNGDOMSARBEID	97
LOs sommerpatrolje	97
Ungdomsvalgkamp	98
Profilering og materiell	98
Kurs, skoling og konferanser	99
Politisk representasjon	99
Andre aktiviteter	99
Internasjonalt arbeid	100
LOs student- og elevmedlemskap	100

Klimastrategisk plan	101
Samarbeid med andre organisasjoner	101
INTERNASJONALT ARBEID	102
LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner	104
SAMAK	110
ILO	110
LOs Europa-arbeid	112
Internasjonal sikkerhetspolitikk	113
Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS)	113
Internasjonalt informasjonsarbeid	115
LOs jubileumsfond for tillitsvalgte i utviklingsland og Øst- og Sentral-Europa	115
LOs fond for utdanning av jurister i den tredje verden	115
SAMARBEID MED ANDRE ORGANISASJONER	116
Samarbeidskomiteen LO/Ap	116
Samarbeidsavtalen mellom LO og Norges Skiforbund Hopp	116
LOFAVØR	120
LOfavør	120
LOs INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONSVIRKSOMHET	125
Radio Riks	125
LO Media	125
Media	126
Profilering	126
Sponsorvirksomhet	127
Nettsider og sosiale medier	127
LO-kongressen – profilering	128
Mellomoppgjøret – informasjonsopplegget	130
Arendalsuka	131
Valgkamp på nett og sosiale medier	131
STORTINGSVALGET 2017	133
LOs medlemsdebatt foran LO-kongressen og stortingsvalget 2017	133
Valget 2017	133

LOs EGEN ORGANISASJON	135
Kongressen	135
Representantskapet	136
Sekretariatet	136
LOs kontrollkomité	139
Sekretariatsoppnevnte utvalg	140
* Inntektspolitisk utvalg	140
* LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg	141
* LOs kulturutvalg	142
* Organisasjonskomiteen	144
* LOs sentrale ungdomsutvalg	145
* LOs OU-fondsstyre	146
Andre utvalg	147
* LOs samferdselspolitiske utvalg	147
* LOs olje- og gassutvalg	148
* LOs nordområdeutvalg	148
* LOs forum for LHBT-personer i arbeidslivet	148
* LOs forum for inkludering i arbeidslivet	149
* Fagligpolitisk utvalg for helse	150
* LO Selvstendig	151
* LO Kultur	151
* LO Luftfart	151
* LOs utvalg for rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning	152
* Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker – AFR 2025	153
* Fellesskoleringsrådet (FSR)	153
* LOs maritime utvalg	154
* LOs stedsutviklingsutvalg	154
LOs offshorekontor	155
Folkets Hus Landsforbund	155
Folkets Hus Fond	159
ADMINISTRASJON	160
Ledelsen	160
Økonomiavdelingen	161
Personal- og utviklingsavdelingen	164

Informasjons- og rådgivningsavdelingen	166
Forhandlings- og HMS-avdelingen	166
Internasjonal avdeling	167
Organisasjonsavdelingen	168
Juridisk avdeling	169
Samfunnspolitisk avdeling	171
Næringspolitisk avdeling	172
REPRESENTASJON	173
Styrer, råd og utvalg	173
Landsmøter	188
Internasjonale kongresser	189
Delegasjoner/konferanser	190
DISTRIKTSKONTORENE	192
Østfold	192
Oslo og Akershus	200
Hedmark	209
Oppland	212
Buskerud	219
Vestfold	233
Telemark	229
Aust-Agder	236
Vest-Agder	240
Rogaland	244
Hordaland	248
Sogn og Fjordane	252
Møre og Romsdal	256
Sør-Trøndelag	261
Nord-Trøndelag	272
Nordland	277
Troms	283
Finnmark	284
STATISTISK OVERSIKT	290
Godkjente/tariffrettslige konflikter 2017 – vedlegg	290
Tabell I, II og III – vedlegg	291

TARIFFPOLITIKK

Tariffrevisjonen

MELLOMOPPGJØR LO–NHO-området

Representantskapet vedtok retningslinjene for oppgjøret 21. februar (vedlegg 1). Kravet til lønn ved hovedoppgjøret til oppfølging i annet avtaleår lød:

- «Vårt hovedkrav til lønn er å sikre medlemmenes kjøpekraft. For å fremme seriøsitet og likelønn og motvirke lavlønn
- heves overenskomstenes lønnsatser
 - fremmes det særskilte økonomiske krav for lavlønte som tradisjonelt får lite ut av eller ikke har lokale forhandlinger
 - prioriteres kvinnedominerte grupper innenfor sentralt avtalte rammer i offentlig sektor.»

Den økonomiske situasjonen og utsiktene utelukket like sterk reallønnsutvikling som fram til 2015. For 2017 ble det lagt til grunn at lavere prisstigning enn året før ville gjøre det enklere å sikre eller øke reallønnen. Tiltak for lavlønte og likelønnsutvikling ble prioritert.

LO–NHO

Partene kom 14. mars fram til en forhandlingsløsning som ble vedtatt. Et generelt lønnstillegg til alle på kr 0,50 pr. time fra 1. april 2017 og ytterligere kr 1,50 pr. time fra samme tid til arbeidstakere på overenskomster med gjennomsnittslønn under 90 prosent av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn i 2016 (tilsvarte 407 265 kroner), var resultatet. Mens kvinner utgjør en fjerdedel av alle i området, utgjorde de halvparten av dem som fikk lavlønnstillegget. Tilleggene hadde dermed både lavlønn- og likelønnsprofil.

Lokale forhandlinger skulle ifølge protokollen være reelle og føres på basis av de enkelte overenskomster og den enkelte bedrifts økonomiske virkelighet. Partene forutsatte at den samlede lønnsveksten avtalt sentralt og lokalt skulle være normgivende både for ledere og andre grupper av arbeidstakere i bedriftene, og for hele arbeidsmarkedet for øvrig.

På bakgrunn av vurderinger gjort av NHO, i forståelse med LO, ble

årslønnsveksten i industrien samlet i NHO-området anslått til 2,4 prosent i 2017. Denne rammen har i tråd med frontfagsmodellen vært retningsgivende for de påfølgende oppgjørene.

ANDRE OMRÅDER

Mellom Virke og LO kom en til forhandlingsløsning 17. mars, som ble vedtatt. For Landsoverenskomsten HK og Grossistoverenskomsten NTF, ble det ikke gitt tillegg fra 1. april. Økte minstelønnsseter som følge av garantitillegg på Landsoverenskomsten ga likelønnsprofil, siden kvinner i større grad enn menn er på satsene. For Student-samskipnadene ble en ramme på 1 prosent fra 1. april for lokale forhandlinger avtalt. De andre avtalene mellom LO og Virke fulgte modellen fra LO–NHO-oppjøret, med kr 2,00 pr. time i tillegg fra 1. april for lavlønnsoverenskomstene og kr 0,50 ellers.

Det siste var også tilfellet i oppjøret med Samfo (kooperasjonen), men her ble det gitt et lavlønns tillegg på kr 1,50 pr. time fra 1. april for ansatte omfattet av Landsoverenskomsten med HK.

Finans Norge og LO/HK og Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund kom 25. april 2017 fram til en forhandlingsløsning, som senere ble vedtatt. Det ble avtalt et generelt tillegg på lønnsregulativet på 0,65 prosent, minimum kr 3200 pr. år, med virkning fra 1. mai 2017. Dette kan bidra til likelønn, siden kvinner her i større grad er i de lavere lønnstrinn.

For Virke–HUK-området (virksomheter som eies og drives av private organisasjoner og/eller stiftelser innen helse, undervisning og kultur) kom en 13. juni til enighet om et resultat som senere ble godkjent. Tilleggene på de ulike overenskomstene fulgte resultatene i korresponderende områder i offentlig sektor og ellers.

I KS-området hadde partene avtalt sentrale tillegg for stillinger i Hovedtariffavtalens kap. 4 allerede i 2016, i forbindelse med omfattende endringer i lønnsystemet. Etter forhandlinger 27. april 2017 fikk de avtalte sentrale tilleggene virkning fra 1. juli. En avsetning på 0,9 prosent til lokale forhandlinger fikk virkning fra 1. august.

I Oslo kommune kom det 28. april 2017 til enighet om et anbefalt og senere vedtatt forslag. Det ble gitt et prosentvis tillegg på lønnstabellen på 2,15 prosent, minimum kr 9000, med virkning fra 1. mai 2017.

I det statlige tariffområdet kom partene til enighet 29. april. I avtalen med LO Stat, Unio og YS Stat (i avtalen mellom staten og Akademikerne ble hele rammen avsatt til lokale forhandlinger, og

partene var enige om å avvikle hovedlønnstabellen. Oppgjøret gir samme ramme for årslønnsvekst i begge avtaler, men fordelingen på enkeltelementer er forskjellig) ble det gitt et generelt tillegg på 0,33 prosent på hovedlønnstabellen med virkning fra 1. mai 2017, og lønnstrinnene i lønnsramme 02, 03 og 04 ble løftet. Med virkning fra 1. juli 2017 ble det avsatt 0,8 prosent av lønsmassen til lokale forhandlinger.

I Spekter-området forhandles det først på nasjonalt nivå (A-nivå) om overenskomstens generelle del. Deretter forhandles overenskomstens spesielle del (B-delen) mellom den enkelte virksomhet og forbund eller forhandlingsgrupper. På A-nivå ble det for LO og YS (med unntak av Nettbuss og helseforetakene) med virkning fra 1. april, avtalt et generelt tillegg på kr 975 pr. år. Ansatte med årslønn på kr 407 265 eller lavere, fikk et lavlønnstillegg på kr 2925 pr. år. I forhandlingene på B-nivå ble det gitt varierende tillegg.

I oppgjørene mellom Spekter/Akasia-konsernet og LO Stat / Fagforbundet, YS Spekter / Delta og Unio ble det konflikt fra 5. mai, etter at mekling ikke førte fram. Ved tvungen mekling kom partene fram til en forhandlingsløsning for både lønn og pensjonsordning, 6. juni.

For helseforetakene kom Spekter og forbundene i LO og YS til enighet i de sentrale forbundsvisse forhandlingene (A2) om et generelt tillegg fra 1. juli 2017 på kr 4000 pr. år. Minstelønnsatsene ble økt med minst dette beløpet for alle stillingsgrupper fra 1. august 2017. Det gjennomføres ikke lokale lønnsforhandlinger på B-delsnivå i 2017.

For de store grupper innebar 2017 reallønnsvekst i motsetning til foregående år, da prisstigningen målt ved konsumprisindeksen var uventet høy.

Tabell 1: ÅRSLØNNSVEKST FRA ÅRET FØR I PROSENT

	2016	2017 *
Industriarbeidere (NHO)	2,0	2,5
Statsansatte	2,4	2,3
Kommuneansatte	2,5	2,5

* Beregningsutvalgets foreløpige rapport 26. februar 2018

Tabell 2: ÅRSLØNNSVEKST KORRIGERT FOR PRISSTIGNING, REALLØNNSUTVIKLING I PROSENT

	2016	2017 *
Industriarbeidere (NHO)	-1,6	0,7
Statsansatte	-1,2	0,5
Kommuneansatte	-1,1	0,7
	-	1,1
Memo; prisvekst v/KPI	3,6	1,8

* Anslag ut fra tabell 1

Vedlegg 1

Vedtatt i LOs representantskapsmøte 21. februar 2017

TARIFFPOLITISK VEDTAK – MELLOMOPPGJØRET 2017

1. FORHANDLINGSGRUNNLAGET

Følgende er formulert i det vedtatte meklingsforslaget for Industrioverenskomsten ved tariffrevisjonen 2016:

- «Reguleringsbestemmelser for 2. avtaleår:
 - Før utløpet av 1. avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom NHO og LO eller det organ LO bemyndiger om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår, samt pris- og lønnsutviklingen i 1. avtaleår.
 - Endringene i tariffavtalene for 2. avtaleår tas stilling til i LOs representantskap eller det organ LO bemyndiger og NHOs representantskap. Hvis partene ikke blir enige, kan den organisasjon som har framsatt krav innen 14 – fjorten – dager etter forhandlingenes avslutning, si opp de enkelte tariffavtaler med 14 – fjorten – dagers varsel (dog ikke til utløp før 1. april 2017).»

Det er tilsvarende formuleringer i andre områder i privat sektor. I tillegg til at den nominelle lønnsutviklingen for ansatte i det statlige tariffområdet skal vurderes i forhold til arbeidslivet for øvrig, er det

her også formulert at det nye lønns- og forhandlingssystemet forhandles.

I Hovedtariffavtalen (HTA) med KS står følgende:

«Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjonen på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår. Lønnsutviklingen for arbeidere og funksjonærer i industrien i LO/NHO-området, øvrige offentlige ansatte og andre sammenlignbare tariffområder legges til grunn for forhandlingene. En troverdig ramme for lønnsutviklingen i frontfaget i 2017 er også en del av grunnlaget. Innenfor disse forutsetningene, legger partene til grunn at det i 2017 avsettes midler til lokale forhandlinger etter HTA kapittel 4, pkt. 4.2.1 på 0,9 % pr. 1.9.2017. Dersom en av partene krever det, kan pensjon gjøres til forhandlings-tema.»

I tillegg til omtalt avsetning til lokale forhandlinger i 2017, er det her allerede ved hovedoppgjøret i 2016 avtalt endring av satsene i lønns-tabellen pr. 1. august 2017.

2. HOVEDUTFORDRING

Nedgangen i oljeinvesteringene og den lavere oljeprisen preger fortsatt de økonomiske utsiktene. Den bedrede konkurransesituasjonen for konkurranseutsatt virksomhet som lavere kronekurs har gitt, har betydd mye for å hindre en større nedtur, men ikke nok til økning i investeringer og særlig økt vekst i Norge. Selv om det er bedre utsikter for internasjonal økonomi i år, er vekstutsiktene fortsatt svake og også preget av ny usikkerhet. Vekstanslagene for norsk økonomi er i størrelsesorden 1 ½ prosent etter bare ca. ½ prosent i 2016.

En hovedoppgave for LO er å bidra til langsiktig holdbar jobbvekst, samtidig som arbeidstakerne sikres en rimelig del av verdiskapingen, og at lønn og annen inntekt fordeles rettferdig. Cappelen-utvalget (NOU 2016:15), et ekspertutvalg der arbeidslivets parter var representert, framhevet at lønnsdannelsen også de siste årene har vært viktig for å begrense de negative utslagene av oljenedturen og styrke grunnlaget for ny vekst.

Mens partene har bidratt positivt gjennom lønnsdannelsen, har myndighetene så langt gjort for lite for å utnytte mulighetene dette har gitt. Arbeidsløsheten er stabil på et rekordhøyt nivå, andelen i

jobb synker og utsiktene for sysselsettingen er ikke vesentlig bedret. LO etterlyser fortsatt en bred satsing på kompetanse for å gi økt aktivitet på kort sikt og samtidig legge grunnlaget for full sysselsetting framover, framfor skatteutt.

3. INNTEKTSUTVIKLINGEN I 2016 OG UTSIKTENE FOR 2. AVTALEÅR

Prisstigningen fra 2015 til 2016 ble 3,6 prosent. Det er høyere enn lagt til grunn under forhandlingene. Økte importpriser som følge av svakere kronkurs og høyere energipriser, bidro mer enn forutsatt. Med en lønnsvekst på rundt 2 prosent ble reallønnen redusert med 1–1 ½ prosent for brede grupper. Lønnsveksten er anslått til om lag 2 prosent for industriarbeidere og til 2¼ prosent for industrifunksjonærer i NHO-bedrifter. Lønnsveksten for gjennomsnittet av de to gruppene er foreløpig anslått til 1¾–2 prosent, som en følge av at funksjonærandalen gikk ned fra 2015 til 2016. Årslønnsveksten i industrien samlet i NHO-området ble anslått til 2,4 prosent ved hovedoppgjøret i 2016. For avtaleområdene utenom industrien synes utviklingen å ha blitt godt i samsvar med den anslåtte rammen.

Sett over den siste femårsperioden har lønnsutviklingen vært parallell mellom de største forhandlingsområdene, med en gjennomsnittlig årlig vekst på noe i overkant av 3 prosent.

Prisstigningen antas å gå betydelig ned i 2017, og anslås foreløpig av TBU til 2 prosent. 2016 framstår slik sett som et unntaksår når det gjelder prisstigningens store bidrag til svekkelse av kjøpekraften. Lønnsveksten hos handelspartnerne synes å ville holde seg på 2–2 ½ prosent.

4. LØNSSDANNELSE OG SYSSELSETTING

Økonomisk styring gjennom frontfagsmodellen er viktig for å sikre sysselsetting og langsiktig økonomisk bærekraft. Frontfaget skal gi ramme for lønnsutvikling for hele arbeidslivet i tråd med hva konkurranseutsatte næringer kan bære, men ikke være til hinder for at det kan gis kompensasjon til grupper som systematisk over tid er blitt hengende etter.

Den samordnende lønnsdannelsen inngår i en bredere sammenheng, der arbeidslivs- og kompetansepolitikk møter den økonomiske politikken. En utfordring er manglende jobbvekst i forhold til befolkningsvekst. Dette gjelder nasjonalt, og rammer særlig de under 55 år

og de med kortest utdanning. Også den langvarige tendensen til bedret sysselsetting for seniorgruppene er svekket.

Den økte flyten av arbeidskraft over landegrensen preger samtidig arbeidslivet. Sammen med endring av tilknytningsformene gjennom mer innleie og midlertidig ansettelse, svekker dette den høye graden av læring i arbeidslivet som er et viktig trekk i vår modell. Evne til å ta i bruk ny teknologi raskt og samarbeid i den daglige driften, er viktige faktorer for produktivitetsvekst som grunnlag for både lønnsutvikling og sysselsetting.

Sosial dumping og useriøsitet er en trussel mot den koordinerte lønnsdannelsen, både ved at organisasjonsgraden svekkes og at omfanget av lavlønn og lavproduktive, irregulære jobber øker. LO støtter regjeringens strategi med styrket samarbeid mellom kontrollstatene og mellom kontrollstatene og politiet. Enda viktigere er det at regjeringen slutter med tiltak som svekker grunnlaget for organisert arbeidsliv. Fremme av midlertidige ansettelser og løsere kontraktsformer gjør nettopp det. Når man ved hvert statsbudsjett lar fagforeningsfradraget falle i realverdi, markerer man ikke betydningen av fagorganisering. Vi må få et arbeidsliv hvor innleie av arbeidskraft og andre former for omgåelse av den norske modellen blir sterkt begrenset. Vårt viktigste virkemiddel mot lavlønnskonkurransen – allmenngjøring – må styrkes, og det må gjennomføres grep som gjør ordningen lettere anvendbar.

For å begrense frafall i utdanning og arbeid og samtidig styrke bedriftenes tilgang på god arbeidskraft, må det satses mer på kompetansebygging. Vi må få et arbeidsliv som i hovedsak baseres på egne ansatte med hele og faste ansettelser. Kompetanseoppbygging må bl.a. skje gjennom NAV, som har fått sterkt svekket kapasitet for aktivitet og arbeidsformidling. Samarbeidet mellom arbeids- og utdanningsdelen av forvaltningen må styrkes. Likevel er yrkesfaglig utdanning over tid blitt underprioritert. Den største ubalansen er på høyere nivå (etter videregående), noe som bidrar til lav status og svekket rekruttering. Fellesskapet bør bidra like mye til mestring og perfektionering av de som søker praktisk orientert arbeid som til tradisjonell akademisk universitets- og høyskoleutdanning. Nå må faghøyskolen bli en realitet.

En helt annen innsats fra myndighetenes side for å skape bedre balanse mellom yrkesfaglige og akademiske utdanningsløp og å begrense frafall, er påkrevd. Stortingsmeldingen *Fagfolk for fremtiden*, som ble lagt fram 2. desember i fjor, må nå følges opp av en realistisk

og kraftfull opptrappingsplan. Cappelen-utvalget frarådet enstemmig et lavlønnsspør for å sysselsette flyktninger som kommer til landet, og understreket nødvendigheten av opplæring rettet mot disse. Her er det behov for flere grep fra myndighetenes side.

5. KRAV TIL LØNN

Kravet til lønn ved hovedoppgjøret til oppfølging i annet avtaleår lød:

- «Vårt hovedkrav til lønn er å sikre medlemmenes kjøpekraft. For å fremme seriøsitet og likelønn og motvirke lavlønn
- heves overenskomstenes lønnsatser
 - fremmes det særskilte økonomiske krav for lavlønte som tradisjonelt får lite ut av eller ikke har lokale forhandlinger
 - prioriteres kvinneledede grupper innenfor sentralt avtalte rammer i offentlig sektor.»

Det ble en nedgang i reallønn på 1–1 ½ prosent for brede grupper i 2016. Hovedgrunnen er en lavere kronekurs som ga økte importpriser og dermed ekstra prisstigning. Dette gir en omfordeling som styrker bedrifter som konkurrerer med utenlandske bedrifter ute og hjemme, og dermed styrking av konkurranseevnen. Det bidrar til å lette omstilling til andre mindre oljeavhengige næringer. På kort sikt gir det lavere reallønn og svekket lønnsomhet i varehandel og andre næringer mer skjermet fra utenlandsk konkurranse. På lengre sikt og som et unntaksår vil det normalt styrke sysselsetting og gi økonomien mer solid lønnsvekst. Denne effekten ville vært svakere om merprisveksten skulle motsvares av økte lønnstillegg i 2016. Det ble i LO–NHO-området også noe lavere lønnsvekst enn forutsatt ved hovedoppgjøret.

For likelønn er tallene i hovedtrekk positive fra 2015 til 2016, men noe av utslaget kan skyldes konjunktursituasjonen og være preget av midlertidige effekter.

Når det gjelder 2017, vil lavere prisstigning enn året før gjøre det enklere å sikre eller øke reallønnen. Lønnsoverhendet til 2017 for industrien anslås til 1 prosent. For de største forhandlingsområdene for øvrig varierer anslagene fra 0,6 prosent til 1,5 prosent for ansatte i staten. I kommunesektoren kan nok overheng, allerede avtalte tillegg og glidning i 2017 samlet bidra med rundt 2 ¼ prosent.

Den økonomiske situasjonen og utsiktene utelukker en like sterk reallønnsutvikling som fram til 2015. En normalt fungerende

økonomi skal imidlertid ikke ha reallønnsnedgang flere år på rad. Kjøpekraften må sikres opprettholdt i 2017. Tiltak for lavlønte og likelønnsutvikling er det som i videreføringen av hovedoppgjørets føringer bør gis prioritet.

I partenes og myndighetenes arbeid for en samfunnsmessig fornuftig lønnsdannelse der hensynet til sysselsetting prioriteres, er det avgjørende at alle grupper omfattes. I en tid der deler av økonomien sliter tungt mens andre nyter godt av sterkt bedret konkurranseevne, er dette hensynet særlig relevant for å unngå ytterligere skeivheter i inntektsfordelingen.

6. ARBEIDET MED PENSJON

Pensjonsreformen LO forhandlet i 2008 har bidratt til å dempe den sterke utgiftsveksten i Folketrygden som følger av økt levealder i befolkningen. Samtidig gir pensjonsreformen sterk premiering av lang og særlig sen yrkesaktivitet.

Det den gang avtalte evalueringsarbeidet er igangsatt med sikte på 2017, særlig med tanke på å vurdere sosiale utslag av den nye AFP-ordningen og Folketrygden mellom ulike grupper av arbeidstakere. En spesiell oppmerksomhet må her rettes mot de som av helsemessige årsaker eller ut fra arbeidsmarkedssituasjonen ikke har noe reelt valg om tidspunkt for tilbaketrekning.

Disse to pensjonselementene er utformet under forutsetning av at en tredje brikke er på plass, nemlig tjenstepensjonene. Disse er viktige som bidrag til et anstendig pensjonsnivå allerede nå, og de er viktige som premiss for evalueringsprosessen og pensjonsnivået på lengre sikt.

I tillegg til at økt levealder nå for årgangene 1954–1963 gir en senkning av AFP-nivået på rundt to prosent årlig, framstår tjenstepensjonene som mer usikre enn før på grunn av den økonomiske situasjon og at:

- det raskt voksende systemet for fripoliser befinner seg i krise og omfatter allerede over halvparten av pensjonskapitalen i privat sektor.
- pensjonskassene konfronteres med kapitalkrav som senker ytelsene.
- de nye innskuddspensjonene ikke gir vesentlige pensjonsbidrag før etter mange års oppsparing.

Med utgangspunkt i hovedoppgjøret 2016 fikk partene foretatt utredningsarbeid i regi av Finansdepartementet som grunnlag for et videre samlet arbeid med helheten i tjenstepensjonssystemet. FIN må nå ta et mer helhetlig grep om tjenstepensjonene og ikke la det håndteres bare som et kapital- og finansmarkedsspørsmål. Departementene må sammen med partene samle trådene i utrednings- og framtidsbildet, og følge opp med fornyet regelverk, forbedringer av opptjeningsgrunnlaget og samlingen av den enkeltes pensjonskapital fra ulike arbeidsgivere.

7. FORHANDLINGSFULLMAKT

Sekretariatet/forhandlingsutvalgene gis fullmakt til å utforme de endelige kravene på basis av de ovennevnte retningslinjer.

Tariffrevisjonen – andre områder

Finanssektoren

LO gjennomførte i april mellomårsforhandlinger for Sentralavtalen med Finans Norge, hvor HK og Postkom har selvstendige tariffavtaler. Partene ble enige om et generelt tillegg på lønnsregulativets satser på 0,65 prosent, minimum kr 3200,- pr. år. Sammen med overheng og anslag på lokale tillegg/lønnsglidning, utgjør rammen for oppjøret 2,4 prosent.

Overenskomsten for miljøvirksomheter LO/MEF

LO gjennomførte den 15. mai mellomårsforhandlinger for «Overenskomsten for miljøvirksomheter» med Maskinentreprenørenes Forbund. Overenskomsten for miljøvirksomheter er en felles overenskomst hvor Fellesforbundet, Norsk Transportarbeiderforbund, Norsk Arbeidsmandsforbund og Industri Energi har partsforhold.

Partene ble enige om et generelt tillegg på kr 2,- pr. time til alle arbeidstakere som omfattes av denne tariffavtalen. Også minstelønnsatsen ble hevet med 2 kroner. Årets oppgjør er i tråd med rammen for frontfaget på 2,4 prosent.

Arbeidstid

Det overordnede perspektivet for LOs engasjement på området er knyttet til at arbeidstidsordningene skal være forsvarlig ut fra et HMS- og velferdsperspektiv. Arbeidstidens betydning for samfunnsutviklingen er sentral, inklusive ivaretagelse av likestilling mellom kvinner og menn og at arbeidstidsordningen skal være slik at arbeidstakerne skal kunne stå i arbeid til oppnådd pensjonsalder.

Til tross for skepsis både fra LO og departementets egen fagetat i høringsprosessen, trådte det fra 1.7.2017 i kraft en bestemmelse om at arbeidstakere og arbeidsgivere kan inngå skriftlig avtale om at arbeidstaker, på eget initiativ, kan utføre arbeid mellom kl. 21.00 og 23.00, uten at dette regnes som nattarbeid. Antallet timer må likevel være innenfor den daglige arbeidstiden. Hviletiden skal fortsatt være 11 timer.

Virkeområdet for medleverforskriften ble fra 1.7.2017 utvidet slik at forskriften nå omfatter «arbeidstaker som oppholder seg i lengre sammenhengende perioder, for å ivareta institusjonens særlige omsorgs- eller behandlingsoppgaver (medleverordninger), for personer med rus- eller atferdsproblemer, barn plassert i barneverninstitusjoner, personer med utviklingshemming, enslige mindreårige flyktninger som bosettes i kommunene og enslige mindreårige asylsøkere», jf. lov om barneverntjenester § 5A-1.

Departementet opprettet to arbeidsgrupper med partsrepresentasjon. Den ene skal se på reglene for unntak fra arbeidstidskapittelet for særlig uavhengige stillinger og arbeidstidsutvalgets forslag om en ny gruppe unntak «delvis uavhengig stilling». Den andre gruppen skal se på reglene for skift/turnus – særlig innenfor helse- og omsorgssektoren – med bakgrunn i utvalgets forslag som innebærer en utvidelse av arbeidsgivers styringsrett i forbindelse med fastsettning av skift-/turnusplaner. Arbeidsgruppene skulle avlevere rapport innen utgangen av desember 2017. Førstnevnte gruppe har fått forlenget sin funksjonstid og skal ha sitt siste møte 30. januar, mens skift-/turnusgruppen avsluttet sitt arbeid i desember uten å ha kommet med omforente forslag.

En oversikt over innarbeidings-/rotasjonsordninger godkjent av fagforening med innstillingsrett, viser at LO har gitt 979 godkjenninger for innarbeidingsordninger, basert på gjennomsnittsberegning av arbeidstiden med daglig effektiv arbeidstid på mer enn 10,5 timer i privat sektor i 2017. I tillegg kommer godkjenninger som forbundene i privat sektor selv gir for inntil 10,5 timers arbeidsdag.

Arbeidstidsgodkjenningene medfører at det kan jobbes lange arbeidsdager i en periode, mot tilsvarende mer fri i en annen. Godkjenningene i privat sektor gis for personell med overnatting utenfor eget hjem.

I kommunal sektor godkjenner Fagforbundet og FO. I 2017 godkjente FO 183 søknader og Fagforbundet 552 søknader (hvorav 78 er nye og 474 reforhandlede avtaler).

I statlig sektor godkjenner LO Stat på vegne av alle forbundene. I 2017 godkjente LO Stat 28 ordninger i staten og 14 i Spekter.

Inntektsregulering for pensjonistene

Drøftingene om årets trygdeoppgjør ble gjennomført ved møter 15. og 16. mai 2017 mellom regjeringen og Pensjonistforbundet, Seniorsaken, Forsvarets seniorforbund, Landslaget for offentlige pensjonister, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner, Landsorganisasjonen i Norge, Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund, Unio og Akademikerne. I forkant var det møter 20. april og 12. mai (organisasjonene).

LO, Unio og Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) krevde at reguleringen av løpende pensjoner ble lagt om fra 2017, slik at den gjennomføres med halvparten av lønnsveksten og halvparten av prisveksten. Organisasjonene viste videre til at lønnsveksten i 2016 var sterkt preget av strukturelle endringer i arbeidsmarkedet, og at anslaget fra 2016 (2,4 prosent) derfor burde bli stående, slik at det ikke skulle gjøres fradrag ved reguleringen i 2017. Disse organisasjonene krevde på denne bakgrunn at alderspensjonene i 2017 ble regulert med gjennomsnitt av anslått lønnsvekst på 2,4 prosent og anslått prisvekst på 1,9 prosent. Organisasjonene krevde videre regulering av grunnbeløpet på årsbasis med 2,4 prosent.

Pensjonistforbundet (og SAKO*) og Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner stadfestet i tillegg at disse organisasjonene var prinsipielt motstandere av at løpende pensjon reguleres lavere enn lønnsveksten. De krevde at reguleringsmekanismen endres og at forhandlingsrett i de årlige trygdeoppgjørene blir gjeninnført. Regjeringen imøtekom ikke organisasjonenes krav.

* SAKO er en sammenslutning av pensjonistorganisasjoner fra offentlig sektor. SAKO har en samarbeidsavtale med Pensjonistforbundet.

Etter møtene ble det følgende lagt til grunn for reguleringen av grunnbeløpet og pensjoner i folketrygden fra 1. mai 2017:

- at forventet lønnsvekst i inneværende år er 2,4 prosent
- at faktisk lønnsvekst for 2016 er beregnet til 1,7 prosent, dvs. et negativt avvik på 0,7 prosentpoeng i forhold til fjorårets anslag på 2,4 prosent.
- at faktisk lønnsvekst for 2015 fortsatt er anslått til 2,8 prosent, slik at det ikke foreligger noe avvik i forhold til tidligere anslag.

Grunnbeløpet økte med 1,14 prosent, eller 1058 kroner, til 93 634 kroner fra 1. mai 2017, i forhold til 1. mai 2016. Årsveksten fra 2016 til 2017 ble på 1,68 prosent, mens 2,4 prosent var kravet.

Protokolltilførsel fra LO:

LO er skuffet over regjeringens manglende vilje til en omlegging av reguleringen som gir mindre svingninger i inntektsveksten til pensjonistene og er bedre forankret i den økonomiske utviklingen på lengre sikt. LO beklager videre at pensjonistene i år ikke sikres realinntektsvekst, og peker særlig på situasjonen for minstepensjonistene.

Pensjonistforbundet, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner og Landslaget for offentlige pensjonister fant å måtte tilkjenne sin protest mot regjeringens uvilje til å benytte særlige forhold, som følge av strukturelle endringer, og som i sum medfører at grunnbeløpet og løpende pensjon reguleres lavere enn prisveksten, ved ikke å signere årets protokoll.

Når vi skal beregne utviklingen i minste pensjonsnivå i 2017, må vi i tillegg til trygdedrøftingene ta med tillegg i minstepensjonene bestemt utenom disse.

Utviklingen i minste pensjonsnivå.¹ Prosentvis endring fra året før.

	2017			2016		
	Minste pensjon i 2017, kr	Vekst i utbetalt pensjon	Realvekst i pensjon	Vekst i utbetalt pensjon	Realvekst i pensjon	
Enslig	185 760	3,3	1,3 ²	2,8	- 0,8	
Par	343 458	3,1	1,1 ²	2,9	- 0,7	

Fra LO deltok Terje Olsson, Øystein Nilsen og Ellen Horneland i forberedende møter og drøftinger.

Avtalefestet pensjon (AFP)

Fram til 31.5. representerte Tor-Arne Solbakken og Ellen Bakken LO i styret for Fellesordningen for AFP. Varamedlemmer var Peggy Hessen Følsvik og Øystein Nilsen. Fra 1.6. overtok Peggy Hessen Følsvik som fast styremedlem for Tor-Arne Solbakken. Roger Heimli gikk samtidig inn som varamedlem og personlig vara for Peggy Hessen Følsvik.

ANTALL PERSONER MED INNVILGET AFP PR. 31.12.2017:
67 196 (PR. 31.12.2016: 58 768)

2015	Menn	Kvinner	Totalt
62 år	5 311	1 778	7 089
63 år	5 795	2 121	7 916
64 år	6 117	2 139	8 256
65 år	6 420	2 250	8 670
66 år	6 133	2 220	8 353
67 år eller mer	19 826	6 986	26 912
Totalt	49 702	17 494	67 196

¹ Veksten i utbetalt pensjon fra 2016 til 2017 gjelder dem som var minstepensjonister / mottok minste pensjonsnivå gjennom hele denne perioden.

² Basert på prognose fra TBU, prisvekst på 2,0 prosent i 2017. Kilde: TBU

Evaluering av AFP i privat sektor

Arbeidet med evalueringen av AFP i privat sektor startet opp høsten 2016. Bakgrunnen for evalueringen var avtalen fra lønnsoppgjøret i 2008 om en ny avtalefestet pensjon i privat sektor, tilpasset den nye alderspensjonen i Folketrygden. Evalueringen har vært ledet av en styringsgruppe bestående av LO og NHO, der Arbeids- og sosialdepartementet har deltatt som observatør. Fra LO har Tor-Arne Solbakken (til mai 2017), Peggy Hessen Følsvik (fra mai 2017) og Eystein Gjelsvik deltatt i dette arbeidet.

Sluttvederlagsordningen

Fram til 31.5. representerte Tor-Arne Solbakken og Ellen Bakken LO. Varamedlemmer var i samme periode Peggy Hessen Følsvik og Øystein Nilsen. Fra 1.6. overtok Peggy Hessen Følsvik som fast medlem for Tor-Arne Solbakken. Roger Heimli gikk samtidig inn som personlig vara for Peggy Hessen Følsvik.

Innvilgede sluttvederlag:

2015: 1374

2016: 1459

2017: 1199

LOV- OG AVTALEVERK

Hovedavtalen LO–NHO

Under hovedavtalerevisjonen 2017 ble LO–NHO enige om små, men viktige forbedringer. Hovedavtalen presiserer f.eks. nå at protokoller fra forhandlinger skal undertegnes «så snart som mulig», og at tillitsvalgte skal ha adgang til hensiktsmessig kommunikasjonsutstyr, på lik linje med det som ellers benyttes i bedriften. Hovedavtalen slår fast at organisasjonene, i kraft av å representere brede interesser, ivaretar et samfunnsmessig helhetssyn, og i årets revisjon ble partene enige om å understreke frontfagmodellens betydning. LO og NHO ble videre enige om mandatet for en arbeidsgruppe som i avtaleperioden skal gjennomgå tilleggsavtalene «IV Rammeavtale om teknologisk utvikling og datamaskinbaserte systemer» og «V Avtale om kontrolltiltak i bedriften», samt Hovedavtalen §§ 9-11 (personellregistre og kontrolltiltak) og 8-1, 3. avsnitt (kontaklinformasjon til ansatte). Målet er i større grad å tilpasse disse bestemmelsene til dagens arbeidsliv, der nye typer teknologi inngår som en naturlig del. LO fikk ikke gjennomslag for et sentralt krav om å styrke kompetanseutviklingen i bedriftene.

Lovgivning

Den mest omfattende lovendringen på arbeidsrettens område i 2017 er ny lov om statsansatte, som ble vedtatt i juni. Loven erstatter tidligere lov om statens tjenestemenn (tjenestemannsloven av 1983). Etter LOs syn medfører lovendringen samlet sett en rekke svekkelser av statsansattes rettigheter, bl.a. er statens styringsrett utvidet til også å omfatte stillingsendringer som medfører endringer i ansvarsområdet. Tidligere kunne medlemmer av tilsettingsrådet ved uenighet kreve ansettelsen avgjort av overordnet departement (mindretallsanke). Ordningen med mindretallsanke er bortfalt. Personreglementet skal ikke lenger stadfestes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Stillingsvernsreglene er nå gjort mer like arbeidsmiljølovens regler. Det er innført uttrykkelig adgang til oppsigelse på grunnlag av «vedvarende mangelfull arbeidsutførelse» og oppsigelse

der den statsansatte har «gjentatte ganger krenket sine tjenesteplikter». Grensen mellom reglene om avskjed om oppsigelse har blitt mer uklar etter de nye reglene. Ved oppsigelse begrunnet i virksomhetens forhold skal interesseavveiningen mellom virksomhetens behov og de ulemper oppsigelsen påføres den statsansatte, ifølge den nye loven være unntatt domstolsprøving. En slik begrensning gjelder ikke etter arbeidsmiljøloven, hvoretter domstolene kan prøve saklighetsvurderingen, herunder interesseavveiningen, fullt ut. Ordningen med overtallighetsrådet, som avgjorde fortrinnsrett til ny stilling i staten, er bortfalt. Det er klart forutsatt at reglene om reservasjons- og valgrett ikke gjelder ved virksomhetsoverdragelse mellom statlige virksomheter. En del midlertidige ansatte kan gis fast stilling etter tre år i stedet for tidligere regel om fire år. Reglene om midlertidige ansatte er også strammet inn på andre punkter.

Det er gitt en ny diskrimineringslov (lov om likestilling og diskriminering) som erstatter fire tidligere lover om det samme, herunder lov om likestilling. Håndhevingsdirektivet, som vil gi økt beskyttelse for utstasjonerte arbeidstakere, ble implementert og trådte i kraft 1. juli 2017. Det er videre gjennomført en rekke forskriftsendringer på arbeidslivets område, bl.a. plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter (i kraft 1. januar 2017), endringer i forskrift om dagpenger under arbeidsløshet (i kraft 1. oktober 2017), endring i forskrift om tvisteløsningsnemnda (i kraft 1. januar 2018), endring i forskrift om arbeidstakernes rett til innflytelse i europeiske samvirkeforetak (1. januar 2018) mv. Når det gjelder vedtak om allmenngjøring som er gitt i forskriftsform, vises til egen omtale av disse.

Arbeidsrett

ARBEIDSRETTENS SAK 16/2016 – TARIFFAVTALT

LIKEBEHANDLING, INNLEIE/BEMANNINGSFORETAK

Saken gjaldt betydningen av forskrift som gir adgang til ved tariffavtale å fravike reglene om utleie ved bemanningsforetak. NHO og Norsk Industri mente forskriften innebar at bemanningsforetak bundet av Industriooverenskomsten kunne fravike likebehandlingsreglene, mens LO og Fellesforbundet mente at Industriooverenskomsten stengte for anvendelse av forskriften. Arbeidsretten ga i en enstemmig dom LO rett i at man i frontfagsoppgjøret i 2012 tariffestet likebehandlingsregler, og at tariffestingen ikke åpnet for å gjøre

et slikt unntak som NHO gjorde gjeldende. Dommen innebærer at tariffpartene har full råderett over innholdet i likebehandlingsreglene; det er kun tariffpartene som kan endre innholdet i de tariffestede likebehandlingsreglene.

ARBEIDSRETTENS SAK 10/2017 – FORSTÅElsen AV BEGREPET «FREMMØTESTEDET» I OVERENSKOMSTEN FOR FLYTTBARE OFFSHOREINNRETNINGER SAMT PLATTFORMBORING M.V. Spørsmålet i saken var hvor på reisen arbeidstaker må være, altså hvilket sted han må være på, for at han skal beholde lønn, helligdagsgodtgjørelse mv. for avtalt arbeid, når det inntreffer forhold som gjør at det arbeides mindre enn avtalt. Arbeidsrettens flertall (5–2) var enig med NR i at begrepet «fremmøtestedet» skulle forstås som det stedet hvorfra utreisen til sokkelen finner sted, dvs. normalt heliport. Altså at fremmøtestedet er det samme som utreisestedet. Mindretallet var enig med LO og IE som mente begrepet «fremmøtestedet» i punkt 3.3 femte ledd skulle forstås som det sted den ansatte skal møte fram for å påbegynne sin reise til utreisested.

ARBEIDSRETTENS SAK 9/2017 – VEKTEROVERENSKOMSTEN – FAST ELLER VARIABEL MÅNEDSLØNN

Saken gjaldt «minste månedlige timetall» i Vekteroverenskomsten § 2. Det rettslige spørsmål i saken var om de ansatte kan lønnes etter faktiske utførte timer den enkelte måned – altså ha variabel lønn – eller om de ansatte etter vekteroverenskomsten har rett på fast månedslønn i henhold til det avtalte antall timer pr. måned som framgår av arbeidsavtalene til de ansatte. Arbeidsrettens flertall (5–2) var enig med LO i at Vekteroverenskomsten § 2 gir anvisning på at de ansatte har krav på fast månedlig lønn i henhold til minste månedlig timetall angitt i arbeidsavtalen. Altså fast lønn i samsvar med avtalt timetall, uavhengig av om arbeidstakerne arbeider så mye som arbeidsavtalen gir anvisning på, eller ikke. Dommen bidrar i riktig retning mht. å opprettholde realiteten i en fast ansettelse i den forstand at vekterne ikke blir lønnet ut fra arbeidsgivers oppdragstilgang (og arbeidsgiver da i realiteten er en slags arbeidsformidler), og samtidig klargjøres at arbeidsgiver har driftsrisikoen.

ARBEIDSRETTENS SAK 24/2017 – SPØRSMÅL OM TILLEGG FOR BEVEGELIGE HØYTIDS- OG HELLIGDAGER SOM FALLER PÅ SØNDAG, HKS LUFTFARTSOVERENSKOMST

LO/HK fikk ikke medhold i at det skulle utbetales tillegg når høytids- og helligdagen falt på søndag, dissens 4–3. Tidligere har det vært sikker lære at når partene har skrevet uenighetsprotokoll, har begge parter en oppfordring til å bringe spørsmålet inn for Arbeidsretten, og det kan ikke brukes mot noen av partene om de velger å leve med uenigheten. Flertallets begrunnelse i avsnitt 56 synes å bryte med dette, noe som i så fall er prosessdrivende: «De tvistesaker som har oppstått, er av arbeidstakerorganisasjonene ikke bragt inn for Arbeidsretten. Dette kan ikke tolkes annerledes enn at arbeidstaker-siden har slått seg til ro med NHOs / NHO Luftfarts forståelse av det som er tvistespørsmålet i vår sak.»

ARBEIDSRETTENS SAK 30/2017 – POLITISK STREIK – VARSLINGSREGLENE I HA LO–NHO

NHOs søksmål mot LO er konkret foranlediget av at bygningsarbeiderforeningen sendte varsel til NHO om politisk streik 15.11.17. LO og NHO inngikk forlik i saken, som avklarer varslingsreglene i HA § 3–14. Forliket innebærer enighet om at LO kun skal varsle NHO i de tilfeller hvor LO-sekretariatet beslutter politisk streik. Forbundene har heller ikke noen varslingsplikt til NHOs landsforeninger om politiske aksjoner, med mindre det er forbundet selv som treffer vedtak om, eller oppfordrer til, en politisk streik. LO–NHO er videre enige om at andre ikke-tariffbundne parter, har full adgang til å oppfordre til, eller treffe vedtak om, politisk streik. Slike vedtak er en del av yttingsfriheten, men de klubber og forbund som eventuelt slutter seg til et slikt vedtak, skal da varsle sine respektive tariffmotparter.

ARBEIDSRETTENS SAK 34/2017 – BRUDD PÅ FREDSPLIKT – «ANNEN ARBEIDSKAMP»

LO/Kabinforeningen mente det forelå «annen arbeidskamp» ved at SAS hadde lagt press på tillitsvalgte om å endre lønns- og arbeidsvilkår i tariffperioden. NHO/SAS avviste dette, og mente det var ført ordinære samtaler mellom partene uten noen form for press eller trusler. Det er ingen tidligere dommer som sier hvor grensene går mellom «ordinære samtaler» og «press», men LO gjorde gjeldende at

det var tilstrekkelig at Kabinforeningen tydelig og gjentatt hadde avvist «å åpne tariffavtalen» uten at SAS hadde respektert dette. I tillegg ble det anført at SAS bl.a. hadde truet med overføring til bemanningsbyrå for å oppnå endringer i avtaleperioden. Det ble inngått rettsforlik som ligger tett opp til LOs/Kabinforeningens påstand i saken, inkludert erstatning for påført tap.

Den faste tvistenemnd

Den faste tvistenemnd 01.11.17 – LO/NHO – Kinnarps AS – Tariffomt rom
Det har vært ført én sak for Den faste tvistenemnd i 2017. Saken gjaldt valg av tariffavtale for Kinnarps AS, avdeling Moss, som leverer kontormøbler til bedrifter og det offentlige. Nemnda kom enstemmig til at verken Service- og vedlikeholdsoverenskomsten eller Grossistavtalen kunne gjøres gjeldende, og at det forelå tariffomt rom.

Tariffnemnda – allmenngjøring

For inneværende periode (1. juni 2015 – 31. mai 2018) er LO representert i Tariffnemnda med Knut Bodding som fast representant og Nina Kroken som vara.

Som følge av begjæringer fra LO på grunnlag av mellomoppgjøret 2017 fattet Tariffnemnda vedtak om endringer i lønnssetser for gjeldende allmenngjøringsforskrifter for:

- tariffavtale for byggeplasser i Norge
- Landsoverenskomsten for elektrofagene
- Industriooverenskomsten / VO-delen i skips- og verftsindustrien
- tariffavtale for fiskeindustribedrifter
- tariffavtale for renholdsbedrifter
- tariffavtale for godstransport
- tariffavtale for persontransport med turbil
- tariffavtale for jordbruks- og gartnerinæringene

I tariffoppgjøret 2016 fremmet Fellesforbundet krav om at partene i Riksavtalen skulle vurdere en felles begjæring om allmenngjøring. Dette kravet fikk forbundet ikke gjennomslag for i forhandlingene med NHO Reiseliv, og da oppgjøret gikk til mekling ble det ikke

meklet på kravet. Bakgrunnen for forbundets krav var stor uro over den høye forekomsten av lavlønnskonkurransen og sosial dumping i hotell- og restaurantnæringen. LO fremmet i mai 2017 begjæring om delvis allmenngjøring av Riksavtalen 2016–2018 mellom NHO og NHO Reiseliv på den ene side og LO og Fellesforbundet på den annen side. Tariffnemnda fattet vedtak om slik allmenngjøring, og forskriften vil gjelde fra 1. januar 2018.

Sivil rett

HØYESTERETTS DOM AV 20.4.2017 – ARBEIDSRETTENS KOMPETANSE

I sak som gjaldt tariffmessigheten av fastsettelse av utvalgskrets ved nedbemanning, hadde Arbeidsretten avsagt dom for at oppsigelsene av tre av de oppsagte var tariffstridige og ugyldige. Høyesterett uttalte at i den utstrekning tariffavtalen gir grunnlag for dette, har Arbeidsretten kompetanse til å avsi dom for at en oppsigelse er ugyldig, med bindende virkning for arbeidsgiver, jf. arbeidstvistloven § 33 andre ledd, jf. § 1 bokstav i. Kjernen i en slik dom er at arbeidsgiveren på tariffmessig grunnlag er forpliktet til ikke å gjøre oppsigelsen gjeldende. At oppsigelsen kjennes ugyldig på tariffrettslig grunnlag, avskjærer ikke arbeidsgiveren fra å gjøre gjeldende alternative oppsigelsesgrunner med basis i den individuelle arbeidsavtalen, innenfor arbeidsmiljølovens alminnelige rammer. Anken fra arbeidsgiveren og NHO over dette punktet i Arbeidsrettens dom ble dermed enstemmig forkastet.

HØYESTERETTS ANKEUTVALG, KJENNELSE I HR-2017-2324-U – GJENINNTREDEN ETTER AVSKJED

To kommunalt ansatte vektere var avskjediget etter urettmessig å ha tatt taxi på kommunens regning utenfor tjenesten. Etter arbeidsmiljøloven har avskjediget arbeidstaker som hovedregel ikke rett til å stå i stillingen mens saken verserer for domstolene. Avskjediget arbeidstaker kan derimot framsette krav for domstolene om å få gjeninntre i stillingen mens avskjedssaken pågår. Høyesterett ga vekterne rett til å gjeninntre i stillingen og påpekte at det avgjørende er om avskjeden er tvilsom. Det er ikke grunnlag for å oppstille spesielle tilleggsvilkår utover dette.

EIDSIVATING LAGMANNSRETT (SAK 17-019686ASK-ELAG)
– VERNETING NÅR SPØRSMÅLET GJELDER FORHOLDET
MELLOM UTENLANDSK TARIFFAVTALE OG DEN NORSKE
FERIELOVEN

Saken gjaldt spørsmål om verneting, mens hovedsaken gjelder forholdet mellom den norske ferieloven og den svenske tariffavtalen hva gjelder ferie utlagt i oppsigelsestiden. Partene kan avtale seg bort fra ferielovens regler på det aktuelle punktet. SAS hadde den gang svensk tariffavtale med avtalt verneting i Sverige. Partene var uenige om forståelsen av den svenske tariffavtalen. SAS mente at saken burde ha vært anlagt for den svenske arbeidsretten, men arbeidstakerne mente at spørsmålet kunne gå for norske domstoler, da det underliggende spørsmålet var om partene rent faktisk har gjort unntak fra den norske ferieloven. Tingretten ga SAS medhold, mens arbeidstakerne fikk medhold av lagmannsretten. SAS' anke ble forkastet av Høyesteretts ankeutvalg. Saken skal derfor gå for norske domstoler.

HÅLOGALAND LAGMANNSRETT DOM (SAK 17-0903696ASD-
HALO) – PENSJON OG OVERFØRINGSAVTALEN

Saken gjaldt spørsmålet om arbeidstaker kan forholde seg til siste arbeidsgiver for manglende innmelding i pensjonsordning fra tidligere arbeidsgivers side. Lagmannsretten kom, i likhet med tingretten, til at bestemmelsen ikke ga grunnlag for medlemmets krav. Lagmannsretten begrunnet det med at Overføringsavtalen bare innebærer ansvar for arbeidsgiverne for deres egne feil og ikke andre arbeidsgivers feil. Dommen er rettskraftig, og det er som følge av dette reist sak mot tidligere arbeidsgiver for manglende innmelding i pensjonsordning.

GULATING LAGMANNSRETTS DOM (SAK 16-139495ASD) –
MIDLERTIDIG ANSETTELSE – OPPLÆRINGSLOVEN

Gulating lagmannsrett kom til at det var ulovlig å ansette morsmåslærere uten formelle kvalifikasjoner såpass lenge som 14 år på midlertidige kontrakter, hjemlet i oppl. §10-6. Lagmannsretten konstaterte, i motsetning til tingretten, at bestemmelsen ikke skal tolkes slik at morsmåslærere uten formelle kvalifikasjoner lovlig kan ansettes på uendelig antall suksessive midlertidige kontrakter. Saksøker fikk medhold i kravet om fast ansettelse. Dommen markerer at det eksisterer en grense for hvor lenge den midlertidige

ansettelsen kan vedvare uten at risikoen for nytt arbeid går over til arbeidsgivers side. Dommen får direkte betydning for arbeidstakere uten formelle kvalifikasjoner og klargjør at den ulovfestede læren også kan anvendes på opplæringslovens område.

BERGEN TINGRETTS DOM AV 24. MARS 2017 – CLOCKWORK – «FAST ANSATT UTEN GARANTILØNN» – FAST ELLER MIDLERTIDIG ANSETTELSE?

Fellesforbundet og seks polske bygningsarbeidere mente arbeidskontraktene med Clockwork Bemanning AS var ulovlige, å regne som en serie ulovlige midlertidige ansettelser. De seks arbeidstakerne fikk ikke lønn mellom oppdragene som ble tildelt. Bergen tingrett fastslo at arbeidstakerne skulle ansettes i den stillingsbrøken de faktisk har jobbet / utført arbeid. LO har lenge ment at «fast ansettelse uten garantilønn» er en omgåelse av lovens regler, og fikk medhold i dette. I dommen skriver retten at «de seks saksøkernes arbeidsforhold i Clockwork mangler den forutsigbarhet med hensyn til arbeid og inntekt og det stillingsvern som kreves for å kategorisere et ansettelsesforhold som fast i arbeidsmiljøloven § 14-9 første ledd», og at ansettelsen ikke kan regnes som faste ansettelser, men en omgåelse av reglene for midlertidige ansettelser. Dommen er meget viktig og i tråd med fagbevegelsens syn på avtaleformen. Kort tid etter dommen varslet H-/FrP-regjeringen et lovforslag som i realiteten vil undergrave sentrale deler av dommen. Regjeringen har pr. årsskiftet 2017/2018 ikke fremmet noe lovforslag.

HOVEDORGANISASJONENES FELLESTILTAK (HF)

HF si verksemd er forankra i bestemmelsane i Hovudavtalen LO–NHO om samarbeid (HA del B) og Tilleggsavtale I (avtale om bedriftsutvikling), II (rammeavtale om likestilling i arbeidslivet) og III (avtale om opplæring i arbeidsmiljø i verksemdene), og har som hovudmålsetting å betre samarbeidsforholda i verksemda, samt legge grunnlaget for utvikling og betre lønnsemd.

Sekretariatet

Sekretariatet har vore rådgjevar Anja Kildal Gabrielsen i LOs næringspolitiske avdeling og seniorrådgjevar Laila A. Windju, NHO. Sekretariatet møtast jevnleg og har gjennomført i alt sju formelle møter.

Styret

Styremedlemmar frå LO har vore Peggy Hessen Følsvik og Trude Tinnlund. Forbunda har vore representert ved Steinar Krogstad frå Fellesforbundet og Erna Hagensen frå Norsk Arbeidsmandsforbund. Varamedlemmer har vore Anne Berit Aker Hansen frå Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Jan Olav Andersen frå EL og IT Forbundet.

I tillegg har avdelingsleiar Kenneth Sandmo frå Næringspolitisk avdeling vore observatør, og sekretariatsleder Anja Kildal Gabrielsen møtt fast i styremøta. Styreleiar har i 2017 vore Peggy Hessen Følsvik frå LO og nestleiar har vore Rolf A. Negård frå NHO.

Styret har gjennomført fire styremøter.

Økonomi

Det vart for 2017 søkt om meire i aktivitetsmidlar enn tidligare, sidan ein dei siste åra har redusert opparbeidd eigenkapital frå tidligare år. HF fikk bevilga i alt kr 8 000 000,- i aktivitetsmidlar frå Opplysnings- og utviklingsfondet. Aktivitetsmidlane går i all hovudsak til bedriftene i form av stønad til utviklingsprosjekt og samarbeidskonferansar, medan noko blir brukt til informasjonsaktivitetar, og ein mindre del til administrasjon.

Løyving

Styret har ytt støtte til:

- LO Telemark og NHO Telemark, til Bedre industri- og teknologi-bedrifter i Telemark, eit bedriftsnettverk basert på Lean og med-arbeiderdreven innovasjon.
- Forprosjekt fra LO Nordland, NHO Nordland, LO Nord-Trøndelag og NHO Trøndelag, Bedre kjønnsbalanse og mer mangfold i næringslivet i Nordland og Nord-Trøndelag.
- Medvirkningsmeter, digitalisering og utvikling av veileder.
- Forprosjekt LO og NHO, trepartssamarbeidet i Norge.
- Framo Flatøy AS, prosjektet FRAMover.
- Forprosjekt, LO Sør-Trøndelag, LO Nord-Trøndelag og NHO Trøndelag, utviklingsprosjekt i havbruksnæring.

I tillegg har sekretariatet ytt støtte til forprosjekt til NHO Mat og drikke, Sjømat Norge og NNN – Industri 4.0 i norsk matindustri.

Vidare har sekretariatet ytt støtte til samarbeidskonferansar i Tide Buss ASA, Arba Inkuldering AS, Framo Flatøy AS, Lillehammer Bilskadesenter AS og Norgesbuss AS.

Desse konferansane er det HF's sekretariat som tilrettelegg. Sekretariatet deltek aktivt i prosjekta sine styringsgrupper og samlingar.

Informasjonsaktivitetar

Mykje av sekretariatets sitt virke består av å informere om tiltaka og legge til rette for aktivitet. I løpet av 2017 har HF gjennomført informasjonsmøter for verksemder knytt opp til LO Oppland, LO Hedmark og NHO Innlandet, LO og NHO i Nordland, LO og NHO Telemark, LO Sør- og Nord-Trøndelag og NHO Trøndelag, LO og NHO Agder, LO Østfold, verksemder som Kverneland Group, LOS Marine, Quartz Corp, Aleris og Airlift. I tillegg bransjesamling Fellesforbundet, havbruk og bil-området og samarbeidskonferanse Energi Norge og EL og IT Forbundet.

Bedre Bedrift-konferansen

Konferansen gjekk føre seg på Quality Hotel Leangkollen, for tredje gong. Konferansen Bedre Bedrift er ein årlig møteplass for verksemder som ser verdien av partssamarbeid, medverking og med-arbeiderdreven innovasjon.

Bedre Bedrift 2017 samla om lag 50 leiarar og tillitsvalde frå hele landet til eit forum for diskusjon, erfaringsutveksling og samarbeid.

Ein fekk mellom anna ein presentasjon av prosjektet «Betre partsamarbeid i bygg- og anleggbransjen» i Trøndelag, og innleiing om mangfald og inkludering som ein viktig premiss for utvikling av partssamarbeidet. Denne gongen deltok også LOs representantar frå LO/Virke og LO/Samfo på konferansen.

LOs og NHOs felleskonferanse

Konferansen gjennomførast ikkje når ein har hovudavtaleforhandlingar.

FELLESTILTAKENE LO–VIRKE

Fellestiltakene LO-Virkes virksomhet er forankret i Hovedavtalen LO–Virke. Mål og hensikt er å tilrettelegge for partssamarbeid i virksomheten og mellom organisasjonene.

Fellestiltakene LO–Virkes styre er sammensatt av representanter fra arbeidstaker- og arbeidsgiversiden. Peggy Hessen Følsvik fra LO har vært styrets leder, og Inger-Lise Blyverket fra Virke har vært styrets nestleder i perioden. Øvrige styremedlemmer er Trine Lise Sundnes fra Handel og Kontor, Lars M. Johnsen fra Norsk Transportarbeiderforbund og fra Virke Per H. Engeland og Bård Westbye. Fellestiltakenes sekretariat er ansvarlige for daglig drift og aktivitet. Lars Hogne Kaldestad fra Virke og Renate Klopp fra LO er sekretariatsledere.

Det er gjennomført fem styremøter, fem arbeidsutvalgsmøter og en studietur. Det er behandlet 45 saker totalt i 2017.

Prioriteringsområder er bedriftsrettede tiltak med vekt på samarbeidskonferanser, lokale prosjekter og prosjekter mellom organisasjonene.

Det er gjennomført 13 samarbeidskonferanser i virksomhetene i denne perioden, med fokus på godt partssamarbeid, rolleforståelse, kommunikasjon og samhandling. Partene gis felles opplæring som resulterer i en fellesforståelse om lov- og avtaleverk og hvordan man i samarbeid kan løse utfordringene i organisasjonen.

Samarbeidskonferanser på NTF–Virke-området:

- ASKO Norge, felles konferanse for alle ASKO-foretakene hvor hver var representert med to ledere og tillitsvalgte, totalt 67 deltakere.
- ASKO Midt-Norge, konferanse for ledere, tillitsvalgte og verneombud, totalt 37 deltakere.
- ASKO Nord, samarbeidskonferanse for ledere, tillitsvalgte og verneombud, totalt 27 deltakere.
- ASKO Drammen, konferanse for ledere, tillitsvalgte og verneombud, totalt 17 deltakere.

Tiltak på NTL–Virke-området:

- Samarbeidskonferanse for alle Studentsamskipnadene, 56 deltakere.

Samarbeidskonferanser på HK–Virke-området:

- Optimera-Montér, tre regionkonferanser for ca. 140 deltakere.
- Plantasjen, konferanse for ledere, tillitsvalgt og verneombud fra alle butikkene, 190 deltakere.
- Meny AS, tre konferanser for nye avtalefestede brikker, ca. 60 deltakere.
- Bunnpris Mo i Rana, konferanse, 15 deltakere.
- Samarbeidskonferanser på organisasjonsnivå mellom HK i Norge og Virke, 47 deltakere totalt.

I perioden er det både nye, løpende og avsluttede samarbeidsprosjekter i virksomhetene og mellom organisasjonene. Fellestiltakene LO–Virke bidrar både faglig og økonomisk, og sekretariatet tiltrer alle prosjektene gjennom deres styringsgrupper.

Nye samarbeidsprosjekter:

Det er opprettet to nye prosjekter mellom HK i Norge og Virke, «En kartlegging av eksisterende teknologi- og kunnskapskartlegging om betydningen teknologiske endringer har for sysselsetting- og kompetansebehov i handel- og tjenesteytende næringer» og «Digitaliseringen av tariffavtalene».

Ved ASKO Nord er det etablert et helt ferskt samarbeidsprosjekt med nærvær og godt arbeidsmiljø som hovedtema; prosjektperioden er på to år.

Fire Bunnpris-butikker i Mo i Rana har søkt sammen og etablert et samarbeidsprosjekt «LEAN i butikk».

Løpende prosjekter:

- IKEA Leangen, prosjektet «Til samans» ble forlenget ut 2018.
- Forskningsprosjekt mellom HK og Virke, «Seniorpolitikk i handelen», Fafo har oppdraget.
- Samarbeidsprosjekt mellom HK i Norge og Virke, «Arbeidslivskriminalitet i varehandelen».
- SAMBA, fellestiltakene LO–Virke, eget samarbeidsbarometer for å måle effekten av eget arbeid, gjennomføres i samarbeid med Opinion.

Avsluttede prosjekter:

- IKEA Hjemme, «Nærvær på jobb». Prosjektet har vært et godt bidrag til partsamarbeidet og arbeid og tiltak rettet mot nærvær er synliggjort på en god måte for hele virksomheten.
- Astrup AS, «Trivsel på jobb». Virksomheten er godt fornøyd med prosjektet, partsamarbeidet er styrket betraktelig, og det er ønske om nytt prosjekt basert på de gode resultatene.
- Telemark fylkeskommune, Fellestiltak LO, HK og Virke, «Flere læreplasser i varehandel». Et godt forankret prosjekt både hos partene, næringen, kjøpesentrene og elevene, men prosjektet møtte uventede utfordringer i forbindelse med skolesamarbeidet. Prosjektet er under avvikling.
- Samarbeidsprosjekt mellom LO, HK og Virke innen global handel, «The Tip». Dette har vært et synlig og meget vellykket prosjekt. Prosjektperioden ble forlenget ut 2017 med mandat å finne ny driftsform.
- Samarbeidsprosjekt mellom organisasjonene HK i Norge og Virke, «Strukturutvalget i HK–Virke». Gjennom bistand fra Fafø er det gjennomført en kartlegging i virksomheten med utgangspunkt i dagen tariffavtale, med oppsummering og anbefalinger til partene.

Året har vært svært innholdsrikt med bra aktivitet både i virksomheten og mellom organisasjonene.

FELLESTILTAKENE LO–SAMFO

Fellestiltakene LO–Samfo (Fellestiltakene) er partenes felles samarbeidsorgan, og har som oppgave å bistå de lokale partene (ledere og tillitsvalgte i Samfos medlemsbedrifter) med opplærings- og utviklingstiltak til beste for bedrift og ansatte. Hovedformålet er å bidra til økt trygghet, samarbeid, trivsel og flyt i prosesser i og for den enkelte virksomhet og ansatte.

Fellestiltakenes aktivitet er hjemlet i Hovedavtalen LO–Samfo 2014–2017 kapittel 19.

Fellestiltakene fastsetter selv sin forretningsorden og ledes vekselvis av Samfo og LO for ett år av gangen. Det velges nestleder fra den av organisasjonene som ikke har ledervervet.

Aktiviteter/driften

I 2017 hadde Fellestiltakene tre styremøter. Protokollene inneholder totalt 23 saksnummer.

Fellestiltakene har gjennomført elleve samarbeidskonferanser: to konferanser knyttet til «Best i butikk», to knyttet til konfliktløsningsarbeid, én konferanse med fokus på samarbeid og samspill, tre konferanser med tema sykefravær og nærvær, to konferanser knyttet til oppstart av «Smarte butikker» og én konferanse med ledelsen i HK–Samfo om tema framtidbilder og samarbeidsperspektiv.

Fellestiltakenes kompetanse knyttet til partssamarbeid, omstillingsprosesser og bedriftstiltak med forbedring av internt samspill, har vært sentralt i arbeidet. Sekretariatet har etablert god kontakt med de øvrige fellestiltakene.

Styret

Styret har i 2017 hatt følgende sammensetning:

Fra LO: Peggy A. Hessen Følsvik (leder), Pål Nordby, Trine Lise Sundnes.

Fra Samfo: Torgeir Kroken (nestleder), Torkel R. Iversen, Vuokko Hassel.

Sekretariatet

Sekretariatsfunksjonen er delt mellom Samfo og LO. Sekretariatsrådgivere er Steinar Nørstebø (LO), og Heidi Sommarset (Samfo). De fyller hver sin 50 prosents stilling i Fellestilltakene LO–Samfo. De administrative funksjonene knyttet til regnskapstjenester utføres av Samfo. Steinar Nørstebø ba om avløsning fra sin stilling på styremøtet 28.11 som følge av stor reisebelastning. LO iverksatte umiddelbart arbeid for å rekruttere ny rådgiver med målsetting om å få denne snart på plass.

DEMOKRATI

Bedriftsdemokrati og konsernfaglig samarbeid

LO har på flere områder arbeidet for å videreutvikle og styrke bedriftsdemokratiske ordninger etter hovedavtalene og lov.

Konsernutvalg og konserntillitsvalgt

LO har gjennom informasjon og konkret bistand arbeidet for å bedre og utbre ordningene med konsernutvalg og konserntillitsvalgt. LO har blant annet vært rådgiver for forbund og tillitsvalgte ved etablering og endringer av ordninger med konsernutvalg og konserntillitsvalgt samt Europeiske Samarbeidsutvalg (ESU/EWC).

Representasjon i konsern og konsernlignende foretaksgrupper

LO har søkt å spre informasjon om og bistå i forbindelse med å etablere felles representasjon i styrende organer i konserner og konsernlignende foretaksgrupper.

Kurs

LO har bistått forbund med å innlede på kurs om juss og styrearbeid for enkeltselskaper og konsern. De fleste kursene har vært for styremedlemmer og tillitsvalgte i aksjeselskaper og helseforetak, blant annet om styrearbeid i enkeltselskap og konsern, rollen som styremedlem og tillitsvalgt, taushetsplikt og forholdet mellom mor- og datterselskap. I tillegg har LO bidratt med innledninger om Europeiske Samarbeidsutvalg / European Work Councils, OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper / ansvarlig næringsliv og utfordringer ved omstilling.

LO har en observatør i det uformelle nettverket av konserntillitsvalgte, og har gjennom det hatt kontakt med og bistått konserntillitsvalgte i ulike spørsmål.

Bedriftsdemokratinemnda

LO har ett av tre medlemmer i Bedriftsdemokratinemnda.

ARBEIDSMARKED, NÆRINGS- OG SYSSELSETTINGSPOLITIKK

Norsk økonomi

Beskjeden lønnsvekst gjennom tariffoppgjørene la, sammen med redusert beskatning, til rette for økte bedriftsinvesteringer som uteble. Eksporten av tradisjonelle varer og tjenester var på om lag på samme nivå som året før. Boligbyggingen utgjorde en positiv faktor i konjunkturbildet, som sammen med husholdningenes forbruk bidro til at arbeidsløsheten ble noe redusert. Sysselsettingen var fortsatt lav, målt som andel av befolkningen i arbeid, og da særlig for ungdom.

Tabell: NOEN INDIKATORER FOR NORSK ØKONOMI

	2016	2017
Registrert arbeidsløse	83 800	74 200
På tiltak	17 300	19 500
Brutto arbeidsløse	101 100	93 700
Pst		
Sysselsettingsandel	67,3	66,9
Økonomisk vekst (Fastlands-Norge)	1,0 *	1,9 *
Lønnsvekst ³	2,0	2,5 *
Prisstigning	3,6	1,8
Reallønnsvekst ³	-1,6	0,7 *
Rentenivå, pst		
– Bankene ⁴	2,6	2,6 *
– Lånekassen	1,9	2,2
– Husbanken	1,6	1,6
Utenriksøkonomi (overskudd i pst av BNP)	3,9 *	6,5 *

* Anslag og foreløpige tall

³ Industriarbeider

⁴ Bankenes utlånsrente (bolig)

Arbeidsmarkedet

Det har vært tegn til bedring i arbeidsmarkedet i 2017, med lavere ledighet og en utflating av andelen sysselsatte, etter en nedgang på 4 prosentpoeng siden 2007. Imidlertid utgjør arbeidsstyrken⁵ en stadig lavere andel av befolkningen. Bare 1/3 av nedgangen i antall ledige i 2017 kan forklares med økt sysselsetting.

I 2017 var 66,9 prosent av befolkningen i alderen 15–74 år sysselsatt. Dette er den laveste andelen siden 1995. Sesongjusterte månedstall viser at nedgangen i andelen sysselsatte flatet ut fra og med november 2016. Både den registrerte arbeidsledigheten (NAV) og arbeidskraftundersøkelsen (SSB) viste en nedgang i antall arbeidsløse i 2017. Andelen av befolkningen i alderen 15–74 år som verken er arbeidsløs eller sysselsatt har gått opp med fire prosentpoeng de siste ti årene, til 30,2 prosent i 2017.

Antallet og andelen midlertidig ansatte gikk noe ned i 2017, fra 214 000 (8,7 prosent av alle ansatte) til 207 000 (8,4 prosent). Nedgangen kom blant kvinner. Dette må ses i sammenheng med at andelen midlertidig ansatte har gått opp i mannsdominerte næringer som industri og bergverksdrift, transport og lagring, mens andelen har gått ned i kvinnedominerte næringer som helse- og sosialtjenester og undervisning.

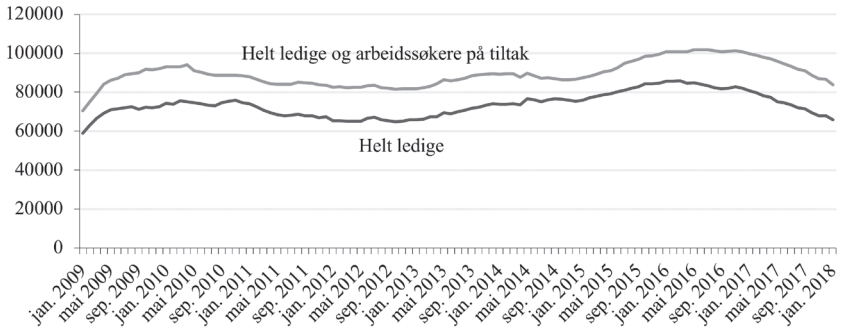
Fra 2016 til 2017 gikk andelen kvinner som jobber heltid opp fra 62,8 til 63,7 prosent. Utviklingen er i tråd med en langvarig trend. Blant menn var andelen som jobbet heltid uendret sammenlignet med året før. Antall undersysselsatte gikk ned til 59 000 (–20 prosent) i 2017, det laveste antallet siden 2008. Nedgangen var jevnt fordelt mellom menn og kvinner.

Arbeidsinnvandringen har bidratt til utfordringer knyttet til sosial dumping og useriøsitet, også i 2017. Nettoinnvandringen⁶ avtok i 2017, men var fortsatt høy i historisk sammenheng. Den sterke arbeidsinnvandringen fra land som Polen og Litauen gikk særlig ned i 2016, og har deretter holdt seg stabil i 2017.

⁵ Summen av arbeidsledige og sysselsatte.

⁶ SSBs befolkningsstatistikk. Fram til og med 3. kvartal i 2015 og i 2016.

**Helt arbeidsløse og bruttoarbeidsløshet.⁷
Januar 2009 – januar 2018. Sesongjustert.**

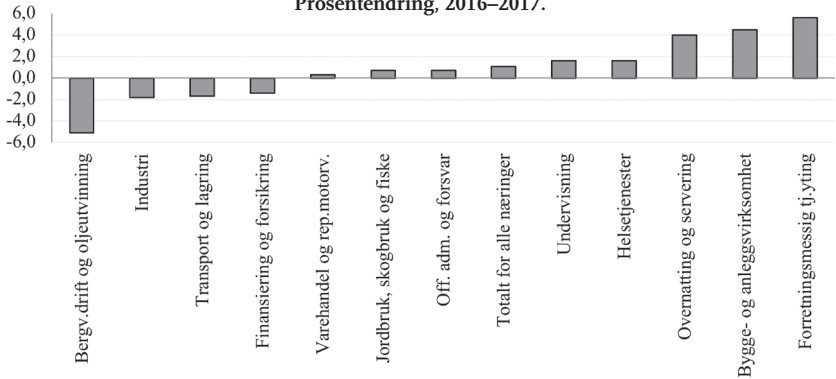

Kilde: NAV

Sysselsettingen

Antallet sysselsatte økte med 28 900 fra 2016 til 2017 (vekst på 1,0 prosent), ifølge nasjonalregnskapstall. Sesongjusterte tall viser en relativt jevn vekst gjennom 2017. Hele 60 prosent av jobbveksten i 2017 kom innen bygge- og anleggsvirksomhet og forretningsmessig tjenesteyting (hvor utleie av arbeidskraft utgjør en stor del). Den største nedgangen i sysselsetting kom i industrien, i hovedsak innen produksjon av metallvarer, elektrisk utstyr og maskiner, og i verftsindustrien.

**Sysselsatte personer, utvalgte næringer.
Prosentendring, 2016–2017.**

Kilde: SSB, Nasjonalregnskap

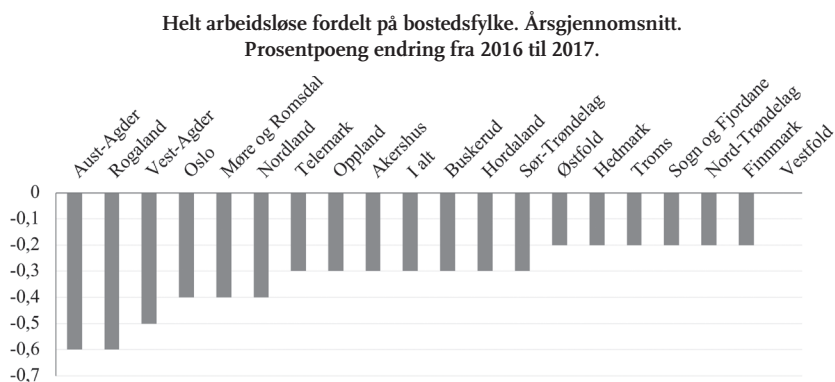
⁷ Summen av helt arbeidsløse og arbeidssøkere på tiltak.

Fra 2016 til 2017 gikk andelen sysselsatte⁸ ned fra 49,2 til 48,8 prosent i aldersgruppen 15–24 år, ned fra 82,7 til 82,4 prosent for aldersgruppen 25–54 år og ned fra 48,4 til 47,7 prosent blant seniorene (55–74 år). Den samlede sysselsettingsraten (15–74 år) gikk ned med 0,4 prosentpoeng både blant menn og kvinner, til hhv. 69,1 og 64,6 prosent.

Arbeidsløsheten

I 2017 var det registrert 74 200 helt arbeidsløse, tilsvarende 2,7 prosent av arbeidsstyrken. Det er en nedgang på 9600 personer fra 2016. 70 prosent av nedgangen kom blant menn. Antallet deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak utgjorde 19 500, som er 2100 flere enn i 2016. 28 prosent av alle arbeidsløse var langtidsarbeidsløse⁹ i 2017. Dette var en økning sammenlignet med 2016. Antall arbeidsløse gikk mest ned innen industriarbeid og bygg og anlegg.

Arbeidsløsheten gikk i 2017 ned i alle fylker bortsett fra i Vestfold, der andelen var uendret sammenlignet med 2016. Målt i prosent var nedgangen størst i Rogaland og Aust-Agder. Arbeidsløsheten var i 2017 høyest i Rogaland (3,9 prosent av arbeidsstyrken), og den var lavest i Sogn og Fjordane (1,6 prosent av arbeidsstyrken).

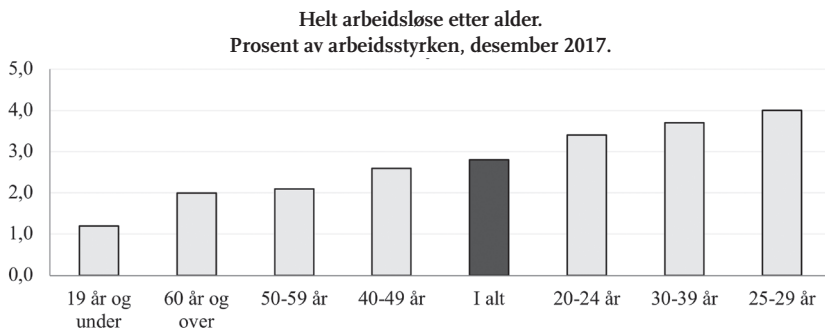

Kilde: NAV

⁸ SSB. AKU.

⁹ Arbeidsløse 26 uker eller mer.

Ved utgangen av 2017 var arbeidsløsheten høyest i aldersgruppen 25–29 år (4,0 prosent) og lavest i aldersgruppene 19 år og under (1,2 prosent) og 60 år og over (2,0 prosent). Antallet helt arbeidsløse gikk ned i alle aldersgrupper fra 2016 til 2017, nedgangen var størst i aldersgruppen 30–39 år.

Kilde: NAV

Arbeidsinnvandringen

Arbeidsinnvandringen har hatt mye å si for arbeidsmarkedsutviklingen det siste tiåret. Det er imidlertid usikkert hvor mye, pga. begrenset statistikkdekning. Nettoinnvandringen, slik den måles i SSBs befolkningsstatistikk, utgjorde 18 500 personer i de tre første kvartalene i 2017. Dette er en reduksjon på 17 ½ prosent fra samme periode i 2016. Innvandringen har lenge vært særlig sterk fra typiske arbeidsinnvandringsland som Polen og Litauen, noe som snudde i 2015. Personer fra Asia sto for nesten 60 prosent av nettoinnvandringen til Norge i 2017.¹⁰ Korttidsinnvandring kommer i tillegg. Flyktninger uten godkjent opphold regnes ikke med i disse tallene.

Omfanget av arbeidsutleie henger nært sammen med utviklingen i arbeidsinnvandring. Om lag hver fjerde utleide arbeidstaker har bakgrunn fra EU-land i Øst-Europa, slik det framgår av SSBs statistikk.¹¹ Mange av problemene med sosial dumping og useriøsitet er knyttet til arbeidsutleie.

Bare en del av arbeidsutleien blir fanget opp i SSBs statistikker. For å få et bedre grunnlag for blant annet arbeidsmarkedspolitikken og arbeidet mot sosial dumping, har LO med jevne mellomrom tatt

¹⁰ Basert på de tre første kvartalene.

¹¹ Basert på tall for 2016.

initiativ overfor myndighetene for å bedre statistikkdekningen for arbeidsutleie og arbeidsinnvandring.

Næringspolitikk

Industri

LO har i 2017 arbeidet bredt for å fremme norsk industris rammevilkår for å sikre framtidig produksjon og arbeidsplasser i Norge. LO har aktivt formidlet fagbevegelsens industripolitikk opp mot politiske aktører og beslutningstakere i tråd med Kongressens vedtak. Regjeringen la på våren fram sin industrimelding *Grønnere – smartere og mer nyskapende*. LO har koordinert arbeidet med industrimeldingen i fagbevegelsen, som i 2017 besto i å følge opp regjeringens melding.

Markedssituasjonen med lav kullpris skapte utfordringer for Store Norske Spitsbergen Kulkompanis aktivitet på Svalbard og bærekraften til Svalbard-samfunnet. LO støttet driftshvilen i Svea og Store Norskes arbeid med å videreutvikle selskapet til å drive annen næringsvirksomhet. I 2017 innstilte regjeringen på å legge ned gruvedriften på Svea/Lunckefjell. LO har hatt møter med næringsministeren om situasjonen på Svalbard.

Eierskap

LO har arbeidet for at statlig eierskap må ses på som et viktig redskap i en helhetlig og aktiv næringspolitikk. LO har løftet fram viktigheten av et profesjonelt aktivt statlig eierskap for framtidig verdiskaping og sysselsetting. LO har argumentert for et nytt eierskapsinstrument som kan sikre nasjonal forankring av strategisk viktige bedrifter sammen med private norske eiere. Dette ble framhevet i arbeidet med industrimeldingen, budsjett og i løpende politiske prosesser.

Bygg og anlegg

I 2017 har LO arbeidet for å fremme kvalitet, produktivitet og seriøsitet i byggenæringen gjennom politiske prosesser og koordinering av aktuelle LO-forbund i forbindelse med høringer på området. Arbeidet har omfattet oppfølging av bransjens innspill til regjeringen om en mer seriøs bygningsbransje gjennom rapporten *Enkelt å være seriøs* og regjeringens «Strategi mot arbeidslivskriminalitet».

Samferdsel

LO har i perioden fulgt opp arbeidet med Nasjonal transportplan 2018–2027. Plangrunnlaget ble overlevert til Samferdselsdepartementet 29. februar 2016, og er det faglige grunnlaget for stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan. Regjeringen la fram stortingsmeldingen 5. april 2017, og den ble behandlet i Stortinget 19. juni 2017. Meldingen vil gjelde fra 1. januar 2018. I forbindelse med oppfølgingen av «Veikart for næringslivets transporter», har det i perioden vært fokus på CO₂-fond for næringstransporten. LO Luftfart og samferdselspolitisk utvalg er viktige fora som fungerer godt. I tillegg er LO representert i diverse styrer, råd og utvalg.

Luftfart

Gjennom flere år har EASA (som er EUs sikkerhetsbyrå for luftfarten) arbeidet med å få på plass et nytt regelverk når det gjelder helikopter offshore-operasjoner. LO med flere forbund har engasjert seg kraftig mot deler av dette regelverket på bakgrunn av at det ville bli åpnet for fri konkurranse til å etablere helikoptertrafikk på norsk kontinentalsokkel og innretningene, uten at norske myndigheter har mulighet til å kontrollere verken virksomhetene eller helikoptrene. LO forlangte at slike etableringer forutsatte norsk operatørlisens. LOs anliggende er først og fremst at de som jobber på norsk sokkel og er avhengige av helikoptertransport, skal kunne være trygge på at den transporten er sikrest mulig. Samferdselsdepartementet som skulle godkjenne dette regelverket og ta dette inn i norsk rett, la til slutt vår vurdering til grunn og dermed også kravet til norsk AOC (operatørlisens).

Næringspolitisk avdeling gikk i 2017 inn med støtte til Sola-konferansen, som samler størstedelen av helikopternæringen, og var med på å synliggjøre LO Luftfart.

Luftfartstilsynet har hatt på høring i 2017 to høringer som har avstedkommet noe arbeid. Det var Norges flysikkerhetsprogram (State Safety Programme – SSP) og bakgrunnssjekk av personer fra tredjeland.

LO var kritisk til at Luftfartstilsynet ikke hadde påbegynt arbeidet med å lage en flysikkerhetsplan i forhold til etablering av Norges flysikkerhetsprogram, ikke bare for å oppfylle intensjonen i Chicago-konvensjonens Annex 19, men for å kunne gjennomføre et effektivt sikkerhetsarbeid. LO mener at Luftfartstilsynet vanskelig kan gjennomføre tilsyn innen flysikkerhetsområdet uten at en slik

fysikkerhetsplan eksisterer. Når det gjelder bakgrunnssjekk av personer fra tredjeland, var forslaget å lempe på kravene. LO mener at forslaget på ingen måte ivaretar nødvendig sikkerhet, da dokumentasjon fra tredjeland ikke vil kunne verifiseres for ekthet og innhold.

Kulturminnebevaring

I 2017 inngikk LO en samarbeidsavtale med Norsk Kulturarv om felles informasjon om teknisk industrielle kulturminner. Videre arbeides det med et samarbeid med representanter for 15 tekniske industrielle kulturminner i Norge for å synliggjøre fagforeningenes rolle i disse bedriftene, som nå alle har blitt museer.

Stedsutvikling

LO og forbund har arbeidet med å samle politikkområder innen reiseliv, handel, service og kulturnæringer, og koblet disse næringene sterkere på offentlig sektor under samlebetegnelsen stedsutvikling. LO og LOs distriktskontor i Hedmark arrangerte et seminar for forbund lokalt, regionalt og sentralt tidlig i 2017 for å belyse kontaktflatene disse områdene har. Stedsutvikling kom også som et eget tema i LOs handlingsprogram og næringspolitisk uttalelse 2017–2021. For å følge opp handlingsprogrammet, er det oppnevnt et stedsutviklingsutvalg.

Petroleum

Oljeprisen har en avgjørende innflytelse, sammen med realisering av kostnadsreduksjoner for nye utbyggingsprosjekter. Næringen har vært gjennom en av de mest krevende omstillingene siden oppstarten på norsk sokkel. I 2017 så vi de første lyspunktene. I desember fikk en rekke leverandører store kontrakter. Investeringene på norsk sokkel ventes tross det å ende lavere i 2018 enn i 2017, og flere deler av næringen sliter fremdeles med å overleve. KonKraft har i 2017 nedsatt et utvalg som skal foreslå tiltak for forbedret konkurranse-situasjon og økt verdiskapning på norsk sokkel. Utvalget, der LO, Fellesforbundet og Industri Energi deltar, leverer sin rapport i 2018.

Maritim

Krisen i oljesektoren rammer næringen hardt, og ved årets utgang lå om lag 133 offshoreskip i opplag. Over 20 rigger var ved årets slutt uten kontrakt. Med opptaket av Norsk Sjøoffisersforbund ble LOs maritime samarbeidsutvalg endret til LOs maritime utvalg, og antall

forbund som deltar ble utvidet med Fellesforbundet og Industri Energi. Arbeidet med å få utredet handlingsrommet for å stille krav om norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann, fikk en stor delseier med Stortingets enstemmige vedtak om en slik utredning.

Kraft

Regjeringens forslag om at andre enn Statnett kan bygge utenlandskabler, ble vedtatt av et flertall i Stortinget. LOs forbund er samlet i motstanden mot at selskapet Northconnect skal bygge ytterligere en kabel til Storbritannia.

Fiskeri og havbruk

Behandlingen av spørsmålet om videreføring av pliktsystemet i deler av havfiskeflåten har også i 2017 vært en stor sak, som ikke ble løst. Dette spørsmålet, sammen med flere høringer både om hvitfisknæringen og havbruk, har vært behandlet i løpet av året. LO deltar i 11-partssamarbeid mellom sjømatnæringen og myndighetene.

Hovedtemaene

i dette samarbeidet er tiltak mot kriminalitet og juks i næringen.

LO deltok sammen med NNN, Industri Energi og Fellesforbundet med stand på havbruksmessen AquaNor i Trondheim i august. Dette var første gang vi hadde felles stand, noe som ga en positiv erfaring.

Etter stortingsvalget høsten 2017, har LO sammen med aktuelle forbund etablert kontakt med nye representanter i Næringskomiteen på Stortinget som har ansvaret for fiskeri- og havbrukspolitikken.

Det har vært gjennomført flere møter med andre organisasjoner innenfor fiskeri- og havbruksnæringen, for å diskutere løsninger på fiskeripolitiske spørsmål. Representanter fra LO og forbundene var på bedriftsbesøk til fiskeribedrifter på Senjahopen.

EØS/EU

LO har arbeidet og vil fortsatt arbeide for at den sosiale dimensjonen i det indre marked styrkes. Dette gjøres gjennom å påvirke norske myndigheter, gjennom arbeid i EFTAs konsultative komité og gjennom Den europeiske faglige samorganisasjonen (DEFS). Gjennom EFTA sitter LO som observatør i SMO (Single Market Observatory) som overvåker og rådgir Kommisjonen om det indre marked.

Handelspolitikk

Store avtaler som TTIP (Transatlantic Trade and Investment Partnership) og TISA (Trade in Services Agreement) fikk mindre fokus i 2017 på grunn av det amerikanske presidentvalget, der Donald Trump har trukket USA ut av flere forhandlinger. Avdelingen vil fortsatt følge utviklingen nøye på disse områdene, da det antas at forhandlingene vil fortsette på et senere tidspunkt. Fafo fikk i 2016 i oppdrag å utrede konsekvensene av en TISA-avtale. Dette ble avsluttet høsten 2017. LO deltok i WTOs ministerforhandlinger i Buenos Aires i 2017. Forhandlingene ble avsluttet uten at det ble enighet om noen ministererklæring. Det er likevel viktig å støtte opp om det videre multilaterale arbeidet og aktivt bidra til at dette fortsetter.

Forsvarspolitik

Næringspolitisk avdeling har ansvaret for oppfølgingen av norsk forsvarspolitik. Dette gjøres blant annet gjennom FPUFF (Faglig-politisk utvalg for Forsvaret), hvor aktuelle saker er blitt løftet fram gjennom året. I langtidsplanen for Forsvaret (2016) fikk LO gjennomslag for flere av sine krav, men tapte kampen om bevaring av Andøya som base for maritime overvåkningsfly. Arbeidet for å bevare Andøya fortsatte gjennom 2017. Det ble også arbeidet for å sikre vedlikehold av forsvarsmateriell i Norge. Især for AIM (Aerospace Industrial Maintenance) har manglende oppdrag vært en stor utfordring.

Gjenkjøp og kampfly

LO deltar i «F-35 industriforum», etablert av Forsvarsdepartementet, som diskuterer de næringsrelaterte spørsmålsstillingene i tilknytning til kampflyprosjektet. LO sitter også i en industristøttegruppe under Forsvarsdepartementet vedrørende anskaffelsen av framtidens ubåtkapasiteter etter 2020. I dette arbeidet står også gjenkjøp sentralt.

Offentlige anskaffelser

Norge bruker over 500 milliarder årlig på offentlige anskaffelser. Regelverket for offentlige anskaffelser er derfor av stor betydning. Nytt regelverk trådte i kraft 1. januar 2017. Nytt er økt fokus på miljø, menneskerettigheter og sosiale forhold. Arbeidet med offentlige anskaffelser er en viktig del av arbeidet mot sosial dumping og arbeidsmarkeds kriminalitet. LO lyktes å få gjennomslag på blant annet forskrift om lærlinger og antall ledd i leverandørkjeden. Det

lyktes å få en formålsparagraf som framhever at anskaffelser skal være samfunnstjenlige. Anskaffelsesakademiet ble etablert i 2017. LO vil fortsette å være med i den framtidige utviklingen av akademiet.

Bistand ved omstilling

På oppdrag fra forbundene kan LO, med utgangspunkt i gjeldende lov- og avtaleverk, bistå med kompetanse i forbindelse med endringsprosesser på arbeidssstedet. LO bistår forbundene og tillitsvalgte med analyser som ofte balanserer ledelsens økonomiske rapporter for å nedlegge arbeidsplasser. LO holder også kurs i økonomi og regnskap for tillitsvalgte. I 2017 ble det avholdt kurs for tillitsvalgte i Norsk Arbeidsmandsforbund.

2017 var til tider preget av forholdsvis stor aktivitet. Oppdragene har vært til dels omfangsrike, og avdelingen har blant annet deltatt på drøftelsesmøter med bedrifter. Av oppdrag kan nevnes; Maxmat AS i Bodø, Telenors kundesenter i Harstad og annonseproduksjonen i Amedia-konsernet.

Sosial dumping og useriøsitet i arbeidslivet

Forhandlings- og HMS-avdelingen er ansvarlig for dette fagområdet, og har i tråd med LOs strategi for oppfølging av LOs handlingsprogram – sosial dumping og arbeidslivskriminalitet – ansvaret for å koordinere arbeidet mellom de enkelte fagavdelinger og mellom LO og forbundene. Dette gjøres blant annet gjennom den såkalte pådrivergruppen, hvor de ulike avdelingene er representert.

Det har vært avholdt tre kontaktmøter mellom LO og forbundene. Innledere fra ulike hold har vært invitert til å holde innlegg om ulike aktuelle temaer som bl.a.:

- Arbeidslivskriminalitet i Norge. Situasjonsbeskrivelse 2017 fra NTAES.
- Allmenngjøring i Norge og i Europa.
- Arbeiderpartiets forslag til tiltak mot sosial dumping.
- Politiske utfordringer som er til hinder for bekjempelse av sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Etter at regjeringen i januar 2015 la fram sin strategi mot arbeidslivskriminalitet, har mye av arbeidet handlet om å følge opp tiltakene i dialog med ansvarlige departement og i samarbeid med aktuelle forbund. Så har også vært tilfelle i 2017. I tillegg har det som forberedelser til valgkampen, vært tett dialog med Arbeiderpartiet om sentrale problemstillinger.

LO har gjennom året vært involvert i blant annet følgende:

- Samarbeidet mot Svart økonomi (SMSØ).
- Deltatt og holdt innledning på ulike konferanser hvor sosial dumping og arbeidslivskriminalitet har vært tema.
- Deltar i ASDs referansegruppe i FOU-prosjektet «Utviklingen av ulike tilknytningsformer i arbeidslivet».
- Ulike høringer, herunder høring om endringer i arbeidsmiljøloven om fast ansettelse, midlertidig ansettelse i og innleie fra bemanningsforetak.
- Europeisk Peer Review om etatssamarbeid mot arbeidslivskriminalitet. Faglige seminar som inngår som en del av Europakommisjonens tiltak for å fremme gjensidig læring og utveksling av erfaringer mellom landene på arbeidslivsområdet.

MILJØ OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Klima, miljø og bærekraftig utvikling

I 2017 vart det innført ei eiga klimalov i Norge, og regjeringa la fram ei ny klimamelding, samt ein strategi for grøn konkurransekraft. Dette er saker LO har arbeidd mykje med gjennom fleire år, òg i samarbeid med NHO og andre organisasjonar. LO og fleire av forbunda deltok i utarbeidinga av tre av de elleve sektor-veggkarta for 2030 og 2050 som vart spelt inn til ekspertutvalet for grøn konkurransekraft i 2016, og arbeidet med å fylgje opp veggkarta og å vere med på å utforme norsk politikk for låge utslepp, auka verdiskaping og satsing på norske arbeidsplassar prega berekraftsarbeidet i 2017.

Samarbeid og møter om klima- og miljøsaker har vore gjennomført med ulike næringslivskontaktar, bransjeorganisasjonar, myndigheter, politikarar, miljø- og naturvernorganisasjonar, med forskingsmiljø, på AOF og LO-skulens miljøkurs og gjennom involvering i Standard Norges miljøleiingskomité. Det har lukkast å etablere eit godt samarbeid mellom hovudorganisasjonane i arbeidslivet og Klima- og miljødepartementet, mellom anna for å gjennomføre ei felles klimakampanje for arbeidslivet.

Arbeidet med FNs berekraftsmål er sett på agendaen, og vil prege både berekraftsarbeidet og arbeidet kring LOs grunnleggande verdier framover.

LO-leiaren sit i klimaministeren sitt klimaråd. LO er representert i styra i Stiftinga Miljømerking i Norge (Svanen) og i Stiftinga Miljøfyrtårn, der LO-sekretær Are Tomasgard er styreleiar.

LO har deltatt i klima- og miljøarbeidet i europeisk fagrørslé, gjennom DEFS sin komité for bærekraftig utvikling, energi og klima. I europeisk fagrørslé var det i 2017 særlig fokus på oppfølginga av Paris-avtalen, med eit eige prosjekt for å styrke fagrørslas arbeid med dette. LO har deltatt i styringsgruppa for prosjektet, som avsluttast i 2018. LO deltok saman med internasjonal fagrørslé i FNs klimaforhandlingar både på vårmøtet i Bonn, Tyskland og under COP23 i november same stad, men denne gongen under Fijis presidentskap. LO deltok som delarrangør for det offisielle norske side-eventet

«Working together for green jobs – tripartite cooperation for a low-carbon economy» saman med Klima- og miljødepartementet, og i samarbeid med hovudorganisasjonane i arbeidslivet. På side-eventet vart kampanjen «Arbeidslivets Klimaveke» presentert og lansert (køyrast januar 2018).

LO samarbeider tett med internasjonal fagrørsles Just Transition Centre (JTC), og stiller kontor til rådighet for dei tilsette i JTC. LO har møtt i JTCs Advisory Forum, samt deltatt i JTCs arbeidsplanlegging for 2018.

ARBEIDSMILJØ

Arbeidsmiljøloven m.m.

Nye bestemmelser om varsling trådte i kraft fra 1. juli 2017. Endringene innebærer at innleide arbeidstakere har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i innleiebedriften, samt plikt for virksomheter med flere enn fem ansatte til å utarbeide rutiner for intern varsling.

Fra 1. juli 2017 trådte det i kraft en bestemmelse om at arbeidstakere og arbeidsgivere kan inngå skriftlig avtale om at arbeidstaker, på eget initiativ, kan utføre arbeid mellom kl. 21.00 og 23.00 uten at dette regnes som nattarbeid.

Virkeområdet for medleverforskriften ble fra 1. juli 2017 ble utvidet, og forskriften er ikke lenger midlertidig. Disse to endringene omtales nærmere under avsnittet om arbeidstid.

Statsansatteloven erstatter den tidligere tjenestemannsloven og trådte i kraft fra 1. juli 2017. Lov om likestilling og forbud mot diskriminering trer i kraft fra 1. januar 2018, og erstatter diskrimineringsloven om seksuell orientering, likestillingsloven, diskrimineringsloven om etnisitet og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv – 2014–2018

Partene i arbeidslivet, ved LO, YS, Unio, Akademikerne, NHO, Virke, KS, Spekter og staten ved ASD og staten som arbeidsgiver ved KMD, har videreført arbeidet med et mer inkluderende arbeidsliv. Dagens IA-avtale ble tegnet i 2014 og varer ut 2018. IA-avtalens overordnede mål er å bedre arbeidsmiljøet, styrke jobbnærværet, forebygge og redusere sykefravær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Videre har IA-avtalen, som i tidligere perioder, tre delmål. IA-avtalen garanterer at endringer i sykelønnsordningen ikke kan foretas med mindre partene er enige i dette.

Sekretariat for avtalen er i Arbeids- og sosialdepartementet, med en oppfølgingsgruppe bestående av medlemmer fra partene i avtalen, som fungerer som «styre» for avtalen i avtaleperioden. Arbeidet er ledet av statssekretær i ASD, Christel Kvam. LOs medlem i Oppføl-

gingsgruppen har vært Gry Gundersen med vara Tor Idar Halvorsen. I tillegg er det forskjellige arbeidsgrupper for enkelte områder.

Fokus på forebygging, arbeidsmiljø og IA-avtalens delmål 2 er fremdeles prioriterte områder.

I 2017 har LO, gjennom deltakelse i styringsgrupper/referansegrupper og arbeidsgrupper, fulgt en rekke prosjekter som er initiert av og bevilget midler fra Oppfølgingsgruppen. Eksempler på slike prosjekter er bl.a. forebyggingsgruppen og delmål 2-gruppen. Forebyggingsgruppen har som målsetting å komme med forslag til tiltak for å få virksomheter til å jobbe mer målrettet med det forebyggende arbeidsmiljøet. Delmål 2-gruppen er et samarbeid mellom partene om økt sysselsetting av unge personer med nedsatt funksjonsevne.

Forbundene har egne IA-ansvarlige som er pådrivere i forbundenes arbeid ut mot foreninger og tillitsvalgte. I løpet av året er møtene med forbundenes IA-kontakter og HMS- forum samordnet, med felles møter fire ganger i året.

Distriktskontorene er alle engasjerte i IA-arbeidet i sitt fylke, og LOs distriktssekretærer representerer LO i de regionale IA-rådene. I 2017 er det gjennomført mange konferanser, lokale kurs, prosjekter og informasjonsmøter.

Hovedorganisasjonenes fellestiltak – sykefravær (HF-S)

Sykefraværssamarbeidet mellom LO og NHO har pågått siden 1991 gjennom en egen arbeidsgruppe ved siden av HF (tidligere Sykefraværprosjektet). Gruppen har hatt to møter i 2017.

Regelverksutvikling

Nye regler for vold og trusler om vold trådte i kraft fra 1.1.2017. LO har hatt følgende høringer på HMS-området: Klargjøring av virkeområdet til ordningen om regionale verneombud i hotell- og restaurantbransjen og i renholdsbransjen, forslag om arbeidstid for avlastere og forslag om endringer i arbeidsmiljøforskriftene, bl.a. forskriftsfesting av begrepet «alvorlig skade», og flere endringer knyttet til yrkesdyking.

Psykososialt arbeidsmiljø

LO har også etablert en arbeidsgruppe med aktuelle forbund om alenearbeid. Disse har vært referansegruppe for Fafos forprosjekt om temaet i 2016 og for hovedprosjektet som ferdigstilles i løpet av januar 2018. Det ble bevilget kr 700 000,- av FoU-midler til et hovedprosjekt i 2017. LO har inngått et samarbeid med SINTEF Teknologiledelse om forprosjektet og et større hovedprosjekt om «Teknostress» i regi av Forhandlings- og HMS-avdelingen. Rapporten *Ansattes syn på digitalisering* ble publisert i desember 2017, og presentert for forbundene som er knyttet til LOs HMS-/IA-nettverk 11. desember. Funnene fra rapporten vil bli fulgt opp i 2018.

Personvern

Det er grunn til å anta at bruken av elektroniske kontroll- og overvåkingstiltak i arbeidslivet er blitt mer omfattende i løpet av det siste tiåret. Arbeidsgiverne er mer opptatt av hvordan hver enkelt ansatt bidrar til virksomhetenes lønnsomhet eller måloppnåelse, og ny teknologi muliggjør økende styring og kontroll på individnivå. Teknologien blir stadig billigere og lettere tilgjengelig – i mange tilfeller er overvåkingsteknologien bygget inn i de verktøyene arbeidsgiver kjøper.

I mai 2018 kommer det nye personvernregler; da implementeres EUs forordning for personvern i norsk lov. Det er ingen overgangsordning. De nye reglene legger større vekt på virksomhetenes personvernpolitikk, informasjon og rutiner. Det stilles også krav om at personvern skal bygges inn i nye løsninger. Hvordan den nye personvernloven vil fungere i samspill med reglene i arbeidsmiljøloven, som vektlegger ansattes medvirkning ved innføring av kontrolltiltak, er ennå ikke avklart. I en undersøkelse Fafo gjennomførte blant arbeidsgivere i fire bransjer i 2016, var det flere indikasjoner på at arbeidsgiverne ofte ikke definerer kontroll- og styringssystemet som et kontrolltiltak i arbeidsmiljølovens forstand, og derfor heller ikke følger reglene i arbeidsmiljøloven om ansattes rett til medvirkning.

LO og NHO ble enige i hovedavtaleforhandlingene 2017 om mandatet for en arbeidsgruppe som i avtaleperioden skal gjennomgå tilleggsavtalene «IV Rammeavtale om teknologisk utvikling og

datamaskinbaserte systemer» og «V Avtale om kontrolltiltak i bedriften», samt Hovedavtalen §§ 9-11 (personellregistre og kontrolltiltak) og 8-1, 3. avsnitt (kontaktinformasjon til ansatte). Målet er i større grad å tilpasse disse bestemmelsene til dagens arbeidsliv, der nye typer teknologi inngår som en naturlig del.

Fysisk, kjemisk og biologisk arbeidsmiljø

LO arbeider for et trygt og sikkert arbeidsmiljø med hensyn til fysiske, kjemiske og biologiske arbeidsmiljøfaktorer. Dette gjør LO bl.a. gjennom å ta initiativ til ny forskning på området, ved å følge opp og formidle resultater av ny forskning, ved å jobbe med regelverksutvikling på området og å delta i arbeidet med fastsetting av grenseverdier for kjemikalier i arbeidslivet. LO bistår også og følger opp det europeiske arbeidet på området ved deltakelse i ETUIs kjemikalie- og nanogruppe i Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS). I tillegg bistår LO forbundene med generell rådgivning, og i enkeltsaker hvor arbeidstakere har vært utsatt for fysisk-kjemisk-biologisk eksponering.

LO har deltatt i arbeidet med å utvikle en digital nasjonal eksponeringsdatabase (EXPO Online) for luftprøver fra norske arbeidsplasser. I 2017 ble EXPO Online lansert. LO deltok i lanseringen, og har gjennom året bidratt til å informere om, og oppfordre til bruk av databasen.

LO vedtok i 2016 å bidra med forskningsmidler til STAMI og Kreftregisterets prosjekt for å undersøke om det er en sammenheng mellom eksponeringer i arbeidsmiljøet til brannmenn og den høye kreftforekomsten som ses i denne yrkesgruppen. Prosjektet startet opp i 2017, og LO deltar i referansegruppen for prosjektet.

LO er representert i flere løpende forskningsprosjekter. Det er ingen forskningsprosjekter som er ferdigstilt i 2017.

Petroleumssektoren

LO deltar i petroleumstilsynets sikkerhetsforum, som er en trepartsarena hvor arbeidsmiljøspørsmål i petroleumssektoren blir drøftet og fulgt opp. I 2017 har tema som storulykkerisiko, arbeidsmiljørisiko og partsamarbeid og medvirkning blitt diskutert.

I 2016 nedsatte Arbeids- og sosialdepartementet en arbeidsgruppe for å gjennomgå helse, arbeidsmiljø og sikkerhet i petroleumsvirk-

somheten. Arbeidet ble avsluttet med en rapport, publisert i oktober 2017. Hovedkonklusjonene var at nivået på HMS i norsk petroleumsvirksomhet er høyt, men at det har vært sikkerhetsmessige utfordringer og alvorlige hendelser de siste årene. I tillegg ble det konkludert med at regimet for oppfølging av HMS er velfungerende og bør videreføres, men regimet forutsetter tillit og et godt partssamarbeid og medvirkning. Rapporten viser at bl.a. at partssamarbeidet har vært under press den siste tiden, og dette må styrkes og videreutvikles. Det må i tillegg jobbes med kontinuerlig forbedring av HMS i norsk petroleumsssektor. Oppfølging av rapporten gjøres i de ulike samarbeidsforaene i petroleumsssektoren, der LO er godt representert.

Bedriftshelsetjeneste (BHT) og arbeidsmedisin

Etter SINTEFs evaluering av bedriftshelsetjenesten, nedsatte Arbeids- og sosialdepartementet en ekspertgruppe som skulle vurdere ulike modeller for arbeidsmiljørådgiving, inkludert bedriftshelsetjeneste. Ekspertgruppen skal levere sin innstilling innen 1. mai 2018. Partene er ikke representert i ekspertgruppen. Det er heller ikke oppnevnt en referansegruppe, men partene fikk anledning til å legge fram sitt syn på møte med ekspertgruppen. LO utarbeidet et større notat om BHT som ble lagt fram for ekspertgruppen.

Godkjenningsordning

Godkjenningsordningen for bedriftshelsetjenesten har fungert siden januar 2010. Den første godkjenningsperioden på fem år er gått ut, og mange av bedriftshelsetjenestene har søkt om ny godkjenning. Pr. 7. desember er det 200 godkjente BHT-er, men mange har underavdelinger. Noen bedriftshelsetjenester, anslagsvis ti, er ikke blitt godkjent.

Referansegruppen knyttet til godkjenningssenheten, der partene i arbeidslivet er representert, har hatt ett møte. Deltakelse i referansegruppen gir nyttig tilgang på informasjon, mulighet til å diskutere prinsipielle problemstillinger og formidle erfaringer med BHT.

Arbeidsmedisin

LO har fulgt opp arbeidsmedisinfeltet blant annet gjennom deltakelse på samlinger arrangert av Norsk arbeidsmedisinsk forening

(yrkesforening under Legeforeningen) og Norsk forening for arbeidsmedisin (fagmedisinsk forening).

Arbeidstilsynet

LO har to medlemmer i Arbeidstilsynets råd. Rådet har hatt fire møter. Rådet har diskutert brukerundersøkelsen i 2016, risikobasert utvelgelse av virksomheter, AFIs evaluering av Arbeidstilsynet, forebyggende HMS-arbeid, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. I tillegg har trepartsbransjeprogram for transport, renhold og uteliv vært faste tema på dagsordenen. LO og aktuelle forbund har også gitt innspill i forbindelse med Arbeidstilsynets prioriteringer for 2018–2019.

Statens arbeidsmiljøinstitutt

Fagrådet

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) er det nasjonale forskningsinstituttet innenfor arbeidsmiljø og arbeidshelse. LO har hatt én representant i instituttets fagråd fra oppstart i 2006. Fagrådet har hatt to møter i 2017. Det første møtet var oppstart for et nytt fagråd. Dagsorden for møtene har bl.a. omfattet presentasjon av STAMIs strategi, av et nytt prosjekt om «STAMITID» (mulighetsprosjekt for opprettelse av et register over reell arbeidstid), arbeidet med ny faktabok om arbeidsmiljø og helse, felles fagseminar om arbeidsmiljø i regi av rådet samt orientering om støttefunksjoner mot bedriftshelsetjenesten.

Standardisering

Den europeiske faglige samorganisasjonen (DEFS) oppfordrer sine medlemsorganisasjoner til å delta i standardiseringsarbeid som har betydning for arbeidsforhold. Det gjør de med utgangspunkt i at stadig mer av regelverksutviklingen i EU og internasjonalt tar utgangspunkt i etablerte standarder. LO er medlem i Standard Norge, og er representert i styret der. LO er også representert i DEFS' faste standardiseringsutvalg med møtende varamedlem.

LO og enkelte forbund er representert i arbeidet med revidering og utvikling av standarder som kan være viktige for medlemmene. Av pågående arbeid nevnes spesielt at det fra høsten 2013 har pågått et arbeid med å utvikle en standard for arbeidsmiljøstyring. Arbeidet er kommet i gang etter enighet mellom ILO og ISO. Forutsetningen for ILOs og LOs medvirkning i arbeidet, er at ILOs standarder og konvensjoner for blant annet arbeidstakermedvirkning ivaretas i standarden. Arbeidet har tatt lengre tid enn forutsatt, blant annet fordi det ikke er enighet om at denne forutsetningen oppfylles i det pågående arbeidet.

LO deltok som observatør i arbeidsmøter i juni 2015 og juni 2016, og samarbeider tett med ITUC (internasjonalt LO). Standarden presiserer nå at medvirkning fra ansatte og deres valgte representanter er en vesentlig forutsetning for et godt arbeid med arbeidsmiljø. Fristen for forslag for avstemning ble først utsatt fra januar/februar 2016 til våren 2017. Fristen er ytterligere utsatt til januar 2018.

Delingsøkonomi/plattformøkonomi

Ny teknologi byr på store muligheter for norsk arbeidsliv. Digitalisering, framskritt og teknologi er heller ikke noe nytt for norske arbeidstakere. Vi er blant de beste i verden på å ta i bruk ny teknologi. LO er derfor tilhenger av ny teknologi som gjør næringslivet og offentlig sektor mer effektivt.

Erfaringer fra blant andre USA, er at veksten i delingsøkonomien har vært kraftig på relativt kort tid. En avventende holdning kan derfor føre til at de negative konsekvensene ved delingsøkonomien kan slå rot også i samfunnet vårt. Varige kulturendringer i arbeidsliv og negativ skattevilje kan etablere seg raskt. Samtidig kan deler av den norske modellen raskt komme i spill dersom vi venter på markedet, på EU eller på andre.

Regjeringen nedsatte et offentlig utvalg som leverte utredningen NOU 2017:4 *Delingsøkonomien – muligheter og utfordringer* i april 2017. LO hadde ett medlem i utvalget. Delingsøkonomien har potensial til å vokse raskt og omfatte mange flere arbeidstakere enn i dag. Det er derfor viktig å være i forkant med å avklare rammebetingelsene for aktørene.

I hovedsak støttet LO utvalgets beskrivelser og forslag som:

- Informasjonsportal om retter og plikter i delingsøkonomien.
- Styrket dialog og meklingstilbud på forbrukerområdet.
- Rapporteringsplikt til skattemyndighetene for delingsøkonomiplattformer.
- Forenklet skattebehandling av småinntekter fra tjenester.

Delingsøkonomien er ikke et teknologisk spleiselag til det beste for velferdsstaten og arbeidslivet, men noe som utfordrer velferdsstaten og det organiserte arbeidslivet.

LO stilte seg, sammen med de tre andre hovedorganisasjonene på arbeidstakersiden, kritisk til utvalgets behandling av viktige arbeidslivsspørsmål og stiller krav om videre oppfølging for spørsmål som:

- At det nedsettes et lovutvalg som vurderer arbeidsmiljølovens begrepsapparat. Arbeidsrettslige verneregler må gjelde hvis avtalen forventer eller stiller krav om arbeidsplicht. En definisjon av arbeidstaker- og arbeidsgiverbegrepet må avklares.
- Vilårene må være like for alle som driver i en næring, enten de er tradisjonelle bedrifter eller basert på app-er og nye teknologiske løsninger. Regelverket må være teknologinøytralt.
- HMS-konsekvenser i delingsøkonomien må utredes for å vurdere om det er behov for endringer eller presiseringer i regelverket.
- Mange som i framtiden vil jobbe som selvstendige eller som frilansere innenfor delingsøkonomien, vil ha relativt lave inntekter. Derfor vil en avklaring av spørsmål knyttet til sosiale ordninger, blant annet pensjon- og trygdeordninger for denne gruppen, være helt sentralt.
- Delingsøkonomien kan gi muligheter, men disse må ikke være basert på at sosiale rettigheter og sikkerhetsnett blir en salderingspost. Det bekymrer hele den norske arbeidstakersiden at disse forholdene ikke tas på alvor av delingsøkonomiutvalgets flertall.
- Norge har allerede utfordringer knyttet til økning i midlertidige stillinger, undersyssetning (små stillingsbrøker), kreativ selskapsorganisering for å unngå arbeidsgiveransvar, sosial dumping og underbetalte jobber. I delingsøkonomien finner vi eksempler på alt dette. En rekke av plattformene i delingsøkonomien medfører dessuten et stort potensial for slik ansvarsfraskrivelse.
- Utviklingen av de forretnings- og selskapsformene som delings-

økonomien gir, angriper tre av de største inntektskildene i statsbudsjettet: skatt, moms og arbeidsgiveravgift. Uten en fornuftig organisering og regulering av disse virksomhetene, risikerer vi at de nye aktørene i realiteten er samfunnsøkonomisk ulønnsomme.

Akan, Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk

Akan kompetansesenter er en forening som bygger på partssamarbeid mellom Landsorganisasjonen i Norge (LO), Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og staten. Akan er ikke en medlemsorganisasjon. Innsatsen rettes mot hele Norges arbeidsliv og er tilgjengelig for alle virksomheter i Norge. Det er også mulig for enkeltpersoner å ta kontakt.

Akan kompetansesenter har som formål å sette hele det norske arbeidslivet i stand til å forebygge rus og avhengighet, slik at sykefravær reduseres og effektivitet og livskvalitet økes. Ledere, ansatte og deres representanter skal settes i stand til å ta opp bekymring så tidlig som mulig og bidra til at ansatte med rus- eller spillproblematikk får et tilbud om hjelp så raskt som mulig.

Styret i Akan kompetansesenter består av inntil seks medlemmer. LO og NHO oppnevner hver to medlemmer med personlige varamedlemmer til styret. Staten ved Helsedepartementet oppnevner ett medlem med varamedlem. De ansatte i Akan kan velge ett medlem med personlig varamedlem til styret.

Blant styrets medlemmer oppnevner hhv. LO og NHO annethvert år hhv. leder og nestleder i styret, med en funksjonstid på ett år. Are Tomasgard fra LO har i perioden vært styrets leder, med Tor Idar Halvorsen som vararepresentant.

Arbeidsmiljøopplæring

LO–NHO (HF) har løpende fulgt opp de likelydende inngåtte avtalene med de tre kursarrangørene (AOF, Arbeidsmiljøsenderet og Industri-skolen). Det har ikke vært gjennomført nye aktiviteter i 2017.

LIKESTILLINGSPOLITIKK

NOU om offentlig støtte til barnefamilier

I mars la det offentlig oppnevnte Ellingsæter-utvalget fram en bred utredning om offentlig støtte til barnefamilier. Utvalget foreslo blant annet en behovsprøving av barnetrygden, gratis barnehageplass til alle barn, en todelt foreldrepermisjonsordning, avvikling av kontantstøtten samt en rekke flere endringer i ulike støtteordninger, herunder å avvikle alle støtteordningene til enslige forsørgere. LO sendte et ganske omfattende høringsvar, der vi særlig vektla argumenter mot å behovsprøve barnetrygden og betydningen av foreldrepengeordningen. Med utgangspunkt i LOs handlingsprogram støttet vi ambisjonen om gratis barnehageplass for alle, samtidig som vi framhevet behovet for å styrke kvaliteten og bemanningen i barnehagene. LO gjentok sin motstand mot kontantstøtten. LO støttet ikke forslaget om å avvikle støtteordninger for enslige forsørgere.

Forslag til felles likestillings- og diskrimineringslov i Stortinget

Regjeringen la i april fram forslag til en ny felles likestillings- og diskrimineringslov, samt forslag til ny organisering av håndhevingsapparatet, som blant annet innebar at Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) ikke lenger skal ha ansvar for lovhåndheving. Som oppfølging av LOs langvarige engasjement, både når det gjelder lovenes utforming og håndhevingen, deltok LO i stortingshøring og ga skriftlige innspill til komiteen. Her fremmet vi som LOs primære anbefaling at Stortinget sendte begge proposisjonene tilbake til regjeringen. Regjeringen fikk imidlertid støtte fra Venstre for å vedta en felles lov, samt flertall for omfattende endringer i ombud og nemnd. Et viktig gjennomslag, tross alt, er at formålsparagrafen til den felles likestillings- og diskrimineringsloven fortsatt har som et særlig formål å fremme kvinnens stilling.

8. mars: Felles lunsjmøte med Arbeiderpartiet og lansering av Fafo-rapport om seksuell trakassering i arbeidslivet

For første gang på mange år, arrangerte LO felles 8. mars-arrangement sammen med Arbeiderpartiet. Dette ble gjennomført som et lunsjmøte, der vi i tillegg til kort presentasjon av Fafo-rapporten om seksuell trakassering i arbeidslivet, hadde en paneldebatt der Ap-leder Jonas Gahr Støre og LO-nestleder Hans-Christian Gabrielsen ble utfordret på likestillingspolitiske temaer. Møtet ble godt besøkt av både kvinner og menn fra LO og forbundene, i tillegg til deltakere fra Arbeiderpartiet. Den nevnte Fafo-rapporten ble også lagt fram på Fafos 8. mars-arrangement samme ettermiddag. Den hadde også fått god medieomtale i forkant av selve kvinnedagen.

CSW – FNs kvinnekommisjon

I år var kvinners økonomiske frigjøring og arbeidsliv hovedtema for CSW. Som i en rekke tidligere år, ble LO oppnevnt med en representant i den offisielle delegasjonen. LO var representert ved spesialrådgiver Synnøve Konglevoll. I tillegg reiste nestleder i Internasjonal avdeling, Kathrine Fauske. Også Unio, NHO og KS representerte arbeidslivets parter i delegasjonen. Konferansen og årets forhandlinger om sluttokument startet med et relativt godt utgangspunkt fra FNs generalsekretær. Fra den internasjonale fagbevegelsens side ble det vurdert som positivt at ILO på forhånd hadde lagt viktige premisser sammen med FNs kvinneorganisasjon (UN Women). Som i en rekke tidligere år, sto imidlertid kampen om å unngå viktige tilbakeslag, blant annet i spørsmål om reproduktiv helse og rettigheter. I løpet av høynivåuken hadde LO et godt samarbeid med Unio og ITUC, og ga en rekke innspill til de norske forhandlerne.

Arbeidsgruppe for likestilling under Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd (ALPR)

LO har også i 2017 deltatt aktivt i den ovennevnte arbeidsgruppen. Arbeidsgruppen har gjennom året hatt tre møter. Likestilling var dessuten tema på møte i ALPR 7.12.2017.

Blant saker som har stått på dagsordenen i 2017 er:

- Fortrinnsrett for deltidsansatte – oppfølging av dom i Høyesterett.
- Disponering av 500 000 fra Barne- og likestillingsdepartementet, til utredning om likelønnstandarden på Island.
- Orienteringer om aktuelle forskningsprosjekter (Institutt for samfunnsforskning og STAMI).
- Orienteringer om aktuelle politiske saker.
- Arbeid mot seksuell trakassering i regi av Arbeidstilsynet og LDO.
- Videre arbeid mot seksuell trakassering i oppfølging av #Metoo.

ITUCs 3. kvinnekongress på Costa Rica

I oktober ble ITUCs 3. kvinnekongress arrangert, denne gangen på Costa Rica. LO var representert ved LO-sekretær Trude Tinnlund, forbundssekretær i NTL, Anita Busch, og spesialrådgiver Synnøve Konglevoll.

Kongressen var organisert rundt fire hovedtemaer:

- Fred, frihet og demokrati.
- Framtiden for kvinner i arbeidslivet.
- En økonomisk agenda for kvinner, inkludert «omsorgsøkonomi» og kvinner i lederposisjoner.
- Stoppe kjønnsbasert vold i arbeidslivet.

Gjennom diskusjoner og gruppearbeid var det særlig én sak som ble løftet fram på tvers av problemstillingene: kravet om en ILO-konvensjon mot vold mot kvinner og menn i arbeidslivet. Kongressen hadde bred deltakelse – godt over 200 deltakere fra hele verden.

#Metoo: Et tidsskille i kampen mot seksuell trakassering?

#Metoo-kampanjen, som ble startet i sosiale medier høsten 2017 av en amerikansk skuespiller, spredte seg raskt over hele verden, og satte seksuell trakassering som likestillingsproblem øverst på den politiske dagsordenen i Norge. Gjennom en rekke ulike norske opprop, som startet blant skuespillere, ble det opprettholdt et trykk over lang tid. Også for LO, som allerede hadde løftet spørsmålet gjennom året (se over) innebar #metoo endringer. LOs leder tok, i et

sekretariatsmøte i november, initiativ til at LO må foreta en ny gjennomgang av retningslinjer og rutiner, og ga LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg i oppdrag å ta ansvar for dette arbeidet. Utvalget gjennomførte en bred drøfting av temaet 5. desember, og satte ned en egen arbeidsgruppe som skal jobbe tett opp mot de ansvarlige rådgiverne i LOs administrasjon. Senere i desember ble et eget opprop blant kvinner i fagbevegelsen, #ikketilforhandling, lansert. Sentrale LO-kvinner hadde signert oppropet. Den nedsatte arbeidsgruppen har kommet i gang med arbeidet, som vil fortsette i 2018.

FORSKNING OG UTDANNING

Forskning

LO har også i 2017 opprettholdt sitt samarbeid med Norges forskningsråd.

I forskningspolitisk sammenheng har det vært løpende kontakt med blant annet NHO, Virke, Norsk Industri, Abelia, Tekna, Forskerforbundet, Universitets- og høyskolerådet og Forskningsinstituttens fellesarena (FFA).

Det har i tillegg vært god dialog med SINTEF, der LO har deltatt aktivt i rådene for SINTEF og SINTEF Teknologi og samfunn. LO er, gjennom distriktssekretærene, også representert i flere av de andre regionale forskningsinstituttene.

LO har gjennom året deltatt i flere ulike forskningspolitiske møter og konferanser, også i regi av Kunnskapsdepartementet, og har avlevert skriftlige innspill til departement og forskningsråd. Den viktigste saken har vært innspill til revidering av ny langtidsplan for forskning og høyere utdanning.

LO har i 2017 startet arbeidet med å utforme en ny forskningspolitisk strategi.

Forskningsaktivitet i LOs regi

Det ble i 2016 avsatt om lag sju mill. kroner til nye utrednings- og forskningsprosjekter. Temaer for enkeltprosjekter har vært / er lønn og lønnsforskjeller etter finanskrisen, det politiske og juridiske handlingsrommet i kampen mot velferdsprofitører, det kjønnsdelte arbeidsmarkedet, betydningen av komprimert arbeidstid / lange arbeidsøkter for hjerte-/karsykdommer og arbeidsulykker, alenearbeid, organisasjonsgrader og medlemsutvikling, arbeiderbevegelsens kompetanse og rutiner for å ta vare på og formidle elektroniske arkiver samt studier som støtter opp under petroleumsnæringen og konkurransekraft. Fra «åpen post» er det blant annet bevilget støtte til bokprosjektet *Det mørke arbeidslivet* og et prosjekt om tariffavtalene som virkemidler i kompetansepolitikken. I tillegg til prosjektene som fikk støtte i 2016, pågikk flere prosjekter som er startet opp tidligere år. Noen av

dem har også fått støtte over flere år. På samme måte legges det til grunn at flere av de oppstartede prosjektene vil strekkes inn i 2018. For ett av prosjektene er det lagt til grunn nye bevilgninger i 2018.

Resultater og analyser er dokumentert i egne rapporter, og inngår som grunnlag for LOs løpende politiske og organisatoriske arbeid.

Tillitsvalgtpanelet

Tillitsvalgtpanelet er et bredt panel som består av om lag 3300 tillitsvalgte fra LOs forbund. Deltakerne representerer hele landet og samtlige LO-forbund. Disse får jevnlig spørsmål om aktuelle temaer i det norske arbeidslivet. Fafo har stått for opprettelsen av panelet og gjennomfører undersøkelsene, på oppdrag fra LO.

I 2017 har panelet blitt spurt om følgende:

- Hvilke områder bør være de viktigste satsingsområdene for LO i kongressperioden 2017–2021?
- Samarbeidet mellom tillitsvalgte og arbeidsgiver.
- Bruk av innleid arbeidskraft via bemanningsforetak.
- Tilkallingsvikarer eller såkalte nulltimeskontrakter.
- Fysisk, kjemisk og biologisk arbeidsmiljø.
- Virksomheten har medarbeidere som går på NAV-tiltak for å komme i jobb, som for eksempel arbeidstrening, praksisplass, lønnstilskudd o.l.
- Etter valgkampen 2017, deltakelse og informasjon mv.
- Erfaring med saker om seksuell trakassering.
- Kontroll og overvåkning.
- Rus- og avhengighetsproblemer på arbeidsplassen.
- Tillitsvalgtes rutiner for kontakt med nyansatte.

Innovasjon

LO har også i år formidlet sitt innovasjonspolitiske syn overfor virkemiddelapparatet og ulike organisasjoner, nasjonalt og regionalt, med sterk vekt på den erfaringsbaserte innovasjonen som skjer på arbeidsplassene, sammen med den forskningsdrevne innovasjonen. LO har arbeidet for å sikre og utvikle et bedre virkemiddelapparat for næringslivet internasjonalt, nasjonalt, regionalt og lokalt, og understøttet de regionale innovasjonssystemene.

Digitalisering

LO har i 2017 intensivert sitt arbeid med digitalisering. Sammen med NHO tok LO i januar kontakt med regjeringen og ba om at det ble etablert en Digital21-satsing. Forslaget ble vedtatt, og en styringsgruppe nedsatt i juni 2017. LO er representert i denne gruppen, som skal levere sin rapport i 2018. Det er stor interesse for digitalisering i LO-forbundene, og Næringspolitisk avdeling har bidratt med foredrag i hele landet gjennom året.

Næringsrettet forskning

LO har også i 2017 opprettholdt sitt samarbeid med Norges forskningsråd.

LO har deltatt aktivt i SINTEFs råd og har gjennom året deltatt i flere ulike forskningspolitiske møter og konferanser. Det er avlevert flere skriftlige innspill til departement og forskningsråd.

LO har i 2017 startet arbeidet med å skrive nytt forsknings- og innovasjonspolitisk program.

LOs utdanningsfond

Stipend fra LOs utdanningsfond ble i 2017 utlyst for 26. gang, og interessen er fortsatt meget stor. Det ble i 2017 innvilget totalt 2154 stipend, fordelt slik tabellen viser.

Til sammen er det gitt tilsagn om kr 17 909 000,-, noe som gir et gjennomsnitt på kr 8300,- pr. stipendiat.

Maksimale stipend for studieåret 2017/2018 var kr 13 500,- for helårsutdanning, kr 4000,- for kortere kurs og til praksiskandidat § 3,5 inntil kr 10 500,- pr. studieår.

Fra 1. august 2017 ble satsen satt ned til kr 13 500,- for helårsutdanning.

Stipend for støtte til AOFs Lese- og skriveopplæring med datatekniske hjelpemidler er kr 10 500,-.

Nedenstående statistikker gjelder regnskapsåret 2017, fra 1.1.2017 til og med 31.12.2017.

TOTALT INNVILGET 2017 MED SAMMENLIGNENDE TALL FOR 2016

Type utdanning	Antall 2017	Antall 2016	Beløp 2017	Beløp 2016	% 2017	% 2016
Helårs-utdanning	745	754	9.931.500	12.593.300	55,5	50,85
Kortere utdanning	1409	1728	7.977.600	12.171.700	44,5	49,15
TOTALT	2154	2482	17.909.100	24.765.000	100	100
Praksis-kandidat	542	735	4.428.400	7.28.100	24,7	29,40
Yrkesmessig videre-utdanning	296	356	1.658.900	2.253.400	9,3	9,10
Videre-gående skole	66	71	509.800	611.800	2,8	2,47
Fagskole	600	567	5.334.500	6.421.200	29,8	25,93
Høgskole/ universitet	589	650	5.698.800	7.686.700	31,8	31,04
Annet utdanning	61	103	278.700	511.800	1,6	2,06
TOTALT	2154	2482	17.909.100	24.765.000	100	100

Antall innvilgede stipend i 2017 sammenlignet med 2016 har en liten nedgang på *helårsutdanning* med 0,3 prosent.

Kortere utdanning i 2017 sammenlignet med 2016 har enn nedgang på ca. 18 prosent (det var stor oppgang på 13,61 prosent i forrige år).

STIPENDMOTTAKERNE FORDELT ETTER KJØNN

Helårsutdanning	Antall 2017	Antall 2016	% 2017	% 2016
Kvinner	132	137	17,7	18,2
Menn	613	617	82,3	81,8
TOTALT	745	754	100	100
Kort utdanning				
Kvinner	251	375	17,80	21,70
Menn	1158	1353	82,20	78,30
TOTALT	1409	1728	100	100

FORBUNDSFORDELING

Forbund	2017			2016		
	Antall stipend innvilget	Beløp Innvilget	Forbundet andel i %	Antall stipend innvilget	Beløp innvilget	Forbundets andel i %
NAF	131	958.400	5,4	215	2.145.500	8,66
EL & IT	498	4.787.700	26,7	446	4.763.800	19,24
FF	773	6.360.600	35,5	840	8.762.900	35,38
HK	30	298.500	1,7	46	454.900	1,84
IE	383	2.950.700	16,5	458	4.169.700	16,84
NNN	173	1.457.000	8,1	160	1.405.800	5,68
NSF	3	21.500	0,1	6	59.500	0,24
NTF	101	606.300	3,4	235	2.291.400	9,25
FLT	51	384.400	2,1	66	620.000	2,50
Fagforbundet	5	55.500	0,3	5	61.000	0,25
NTL	6	28.500	0,2	5	30.500	0,12
TOTALT	2154	17.909.100	100	2482	24.765.100	100

TILDELINGSUTVALG

Tildelingsutvalget har i 2017 bestått av: Terje Olsson, LOs ledelse; Monica Nymoen, LO; Jan Ørnevik, Fellesforbundet; Kai Christoffersen, EL og IT Forbundet; Merete Helland, NNN; Bjørn J. Andersen, Norsk Transportarbeiderforbund; Nina Henriksen, FLT; Johnny Myrvold, Norsk Arbeidsmandsforbund; Solfrid E. Horne-Moe, Industri Energi; Maren A. Gulliksrud / Jens Knapstad, Handel og Kontor.

Fast møter: Arvid Ellingsen, LO (vara); Mette Henriksen Aas, Fagforbundet (vara);

Alle vara: Arvid Ellingsen, LO; Mette Henriksen Aas, Fagforbundet; Jahn.C. Bakken, Norsk Sjømannsforbund; Joachim Frivold, NTL.

De to første varamedlemmene innkalles til alle møter, øvrige varamedlemmer innkalles etter behov.

I tillegg møter Anniken Refseth, LO Stat og Lars M. T. Holer, AOF, som observatører. Sekretariatet består av: Jadwiga Zarzycka, LO.

Tildelingsutvalget har månedlige møter hvor innkomne søknader behandles.

LOs fondsstyre er ankeorgan for tildelingsutvalget.

Utdanningspolitisk arbeid

Viktige områder LO har vært engasjert i, er utarbeidelse og oppfølging av ny nasjonal strategi for kompetansepolitikk, styrking av den yrkesfaglige utdanningsretningen fra grunnskolen til topps i utdanningssystemet, styrking av samarbeidet mellom utdanningssektoren og arbeidslivet og bedring av kvaliteten i høyere utdanning. Et sentralt tema har vært å øke forståelse for kompetansepolitikken rolle for å sikre et bærekraftig arbeidsliv i en tid med høy innvandring, lavlønnskonkurransen og fallende organisasjonsgrad. Dette er temaer som også ble sterkt vektlagt i et hefte utarbeidet til LO-kongressen i mai.

Innspill er bl.a. gitt gjennom ordinære høringer, i kontakt med utvalg, med Utdannings- og forskningskomiteen, Ap-fraksjonen i Stortinget, Kunnskapsdepartementet, Utdanningsdirektoratet, Kompetanse Norge, NOKUT, andre samarbeidende organisasjoner i arbeidslivet og i utdanningssystemet (for eksempel Norsk studentorganisasjon, Elevorganisasjonen, ANSA, Internasjonal Studentunion og Universitets- og høyskolerådet).

Utdanningspolitiske problemstillinger har også vært spilt inn som forskningstemaer, bl.a. gjennom LOs deltakelse i VAMs programstyre og gjennom iverksettelse av forskningsprosjekter finansiert ved LOs egne forsknings- og utredningsmidler.

LOs utdanningspolitiske arbeidsgruppe har avholdt to ordinære møter, samt flere formøter til Samarbeidsrådet for yrkesopplæring om arbeidet med tilbudsstrukturen i videregående yrkesfaglige utdanningsprogram. LOs årlige utdanningskonferanse på Sørmarka er en del av gruppens virksomhet.

LOs utdanningskonferanse 2017 ble avholdt 28.–29. september med over hundre deltakere fra forbundene, LOs distriktskontorer, AOF og eksterne samarbeidspartnere. Hovedproblemstillingen på konferansen var hvordan komme fra ord til handling i en tid der det er større forståelse for de utdannings- og kompetansepoltiske utfordringene enn på lenge. Innledningene tok opp temaer som: Hvordan et arbeidsliv i rask endring stiller endrede krav til utdanningsinstitusjonene. Greier universitets-, høyskole- og fagskolesektoren å henge med? Hvordan kan vi styrke forebyggingsarbeidet i grunnskolen og er vi i ferd med å få til et yrkesfagløft? Og ikke minst – hva kan fagbevegelsen selv bidra med for at den nye given i kompetansepolitikken skal bli mer enn tomme ord?

Grunnskole og videregående opplæring

LO og forbundene er representert i Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) og i de faglige rådene under Utdanningsdirektoratet. LO-sekretær Trude Tinnlund har ledet SRY fra årsskiftet 2015/2016. SRY ble opprettet i 2004 etter tidligere Rådet for fagopplæring i arbeidslivet.

Viktige saker i 2017 har blant annet vært:

- Arbeid med ny tilbudsstruktur i yrkesfaglig videregående opplæring.
- Nyoppnevning og utvikling av mandatene til de faglige rådene og SRY.
- Justerte retningslinjer for trepartssamarbeidet SRY, faglige råd og Utdanningsdirektoratet.
- Utstyrssituasjonen i videregående skole.

- Overganger fra studieforbereidende til yrkesfaglige utdanningsprogram.

Samfunnskontrakt for flere læreplaner ble fornyet i mars 2016 med mål om at alle kvalifiserte søkere fra yrkesfaglig utdanning skal få læreplan. Tall fra Utdanningsdirektoratet fra utgangen av 2017 viser 28 900 søkere til yrkesfagene med 20 800 godkjente læreplaner. Det er 1780 flere læreplaner enn på samme tid året før. 72 prosent har fått godkjent læreplan. Det er det høyeste tallet siden målingene startet i 2011.

LO har utarbeidet en egen handlingsplan for oppfølging av kontraktene, som skal fokusere på etablering av lokale nettverk og aktiviteter. En treparts-sammensatt oppfølgingsgruppe rapporterer årlig til Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd om framdriften i arbeidet. LO arrangerte konferanse om flere læreplaner sammen med Spekter høsten 2017. Temaer på grunnskoleområdet har vært tatt opp i flere høringer og i sammenhenger med den helhetlige utdannings-/kompetansepolitikken.

WorldSkills Norway (WSN) er en ideell organisasjon som arbeider for å høyne statusen, interessen og kvaliteten på norsk yrkesutdanning. LO og en rekke landsforeninger, fagforbund, opplæringskontorer, skoler og fylkeskommuner er representert i organisasjonen med vel 50 medlemmer.

LOs representanter var Hans-Christian Gabrielsen (nestleder) fram til LO-kongressen i mai da oppgaven ble overført ny nestleder Roger Heimli. Benedikte Sterner er styremedlem og offisiell delegat fra Norge til WorldSkills Europe og WorldSkills International. Det har vært avholdt styremøter og årsmøte 1. juni i NHO.

WSN arrangerer yrkeskonkurranser i en rekke yrkesfag i samarbeid med en aktuell fylkeskommune. I 2017 ble det for første gang gjennomført skole-NM, der de tre medarrangørene Oppland fylkeskommune, Hedmark fylkeskommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune stilte med åtte videregående arrangørskoler. Til sammen deltok 240 deltakere i 25 fag. Alle fylkene sendte deltakere til arrangementet. Deltakerne ble tatt ut til skole-NM gjennom skole- og fylkesmesterskap, slik at flere tusen elever deltok i de lokale/regionale uttakene. Det ble laget direktesendt TV på YouTube fra arrangementet, med Hilde Hummelvold som programleder, slik at skolene og foresatte kunne følge med på opplevelsen hjemmefra.

Yrkes-VM (WorldSkills) ble arrangert i Abu Dhabi 15.–18. oktober, der Norge stilte med 20 deltakere i 18 fag sammen med 1300 unge fra 77 land som konkurrerte i 51 ulike yrkesfag. Yrkes-VM er nå verdens tredje største ungdomsarrangement. Det norske yrkeslandslaget tok hjem fem såkalte «Medallion of excellence», som tilsier at deltakerne har fått en poengsum på 700 eller over. Når maksimal poengsum er 800, betyr det at disse fem deltakerne ligger på et høyt internasjonalt nivå.

Høyere yrkesfaglig utdanning (fagskole)

LOs representanter i Nasjonalt fagskoleråd er LO-sekretær Trude Tinnlund og Arvid Ellingsen. LO har i 2017 hatt ledervervet ved Arvid Ellingsen. Sentrale problemstillinger i rådet har vært oppfølging av stortingsmelding om fagskolene og innspill om kvalitet i fagskolesektoren. LO har også samarbeidet med NHO om etablering av faghøyskoler og opprykk til kvalifikasjonsrammeverket for toårige fagskoler til nivå 6.

Universitets- og høyskoleutdanning

LO har vært med i GNIST-prosjektet, som er et tiltak for lærerrekrutering i partnerskap, under Kunnskapsdepartementet. Blant viktige temaer innen universitets- og høyskolesektoren i 2017 kan nevnes utkast til forskrift til lov om statens ansatte og kultur for kvalitet i høyere utdanning. LO har gitt innspill til den politiske behandlingen av disse sakene.

LO og NHO har videreført samarbeidet med Universitetet i Oslo om å utvikle kunnskapsøkonomien. LO og NHO har også samarbeidet om felles prinsipper for et sterkere råd for samarbeid med arbeidslivet og styrking av arbeidslivsrelevansen på universitetene og høyskolene. Noen viktige enkeltsaker har vært å gi tilbud om praksis i flere fagområder, innføre studiepoeng for praksis og etablering av praksisprofessor.

Etter- og videreutdanning og livslang læring

Det har vært stor aktivitet knyttet til deltakelse i Kompetansepolitisk råd og Kompetansebehovsutvalget, som del av den nasjonale kompetansepolitiske strategien som ble undertegnet i februar 2017.

LO har videre deltatt i arbeidsgruppe for «Realkompetanse i varehandelen», med Virke som prosjektleder. Utviklingsarbeidet skal beskrive opplæringsvirksomheten som foregår i varehandelen i form av læringsutbyttebeskrivelser. I tillegg til LO og Virke deltar NHO og YS. På denne måten kan det opplæringen skal føre fram til, forstås bedre både i utdanning og i arbeid. Denne formen for dokumentasjon er viktig for å forstå ikke-formell læring og kvalifikasjoner som utvikles i arbeidslivet.

LO har hatt lederansvaret i en ekspertgruppe for digitalisering i arbeidslivet, under Norgesuniversitetet.

Internasjonalt utdanningsarbeid

LO har vært representert i Advisory Committee on Vocational Training (ACVT) og i styret til CEDEFOP, med LO-sekretær Trude Tinnlund. CEDEFOP er EU-kommisjonens dokumentasjons- og analysesenter for fag- og yrkesopplæring. ACVT er treparts-sammen satt og ble opprettet i 2004 for å bistå EU-kommisjonen med utvikling av fag- og yrkesopplæring.

LO har også deltatt i nordisk nettverk for voksnes læring, og nordisk prosjektgruppe (NORDPLUS) om «Ekspert i team» (EIT) i høyere utdanning.

LO-TILKNYTTEDE ORGANISASJONER

Sørmarka AS

Innledning

Sørmarka er arbeiderbevegelsens kurs- og konferansesenter og et møtested for fagorganiserte fra hele Norge. Vårt mål er å være arbeiderbevegelsens førstevalg for tilrettelegging og gjennomføring av kurs- og konferansevirksomhet. I tillegg til egne organisasjoner skal Sørmarka også tilby sine tjenester til faglige og frivillige organisasjoner i privat og offentlig virksomhet. Sørmarka har beholdt markedsandelen i konferansemarkedet og har hatt økt aktivitet i yrkes-, ferie- og fritidstrafikk. Sørmarka satser på høy kvalitet og god service og framhever seg i et konkurransepreget marked.

Personalet

Ved årsskiftet hadde Sørmarka 40 fast ansatte og 1 lærling. For- delingen er 22 kvinner og 18 menn.

Sørmarka hadde i 2017 et nærvær på 95,3 prosent. Egenmeldt fravær utgjorde 0,6 prosent. Som IA-bedrift jobber vi aktivt sammen med A-MED med tilrettelegging, særlig for langtidssykemeldte. Gjennomsnittsalderen for ansatte på Sørmarka ligger betydelig over det som er vanlig i en bransje som er utsatt for belastningsskader.

Styret

Styret består pr. 31.12.2017 av: Julie Lødrup, LO (leder); Arnstein Aasestrand, FLT; Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor; Anniken Refseth, LO Stat; Steinar Krogstad, Fellesforbundet; Johnny Myrvold, Norsk Arbeidsmandsforbund; Elin Veimo, Fagforbundet.

Respektive vararepresentanter: Roger Haga Heimli, LO; Solfrid Horne-Moe, Industri Energi; Karin Bøyum, Fagforbundet; Dag Einar Sivertsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Jahn Cato Bakken, Norsk Sjømannsforbund; Jarle Wilhelmsen, NNN; Lise Toril Olsen, LO Stat.

Ansattrepresentanter: Agata Adamczyk; Per Torbjørn Kristiansen.

Vararepresentanter i rekkefølge: Vivian Mikalsen; Anett Bogen; Jarle Nærby; Ståle Brattbo.

Det er avholdt fem styremøter i 2017. Hovedsaker dette året har vært økonomi og videre utvikling av Sørmarka som produkt. Styret er dessuten orientert om arbeidet i bedriften med videreutvikling av anlegg, tilbud, tjenester, arbeidsmiljø og arbeidskultur.

Organisasjonsutvikling

Sørmarkas bedriftsfilosofi gjenspeiler seg i arbeidsmålene: Fornøyde gjester, fornøyde medarbeidere og god økonomisk drift. Målene settes i avdelingene og følges opp i avdelingsmøter og jevnlig ledermøter. Vi har én lærling i bevertningsavdelingen, i tillegg til en som besto fagprøven i november 2017 og to medarbeidere på arbeidsrettet tiltak. Bedriften legger til rette for ansatte som ønsker faglig utvikling. Fire ansatte besto fagbrevet innen renhold, og det er avholdt norskkurs for fremmedspråklige, internt i bedriften.

Belegg og kapasitetsutnyttelse

Belegget for 2017 var 26 246 døgn, en nedgang på 1108 døgn fra 2016. Beleggsprosenten utregnet for 49 uker gir 57,7 prosent mot 59,8 prosent i 2016, utregnet fra antall gjester. I forhold til antall rom er beleggsprosenten 46 prosent. RevPAR på kr 500,- mot 515,- i 2016 gir nedgang i omsetning pga. lavere gjennomsnitts losjiovernetning pr. rom.

Fordeling av kundegrupper

Ferie og fritid	25 %
Andre kurs	28,5 %
Egne kurs	37,5 %
Yrke	9 %

Drift av eiendommen

2017 var et normalt vedlikeholdsår med mye fokus på oppgradering av uteareal og mindre oppussingsprosjekter.

Avslutning

Sørmarka har i løpet av 2017 hatt en nedgang i konferansesegmentet og økt aktivitet på andre områder. Hovedmarkedet er fortsatt kurs og konferanser, og målet er å øke markedsandeler i arbeiderbevegelsen. Fortsatt vekst og utvikling av produktet Sørmarka er avhengig av større oppslutning fra fagbevegelsen, og vil øke markedsføringsinnsatsen mot denne gruppen.

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS – AFR

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS eies 100 prosent av Landsorganisasjonen i Norge, driver folkehøgskole og barnehage og ligger i Moelv i Ringsaker kommune.

Pr. 31.12 2017 består styret av: Kristin Sæther, LO (styreleder); Eva Christine Stenbro, APF; Tore Ryssdalsnes, LO Media; Odd Erik Kokkin, LOs distriktskontor i Hedmark; Iver Erling Støen, LOs distriktskontor i Oppland; Marit Brandsnes, ansattes representant, Skolenes landsforbund; Kari Monsbakken, ansattes representant, Fagforbundet;

Varamedlemmer for de eiervalgte styremedlemmene: 1. varamedlem Kjetil Staalesen, LO; 2. varamedlem Eirine Saaler Nabben, HK Region Indre Østland og 3. varamedlem Rune Bugten, LO.

Det ble i 2017 avholdt fire styremøter pluss et strategimøte.

Resultat, finansiering og likviditet

Årsresultatet for 2017 ble et underskudd på kr 561 000. Det ble ført tap samt ekstra vedlikehold i 2017 som påvirket resultatet. AFR mottok ikke eiertilskudd i 2017, og har betalt renter på lånet til LO. Selskapets finansielle stilling var tilfredsstillende ved årsskiftet.

Elevene og skoletilbudet ved AFR

I skoleåret 2017/2018 har AFR 65 elever. Elevene fordeler seg på FN-akademiet, Medie-akademiet, IT-digitalformidlingsdesign og Grafisk design.

Personal og arbeidsmiljø

I 2017 hadde AFR AS til sammen 19 ansatte, i 14,5 årsverk. Av disse var 12 kvinner. 3 årsverk medgikk til bemanning av barnehagen.

AFR AS har underskrevet avtalen om Inkluderende arbeidsliv. I tillegg er det godt samarbeid med bedriftshelsetjenesten. Vi mener å kunne konstatere at arbeidsmiljøet ved AFR er tilfredsstillende. Det var i 2017 2,7 prosent registrert sykefravær ved skolen og 4,7 prosent sykefravær i barnehagen. Det har ikke vært rapportert om alvorlige skader eller ulykker i løpet av året.

Lia barnehage

I barnehagen på AFR varierte det i 2017 fra 8 til 9 barn, fra 0 til 6 år. Barnehagen mottok tilskudd på kr 897 326.

Miljørapportering

Virksomheten er av en slik karakter at den ikke representerer noen fare for det ytre miljø.

Bygningene varmes opp med varmepumper og elektrisk strøm. I avfallshåndteringen skilles papir fra annet avfall. Organisk avfall kastes i egen spesialcontainer. Skolen har startet arbeidet for å bli Miljøfyrtårn-bedrift.

Framtidsutsikter

AFR fikk en nedgang i antall elever som takket ja. Antall søkere var også lavt. To nye linjer fra 2018–2019 settes i gang for å fylle opp skolen. Sommeraktiviteten er stabil, men bør økes for å dekke inn de økende kostnadene. Vi nådde ikke målet med 80–90 elever. For å drive med overskudd i framtiden er vi avhengig av å stabilisere oss rundt 80 elever. Barnehagen ble nedlagt 31.7.17.

Fortsatt drift

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Det bekreftes at forutsetningene er til stede.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark) ble opprettet i 1908 av LO og Arbeiderpartiet i fellesskap. Arbark er arbeiderbevegelsens

eldste eksisterende kulturinstitusjon og den største private arkiv-institusjonen i Norge. Arbarks viktigste oppgave er å ta vare på arbeiderbevegelsens mangfoldige kulturarv og formidle den videre til nye generasjoner. Ulike grupper bruker Arbark: arbeiderbevegelsens tillitsvalgte, tilsatte og veteraner, studenter og forskere, journalister, redaktører og politikere.

Arbarks viktigste resultater i 2017 er:

Samlingen av papirarkiver har i løpet av året vokst med 300 hyllemeter og utgjør nå i overkant av 7400 hyllemeter. Den består av arkiver etter LO, fagforbundene, foreninger og klubber, partiene og andre organisasjoner på den politiske venstresiden og en rekke enkeltpersoner. Arkivene er flittig brukt, blant annet i biografier og andre historiske utgivelser, masteroppgaver og doktorgradsavhandlingene, og dessuten også av tillitsvalgte i den interne kompetansebyggingen. Informasjon om de enkelte arkivene kan søkes opp via Arkivportalen (www.arkivportalen.no). Arbark arbeidet i 2017 med to større utredningsprosjekt som skal (1) skissere løsninger på kompetansemessige og teknologiske utfordringer knyttet til avlevering, langtidslagring og tilgjengeliggjøring av arkivmateriale fra LOs og fagforbundenes elektroniske sak- og arkivsystemer, og (2) vise hvordan arbeiderbevegelsens hovedavtaler og landsomfattende overenskomster kan gjøres tilgjengelig for brukere.

Arbark har landets største og viktigste spesialbibliotek for litteratur om arbeiderbevegelsen, med drøye 130 000 titler. Nytt materiale kommer i økende grad inn som elektroniske publikasjoner. Biblioteket eier nasjonale og internasjonale publikasjoner, beretninger, protokoller, fagblader, pamfletter og brosjyrer, doktorgrads-, hoved- og masteroppgaver, DVDer, arbeideraviser på mikrofilm og Arbeiderbladets klipparkiv (1947–1985). Katalog-informasjonen er søkbar på Internett.

Arbark har i 2017 fortsatt å digitalisere viktig materiale fra arbeiderbevegelsen, herunder hovedavtaler og landsomfattende overenskomster. Arbark har en samling på 4,2 millioner fotografier/negativer/plakater. Brorparten av fotoene kommer fra *Arbeiderbladet*. Omtrent 58 000 objekter er digitalisert, beskrevet og søkbare, og brukes jevnt i bøker og presse. Arbark formidler fotografiene gjennom portalene www.oslobilder.no og www.digitaltmuseum.no. Videre samler, oppbevarer og formidler Arbark film med relevans for arbeiderbevegelsen.

Arbarks samling på 530 fagforenings- og partifaner er landes største. I tillegg kommer en rekke flagg og bannere fra arbeiderbevegelsen. Arbark har videre digitale fotografier av arbeiderfaner som oppbevares i museer og andre institusjoner rundt omkring i landet, totalt om lag 2700 faner.

Fotografier av for- og baksider på alle fanene samt rundt 220 fanetopper i Arbarks samling er fritt tilgjengelig for publikum på Internett via portalen www.digitaltmuseum.no.

Arbark drev også i 2017 et omfattende formidlingsarbeid, med blant annet utgivelse av årbok, skriving av artikler, bilderedaksjon av bøker, arrangement av seminarer (blant annet Marcus Thrane-dagene i samarbeid med LO i Oslo, et nordisk seminar med søsterinstitusjonene og en konferanse om den russiske revolusjon), historielunsjer (i samarbeid med LO), foredrag på fagbevegelsens seminarer og kurs og veiledning til brukerne. Arbarks årbok *Arbeiderhistorie* hadde i 2017 den russiske revolusjon som hovedtema. På alle arrangementer var det godt oppmøte, og Arbark får gode tilbakemeldinger. Til slutt kan det nevnes at Arbarks nestleder O. M. Rønning var medforfatter på historieboka *De lange linjer* i 2017.

ORGANISASJONSARBEID

Medlemsutvikling

Det samlede medlemstallet i LOs forbund har økt også i 2017, og er pr. 4. kvartal nesten 925 605. LO har nå 26 forbund som medlemmer. Medlemsutviklingen i disse viser vekst på totalt antall medlemmer, for unge medlemmer (ca. 135 000 under 30 år) og for studenter (over 20 år 20 764). Det er i dag flere kvinner enn menn som er medlemmer i LO s forbund (totalt menn: 442 328, kvinner: 483 277.)

Også i løpet av dette året opplevde flere forbund konsekvenser av nedgangstider og omorganisering i oljevirksomheten og en del tap av medlemmer. Som følge av det har antall yrkesaktive medlemmer fortsatt gått ned, og utgjør nå litt under 593 000 medlemmer. Slik sett fortsetter organisasjonsgraden for LO å falle. Organisasjonsgraden (2016) i Norge er på 49 prosent.

De største utfordringene med organisering, er økende og omfattende bruk av korte arbeidsforhold og ulike former for atypisk arbeid. Økende problemer med svart arbeid og økonomisk kriminalitet er også med på å undergrave seriøse bedrifter og mulighet for organisering. Det må samtidig understrekes at det også er mange uorganiserte innen seriøse virksomheter og bransjer.

Rekruttering og organisasjonsutvikling

En gledelig begivenhet i 2017 var da Norsk Sjøoffisersforbund ble tatt opp som LOs 26. forbund på representantskapsmøtet i april. Forbundet har 7400 medlemmer.

Det jobbes for øvrig målrettet etter strategiske planer med fokus på rekruttering, organisasjonsbygging og medlemsservice i LO og forbundene. Organisasjonsavdelingen bistår forbund og lokalorganisasjoner med økonomisk tilskudd til tverrfaglige rekrutterings- og organisasjonsutviklingsprosjekter.

Eksempler på prosjekter det ble innvilget økonomisk støtte til i 2017:

– Norsk Manuellterapeutforening, organisasjonsutviklingsprosjekt

med fokus på tettere og bedre medlemsoppfølging samt rekruttering av nye medlemmer.

- Norsk Cockpitforbund, rekrutteringsprosjekt med fokus på å få flere piloter som medlemmer, både studenter og ordinære arbeidstakere.
- NISO, verveprosjekter innen håndball, fotball, ishockey og individuelle idretter.
- MFO, søknad om midler til opprettelse av et teknikerutvalg.
- LO Øst- og Midt-Telemark – rekrutterings- og aktivitetsprosjekt.

I 2017 var det ca. 8000 henvendelser om medlemskap via LOs nettsider. Disse behandles av organisasjonsavdelingen og videreformidles til rett forbund.

Organisasjonsoffensiv – «Organisering til tusen»

Det har pågått en organiseringsoffensiv over fire år, hvor LO Oslo og HK Oslo og Akershus er med. Under oppstarten i 2013 var også Fellesforbundet og Norsk Arbeidsmandsforbund med. Fokuset har vært rekruttering og organisasjonsbygging ved flere kjøpesentre i Oslo-området. Det samarbeides på tvers av forbundene. Lokalorganisasjonen i Oslo har den koordinerende rollen.

Det er gjennomført en verveaksjon hvor tre forskjellige OBOS-kjøpesentre utenfor Oslo sentrum er besøkt. Det er vervet flere medlemmer, og hovedformålet er å knytte til seg et medlem som kan være kontaktperson for å gjennomføre årsmøte og valg av tillitsvalgt, samt danne klubb. Det er også arrangert tillitsvalgtskolering. Tidlig i 2017 ble dette arbeidet gradvis nedfaset, men tillitsvalgte som har hatt behov for hjelp og oppfølging har fått det.

Fellesforbundet avd. 10 er med i arbeidet. Hovedfokus er å organisere og rekruttere i området rundt Youngstorget. Det er lagt ned et godt stykke arbeid i å kartlegge de enkelte selskap for å finne ut av eierforholdet. 12 utesteder i området ble valgt ut og besøkt. Det er vervet medlemmer og arrangert fellesmøter for ansatte.

Innledninger og holdningsskapende arbeid

Avdelingen har i 2017 lagt stor vekt på holdningsskapende arbeid, og

derfor prioritert innledninger på forbundenes kurs og konferanser, med temaet «Etnisk mangfold og inkludering i samfunnet og i egen organisasjon».

Ekstraordinær kampanje for organisering i servicesektoren 2016–2019

Med bakgrunn i den lave organisasjonsgraden i servicesektoren, har LO og seks forbund i servicesektoren (Handel og Kontor, Fagforbundet, EL og IT Forbundet, Fellesforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund og Norsk Transportarbeiderforbund) en ekstraordinær satsing for organisering.

Målet er å styrke forbundenes og LOs kampekraft ved å opprette 100 nye tariffavtaler og verve om lag 4000 nye medlemmer. Arbeidet er organisert tverrfaglig med arbeidsgrupper for organisering, profilering og skoloring av nye tillitsvalgte. I alle gruppene er politisk og/eller administrativt ansvarlige i LO og forbundene med. Sju prosjektsekretærer er engasjert på heltid og fem er frikjøpt for avgrensede engasjementer i prosjektperioden. Kampanjen koordineres fra LO med Ståle Dokken som prosjektleder og Onur Safak Johansen som sekretær. Det er gjennomført omfattende organisatoriske aktiviteter, og disse er støttet av profileringstiltak. Det legges vekt på at nye tillitsvalgte raskt får tilbud om skoloring. 95 tillitsvalgte har hittil deltatt på felleskurs i kampanjen.

Status 2017 er at vi har vi fått 2070 nye ordinære medlemmer og inngått 68 nye tariffavtaler.

Det betyr at kampanjen så langt har nådd målene som er fastlagt. Prosjektet rapporterer til LOs ledelse v/Terje Olsson og til LOs sekretariat to ganger pr. år.

Koordineringsutvalget for rekruttering og medlemservice

Utvalgets formål er å koordinere rekrutteringsarbeidet i LO og forbundene, diskutere strategier, utveksle ideer og legge til rette for erfaringsutveksling. Nær alle forbund er representert. Utvalget hadde fire møter i løpet av året, i tillegg til en konferanse som ble avholdt 16.–17. november på Sørmarka.

LO Ingeniør

LO Ingeniør er et treårig prøveprosjekt som hadde oppstart i 2014. Fem forbund: Fagforbundet, NTL, Industri Energi, FLT og EL og IT Forbundet har gått sammen i et fagfellesskap for å synliggjøre og rekruttere flere ingeniører og ingeniørstudenter. Prosjektet ledes av LO. I 2017 ble det laget en evalueringsrapport som oppsummerer prosjektet med anbefalinger om å fortsette det som er startet, men med en forsterket intensitet.

Organisasjonsgjennomgangen

Sekretariatets arbeidsgruppe for organisasjonsgjennomgangen, med representanter for elleve forbund, sluttførte sitt arbeid med en enstemmig innstilling ved utgangen av 2016. Sekretariatet fulgte opp innstillingen. Kongressen i mai 2017 hadde en bred drøfting av organisasjonsgjennomgangen, og Kongressen sluttet seg, med enkelte mindre endringer, til sekretariatets forslag.

Nye retningslinjer for regionråd og regionkonferanser

Kongressen vedtok å lage nye retningslinjer for fylkeskonferanser og ulike modeller av styrer i fylkene. Disse ble vedtatt av Sekretariatet i oktober, og prosessen med å komme i gang med den nye modellen er godt i gang i fylkene.

LOs lokalorganisasjoner og LO-sentrene

LO har 105 lokalorganisasjoner og 43 LO-sentre. Det er et godt aktivitetsnivå i mange lokalorganisasjoner, og flere har små og store prosjekter gående, med fokus på utvikling og faglig-politisk arbeid.

Organisasjonsnett

Organisasjonsavdelingen har i samarbeid med LOs distriktskontorer, økonomiavdelingen og IKT-ansvarlige i LO jobbet med å utvikle et nytt organisasjonsnett, LOrgnett, som ble operativt i november 2015.

Det nye nettet skal være enklere å bruke og å knytte opp mot Visma Global og økonomihåndtering. Adressesystemet er et verktøy for å holde oversikt over antall betalende medlemmer i den enkelte lokalorganisasjon. Målet er at tiden og kostnadene som brukes, skal reduseres vesentlig. Det tilbys støttefunksjon med to superbrukere. Organisasjonsavdelingen sørger for nødvendig avklaring og kontakt med LOs distriktskontorer og forbundene sentralt. De nye retningslinjene for regionkonferanser henviser til LOrgnett som beregningsgrunnlag for antall representanter, slik at tallene blir riktigere.

LOs konferanse for lokalorganisasjoner

12.–13. juni ble det avholdt konferanse for LOs lokalorganisasjoner på Utøya og Sundvolden. Tematikken var organisasjonsutvikling og fagligpolitisk arbeid. Det deltok over 70 representanter fra Kristiansand i sør til Svalbard i nord. Det var sjuende året det ble avholdt en konferanse kun for ledere og representanter fra lokalorganisasjonene, og den fikk som vanlig gode tilbakemeldinger.

LOs organisasjonskonferanse

LOs organisasjonskonferanse ble arrangert på Sørmarka 12.–13. desember. Årets konferanse tok opp temaer innen organisasjon, rekruttering og fagligpolitisk arbeid. Totalt var det 140 deltakere fra forbund, lokalorganisasjoner og distriktskontorer.

Påskearrangement for vanskeligstilte: «Inn i varmen»

I samarbeid med Norsk Folkehjelp avholdt LO, for tiende året på rad, et rusfritt påskearrangement for vanskeligstilte, hjemløse og mennesker som lider under alvorlig rusmisbruk. Hensikten er å gjøre noe for dem som har det vanskelig, spesielt under høytider. Arrangementet ble avholdt i Folkets Hus tirsdag 11. april. Det stilte mange frivillige fra begge organisasjonene og fra forbundene. Det ble servert en toretters middag og holdt konsert med Inger Johanne Beisland & Linda Løvland og The Platters. Arrangementet var meget vellykket, med nærmere 300 gjester.

Formidling av arbeiderhistorie

Interessen for fagbevegelsen og arbeiderbevegelsens historie er stor. LO formidler historie bl.a. gjennom foredragsvirksomhet og spredning av skriftlig materiale. LO samarbeider med Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek om formidlingsarbeidet.

Historielunsj

I 2017 er følgende historielunsjer gjennomført:

- 27. januar: Arild Bye: «Ein mot alle», om Kristofer Uppdal.
- 7. april: Kim N. Gabrielli og Dag Einar Thorsen «Sosialdemokratisk utenrikspolitikk i Trumps verden».

LO IKT-konferanse

LO IKT er et initiativ for å fremme LO som relevant hovedorganisasjon for de som jobber med IKT i alle arbeidslivets sektorer, miljøer og bransjer. LO IKT er et samarbeid mellom fire LO-forbund (Fagforbundet, Handel og Kontor, Postkom og EL og IT Forbundet) for å gi IKT-medlemmer identitet og faglig tilhørighet gjennom en felles konferansearena. 31. oktober arrangerte vi i samarbeid med forbundene konferanse nummer tre, der temaet var «Digitalt arbeidsliv». Med disse konferansene ønsker vi å bidra til å gi påfyll av kunnskap om hva som rører seg i IKT-sektoren. Det var nærmere 120 deltakere på konferansen.

Nordisk organisasjonskonferanse

Nordisk organisasjonskonferanse 2017 ble holdt i Danmark på Konventum i Helsingør 1.–2. juni. Hovedtemaet for konferansen var organisering av atypisk ansatte, selvstendig næringsdrivende og vikarer, under hovedoverskriften «Relasjoner trumfer argumenter», samt statusrapporter fra alle nordiske land.

Store anlegg

ANLEGGSKONTOR BERGEN

For LOs anleggskontor har året vært preget av stor aktivitet.

Det er fortsatt full drift ved følgende anlegg:

- Follobanen for Bane Nor
- Campus Ås for Statsbygg
- Ørlandet kampflybase for Forsvarsbygg
- Nyhamna (Ormen Lange), aktiviteten ble avsluttet i mai 2017, etter en noe lengre avtale enn forventet
- Nasjonalmuseum PNN for Statsbygg, startet opp 1. august

Vår koordinator ved Nyhamna ble overført til Nasjonalmuseumsprosjektet. Samtalene med Oslo kommune vedrørende Munchmuseet og Deichmanske bibliotek førte ikke fram til noen avtale. Det er også ført samtaler med det nyetablerte veiselskapet Nye Veier AS. To nye koordinatører er ansatt, på henholdsvis E18 sørøst Langangen–Grimstad (våren 2017), og E6 Kolomoen–Moelv (høsten 2017). Dette er avtaler som har lang varighet. Det vil komme flere prosjekter innenfor Nye Veier AS' portefølje framover.

Kontakten med Sykehusbygg HF, som er etablert i Trondheim, er videreført i 2017. I den forbindelse er det framforhandlet en rammeavtale med Sykehusbygg HF. Ved større utbygginger der Sykehusbygg HF står som byggherrerepresentant, er det en intensjon at LO skal ha en stedlig representant på heltid. Avtalen ble høytidelig signert ved Sykehusbyggs «avdelingskontor» i Oslo, 13. oktober 2017.

Følgende prosjekter er i første omgang aktuelle:

- Sykehuset i Nordmøre og Romsdal, byggestart 2018
- Stavanger universitetssykehus, byggestart 2019
- Nye Drammen sykehus, byggestart 2019/2020

Disse avtalene vil ha en varighet på mellom to og fire år. Det kan dukke opp andre prosjekter også, såfremt Sykehusbygg HF vil ha byggherrerepresentasjon. Fremdeles er det slik at de helt store prosjektene innenfor landbasert olje og gass lar vente på seg. Det har ikke vært ført noen samtaler med aktuelle utbyggere i løpet av 2017. Sammen med Norsk Arbeidsmandsforbund har det vært møter med Statens vegvesen om en eventuell avtale om LO-koordinator ved

deres prosjekter. Stemningen der var i utgangspunktet meget god, men det har dessverre ikke lyktes å få til noen avtale. Statens vegvesen vil ha et betydelig antall store prosjekter de nærmeste årene.

Det er pr. 31. desember seks ansatte LO-koordinatorer i tillegg til anleggssekretær hos LO, som organisatorisk ligger under Forhandlings- og HMS-avdelingen.

Avtaler med varighet utover 2018 er:

- Follobanen for Bane Nor, høsten 2021
- Campus Ås for Statsbygg, sommeren 2019
- Nytt Nasjonalmuseum PNN for Statsbygg – sommeren 2019
- E18 sørøst, Langangen–Grimstad for Nye Veier AS, høsten 2019
- E6 Kolomoen–Moelv for Nye Veier AS, årsskiftet 2020/2021

For Ørlandet kampflybase er det kontrakt til september 2018, men her er det mulighet for forlengelse fordi en del av prosjektet er skjøvet noe fram i tid.

FOLLOBANEN-PROSJEKTET

Vi har vært engasjerte 50 prosent i prosjektet fra 1.11.2015 til 1.2.2016, og 100 prosent fra 1.2.2016. Dette er Norges største samferdselsprosjekt i nyere tid, 22 km nytt dobbeltspor mellom Oslo S og kollektivknutepunktet Ski. Ferdigstillelse er planlagt til desember 2021. LO-koordinator deltar på vernerunder på de forskjellige prosjektene og revisjoner innenfor lønns- og arbeidsvilkår. Samarbeidet med Norsk Arbeidsmandsforbund har fungert veldig bra, og de har fått mange nye medlemmer fra Follobane-prosjektet. Vi har hatt en del felles møter med arbeidsfolk fra de forskjellige firmaene som er involvert, og NAF har stilt med tolk.

Italienske Condotte har kontrakten for Follobanens drill & blast-prosjekt (D&B). Det var 211 ansatte på prosjektet pr. slutten av november 2017, og H1-verdien var 6,44. Bak denne verdien ligger 621 454 arbeidstimer. Fraværstimer på grunn av sykdom er totalt 12 608, som utgjør 2,03 prosent.

Det er også italienske Condotte som har kontrakten for innføringen til Oslo S (IOS). Det er mange innleide arbeidstakere på prosjektet, og ca. 100 personer jobber på anlegget pr. november 2017. Det er flere engasjerte når det er brudd (stengt for tog). H1-verdi pr.

november er 9,1 (målet var 2). H2-verdi pr. november er 27,8 (målet var 10).

AGJV (en sammenslutning mellom spanske Acciona S.A. og italienske Ghella) har kontrakten for Åsland (sluttstykket midt mellom Oslo og Ski) og hovedkontrakten med tunnelboremaskinene (TBM). Det er engasjert totalt ca. 1200 personer. H1-verdi pr. november er 5,82 (målet var 2). H2-verdi pr. november er 17,23 (målet var 10).

Spanske Obrascón Huarte Lain S.A. (OHL) har kontrakten på utbyggingen av området Ski stasjon. Her er det i gjennomsnitt 200 personer engasjert til enhver tid. H1-verdi er pr. november 6,5, mens H2-verdien er 9,4.

ØRLAND KAMPFLYBASE

Ved årsskiftet 2016/2017 var prosjektet på topp når det gjelder bemanning, i underkant av 600 mann var på anlegget totalt. I løpet av sommeren 2017 ble åtte prosjekter ferdigstilt og bemanningen gradvis trappet ned til det laveste, med i underkant av 200 mann ute på anlegget (i november). Hangarprosjektet er så vidt i gang, og bemanningen vil gradvis øke utover i 2018, opp mot 400–450 mann inn mot sommeren.

Utvalg

Brakkeutvalget har hatt møter månedlig. Møtene avholdes sammen med ISS, Forsvarsbygg og en representant fra brakkeutvalget. LO-koordinator deltar og skriver møtereferat. Møtene omfatter alle spørsmål som går på overnatting, velferd og kantinefasiliteter. Brakketillitsvalgt sluttet på anlegget i oktober, derfor har det ikke vært gjennomført formaliserte møter de siste to månedene.

LO-utvalget har hatt tre møter i løpet av 2017. Hit inviteres plasstillitsvalgte og hovedtillitsvalgte fra de største bedriftene og forbundene. Tema for møtene har hovedsakelig vært informasjon fra koordinator, arbeidstid og lønns- og arbeidsvilkår. LO-koordinator skriver referat. Det har ikke vært avholdt møter etter ferien 2017.

Forum for verneombud har fungert bra, vi har avholdt tre møter før ferien og to møter i løpet av høsten. Hit inviteres også RVO fra Fellesforbundet og Arbeidsmandsforbundet. Tema på disse møtene har vært behov for skolering, HMS-arbeid, vernerunder, brakker og arbeidsmiljø. LO-koordinator skriver referat.

Arbeid med seriøsitet i bransjen

Samarbeidet med Skatteetaten er godt etablert, og det gjennomføres et oppstartsmøte i regi av Skatteetaten med alle nye hovedentreprenører, der seriøsitet i bygg- og anleggsbransjen er temaet. Deretter gjennomføres en inntakskontroll med en utvidet skatterapport for alle bedriftene som skal inn på anlegget; totalt er 350 bedrifter kontrollert. Et titalls avvikssaker er avdekket gjennom kontroll og oppsøkende virksomhet. Hovedsakelig gjelder sakene likelønn og noen få på allmengjøring. Det er også gjennomført en utvidet revisjon av tre bedrifter.

Samarbeid med forbundene

Det er etablert et godt samarbeid med forbundene, hovedsakelig med Fellesforbundet, Arbeidsmandsforbundet og EL og IT Forbundet. Forbundene er ukjentlig innom anlegget, og LO-koordinator har jevnlig dialog med / oversikt over bedriftene som er inne på anlegget. LO-koordinator har hatt stor nytte av og god hjelp fra forbundene, og fra en del hovedtillitsvalgte i bedriftene, som har gjort en god jobb med å få på plass likelønn ved innleie.

HMS

LO-koordinator deltar på vernerunder og oppsummering av disse, og har også et godt samarbeid med SHA-avdelingen til Forsvarsbygg når det gjelder HMS-arbeid, utvikling av HMS-rutiner og risikoanalyser. Vi har så langt i prosjektet hatt fire skader med fravær, en H-verdi på 2,7. Det er i 2017 innført en kåring av beste SHA-bedrift på anlegget.

Arbeidstid

Det er stort sett kontroll ute på plassen når det gjelder arbeidstid, men det er fortsatt en del bedrifter som ikke har fått arbeidstiden godkjent av forbund eller Arbeidstilsynet. Vi har tatt tak i dette i samarbeid med Forsvarsbygg. Et kontinuerlig arbeid.

2018

Hovedfokus i første del av 2018 blir å få reetablert brakkeutvalg og LO-utvalg og bygge nytt nettverk. De fleste kontakter/tillitsvalgte ute på byggeplassen har sluttet på anlegget, og nye er kommet til. Det er fortsatt fokus på lønns- og arbeidsvilkår og arbeidstid, gjennom etablerte systemer. Vi skal i gang med et krevende prosjekt når det gjelder hangarbygging, mye folk og mye arbeid i høyden. Her gjelder

det å holde fokus og videreføre det gode HMS-arbeidet i samarbeid med verneombud og entreprenører. Målet er også at godkjente arbeidstidsordninger og korrekt innleie iht. lov-/avtaleverk skal på plass i samtlige bedrifter i løpet av 2018.

NYE VEIER AS – E18 LANGANGEN – GRIMSTAD

LO-koordinator var på plass 17. april, men det første prosjektet, Tvedestrand–Arendal, startet opp i januar. Porteføljen består av tre prosjekter:

Tvedestrand–Arendal

Oppstart i januar 2017 og ferdigstillelse i oktober 2019. Prosjektet består av 23 km firefelts motorvei og 14 km fylkesvei. Det skal sprenges 7 millioner m³ fast fjell, og kontraktssummen er på 3,2 mrd kroner eks. moms. Dette er det største enkeltstående veiprojektet i Norge til nå. P.t. er det ca. 700 personer tilknyttet anlegget. Totalentreprenør er AF Gruppen, men det er ca. 130 underentreprenører med stort og smått som er, eller har vært, innom anlegget. Nye Veier AS som selskap har imponert mht. holdning til seriøsitet og krav til sikkerhet. Det er ikke tvil om at selskapet mener alvor når de uttrykker ønske om en seriøs bransje der alle kommer trygt hjem etter endt arbeidsdag. Det er likevel, naturlig nok, noen voksesmerter, og det har vært noen utfordringer knyttet til systemer og oppfølging av avvik. De største utfordringene har dreid seg om bemanningsbyråer og arbeidstidsordninger. Med bakgrunn i de nevnte mangler på systemer, har det gått uforholdsmessig mye tid på å rette opp forhold som er avdekket. Imidlertid begynner ting å skje, og kontraktene til Nye Veier AS er veldig godt utformet på området, og har vært til stor hjelp i arbeidet med å få verdige forhold, også for de innleide.

Rugtvedt–Dørdal

Oppstart i mai 2017 og ferdigstillelse i desember 2019. Prosjektet består av 16,2 km firefelts motorvei og 1,2 km tofelts vei for sammenkobling med dagens E18. Det skal sprenges 3 millioner m³ fast fjell, og kontraktssummen er på 1,8 mrd kroner eks. moms. Det er ca. 300 personer tilknyttet anlegget. BetonmastHæhre Anlegg AS er totalentreprenør, og har ca. 40 underentreprenører. Det er stort sett de samme utfordringer her som på prosjektet Tvedestrand–Arendal.

Kjørholt–Bamble-tunnelene

Oppstart august 2017 og ferdigstillelse høsten 2018. Prosjektet består av rehabilitering av eksisterende tunneler og sprenging av nye løp for framtidig firefelts vei. Kontraktssummen er på 624,8 millioner kroner eks. moms. Dette er en utførelsesentreprise, og i tillegg til BetonmastHæhre Anlegg AS er det et titalls underentreprenører og andre entreprenører involvert i prosjektet. Totalt er det ca. 200 personer tilknyttet prosjektet. Foreløpig har det bare vært mindre utfordringer knyttet til dette prosjektet. Da en del av dette er nytt både for LO-koordinator og Nye Veier AS, har det naturlig nok blitt brukt noe tid på å etablere både rutiner, systemer og relasjoner. Etter hvert som man finner den optimale formen, vil arbeidet bli mer rasjonelt og resultatene mer synlige.

NYE VEIER AS – MJØSREGIONEN-PROSJEKTET

E6 Kolomoen–Moelv-prosjektet

Nye Veier AS bygger ny E6 fra Kolomoen til Moelv i Hedmark. Veistrekningen er totalt 43 km. LO-koordinator har vært til stede siden september 2017. Prosjektet skal bygges som firefelts motorvei med fartsgrense 110 km/t. Anleggsarbeidet startet opp i september 2017, ferdigstilles og åpnes sommeren 2020.

Anlegget er inndelt i to kontrakter:

- 1: Kolomoen–Arnkvern, 19 km, BetonmastHæhre Anlegg AS er entreprenør
- 2: Arnkvern–Moelv, 24 km, Veidekke AS er entreprenør

Etter (bare) ca. tre mnd. med LO-koordinator på prosjektet, er den største utfordringen så langt å til enhver tid ha oversikt over alle firmaer, underentreprenører, innleide og bemanningsbyråer i prosjektet. Fra august har det vært registrert inn totalt 566 personer fra 159 firmaer. 466 personer fra 110 firmaer via BetonmastHæhre Anlegg AS, og 100 personer fra 49 firmaer via Veidekke AS. Dette kommer til å øke betraktelig i 2018. LO-koordinator deltar på verne-runder i begge prosjektene. LO-koordinator deltar også på «ståmøte» hver mandag med Nye Veier AS (begge kontraktene). LO-koordinator blir godt mottatt av BetonmastHæhre Anlegg AS og Veidekke AS. Begge entreprenører viser god samarbeidsvilje for å nå et felles mål. LO-koordinator har et godt samarbeid med Norsk Arbeidsmandsfor-

bund, og tar også kontakt med Transportarbeiderforbundet, EL og IT Forbundet og Fellesforbundet i 2018 for samarbeid. LO-koordinator vil få i gang LO-utvalgsmøter på nyåret.

NYTT NASJONALMUSEUM

LO-koordinator har vært til stede siden i august 2017. Byggherre er Statsbygg, og prosjektet er nytt Nasjonalmuseum. Hovedleverandør i prosjektet er AF Gruppen Norge AS. Her har LO-koordinator fått et godt forhold til prosjektledelsen og de tillitsvalgte. Under hovedleverandør har det vært to underentreprenører innen fagene grunnarbeid/betong og ISO, som igjen har hatt innleie i fra en rekke større og mindre selskaper fra forskjellige land, ca. 80 selskaper.

Pr. 1.12.2017 er det 480 personer på byggeplassen fra en rekke nasjoner.

Utfordringene er hovedsakelig liten eller manglende forståelse når det gjelder ulike arbeidstidsordninger der det er et behov, omgåelse av lønns- og arbeidsvilkår og avdekking av arbeidslivskriminalitet. LO-koordinator har hatt noen utfordringer ifm. «likebehandling», aml. 14.12 a. LO-koordinator har hatt et tett og godt forhold til kunden (byggherren) og har deltatt i ukentlige møter. I tillegg til dette har LO-koordinator deltatt på vernerunder sammen med byggherre og hovedleverandør. LO-koordinator har startet arbeidet med å opprette LO-utvalg i prosjektet, og ser fram til å kunne starte opp tidlig i 2018.

LOs STUDENT- OG UNGDOMSARBEID

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble i år gjennomført i alle fylker mellom uke 26 og 28. Dette er patruljens 32. år på veien. De fleste fylkene hadde patrulje i én eller to av disse ukene, men LOs distriktskontor Oslo og Akershus gikk i alle ukene. Sommerpatruljen har i år besøkt 7224 arbeidsplasser. Dette er en økning på 981 besøk fra fjorårets antall på 6243 besøk. Patruljedeltakerne har fylt ut arbeidsplasskjemaer, som så har blitt summert til dagsrapporter fra hvert fylke.

Det ble avdekket brudd hos 40,4 prosent av de besøkte virksomhetene, som er en økning på 3,9 prosentpoeng sammenlignet med fjoråret. Det er likevel en lavere økning enn fjorårets økning på 12,1 prosentpoeng, da vi i år også har regnet med verneombudsbrudd i rapporten. Separerer vi arbeidsplasser som kun har verneombudsbrudd fra tallene, er det totale antallet bedrifter med brudd 22,4 prosent. De fleste bruddene som vi registrerer har gått ned, og spesielt brudd på overtidsreglene. Dette vil vi gå nærmere inn på i rapporten.

I tillegg til den utegående patruljen, har LOs sommerpatrulje også en informasjonstjeneste. Sommerpatruljens informasjonstjeneste har vært bemannet fra 15. mai til 11. august, samtidig som sommerpatruljetelefonen 810 01 999 har vært åpen. Informasjonstjenesten har hatt kontorer i 9. etasje i Folkets Hus på Youngstorget, og har vært bemannet av tre personer hele sommeren. Nytt i år er at vi åpnet informasjonstjenesten en måned tidligere, med en ansatt. Totalt fikk informasjonstjenesten 605 henvendelser i 2017. Dette er en økning fra 578 henvendelser i fjor. 53 prosent av henvendelsene kom på telefon til 810 01 999, 22 prosent kom på e-post til sommerpatruljen@lo.no, mens 17 prosent kom på SMS og 8 prosent kom gjennom sosiale medier. Informasjonstjenesten oppfatter manglende arbeidskontrakt og uregulert arbeidstid som de største problemene for unge i arbeidslivet.

Når det gjelder media, har sommerpatruljen hatt 349 oppslag fordelt på 156 redaksjoner. 48 prosent av oppslagene var i papiraviser,

36 prosent var nettsaker skrevet av mediehus og 8 prosent var i rene nettaviser. De resterende var radio, tv-innslag, podcaster og nettsider.

Både enkeltpersoner og partier har bidratt til å skape blest om sommerpatruljens arbeid. Jonas Gahr Støre var ute med Hans-Christian Gabrielsen på patruljebesøk, Kari Elisabeth Kaski har delt video om LOs sommerpatrulje på sin Facebook-profil og Mani Hussaini har vært med ut og gått patrulje.

Informasjonstjenesten har benyttet Facebook til å dele nyhetsartikler og bilder. Instagram har også blitt benyttet til å dele noen bilder. Mange henvendte seg med spørsmål på sommerpatruljens Facebook-side, og informasjonstjenesten har kunnet legge ut nyttig informasjon der. Antall nye liker-klikk på siden har økt med 7,9 prosent i perioden.

I rapportens siste kapittel (kapittel 4) har informasjonstjenesten kommet med råd for gjennomføringen av neste års patrulje. Dette kapittelet er vanskelig å oppsummere, og bør i stedet leses i sin helhet.

Ungdomsvalgkamp

28. august til 8. september ble LOs stemmerettspatrulje gjennomført. Dette var LOs ungdomsvalgkamp. Aksjonen besto i at unge LO-tillitsvalgte gikk rundt på norske arbeidsplasser og oppfordret ungdom om å bruke stemmeretten. Patruljen ble gjennomført i 18 fylker, og godt over hundre deltakere var med. LOs stemmerettspatrulje var initiert og koordinert av LOs organisasjonsavdeling.

Profilering og materiell

- Profileringsartikler som bekledning til LOs studentservice ferdig, og sendt ut juni 2017.
- Håndbok til deltakere på stand for oversikt over LOs rammeavtale for student og elevmedlemsskap ble oppdatert.
- Det ble utviklet flyers med tips om arbeidsmiljøloven, LOs politikk, og profilering av LOfavør til bruk på LOs studentservice.
- Det ble utviklet en generell brosjyre rettet mot studentmedlemmer, sendt ut i juni.
- Det ble utviklet en annonsekampanje på Facebook i samarbeid

- med INRA for felles aktivitetstiltaket utdanningsstart.
- Nettside for studenter.

Kurs, skolering og konferanser

- Toppskoleringen «Fagbevegelsen i økonomien og samfunnet. Omstilling og utvikling av og i den norske modellen» for unge medlemmer i LO, 23.9–25.9.
- Toppskoleringen «Fagbevegelsens strategier for videre vekst og innflytelse» for unge medlemmer i LO, 13.11.–15.11.
- Felles student og ungdomskonferanse, 31.3–2.4. (lærlinger og praksisstudenter).
- Ungdomssekretærsamling i Oslo, 1.2.
- Ungdomssekretærsamling på Sørmarka, 30.3.–31.3.
- Ungdomssekretærsamling i Bergen, 4.10.–6.10.
- Representanter fra LOs organisasjonsavdeling var på planleggings- tur for LOs ungdomsarbeid med politisk ledelse i Stockholm, 8.8.–9.8.

Politisk representasjon

- Var representert ved NTLs studentkonferanse, 23.3.
- Var representert ved AUFs sommerleir, 4.8.
- Var representert ved IEs studentkonferanse, 6.8.–8.8.
- Deltok på strategimøte med Folkehøgskolen i Ringsaker, 1.11.
- Innledet på AUFs nasjonale valgkampsamling, 15.1.
- Deltok på studietur til London med valgkampkoordineringsutvalget, januar 2017
- Innledet på Fagforbundets rødgrønne ungdomskonferanse på Sørmarka, 22. mai
- Holdt hilsningstale på SUs 1. mai-arrangement på Grønland, 1.5.

Andre aktiviteter

- Deltok og innledet på ungdommens Nordområde-konferanse på Hurtigruta, 27.1.–29.1.

- Gjennomførte en ungdommens dag under Arendalsuka, 14.8.–19.8.
- Deltok på gjennomføring av utdanningsstart i Møre og Romsdal, 22.8.
- Deltok på gjennomføring av utdanningsstart i Nord-Trøndelag, 23.8.–24.8.
- Deltok på gjennomføring av utdanningsstart Nordland, 25.8.–26.8.
- Valgkamp: LOs stemmerettspatrulje Møre og Romsdal, 4.9.–8.9.

Internasjonalt arbeid

LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner:

- Opplæring for unge fagforeningsledere i DEFS, Kypros, 23.–27. januar
- Opplæring om sosial mobilitet i Europa og flyktningers rettigheter i Nederland 1.–3. mars.
- Møte i DEFS' executive committee, Malta, 15.3–16.3.
- DEFS' midtvegs-kongress, 29.5.–1.6.
- Fellesmøte med DEFS' ungdomskomiteé og FERPA, 8.6.
- Møte i DEFS' ungdomskomiteé, 9.6.
- Planleggingsmøte om opplæring i samarbeid med DEFS og Euro-parådet, 19.6–21.6
- Opplæring for unge tillitsvalgte i Europa om migranter og arbeidsinnvandring, Budapest, 16.9–20.9.
- Møte i Nordvision, 11.12.
- Møte i DEFS ungdomskomiteé, 12.12.
- LOs organisasjonsavdeling var med på internasjonal avdelings samarbeidstur til Palestina 20.2.–26.2., og gjestet der en ungdomskonferanse 21.2.–22.2.
- Gjestet UGTs kvinne- og ungdomskonferanse i Hemmemat i Tunisia, 27.11.–29.11.

LOs student- og elevmedlemskap

Det ble gjennomført en evaluering av medlemskapet i samarbeid med LOs forbund.

Klimastrategisk plan

LOs sentrale ungdomsutvalg fulgte opp egne vedtak i henhold til klimastrategisk plan (papirfritt 2017).

Samarbeid med andre organisasjoner

- Skolebesøk rettslæreklasse, 29.1.
- Ansa-seminaret ble gjennomført 23.5.
- Deltok på SUs faglige ungdomshelg, 25.–26. februar.
- Deltok og innledet på Fellesforbundets ungdomskonferanse, 9.3.–12.3.
- Deltok og innledet på NTL Ungs konferanse, 9.3.–12.03.
- Deltok og innledet på HKs ungdomsutvalgskonferanse, 8. april.
- Deltok og innledet på LOs ungdomsutvalg i Oslo og Akershus' samling i Hafjell, 21.4.–22.4.
- Deltok og innledet på HKs sommerkonferanse, 9.–11. juni,
- Deltok og innledet på Fagforbundets sommerkonferanse, 16.6.–18.6.
- Deltok og innledet på Industri Energi ungs årskonferanse, 20.10.–22.10.
- Deltok og innledet på NNNs ungdomskurs, 19.5.–21.5.

INTERNASJONALT ARBEID

Styrking av faglige rettigheter og forsvar av arbeidstakernes interesser er kjerneoppgaver i LOs internasjonale arbeid. Støtte til bygging av sterke fagorganisasjoner som viktige aktører i det sivile samfunn står sentralt. LO arbeider også for å styrke FN og andre internasjonale organisasjoners arbeid for å utvikle, overvåke og håndheve internasjonale lover og regler, med særlig vekt på FNs organisasjon for arbeidslivet, ILO. Gjennom en aktiv europapolitikk har LO tatt opp EØS-saker overfor norske myndigheter og europeisk fagbevegelse. Det nordiske samarbeidet har fungert godt.

Jobbkvalitet, trygdeordninger og velferdstjenester er under press. Antallet midlertidige jobber og fattige øker. Digitalisering, automatisering og nye forretningsmodeller er i ferd med å endre arbeidslivet. Krig, konflikter og økonomiske kriser har ført til tap av arbeidsplasser, migrasjon, sosial uro og økt press mot fagbevegelsen og faglige rettigheter. LO legger vekt på samarbeid mellom myndigheter og partene i arbeidslivet som et godt virkemiddel for å møte utfordringene. Retningsgivende for alt arbeid er ILOs agenda for et anstendig arbeidsliv. Den fokuserer på sysselsetting og anstendige jobber gjennom sosial sikkerhet, faglige rettigheter og medbestemmelse gjennom sosial dialog og trepartssamarbeid.

Under ILOs arbeidskonferanse inviterte norske myndigheter, LO og NHO til et seminar under tittelen «Tripartism in Norway: Part of the same Future». LOs leder, NHOs nestleder og arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie innledet. ILOs generaldirektør Guy Ryder deltok, og viste til at mange land kan lære av Norges suksess, selv om modellen ikke kan overføres direkte fra et land til et annet.

LO bidro i ILOs uformelle og formelle forhandlinger om en ny internasjonal standard om sysselsetting og anstendig arbeid for fred og motstandsdyktighet (resiliens). Rekommandasjonen ble vedtatt etter to år med forhandlinger.

LO deltok på ITUCs tredje verdenskonferanse for kvinner, som ble avholdt i San José, Costa Rica. Trude Tinnlund var med i et panel om framtiden for kvinner i arbeidslivet.

I Europa var 2017 dominert av forhandlingene mellom EU og Storbritannia, kalt Brexit. Etter at den britiske folkeavstemningen

resulterte i et flertall for utmelding av EU, har det vært mye diskusjon om mulige konsekvenser i både EU og Norge. LO har arbeidet opp mot norske myndigheter og europeisk fagbevegelse. Det har også vært tett dialog med britisk fagbevegelse om hvordan EØS-avtalen virker og hva som er de norske erfaringene.

LO engasjerte seg for å sette fokus på den politiske situasjonen i Tyrkia med masseoppsigelser, arrestasjoner, alvorlige brudd på arbeidstakerrettigheter og fravær av rettssikkerhet. LOs ledelse var representert på KESKs kongress i juli. Sammen med ITUC og ETUC ble det gjort forsøk på å flytte eller utsette ILOs europeiske regionaltoppmøte, som holdes hvert 4. år og denne gangen var lagt til Istanbul. Da dette ikke gikk, besluttet fagbevegelsen ikke å delta på møtet.

Forholdet mellom Norge og Kina ble normalisert gjennom en politisk erklæring ved utgangen av 2016 etter en seks år lang vanskelig periode. Statsministeren besøkte Kina i april 2017, og i den anledning besøkte også LO-leder Gerd Kristiansen Beijing. Det ble avholdt et toppmøte mellom LO og ACFTU i Beijing, samt et arbeidslivsseminar med arbeidslivets parter fra Norge og Kina. LO har bistått forbundene i deres engasjement i Kina, og de har mottatt flere besøk av sine kinesiske søsterforbund med deltakelse på politisk nivå.

2017 var en milepæl i Afrikas nyere historie. Robert Mugabe ble presset til å trekke seg som president etter 37 år ved makten i Zimbabwe. Fagbevegelsen, ZCTU, spiller en viktig rolle i kampen mot den massive korrupsjonen og inflasjonen i landet.

LO ba utenriksministeren om å følge opp den alvorlige situasjonen for faglige tillitsvalgte i Colombia. Landet har det siste året opplevd en negativ utvikling i vold mot fagorganiserte, og seks fagforeningsmedlemmer er blitt drept.

Som følge av flere år med internasjonalt press gikk Qatar høsten 2017 med på å oppheve kafala-systemet, innføre minstelønn for migrantarbeidere samt andre reformer.

I desember sendte LO et brev til den amerikanske ambassaden der det ble protestert mot USAs beslutning om å anerkjenne Jerusalem som Israels hovedstad.

LOs ledelse besøkte Oman, Malawi og Russland. Hans-Christian Gabrielsen deltok på kongressen til AFL-CIO i USA og det europeiske sosialtoppmøtet i Gøteborg i november.

LO bevilget 400 000 kroner til TV-aksjonen, som gikk til UNICEFs

arbeid for å gi utdanning til barn og unge som vokser opp i noen av verdens verste konfliktområder.

I forbindelse med Nobels fredspris ga LO 100 000 kroner til fakkeltøget for ICAN – kampanjen for et atomvåpenforbud, som fikk prisen i 2017.

På oppdrag fra LO skrev journalist Nina Hanssen en bok om LOs engasjement utenfor egne landegrenser: *Et bidrag til en bedre verden – LOs internasjonale arbeid*. Boken ble gitt som gave til alle delegatene på LO-kongressen.

LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner

NORDENS FAGLIGE SAMORGANISASJON (NFS)

NFS har 16 medlemsorganisasjoner med til sammen ca. 9 millioner medlemmer.

Ragnhild Lied fra UNIO har hatt presidentvervet i 2017. Gerd Kristiansen og Tor-Arne Solbakken representerte LO i styret fram til LO-kongressen. Hans-Christian Gabrielsen og Peggy Hessen Følsvik tok over som henholdsvis medlem og varamedlem i styret etter LO-kongressen. Det er avholdt to styremøter i perioden. Magnus Gissler ble gjenvalgt som generalsekretær i NFS.

NFS' arbeid i 2017 har vært konsentrert om forsvar av den nordiske kollektivavtalemодellen. Et velfungerende felles nordisk arbeidsmarked uten grensehindre motarbeider svart økonomi og sosial dumping.

Digitalisering og plattformøkonomi er satt på dagsordenen i NFS for faglig erfaringsutveksling om tiltak og mulighetene som ligger i sosial dialog og trepartssamarbeid. Temaet har vært drøftet på styremøte og det har vært avholdt nordisk konferanse i Stockholm. Det ble vedtatt uttalelser med innspill til G20-møtet og om den faglige situasjonen i Litauen.

NFS har et aktivt engasjement i forhold til Baltikum for å styrke arbeidstakerrettigheter og organisering i Latvia, Litauen og Estland. Det har blitt utarbeidet en rapport om oppfølging av en rekke ILO-konvensjoner i de baltiske landene med en påfølgende konferanse. Siri Relling fra LO deltok sammen med en representant fra LO Danmark i arbeidet med å lage rapporten. Det er også utarbeidet en rapport av to forskere som har sett spesielt på sosial dialog og samarbeidet mellom partene i arbeidslivet.

Styremøtene i NFS blir ellers benyttet til drøftinger av aktuelle saker i ILO, ITUC og DEFS, hvor det kan være muligheter og interesse for en felles nordisk holdning. NFS' europagruppe avholder for eksempel møter foran hvert styremøte i DEFS.

ØSTERSJØSAMARBEIDET

LO er medlem i det faglige Østersjønettverket – BASTUN (Baltic Sea Trade Union Network). BASTUN har ett møte hvert halvår, og LO deltok i 2017 på begge. BASTUN er et nettverk for fagorganisasjoner fra Norge, Sverige, Danmark, Finland, de tre baltiske statene (Estland, Latvia og Litauen), Russland, Polen, Hviterussland og DGB Nord, Tyskland. I 2017 var de svenske fagorganisasjonene TCO og LO vertskap for møtene. Det første møtet ble avholdt i Stockholm, mens det andre ble lagt til Riga hvor Nordens Faglige Samorganisasjon (NFS) la fram resultatene av sitt prosjekt «Workers' Rights in the Baltics».

DEN EUROPEISKE FAGLIGE SAMORGANISASJON (DEFS)

2017 ble et år med mange valg der sosialdemokratiske og sosialistiske partier gjennomgående kom dårlig ut. Unntaket var Storbritannia, hvor Labour gikk sterkt fram og det konservative partiet overraskende mistet sitt flertall. Men de mest ekstreme partiene kom ikke med i noen regjering, verken i Nederland, Frankrike eller i Tyskland. Men for første gang etter krigen kom et høyreekstremparti inn i Forbundsdagen, Alternative für Deutschland (AfD).

Et lyspunkt i 2017 var et sosialt EU-toppmøte i Gøteborg som i sin helhet ble viet arbeidslivs- og sosiale spørsmål. Møtet undertegnet en høytidelig proklamasjon om EUs sosiale søyle, selv om det er uklart hva det vil bety for arbeidslivet i EU. Formelt sett vil den sosiale søylen ikke berøre EØS-avtalen, med mindre det kommer direktiver inn som en del av det indre marked. Dette kan gjelde skriftlige avtaler eller regler for trygdedekning.

LOs medlem av styret i Den europeiske faglige samorganisasjonen er Hans-Christian Gabrielsen, med Peggy Hessen Følsvik som varamedlem.

DEFS er en av LOs viktigste påvirkningskanaler i EU- og EØS-spørsmål, og deltakelse prioriteres høyt. Den økonomiske, politiske og sosiale krisen har dominert arbeidet til europeisk fagbevegelse. LO-kongressen bekreftet LOs positive syn på EØS-avtalen, men mente at viktige internasjonale konvensjoner må gis grunnlovsbeskyttelse.

En av de viktigste sakene i 2017 var oppfølgingen av den britiske folkeavstemningen om å gå ut av EU, kalt Brexit. Det kom overraskende på de fleste. Britisk fagbevegelse (TUC) arbeidet aktivt mot utmelding og ville at landet skulle forbli i EU, noe det har vært siden 1973. Argumentene til TUC var i hovedsak økonomisk begrunnet, fortsatt være med i det indre marked framfor en annen ukjent løsning, kanskje EØS, eller bare en frihandelsavtale. Det andre og viktigste argumentet til TUC var spørsmålet om å beholde EUs arbeidslivsdirektiver, som er av stor betydning for britiske arbeidstakere. Med en konservativ regjering utenfor EU, fryktet de at alle disse rettighetene kunne bli fjernet. Svaret på Brexit er ikke kjent, men man er nå enige om skilsmissevilkårene som omhandler rettigheter for britiske borgere i EU og omvendt, hva landet skal betale i en tid framover og grensen mellom Nord-Irland og republikken Irland. Den britiske regjeringen har ennå ikke bestemt seg for hva slags framtidig løsning de vil ha med EU, utover at de er lite interessert i en EØS-løsning. Det er mer snakk om en omfattende handelsavtale. Dette må i prinsippet avklares før oktober 2018 dersom en ny avtale skal godkjennes i alle de øvrige 27 EU-land før 31. mars 2019.

LO følger nøye med på hva slags konsekvenser dette vil ha for Norge og EØS-avtalen. LO deltar i ulike grupper med norske myndigheter hvor dette drøftes.

Den økonomiske situasjonen i Europa har bedret seg litt, men har ikke nådd nivået fra før finanskrisen i 2007/2008. Mange av medlemsorganisasjonene opplever fortsatt angrep på faglige og sosiale rettigheter, og har brukt store ressurser på å protestere mot dette og dermed tappet sine konfliktkasser. I en rekke land har fagbevegelsen gjennomført flere store demonstrasjoner og streiker.

Medlemstallet i DEFS har en svak oppgang i noen land, men synker delvis kraftig i andre. Styremøtet ble i desember enige om en økning på to prosent for organisasjoner i landene med høyest BNP, mens man utreder sparetiltak i DEFS-sekretariatet. Dette skjer i en periode hvor europeisk fagbevegelse står overfor de største fagligpolitiske utfordringer på mange år. EU-kommisjonen har uttrykt kritikk av en rekke medlemsland for dårlig økonomisk styring. EU har derfor fremmet flere politiske forslag og tiltak for å bedre kontrollen med budsjett- og finanspolitikken i EUs medlemsland. Som en del av dette ble det også innført overvåknings- og rapporteringsmekanismer. Europeisk fagbevegelse er kritisk til overvåkningsmekanismene som tar for seg lønns- og produktivitetsutvikling.

DEFS har en strategi for å styrke den sosiale dimensjonen i EU, som har mange likhetstrekk med den nordiske samfunnsmodellen. Det har vært lagt ned mye arbeid for å sikre en sosial dimensjon innenfor det monetære samarbeidet. Den sosiale dialogen i arbeidslivet står imidlertid på stedet hvil fordi arbeidsgiverne ikke vil forhandle.

Forslaget om å revidere utstasjoneringdirektivet som ble fremmet av Kommisjonen 8. mars 2016 inneholder noen forbedringer. Den viktigste er at begrepet «minstelønn» erstattes med «godtgjørelse», som kan tolkes bredere til eventuelt også omfatte reise, kost og losji. Saken er vedtatt i Europaparlamentet, men er omstridt. Nå skal forslaget behandles i noe som heter «triologen» og består av representanter for Europaparlamentet, EU-kommisjonen og EUs formannskapsland.

EFTAs KONSULTATIVE KOMITÉ – EØS' KONSULTATIVE ORGAN
EFTAs konsultative komité (EFTA KK) og EØS' konsultative komité (EØS KK) er dialogforum for arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene i EFTA- og EU-landene. Hovedoppgaven til EØS KK er å drøfte og påvirke politiske initiativ i EU og EØS som berører arbeidslivets parter. EFTA KK har i tillegg et særlig fokus på oppfølging av EFTAs frihandelsavtaler med tredjeland.

Det ble avholdt tre møter i EFTA KK og ett møte i EØS KK. Vidar Bjørnstad er LOs faste representant og Robert Hansen er vara. Marianne Breiland er fast rapportør i Single Market Observatory, som er en fast underkomité i den europeiske økonomiske og sosiale komité i EU.

EFTA KK har hatt fokus på aktuelle saker som berører det indre marked og som skal bli en del av EØS-avtalen. Det har også vært lagt ekstra fokus på forholdet til Storbritannia etter at folkeavstemningen førte til flertall for utmelding av EU.

LO har arbeidet for å styrke den sosiale dimensjonen og den sosiale dialogen i Europa og EU.

LO har også fulgt opp behovet for å styrke oppfølgingen og rapporteringen av arbeidstakerrettigheter i EFTAs frihandelsavtaler med tredjeland, samt løftet behovet for å se på hvordan likestilling bedre kan inkluderes i EFTAs frihandelsavtaler.

EFTA KK har avholdt flere fellesmøter med EFTAs parlamentarisk komité, som blant annet har inkludert møter med EFTA-landenes nærings- og utenriksministre for å drøfte aktuelle EU- og EØS-saker.

INTERNASJONAL FAGLIG SAMORGANISASJON (ITUC)

Internasjonal faglig samorganisasjon (ITUC) har 331 medlemsorganisasjoner og representerer 202 millioner arbeidstakere i 163 land og territorier. Organisasjonen samarbeider nært med FNs organisasjon for arbeidslivet (ILO) samt Yrkesinternasjonalenes samorganisasjon og fagbevegelsens organ i OECD, TUAC.

LO er representert i ITUCs styre ved Hans-Christian Gabrielsen, som etter LO-kongressen tok over vervet etter Gerd Kristiansen. Norden er representert i ledelsen ved den svenske LO-lederen Karl-Petter Thorwaldsson, som siden 2014 har vært visepresident.

ITUCs årlige styremøte ble holdt i Brussel, 29. november til 1. desember. Kathrine Fauske deltok fra LO. En organisasjon fra Irak (GFITU) ble tatt opp som nytt ITUC-medlem. Det ble vedtatt å inkludere arbeidere i uformell sektor som er medlemmer i de indiske fagbevegelses-organisasjonene INTUC og HMS. HMS' medlemstall er ikke bekreftet ennå, og er derfor ikke reflektert i ITUCs medlemstall foreløpig. Ti medlemsorganisasjoner i Latin-Amerika ble suspendert fra ITUC for å ha trukket seg fra regionalorganisasjonen i Latin-Amerika (TUCA) og skapt en egen regional organisasjon i strid med ITUCs interesser. Endelig utvisning vil eventuelt skje på ITUCs kongress desember 2018.

ITUCs hovedprioriteringer denne kongressperioden er organisering, arbeidstakerrettigheter og bærekraftig jobbvekst. Det fokuseres på tre såkalte frontlinjer: bekjempelse av tvangsarbeid og slaveri, begrensning av store selskapers makt, samt klima og rettfærdig omstilling. Høydepunktet i kampanjen mot slaveri i 2017 var avslutning av kafala-systemet og andre viktige arbeidsreformer i Qatar. Viktige seiere i arbeidet med å begrense selskapers makt var G20-toppmøtets anerkjennelse av at konkurranse ikke skal baseres på brudd på arbeidstakerrettigheter og at man skal kunne leve av minimumslønn.

Inkludering av prinsippet om en rettfærdig overgang (just transition) i Paris-avtalen og det løpende arbeidet til Just Transition Centre, som har kontorlokaler hos LO Norge, har bidratt til økt fokus på arbeidstakeres rett til kunnskap om arbeidsgivers klimarelaterte retningslinjer og planer.

ITUC oppfordret medlemmene til å bidra aktivt til å realisere og rapportere på Agenda 2030, med særlig vekt på følgende bærekraftsmål: (1) utrydde fattigdom, (5) likestilling mellom kjønnene, (8) anstendig arbeid og økonomisk vekst, (10) reduksjon av ulikhet, (13)

stoppe klimaendringene og (16) fredelige og inkluderende samfunn med velfungerende institusjoner.

HTUR (komiteen for menneskerettigheter og faglige rettigheter) fastslo at det har vært et bunnår for ytringsfrihet og demokrati. Arbeideres rettigheter er blitt svekket i nesten alle regioner.

Kvinnekomiteen, der Kathrine Fauske representerer LO, har jobbet for en ny internasjonal standard for å bekjempe kjønnsbasert vold på arbeidsplassen. Kvinners økonomiske og politiske deltakelse og representasjon i fagbevegelsen var andre viktige satsningsområder. ITUCs tredje Verdenskonferanse for kvinner ble avholdt i San José, Costa Rica 11.–13. oktober. Trude Tinnlund og Synnøve Konglevoll representerte LO. Tinnlund deltok i et panel om framtiden for kvinner i arbeidslivet.

TUAC – FAGBEVEGELSENS ORGAN I OECD

TUAC (Trade Union Advisory Committee) er fagbevegelsens representasjon til OECD og deltaker i en treparts konsultasjonsordning der også arbeidsgiversiden deltar (BIAC).

OECD, eller «Organisation for Economic Cooperation and Development» (Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling) er en organisasjon startet i 1948 for å forvalte Marshallhjelpen som USA og Canada tilbød til gjenoppbygging av det krigsherjede Europa. De nordamerikanske og vest-europeiske landene, deriblant Norge, danner OECDs opprinnelige kjerne på 20 land. Siden er medlemskretsen utvidet til å omfatte land fra Oceania og Asia i tillegg til Mexico og flere sentraleuropeiske land. OECDs medlemsliste teller nå 36 land.

I tillegg til komiteer for enkeltområder arrangerer TUAC halvårige plenarmøter som gjennomgår de fleste temaer OECD/TUAC jobber med og de internasjonale møtene der. LO er regelmessig representert på disse møtene.

TUAC representerer fagbevegelsen i:

- Ministermøter i OECD
- G20-møter, neste toppmøte er i Argentina høsten 2018
- G7, bestående av de syv største i OECD (en periode utvidet med Russland, til G8, fram til landet ble utelukket pga. Krim)

G20 er en videreutvikling av G7 med ministermøter hver høst på litt ulike områder.

En prosessuell nyskaping er L20 og B20 (hhv. Labour og Business) som arrangerer topartsmøter. De er et motstykke til G20 hva angår deltakelse, og som gir innspill hovedprosessen mellom regjeringene. I 2017 var det også C20 (sivilsamfunn), W20 (women), S20 (science), Y20 (youth) og T20 («tenketanker»).

I tillegg til egne arrangementer, fungerer TUAC også som ressurs for ITUC (fagbevegelsens globale organisasjon) og dialogpartner overfor ILO (den internasjonale arbeidsorganisasjon som er en del av FN-systemet).

TUAC benytter sin posisjon i OECD til å fremme fagbevegelsens løpende interesser, men også valg av temaer for sin kompetanseutvikling og kunnskapsspredning på viktige samfunnsområder. Allerede i sin årlige publikasjon om arbeid (Employment outlook) for 2017 hadde OECD innarbeidet en ny del om collective bargaining.

SAMAK

SAMAKs årsmøte 2017 ble avholdt 16.–17. januar på Voksenåsen, Oslo. Jonas Gahr Støre, Arbeiderpartiet, er for tiden leder av SAMAK. Årsmøtet vedtok uttalelsen: Utvikle, ikke avvike den nordiske modellen.

Peggy Hessen Følsvik er medlem av SAMAKs sekretærgruppe (styret) fra LO Norge. LO-leder Hans-Christian Gabrielsen er medlem av ordførergruppen. Generalsekretær er Jan-Erik Støstad. Sekretariatet ligger i Oslo, i Arbeiderpartiets lokaler.

Styret har hatt fokus på følgende hovedsaker: Videreutvikling av NordMod2030-prosjektet gjennom prosjektet NordMod 2.0 Framtidens arbeidsliv, oppfølging av tre arbeidsgrupper innen integrering, luftfart og sosial dumping som ble behandlet på årsmøtet, styrking av SAMAKs faste grupper (EU/EØS-gruppen og Utenriks- og sikkerhetspolitisk gruppe) og opplegget for Nordenskolene framover.

ILO

Det ble avholdt fem møter i den nasjonale ILO-komiteen (ASD, UD og partene). Blant sakene som var oppe til behandling var arbeidskonferansen 2017, orienteringer om løpende ILO-saker, norskstøttede aktiviteter og norsk oppfølging av ILO-forpliktelser.

LO ga sine merknader til den årlige rapporteringen om Norges oppfølging av ILO-konvensjonene. Det ble også svart på et spørreskjema om hvilket innhold utkastet til ny konvensjon om vold og trakassering av kvinner og menn i arbeidslivet skal ha.

Det ble avholdt tre møter på nordisk nivå. I mai arrangerte Norge den andre konferansen i en serie av nordiske møter om framtidens arbeidsliv. Rapportene fra møtene spilles inn til ILO som bidrag fra Norden til høynivågruppen som utformer rapporten om framtidens arbeidsliv. Rapporten skal diskuteres på arbeidskonferansen i anledning ILOs 100-årsjubileum i 2019. Fafø var teknisk arrangør og faglig bidragsyter. Temaet var nye former for arbeid og delingsøkonomi.

Det ble valgt nytt styre for ILO for de neste tre årene. Finland erstattet Norge på myndighetssiden og NHO tok over som arbeidsgiverrepresentant for Norden etter Danmark. Jens Erik Ohrt (LO Danmark) ble gjenvalgt som nordisk arbeidstakerrepresentant. Ort sitter også i CFA (Committee for Free Association). Cateleene Passchier fra Nederland overtok etter Luc Cortebeeck fra Belgia som talsperson for arbeidstakergruppen. Cortebeeck ble valgt som styreleder i ILO.

Arbeidet med å oppdatere og avvikle utdaterte konvensjoner og rekommandasjonen fortsatte. Seks utdaterte konvensjoner ble opphevet.

Blant sakene styret drøftet i 2017 var de omfattende klagesakene mot Venezuela, Guatemala og Qatar for alvorlige brudd på grunnleggende rettigheter, ILOs flaggskip-programmer og ILOs 100-årsjubileum i 2019. Klagesaken mot Qatar ble avsluttet høsten 2017, etter at Qatar gikk med på å avvikle kafala-systemet og innføre minstelønn for migrantarbeiderne samt andre reformer.

Delegat for de norske arbeidstakerorganisasjonene på arbeidskonferansen i 2017 var Renée Rasmussen. YS og Unio var også representert i delegasjonen. Hans-Christian Gabrielsen, Peggy Hessen Følsvik og Julie Lødrup besøkte konferansen og deltok på det norske sidearrangementet «Tripartism in Norway: Part of the same future». LOs leder, NHOs nestleder og arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie innledet, sammen med ILOs generaldirektør.

Arbeidet i Applikasjonskomiteen ble gjennomført og det ble behandlet saker mot 24 land. Fra norsk arbeidstakerside ble det holdt innlegg om Polen, Bahrain, Afghanistan, Botswana og Kasakhstan, på vegne av nordisk fagbevegelse. Det var i tillegg tre tekniske

komiteer om migrasjon, rettferdig globalisering og ILOs rekommendasjon nr. 71 fra 1944 om overgangen fra krig til fred. Før avstemning i plenum siste dag, holdt LO et innlegg på vegne av arbeidstakerne til støtte for å vedta den nye rekommendasjonen.

På grunn av den politiske situasjonen i Tyrkia gikk LO sammen med ITUC og ETUC for å forsøke å få flyttet eller utsatt ILOs europeiske regionaltoppmøte, som avholdes hvert 4. år og denne gangen var lagt til Istanbul i Tyrkia. Da dette ikke lot seg gjennomføre, besluttet fagbevegelsen å ikke delta på møtet.

Generaldirektørens rapport *Work in a Changing Climate: the Green Initiative* ble kommentert av LO under plenumsdiskusjonen med fokus på fagbevegelsens arbeid i forbindelse med «just transition».

Det var i år åtte norske elever på Genève-skolen. Fire av disse var fra LO-forbundene NTL, HK, Fellesforbundet og APF. Styret til Genève-skolen, hvor LO og AOF er representert, avholdt to styremøter i 2017.

ILO har nedsatt en kommisjon på 28 medlemmer som skal utarbeide en uavhengig rapport om framtidens arbeidsliv. Rapporten skal diskuteres i forbindelse med ILOs 100-årsmarkering i 2019. ITUC nominerte UNI-leder Philip Jennings og tidligere SEWA-India leder Reema Nanavaty til å representere fagbevegelsen. Arbeidstakernes talsperson i ILOs styre, Catelene Passchier, deltar også i «embeds medfør». Kristin Skogen Lund, NHO, er blant de utpekte på arbeidsgiversiden. Kommisjonen skal møtes fire ganger fram mot høsten 2018.

LOs Europa-arbeid

LO har hatt en aktiv europapolitikk i en rekke faglige og politiske kanaler med fokus på påvirkning av pågående saker i EU og ved iverksetting av EU-regler i norsk lovgivning. De viktigste kanalene for påvirkning er Den europeiske faglige samorganisasjonen, Nordens Faglige Samorganisasjon, EFTAs konsultative komité og kontakt med regjering, storting og ulike departementer. Blant annet har LO møtt regjeringens europaminister, der EØS og arbeidslivsspørsmål sto på dagsordenen. LO har også hatt løpende dialog med britisk fagbevegelse i forbindelse med Storbritannias utmelding av EU.

LO har arbeidet opp mot norske myndigheter og Innovasjon Norge i arbeidet med å iverksette nye prosjekter i EØS-finansieringsordningene. Det er enighet mellom Norge og EU om midler for perioden 2014–2021. Av ulike årsaker har arbeidet med å etablere nye prosjekter ikke kommet i gang, men vil gjøre det i løpet av 2018. LO har hatt løpende dialog med fagbevegelsen i partnerlandene med tanke på utvikling av nye prosjekter.

LO fikk i 2017 støtte fra Utenriksdepartementet til totalt tolv delprosjekter i Russland for treårsperioden 2017–2019. Temaer som tas opp er forhandling, tillitsvalgtsoplæring, organisering og næringspolitisk utvikling. Ungdom og likestilling er også viktige områder. I tillegg fikk forbundene Handel og Kontor, Postkom og Fagforbundet tilskudd til sitt faglige prosjektsamarbeid. Sanksjonene mot Russland grunnet situasjonen på Krim og i Ukraina, har gjort samarbeidet med russisk fagbevegelse mer sårbart. På tross av det politiske bakteppet, er LO og FNPR enige om å fortsette dialogen og samarbeidet. Industri Energi har gjennom IFS-fondet fått støtte til et samarbeidsprosjekt i Serbia.

Internasjonal sikkerhetspolitikk

LO har arbeidet aktivt med nedrustningsspørsmål og for et forbud mot atomvåpen. LO ga økonomisk støtte til fakkeltog for fredsprisvinner, ICAN – kampanjen for et atomvåpenforbud, som fikk fredsprisen i 2017. Robert Hansen har representert LO i sentralstyret i Nei til Atomvåpen.

Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS)

IFS-styret har avholdt fire møter. Tor-Arne Solbakken var styreleder fram til LOs kongress i mai 2017, før Roger H. Heimli overtok. LOs samarbeid med fagbevegelsen i sør drives i hovedsak med støtte fra Norad. Styrking av faglige rettigheter står sentralt. I solidaritetsarbeidet har det vært lagt vekt på temaer som anstendig arbeid, likestilling og organisering. Støtten går for det meste til organisasjonsutvikling og kompetansebygging i landsorganisasjoner. Rundt halvparten av LOs støtte går til fagbevegelsen i Afrika.

LO har bidratt økonomisk til Støttekomiteen for Vest-Saharas arbeid.

Generalsekretær Shaher Saed fra PGFTU i Palestina besøkte LO i januar. Han møtte LOs ledelse og sekretariat. LO sendte protestbrev til president Donald Trump i USA mot USAs anerkjennelse av Jerusalem som hovedstad i Israel.

En delegasjon fra fagorganisasjonen, GFOTU, i Oman besøkte LO i oktober. I tillegg mottok LO besøk fra fagbevegelsen på Zanzibar. Dessuten var flere av LOs samarbeidspartnere gjester på LOs kongress i mai.

Peggy Hessen Følsvik besøkte GFOTU i Oman i oktober, mens Roger H. Heimli var med på prosjektbesøk til fagbevegelsen i Malawi i november.

Flere av LOs forbund har besøkt partnerorganisasjonene. En delegasjon fra NNN var i Vietnam i januar. Fagforbundet var to ganger hos sin partner CIU på Filippinene. De bidrar også i arbeidet med å etablere fagforbundet SENTRO Publiko. Industri Energi besøkte sin søsterorganisasjon i Mosambik, og innledet på kurs finansiert av LO. NTL reiste til Swaziland i desember.

En delegasjon med unge tillitsvalgte fra LO deltok på ungdomskonferanse i regi av LO og PGFTU-Palestina i februar. I tillegg var representanter for LO ungdom med på en regional ungdomskonferanse i Tunisia i september, samt på ungdomskonferanse i regi av UGTT i Tunisia i desember. Unge tillitsvalgte fra Palestina og Tunisia besøkte LO og enkelte forbund i juni.

LOs internasjonale arbeid har mottatt betydningsfulle bidrag fra forbund og lokale ledd i LO-systemet. I tillegg bidrar LOs forbund og lokale ledd med kompetanseutvikling. På Cuba driver Handel og Kontor og LO i Oslo kursvirksomhet med Norad-midler.

Seminarer om anstendig arbeid med vekt på den norske modellen, sosial dialog og trepartssamarbeid har blitt holdt i Etiopia og Vietnam. Her har LO, NHO og deres søsterorganisasjoner deltatt.

Det er lagt ned mye arbeid i å følge opp økonomistyring og internkontroll av Norad-prosjektene i LO og blant LOs partnere. LOs revisors besøk til Nicaragua avdekket uregelmessigheter i FNTs regnskap. Norad ble rutinemessig varslet. På grunn av manglende vilje til å oppklare uregelmessighetene ble prosjektsamarbeidet med FNT avsluttet. LO måtte tilbakebetale til sammen kr 1 290 619,- til Norad. Dette utgjør overførte midler til FNT i årene 2014 og 2015.

Internasjonalt informasjonsarbeid

Internasjonal avdeling har utarbeidet to informasjonshefter *Aktuell Bakgrunn*. Heftene tar opp arbeidsmigrasjon i Asia og situasjonen for palestinerne i den okkuperte byen Hebron på Vestbredden. Heftene er publisert på Facebook og LOs hjemmesider. Det er også publisert artikler om den faglige og politiske situasjonen i Palestina, Malawi, Tunisia, Malaysia, Vietnam og Filippinene. LOs internasjonale Facebook-side har nå ca. 3600 følgere.

Internasjonal avdeling har publisert sju ulike temanotater i 2017. Disse har omhandlet blant annet den fagligpolitiske situasjonen i Polen, sosial dialog i Colombia, viktige valg i Europa, arbeidslivsreformer i Frankrike, ILOs arbeidskonferanse, likestilling i handelsavtaler og den fagligpolitiske situasjonen i USA.

Informasjonsrådgiver og øvrige medarbeidere i Internasjonal avdeling har bidratt med foredrag og informasjon om LOs internasjonale arbeid på LOs fylkeskonferanser, i lokale fagforeninger, i lokale LO-avdelinger og på LO-skolen.

LOs jubileumsfond for tillitsvalgte i utviklingsland og Øst- og Sentral-Europa

Fondet ble opprettet i forbindelse med Landsorganisasjonens 100-årsjubileum i 1999 og skal gå til opplæring av tillitsvalgte i utviklingsland og Øst- og Sentral-Europa. IFS-styret er styre for LOs jubileumsfond. Internasjonal avdeling er sekretariat. I 2017 ble det innvilget støtte til fjorten søkere, hvorav åtte kvinner og seks menn.

LOs fond for utdanning av jurister i den tredje verden

Formålet med fondet er å gi økonomisk bidrag til utdanning av jurister i den tredje verden. Fondet ble opprettet i 1999. IFS-styret er styre for fondet. Internasjonal avdeling er sekretariat. Det kom inn seks søknader til fondet hvorav fem ble innvilget. Av disse var tre menn og to kvinner.

SAMARBEID MED ANDRE ORGANISASJONER

Samarbeidskomiteen LO/Ap

Samarbeidskomiteen mellom LO og Ap har som utgangspunkt møter en gang i måneden. Møtene har gitt løpende gjensidig informasjon om det faglige og politiske arbeidet, og komiteen har stått for felles konferanser om aktuelle temaer.

Komiteen hadde ved utgangen av 2017 slik sammensetning:

Fra LO: Hans-Christian Gabrielsen; Peggy Hessen Følsvik; Julie Lødrup; Egil André Aas; Jørn Eggum; Mette Nord; Trine Lise Sundnes.

Fra Ap: Jonas Gahr Støre; Trond Giske; Hadia Tajik; Kjersti Stenseng.
Sekretærer: Amund Vik, Ap, og Roger Bjørnstad, LO.

Samarbeidsavtalen mellom LO og Norges Skiforbund Hopp

LO undertegnet i desember 2016 en samarbeidsavtale med Norges Skiforbund Hopp. Formålet med avtalen er: «Gjennom målrettet aktivitet skal et samarbeid mellom LO og NSF Hopp øke kjennskap, engasjement og stolthet rundt fellesskapets kraft. Samarbeidet skal aktivere og engasjere på en slik måte at det skaper økt motivasjon for LOs medlemmer. Salg av markedsrettigheter skal være med å sikre det økonomiske grunnlaget for NSF og de enkelte sponsorobjekter.»

Avtalen omfatter NSF's elitesatsing i hopp:

- Verdenscuplaget herrer
- Verdenscuplaget damer
- Rekruttlag herrer
- Rekruttlag damer
- Juniorlandslag herre
- Juniorlandslag damer

Avtalen gjelder for tre år, dvs. sesongen 16/17, 17/18 og 18/19. Avtalen omfatter logoeksponering på klær til utøvere og ledelsen, LO som hovedsponsor for World Cup for menn på Lillehammer 14.–15. mars 2017 og for Raw Air-arrangementet på Lillehammer, i tillegg delsponsor for hele Raw Air-turneringen i 2017, samt World Cup for kvinner på Lillehammer i desember.

Det ble ansatt en egen prosjektleder i Informasjons- og rådgivningsavdelingen som fikk ansvaret for å iverksette avtalen og utarbeide forslag til aktiviteter i samarbeid med NSF Hopp.

Aktiviteter

Den norske hoppuka Raw Air ble gjennomført 10.–19. mars i Oslo, Lillehammer, Trondheim og Vikersund. Dette var et helt nytt konsept i Norge, med hopprenn hver dag med unntak av én, der alle hopp talte for sammenlagte seier. Samtlige renn ble sendt på NRK TV, noe som ga en god synliggjøring av LOs logo, både på de norske hopperne og ikke minst som arenaekklame.

LOfavør var også en av samarbeidspartnerne i dette arrangementet. Gjennom LOfavør ble det solgt rabatterte billetter til LOs medlemmer og delt ut luer med LO-logo til publikum i arenaene.

LOs distriktskontorer i Oslo, Sør-Trøndelag, Oppland og Buskerud etablerte «frivillighetspatroljer» på alle arenaene. De delte ut sjokolade, håndvarmere og kaffe, både til alle de frivillige som jobbet med arrangementet og til publikum som kom innom teltene til LO under arrangementet.

I Vikersund ble det arrangert et næringslivsseminar under Raw Air. Temaet for seminaret var «Sosial dumping i anleggsbransjen». LO-leder Gerd Kristiansen var en av innleiderne på konferansen.

World Cup for kvinner på Lillehammer 1.–3. desember 2017

LO var også en av samarbeidspartnerne under WC for damer på Lillehammer. I tillegg til å vise LOs logo på arenaen og på hopperne, tilrettela vi for flere aktiviteter. Fredag 1. desember ble det arrangert et seminar i bakken, med likestilling som tema. LOs 1. nestleder Peggy Hessen Følsvik innledet, sammen med leder av hoppkomiteen, Bente Lill Romøren, og stortingsrepresentant Rigmor Aasrud.

Det ble også arrangert et næringslivsseminar på Maihaugen, hvor Peggy Hessen Følsvik innledet.

Lørdag var det familiedag for LOs medlemmer, hvor LO hadde eget område for medlemmer som ville se hopprenn.

Barneskirenn – arrangement sammen med Sparebank 1 Østlandet
LO ble invitert til å samarbeide med SpareBank 1 i Oslo og Akershus om å arrangere et skiarrangement for barn på Youngstorget. Dette gikk av stabelen lørdag 4. mars. Mellom 250 og 300 barn moret seg i minihoppbakken og i akebakken/skibakken. I tillegg til barna, var det mange voksne som var til stede og koste seg. Det ble delt ut gratis pølser og drikke.

Hopp i det

Sommeraktiviteten «Hopp i det» er et samarbeid mellom LO, hopplandslagene og Norges Bedriftsidrettsforbund. Det ble arrangert fire slike «Hopp i det»-arrangementer: I Oslo på Youngstorget 19. august, på Lillehammer også 19. august, i Drammen 20. august og i Trondheim 2. september. Alle fire arrangementene hadde forskjellig karakter. I Oslo var minihoppbakken sentral, sammen med mange ballaktiviteter. I Drammen var minihoppbakken et tilbud til barna under arrangementet «Tarzan Race og Drammen». I Trondheim var det et tilbud til barna sammen med 60-meterløp under Trondheim Maraton. På Lillehammer ble «Hopp i det» arrangert i samarbeid med Lillehammer kommune i en ny aktivitetspark.

Flere av hopplandslagenes aktive var med og instruerte og hjalp barna som hoppet, og mange, både jenter og gutter, fikk prøvd seg i en minihoppbakke for første gang.

Andre samarbeidsaktiviteter

I Sogn og Fjordane deltok representanter for hopplandslaget på LOs ungdomsutvalgs stand under et idrettsarrangement for studenter ved høgsolen.

I Nord-Trøndelag ble det avviklet et felles møte om folkehelse, hvor LO, SpareBank 1 og hopplandslaget deltok med innledere.

I Oppland deltok representanter for hopplandslaget på en HMS-konferanse for distriktskontorer på Østlandet.

Synlighet

Gjennom hele hoppesongen har LO-logoen vært synlig i aviser og på tv. Sponsor Insight lager rapporter om synlighet for Norges Skiforbund, og rapporten for hopplandslaget viser at det er 503 823 903

personer som er nådd og som, i en eller annen sammenheng, har sett LO-logoen i forbindelse med hopp.

LOFAVØR

LOfavør

LO har ansvar for LOfavør på vegne av forbundene. Organisasjonsavdelingen har det overordnede administrative ansvaret for driften av LOfavør-programmet og leder LOfavør-administrasjonen. Organisasjonsavdelingen har sekretærfunksjonen i Fellesutvalget (FU), Bank- og Forsikringskomiteen (BFK), Leverandørkomiteen (LK) og leder- og sekretærfunksjonen for LOfavør-administrasjonens møter. I 2017 har det vært stort fokus på LO-kongressen, utvikling av nytt strategidokument og videreutvikling av fordelsprogrammet, ved siden av den av daglig drift.

Rekruttering og medlemslojalitet

Målet for LOfavør er at programmet skal bidra til økt rekruttering og medlemslojalitet til forbundene, og dette skjer i stor grad. Det er mange som melder seg inn via innmeldingsskjemaet på LOfavørs hjemmeside eller via e-magasinet, og stadig flere av medlemmene benytter seg av tilbudene. Det er svært viktig med et tett samarbeid med forbundene, og det har vært arbeidet aktivt for at LOfavør tas inn i forbundenes allerede planlagte aktiviteter, der det er naturlig. LOfavør skal oppfattes som en del av forbundet.

Markedsføring og synlighet

I de siste årene har Fellesutvalgets målsetning vært å øke medlemmenes kjennskap til og kunnskap om LOfavør-programmet. Fellesutvalget har valgt å fortsette markedsføringen av LOfavør for å oppnå dette. LOfavør har hatt en konstant tilstedeværelse i digitale medier gjennom året for å øke kjennskap om innholdet i LOfavør. LOfavør har vært synlig i utvalgte betalte kanaler, egne kanaler, ved søk og på Facebook. Målsetningen har vært at medlemmene skal kjenne til at LOfavør handler om trygghet i privatlivet, i tillegg til de fordeler medlemmene har gjennom kollektive forsikringsordninger framforhandlet av forbundene. Utviklingen av kjennskapen følges gjennom ukentlige og månedlige effektmålinger, og i 2017 er i tillegg effekten av reklameoppmerksomheten målt.

Flere av samarbeidspartnerne har også i år investert betydelige midler til markedsføring i LOfavør-drakt i aktivitetsplanens kampanjeperioder. SpareBank 1, Fjordkraft og Ving har hatt kampanjer med LOfavør-markedsføring, med gode resultater.

Målinger viser at kjennskapen og kunnskapen om innholdet opprettholdes godt under kampanjeperiodene. Også i år har alle forbundene i fellesskap hatt en kampanje om Kollektiv hjem sammen med LOfavør. Dårlige kjennsaps- og kunnskapsmålinger om forsikringen Kollektiv hjem fra 2016, gjorde det nødvendig for Fellesutvalget å ta et krafttak for å kommunisere denne viktige forsikringen. Målet var å øke kjennskapen til Kollektiv hjem. Informasjonskampanjen om vår viktigste forsikring har fortsatt i 2017 og skapt mye oppmerksomhet, og dette arbeidet videreføres.

Målinger viser at kampanjene har bygd stolthet blant forbundenes medlemmer, og mange medlemmer har delt sine historier under aktivitetene som ble gjennomført på Facebook. I 2017 har LOfavør hatt 35 400 følgere på Facebook. Antall unike besøkende på hjemmesidene til LOfavør var rundt 800 000, og 58 prosent av disse kommer inn via mobil.

Gjennom hele året har det vært fokus på å få flere medlemmer til å laste ned og ta i bruk LOfavør-appen, samt rekruttere flere mottakere til nyhetsbrevet vårt. I 2017 har 65 800 medlemmer lastet ned appen, og totalt har 370 000 medlemmer lastet den ned. Av disse er 170 647 registrerte brukere pr. september. Arbeidet med å videreutvikle appen og forenkle innloggingsprosessen intensiveres i 2018.

Produktstrategi

Bank- og Forsikringskomiteen og Leverandørkomiteen i LOfavør har ansvaret for det store arbeidet med å evaluere produktene i programmet i 2017. Resultatet av dette arbeidet er at det er framforhandlet bedre avtaler og fordeler. I 2017 har to nye samarbeidspartnere kommet til, mens én har gått ut.

Norsk Tannhelseforsikring har blitt LOfavørs leverandør av et nytt forsikringsprodukt innenfor tannhelse, og produktet ble vedtatt innført av Fellesutvalget 16. juni 2017. På samme møte ble Hurtigruten godkjent som ny leverandør til programmet innenfor kategori ferie og opplevelser. ICE.net, som var LOfavørs leverandør av mobil- og bredbåndtjenester, valgte i 2017 å si opp avtalen med LOfavør, og samarbeidet ble avsluttet.

I 2015 besluttet Fellesutvalget å bytte leverandør av kredittkortet

LOfavør MasterCard fra EnterCard til SpareBank 1 Kredittkort. I 2016 ble det gjennomført forberedende arbeid og det ble sendt ut informasjon i forbindelse med skiftet, som skjedde 1.1.2017. Porteføljen ble ikke kjøpt ut, og det var derfor spesielt viktig å gi de 85 000 medlemmene med LOfavør MasterCard god informasjon om hva skiftet innebar. Pr. 1.1. 2017 hadde 26 929 medlemmer oppgradert kortet sitt til den nye LOfavør MasterCard. Pr. 1.12.2017 har 44 506 medlemmer kortet.

Skolering

Skoleringen i LOfavør har blitt videreutviklet, og det skal avholdes nye skoleringskurs i kommunikasjon og medlemsfordeler i begynnelsen av neste år. I skoleringen legges det vekt på å gi deltakeren innsikt i ulike kommunikasjonsmetoder som kan brukes i formidlingen av LOfavør-programmet i samtale med medlemmene, og under presentasjoner og kurs om LOfavør.

Raw Air

I forbindelse med LOs samarbeid med hopplandslaget, deltok LOfavør på fire arrangementer i mars 2017. Vi stod på stand og delte ut luer, sjokolade, varm drikke og håndvarmere til publikum under Raw Air-arrangementet i Oslo, Lillehammer, Trondheim og Vikersund. LOfavør var svært synlig under arrangementene med profilerte telt, flagg og egne LO-veste. I tillegg markedsførte vi Raw Air i våre egne kanaler, og medlemmene kunne kjøpe rabatterte billetter via våre hjemmesider.

LO-kongressen

Det ble lagt ned mye arbeid i forberedelse og gjennomføring av LO-kongressen. Det ble utarbeidet en digital kongressrapport fra LOfavør som alle kongressdeltakerne fikk tilsendt på sin egen mobil, i tillegg til at den ble lagt ut på hjemmesidene våre.

Under Kongressen hadde LOfavør en egen stand der vi promoterte innboforsikringen Kollektiv hjem. Forsikringen ble innført 1. januar 1967 og fylte 50 år i 2017. Vi bygde en stand i form av et hjem fra 1967, med tidsriktig interiør og innbo. I tillegg produserte vi informasjonsmaterieell om ordningen, blant annet brosjyrer, reklameplakater og en presentasjonsvideo. Målet med standen var å gjøre kongressdeltakerne bevisste på viktigheten av å ha en god innboforsikring, både i 1967 og i dag, fortelle historien om innføringen av

ordningen og bygge stolthet til vårt viktigste produkt. Standen ble gjenbrukt på Fagforbundets landsmøte i oktober 2017.

I forkant av Kongressen kom det inn åtte forslag angående LOfavør, og to av disse ble vedtatt videresendt Sekretariatet. Forslagene ble innarbeidet i det nye strategidokumentet for kongressperioden.

Strategidokument 2017–2021

Det er utarbeidet et nytt strategidokument for LOfavør for kongressperioden 2017–2021. Dokumentet er utarbeidet i samarbeid med Fellesutvalget, bestående av alle forbundene, basert på deres innspill og tanker under to strategisamlinger som er avholdt i løpet av året.

Hovedmålsettingen for LOfavør ligger fast: LOfavør skal understøtte LOs organisatoriske hovedmålsetning om en ytterligere styrking av posisjonen som den ledende arbeidstakerorganisasjonen i Norge gjennom å bidra til flere nye medlemmer og større medlemslojalitet. Visjonen er trygghet i privatlivet og merverdi i medlemskapet. LOfavørs organisasjon og mandat ble vedtatt i Fellesutvalgets møte 16. juni, og nytt strategidokument ble vedtatt av Fellesutvalget på møte 6. oktober.

LOfavør-komiteene i fylkene

En annen oppgave har vært å bistå LOfavør-komiteene i fylkene i deres aktiviteter og å foreslå nye. Administrasjonen har deltatt på flere LOfavør-arrangementer og fylkeskomité-møter rundt om i landet, samt informert om medlemsfordelene og endringer i programmet.

I løpet av oktober og november ble alle LOfavør-fylkeskomiteer invitert på konferanser i Oslo. Det ble avholdt i alt fire konferanser, slik at alle komiteene skulle få mulighet til å delta. Rundt 120 komité-medlemmer deltok. Noen av temaene på konferansen var gjennomgang av nytt strategidokument, organisasjon, mandat, skoloring, nyheter fra LOfavør og aktivitetsplan. Komiteene delte også erfaringer fra eget arbeid med LOfavør i fylket, til inspirasjon og diskusjon for de andre komiteene. Tilbakemeldingene fra konferansene var gode, og det framkom ønske fra deltakerne om å ha slike konferanser årlig.

Økonomi

LOfavør er et selvfinansierende fordelsprogram som ikke skal påføre forbundene eller LO kostnader. Kostnader for drift av programmet finansieres av provisjon fra leverandørene. LOs organisasjonsavdeling belastes dermed ikke kostnader for LOfavør-programmet.

LOs INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONSVIRKSOMHET

Radio Riks

Fagbevegelsens nærradioorganisasjon har bestått av 19 medlemsradioer. Styreleder er Trond Erik Thorvaldsen. Journalist Knut Jeppsson var engasjert for produksjon av stoff til radioene. Radio Riks har egne lokaler i Folkets Hus, Oslo. Radio Riks dekker over 60 kommuner og 11 fylker.

Årsmøtet i Radio Riks vedtok en omorganisering av organisasjonen fra 1. mars 2017; dette har sammenheng med at LO Media vil satse på podcast/radio.

Radio Riks fortsetter som en interesseorganisasjon for å ivareta et faglig fellesskap for radioene. Styret består av fem personer. LOs administrasjon / LO Media bidrar administrativt. Radio Riks' engasjement i Radio Riks Oslo og Puddefjord i Bergen ble avviklet i løpet av 2017.

LO Media

Stiftelsen LO Media er fagbevegelsens eget mediehus. LO Media er stiftet av LO og alle LOs forbund.

LO Media er den største fagbladprodusenten i Fagpressen, med et månedlig opplag på drøyt 500 000 eksemplarer og en omsetning på over 125 millioner kroner.

LO Media kjøpte i 2016 alle aksjene i Avisenes Nyhetsbyrå (ANB) som ledd i styrket satsning på arbeidslivsjournalistikk. ANB er samlokalisert med LO Media.

www.frifagbevegelse.no er fagbevegelsens redaksjonelle nettsted. Her publiseres innhold fra alle fagbevegelsens fagblader. Nettstedet har hatt stor trafikkøkning de siste årene, og i 2017 ble det satt ny rekord, med 7,9 millioner sidevisninger, en økning fra 5,7 millioner i 2016. LO Media leverer et bredt spekter av ikke-redaksjonelle produkter og tjenester til oppdragsgivere i arbeiderbevegelsen. I 2017 omsatte LO Media for over 20 millioner kroner i slike produkter og tjenester. Den

største omsetningen kom fra digitale kampanjer, innholdsproduksjon, layoutarbeid, digitaltrykk og nettTV-produksjoner.

Stiftelsen, slik den framstår i dag, ble etablert 1. januar 2009 som et resultat av sammenslåingen av Stiftelsen Fri Fagbevegelse – LO Media (etablert i 1998) og Stiftelsen Aktuell (etablert 1994). Stiftelsen har kontorer i Storgata 33, Oslo. Stiftelsen flyttet til nye lokaler i samme bygg i 2016. Antall ansatte er 65. Tore Ryssdalsnes er daglig leder, mens LO-sekretær Terje O. Olsson i 2017 ble valgt til ny styreleder etter Tor-Arne Solbakken.

Media

Informasjons- og rådgivingsavdelingen (INRA) har ansvar for LOs mediarbeid, som er et viktig element i profileringen og synliggjøringen av LOs politikk og øvrige virksomhet. Det er avdelingens ansvar å legge til rette for god kontakt mellom LOs sentrale tillitsvalgte og journalister, samt å utarbeide og følge opp ulike kommunikasjonsstrategier og koordinere mediarbeidet mellom forbundene. Avdelingen har også ansvar for å følge opp og forberede LOs ledelse til presseopptredener, herunder medietrening. LOs kontakt med pressen skjer både gjennom formell og uformell kontakt. Flere seminarer og konferanser har vært åpne for pressen, i tillegg har det vært avholdt seks rene presseseminar i år, hvorav ett av dem ble arrangert sammen med NHO.

- 1. februar: Om den økonomiske situasjonen og utsiktene framover.
- 16. mars: Mottakelse for Stein Reegård i anledning hans avgang som sjeføkonom, med seminar om «Sveip over 40 års historie i norsk økonomi».
- 4. mai: Kongressen.
- 1. september: Hva har partiene på Stortinget stemt i viktige arbeidslivsspørsmål de siste fire årene?
- 10. oktober: I forkant av statsbudsjettet
- 7. desember: Evaluering av AFP – pressekonferanse og seminar.

Profilering

I tillegg til profilering av LOs hovedsaker gjennom mediekontakt,

opinionsundersøkelser, internett og sosiale medier, har LO benyttet betalt kommunikasjon i forbindelse med LO-kongressen, medlemsdebatten og valgkampen, både gjennom radiospotter på P4 og Radio Riks og annonsering på nett og i sosiale medier.

Sponsorvirksomhet

LO videreførte støtten til «Gi rasisme rødt kort», profileringssamarbeid med NISO i forbindelse med «Årets Spiller» og støtten til LO Notodden til aktiviteter og profilering i forbindelse med Notodden Bluesfestival, som en del av et spleiselag.

Nettsider og sosiale medier

LOs nettsider

LOs nettsider har blitt besøkt av 564 000 unike brukere i 2017. Det er en klar økning fra 2016. Over halvparten av besøkene kommer fra mobil eller nettbrett. Besøkende kommer fra søk (Google), 268 000, direkte trafikk, 128 000, sosiale medier, 90 000, og 47 000 som link til LOs nettside. Det er medlemsfordeler, lønn og tariff som er de mest besøkte kategoriene, i tillegg til informasjon om LO. LO-kongressen på nett hadde over 80 000 sidevisninger. Valgsidene og sykelønnskalkulatoren ble besøkt over 70 000 ganger.

Innmeldinger

6709 meldte seg inn via LOs nettsider i år. Dette er litt høyere enn foregående år. Det er organisk søk på Google og bruk av lenker – særlig LOfavør – som gir flest innmeldinger.

LOs nyhetsbrev

LOs nyhetsbrev går ut to ganger i uken med informasjon fra LOs nettsider. Nyhetsbrevet har 3400 abonnenter, som er en liten nedgang. 68 prosent leser nyhetsbrevet, og 16 prosent følger lenker fra nyhetsbrevet. Nyhetsbrevet fra Brussel-kontoret har 2117 abonnenter.

LO på Facebook

LO har 104 000 følgere på Facebook. Det er 27 000 flere enn ved inngangen av året. I 2017 hadde LO 586 000 interaksjoner på 437 poster på Facebook. Det er et snitt på ca. 1800 pr. post, som er en dobling fra året før. LO har postet 193 lenker, 71 bilder og infografikker, 53 videoer og 3 statusoppdateringer. I tillegg kommer engasjementet knyttet til betalt annonsering i valgkampen. Det er politiske saker om smålige kutt i velferdsytelser, store skattekutt til de rikeste, regjeringens manglende innsats mot arbeidsløshet og poster mot privatisering som har skapt mest engasjement.

LO-leder Hans-Christian Gabrielsen lanserte en egen Facebook-profil etter Kongressen i mai. Siden har i dag 7000 følgere.

LOs sommerpatrulje har 6600 følgere, LOs internasjonale sider har 3600 følger og LO luftfart har 1900 følgere.

Twitter

LOs twitterkonto har 10 200 følgere, og LOs poster har om lag 75 000 visninger i måneden. Dette er en liten økning fra fjoråret.

Instagram

LO har 3100 følgere på Instagram.

LO er også til stede på Snapchat og LinkedIn.

Webmedarbeiderforum

Det har vært holdt to møter i webmedarbeiderforum, ett i forbindelse med oppsummering av medlemsdebatten og om kongressweben og ett i forbindelse med strategi for sosiale medier.

Opplæring

Det har vært gjennomført opplæring for distriktskontorene i Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag.

Intranett

Det har kun vært gjennomført små endringer på LOs intranett i 2017.

LO-kongressen – profilering

Presseopplegget

I forkant av Kongressen 4. mai, avholdt LO et presseseminar og

orienterte om politiske hovedsaker og praktiske opplysninger om gjennomføring av Kongressen. Under selve Kongressen ble det gjennomført tre pressekonferanser, og LOs ledelse var tilgjengelig for media under hele Kongressen. Pressen fikk SMS-varsel ved viktige begivenheter, slik som hovedtaler og pressekonferanser. Kongressen fikk god mediedekning. Rundt 300 mediefolk var akkreditert. Flest besøkende var det på åpningsdagen mandag, med 125 pressefolk til stede.

LO ble nevnt i 2668 artikler i tidsrommet før, under og etter Kongressen (3.–16. mai). Nettmedier utgjorde 52 prosent av deknin-gen, mens papiraviser og radio og tv stod for 48 prosent. Fagpressen stod for 43 prosent av omtalen, lokalaviser for 34 prosent og riksaviser og regionale aviser stod for 21 prosent av antall artikler.

Kongressprofil, materiell mv

Profilen for Kongressen var en dekor / illustrasjoner tegnet av Maud Gjerulfsen Bugge fra Hadeland Glassverk / Porsgrunds Porselænsfabrik. Profilen ble brukt som dekor på trykt materiell, skilting, fotovegger, arbeidsantrekk, gaver mv., og til animasjoner og scenebilder. LO samarbeidet med LO Media om produksjonen av trykt materiell.

Boken *De lange linjer*, om arbeiderbevegelsens historie av Trond Gram og Ole Martin Rønning, ble produsert til Kongressen, samt heftet *Et bidrag til en bedre verden – LOs internasjonale arbeid* av Nina Hanssen.

Rekrutteringsfilmen *Rød knapp* ble lansert under åpningen av Kongressen, og fikk god spredning via Facebook og i et eget nyhetsbrev.

LOs aktiviteter på nett og sosiale medier

Kongressens nettsider var bygd opp omkring følgende elementer:

- En dynamisk kjøreplan med direkte strømming og linker til aktuelle saker og opptak fra tidligere deler av programmet.
- Delegatoversikt med kort informasjon og bilde av den enkelte delegat og automatisk kobling mot videoinnhold fra talerstolen.
- «Pulsen på Kongressen.» Korte meldinger om hva som skjer her og nå på Kongressen.
- Fortløpende nyhetssaker kategorisert under «Høydepunkter» og «Univers».
- Statistiske sider «Om Kongressen», «Presseinformasjon» og «Kongressdokumenter».

Kongressen ble overført direkte på nettsidene våre.

Det ble sendt ut fire nyhetsbrev under Kongressen. Nyhetsbrevet ble sendt ut til de 4500 abonnentene som abonnerer på nyhetsbrevene.

LOs Facebook-konto er vår viktigste sosiale mediekanal. Målet er å skape engasjement og politisk diskusjon. I tillegg oppdaterte vi LO-lederens offisielle Facebook-side, den offisielle Facebook-siden til LOs nestleder, LOs internasjonale Facebook-side og LOs Instagram-konto. Det ble også opprettet et arrangement på Facebook der både delegatene og andre interesserte kunne følge Kongressen. Vi tok i bruk ulike digitale uttrykk: delingsgrafikk (som regel bilde med tekst), film, tekstoppdateringer og deling av saker fra andre kilder. Den fagligpolitiske debatten og valgene ble overført direkte på LOs Facebook-profil gjennom Facebook live.

På LOs Instagram-konto viste vi fram Kongressen på en mer uformell måte enn på Facebook, med alt fra bilde av vinneren av likestillingsprisen til desserten på kongressfesten. Det ble postet 34 innlegg på Instagram og 147 tweets under LO-kongressen.

Kongress-appen fungerte som arbeidsverktøy og informasjonskanal. Målet var at man skulle ha all nødvendig informasjon tilgjengelig på mobiltelefonen, og hele tiden kunne holde seg orientert om hva som skjer. Appen fungerte rollebasert, slik at redaksjonskomiteer, valgkomiteer og andre hadde egne grupper som kunne kommunisere.

Mellomoppgjøret – informasjonsopplegget

Tariffoppgjøret i 2017 var et mellomoppgjør der LO hadde ansvaret for forhandlingene og informasjonsopplegget i privat sektor.

Representantskapsmøtet 21. februar, som behandlet LOs tariffuttalelse, var som vanlig åpent for media. 1. februar ble det avholdt presseseminar for interne og eksterne medier med informasjon om forhandlingssystemet og forhandlingenes gang, den økonomiske situasjonen, samt LOs krav og hovedsaker. I løpet av oppgjøret ble det videre avholdt tre pressekonferanser sammen med NHO: I forbindelse med kravoverleveringen 6. mars, ved forhandlingsstart og da partene kom fram til et anbefalt resultat 14. mars.

En egen grafisk tariffprofil ble benyttet på nett og alt informasjonsmateriell. Egne tariffsider på internett hadde bakgrunnsstoff om tariff, og det ble informert løpende på nettet, i sosiale medier og ved

egen SMS-varsling til presse, informasjonsmedarbeidere i LO og distriktssekretærene. Det ble laget pressemeldinger, løpesedler og hurtiginformasjon i forbindelse da partene var blitt enige. Det ble avholdt telefonkonferanser med distriktskontorene, som har en viktig rolle i å bistå og informere fagforeningene i sitt område.

Arendalsuka

Den bredere og utvidede satsingen på Arendalsuka som ble gjennomført i 2016, ble videreført i 2017. Ti forbund var i større eller mindre grad med på samarbeidet i LO-familien.

En arbeidsgruppe ledet av LO/INRA, med både fast og vekslende deltakelse fra en rekke forbund, gjorde forarbeidet til Arendalsuka, og gruppen hadde om lag 15 møter fra årsskiftet og fram til oppstart. Som i 2016 var det 700–800 arrangementer og et stort antall arrangører til stede, men LO og forbundene satte likevel et solid og sterkt preg på Arendalsuka. Med fullt program fra mandag til fredag, ble LOs faste sted, Bankgården, stedet det virkelig skjedde, for svært mange.

Vi gikk opp fra ca. 1000 besøkende om dagen på hoveddagene i 2016, til om lag 2000 på disse dagene i 2017. Onsdagen var det nesten 3000 mennesker innom, mens fredagsbesøket som vanlig ble rammet av at mange hadde reist hjem.

Uansett hadde den ombygde Bankgården fasiliteter til å ta unna økningen i antall besøkende. Suksessfaktoren er gode arrangementer med interessante paneldeltakere, kjente programledere og gode artister/underholdere. Totalt deltok LOs ledelse og sentrale forbundsledere på over 40 arrangementer. LOs deltakelse og tilstedeværelse fikk betydelig gehør både internt, hos paneldeltakere, artister, programledere, journalister, gjester og ellers.

LO var som året før også i 2017 blant sponsorene til Arendalsuka.

Valgkamp på nett og sosiale medier

Etter LO-kongressen ble de politiske partiene spurt om hva de mener om LO-medlemmenes viktigste politiske saker. Med bakgrunn i dette, ble det utviklet informasjonsmateriell og aktiviteter på nett og sosiale medier. LO-medlemmenes saker og partienes svar ble

presentert på LOs valgkampsider, og det ble laget animasjoner til bruk i sosiale medier.

I forbindelse med debatten om sykelønn, ble det utarbeidet en digital sykelønnskalkulator. Denne ga brukerne anledning til å beregne konsekvenser av redusert sykelønn eller karensdag. 40 000 besøkte denne siden i løpet av den perioden debatten varte.

E-post

I samarbeid med forbundene ble det sendt ut e-poster til forbundes medlemmer. Dette ble gjort to ganger i løpet av valgkampen. En del forbund fulgte opp med egne SMS-varslinger med oppfordringer til å bruke stemmeretten.

Deltakerne i LOs medlemsdebatt ble fulgt opp med fem e-poster i løpet av valgkampen. De omhandlet presentasjon av partienes svar, hjelp til sykelønnseksempler, presentasjon av sykelønnskalkulator, en undersøkelse om LO-medlemmenes holdning til Høyre og sykelønnsordningen og arbeidslivspolitikken.

Sosiale medier

LO nådde ut til 1,6 millioner mennesker på Facebook 6–9 ganger i løpet av valgkampen. Vi hadde 70 poster i valgkampen, i tillegg til en annonserigg som var målrettet mot områder med flest mobiliseringsmulige velgere. Halvparten av informasjonselementene var videoanimasjoner produsert av LO Media, og den andre delen relevante lenker til ulike nettsider om ulike saker. Smålige kutt i velferdsordninger, nei til salg av Norge, kamp mot privatisering og skatt og arbeidsledighet, var de sakene som ble delt mest og produsert mest innhold om.

Facebook var hovedkanal for LO på sosiale medier. I tillegg ble Twitter og Instagram brukt.

STORTINGSVALGET 2017

LOs medlemsdebatt foran Kongressen og stortingsvalget 2017

LOs medlemsdebatt ble avsluttet i februar 2017 og oppsummert på representantskapsmøte og kongress. Til sammen deltok 98 775 LO-organiserte i debatten. Dette er ny rekord, og mer enn en tredobling av resultatet fra medlemsdebatten i 2013. Alle LOs medlemmer ble oppfordret til å delta via annonser i LOs fagblader med oppfordring fra LO-leder og forbundsleder.

I tillegg gikk det ut e-poster til om lag 480 000 av forbundenes medlemmer 3–6 ganger (variasjoner fra forbund til forbund) med oppfordring og påminnelser om å delta i debatten. Dette skjedde i samarbeid med LO Media.

Om lag 90 000 svar kom inn digitalt via e-postkampanjene. Resten kom inn på papir og nett. Det ble laget et eget opplegg for tillitsvalgte i forkant av debatten.

LO-medlemmenes 10 viktigste saker:

- Ja til faste stillinger, 55 555
- Bekjemp arbeidsløsheten, 49 591
- Full lønn under sykdom, 46 002
- Pensjon på minst 2/3 av sluttlønn, 40 678
- Fri tannbehandling for flere, 39 803
- Økt bemanning innen helse og omsorg, 38 339
- Likelønn mellom kvinner og menn, 36 820
- Forsvar AFP-ordningen, 36 262
- Kjemp mot sosial dumping, 36 057
- Rett til heltidsstillinger, 35 024

Medlemsdebatten la grunnlaget for LOs faglige valgkamp.

Valget 2017

Stortingsvalget 11. september 2017 ga flertall til de fire borgerlige partiene Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

Det ble i etterkant dannet en mindretallsregjering med Høyre, Venstre og Fremskrittspartiet, støttet av Kristelig Folkeparti. LO-kongressen vedtok at LO skulle arbeide aktivt for et annet flertall og en regjering ledet av Arbeiderpartiet. Det ble lagt ned et stort arbeid både fra LO sentralt og lokalt og fra forbundene for å nå dette målet. Med bakgrunn i en omfattende medlemsdebatt, ble krav stilt til de politiske partiene. Disse svarene ble brukt i den faglige valgkampen, hvor de politiske meningene ble formidlet til medlemmene. Dette ble gjort kjent gjennom en aktiv valgkamp med bruk av materiell, media og omfattende arbeidsplassbesøk. LO og forbundene var også aktive og synlige i sosiale medier. En medlemsundersøkelse etter valget viser at LOs medlemmer i overveldende grad stemte på partier som ville ha et nytt flertall og et regjeringsskifte. I etterkant av valget vil det bli gjennomført egne analyser og strategier med tanke på valgene i 2019 og 2021.

LOs EGEN ORGANISASJON

2700 saker er registrert til saksbehandling i LOs arkiv i 2017.

457 saker ble innstilt for behandling i Sekretariatet i 2017.

327 saker er behandlet i Ledermøtet i 2017.

627 saker er behandlet i Administrasjonsmøtet i 2017.

Kongressen

LOs 34. ordinære kongress ble avholdt i Folkets Hus, Oslo, i dagene 8.–12. mai 2017.

Kongressens dagsorden:

1. Åpning
2. Konstituering
3. Beretninger
4. Regnskaper
5. LOs egen organisasjon
6. Vedtekter
7. Den faglige og politiske situasjonen
8. Handlingsprogrammet
9. Hovedavtalene
10. Valg
11. Avslutning

I tillegg ble det utdelt følgende priser:

LOs likestillingspris ble tildelt Kadra Yusuf. LOs kulturpris ble tildelt Arbeidernes historielag i Rogaland. Hedersprisen ble tildelt Yngve Hågensen.

Det møtte 328 representanter fra forbundene, distriktene og Sekretariatets medlemmer og varamedlemmer. I tillegg møtte to observatører, én fra Norske Dramatikeres Forbund og én fra Norsk Sjøoffisersforbund. Dessuten møtte leder av HK-klubben i LO, revisjonsutvalget, revisor, LOs administrasjon inkludert distriktssekretærene og ungdomssekretærene, samt gjester fra inn- og utland – i alt 794 deltakere.

Det utgis et trykt referat fra Kongressen, som sendes kongressdele-

gatene og LOs representantskap. Vi henviser til dette. Resultatene av valgene på Kongressen går fram av avsnittene om LOs administrasjon og Sekretariatet.

Pressen var representert med 213. Totalt besøkte 2386 personer Kongressen.

Representantskapet

Det er i 2017 avholdt to møter:

Til representantskapsmøtet 21. februar 2017 i Oslo Kongressenter Folkets Hus, forelå følgende dagsorden:

1. Åpning
2. Suppleringsvalg til Sekretariatet
3. Tariffrevisjonen 2017

Til representantskapsmøtet 18. april 2017 i Oslo Kongressenter Folkets Hus, forelå følgende dagsorden:

1. Åpning
2. Suppleringsvalg til Sekretariatet
3. Norsk Sjøoffisersforbund – søknad om medlemskap i LO
4. Mellomoppgjøret 2017
5. LOs medlemsdebatt – «Si din mening»

Det er produsert egne protokoller fra møtene.

Sekretariatet

LOs sekretariat hadde følgende sammensetning fram til Kongressen i mai:

Tillitsvalgte:

Gerd Kristiansen
Tor-Arne Solbakken
Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik

Varamedlemmer for disse:

Terje Olav Olsson
Trude Tinnlund
Are Tomasgard
Renée Kristin Rasmussen

Øvrige sekretariatsmedlemmer:

1. Erna Hagensen, Norsk Arbeidsmandsforbund
2. Jan Olav Andersen, EL og IT Forbundet
3. Mette Nord, Fagforbundet
4. Odd Haldgeir Larsen, Fagforbundet
5. Jørn Eggum, Fellesforbundet
6. Steinar Krogstad, Fellesforbundet
7. Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor i Norge
8. Leif Sande, Industri Energi (fram til 6. april)
9. Jan-Egil Pedersen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund
10. John Leirvaag, Norsk Tjenestemannslag
11. Egil André Aas, LO Stat

Varamedlemmer:

1. Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen
2. Lars M. Johnsen, Norsk Transportarbeiderforbund
3. Jonny Simmenes, Forbundet for Ledelse og Teknikk
4. Odd Christian Øverland, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund
5. Jane Brekkhus Sæthre, Norsk Jernbaneforbund
6. Johnny Hansen, Norsk Sjømannsforbund
7. Hans Ole Rian, Musikernes fellesorganisasjon
8. Torbjørn Bongo, Norges Offisersforbund
9. Anne Finborud, Skolenes landsforbund

LOs sekretariat hadde følgende sammensetning ved utgangen av 2017:

Tillitsvalgte

Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik
Roger H. Heimli
Julie Lødrup

Varamedlemmer for disse:

Terje Olav Olsson
Trude Tinnlund
Are Tomasgard
Kristin Sæther

Øvrige sekretariatsmedlemmer:

1. Erna Hagensen, Norsk Arbeidsmandsforbund
2. Jan Olav Andersen, EL og IT Forbundet
3. Mette Nord, Fagforbundet
4. Odd Haldgeir Larsen, Fagforbundet
5. Jørn Eggum, Fellesforbundet

6. Steinar Krogstad, Fellesforbundet
7. Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor i Norge
8. Frode Alfheim, Industri Energi
9. Jan-Egil Pedersen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund
10. John Leirvaag, Norsk Tjenestemannslag
11. Egil André Aas, LO Stat

Varamedlemmer:

1. Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen
2. Lars M. Johnsen, Norsk Transportarbeiderforbund
3. Ulf Madsen, Forbundet for Ledelse og Teknikk
4. Odd Christian Øverland, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund
5. Jane Brekkhus Sæthre, Norsk Jernbaneforbund
6. Johnny Hansen, Norsk Sjømannsforbund
7. Hans Ole Rian, Musikernes fellesorganisasjon
8. Torbjørn Bongo, Norges Offisersforbund
9. Anne Finborud, Skolenes landsforbund

Samtlige varamedlemmer deltar i Sekretariatet og møter med tale- og forslagsrett. Utover de valgte, møter leder i HK-klubben i LO, Mie Opjordsmoen, med tale- og forslagsrett.

AOF Norges daglige leder, Tove Johansen, har møterett i Sekretariatet. Som observatør fra LOs sentrale ungdomsutvalg møter med tale- og forslagsrett i saker som omhandler ungdom, Dagfinn Svanøe (EL og IT Forbundet) med Sahar Azari (NTL) som vararepresentant.

Ved utgangen av 2017 hadde følgende forbundsledere møterett i Sekretariatet:

1. Rita Bråten, Norsk Fængsels- og Friomsorgsforbund
2. Rolf Ringdal, Norsk Lokomotivmannsforbund
3. Nina Hanssen, Arbeiderbevegelsens Presseforbund
4. Joachim Walltin, Norske Idrettsutøveres Sentralorganisasjon
5. Peter Chr. Lehne, Norsk Manuellterapeutforening
6. Elin Roverudseter, Kabinansattes Forbund
7. Yngve Carlsen, Norsk Flygerforbund
8. Monica Boracco, Norske Dramatikeres Forbund
9. Hans Sande, Norsk Sjøoffisersforbund

Følgende endringer ble foretatt i Sekretariatet 2017:

I brev av 15. mars meddeler Industri Energi at Leif Sande trekker seg som medlem i LOs sekretariat fra 6. april d.å. Industri Energi velger ny forbundsleder på landsmøtet 28.–30. april. De ber om at påtroppende forbundsleder suppleres inn i LOs sekretariat fra det tidspunkt vedkommende er valgt og kan møte på LO-kongressen som fullverdig medlem av Sekretariatet.

Henvendelsen kommer på bakgrunn av den spesielle situasjonen med landsmøte i forbundet veldig tett opp til Kongressen, og at det ikke er sekretariatsmøte i perioden mellom landsmøtet og Kongressen. Følgende ble vedtatt på representantskapsmøtet 18. april 2017: Ny forbundsleder i Industri Energi velges som medlem nr. 8 i Sekretariatet fra det tidspunktet valget er foretatt. Frode Alfheim ble valgt som ny leder på landsmøtet 28.–30. april 2017.

Ulf Madsen ble valgt til ny leder etter Jonny Simmenes på Forbundet for Ledelse og Teknikks landsmøte 4.–7. november 2017. Han sitter som observatør i Sekretariatet fram til representantskapsmøtet 27. februar 2018, der han innstilles som vararepresentant nr. 3.

Nye forbundsledere som har tiltrådt Sekretariatet i 2017 er:

Elin Roverudseter ble valgt til ny leder etter Tanja Pettersen Brock på Kabinansattes Forbunds årsmøte 9. mars 2017.

Norsk Sjøoffisersforbund ble tatt opp som nytt forbund i LO på representantskapsmøtet 18. april 2017. Som leder av forbundet møter Hans Sande i Sekretariatet.

LOs kontrollkomité

LOs kontrollkomité har fram til Kongressen i 2017 bestått av:

Faste representanter: Kristin Nielsen, Handel og Kontor, leder; Kjell Mjaatvedt, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelforbund; Kjell Borglund, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Vararepresentanter: Svein Spilling, Fellesforbundet, fast møtende; Elin Veimo, Fagforbundet; Anita Busch, Norsk Tjenestemannslag.

Det ble på Kongressen i 2017 valgt en ny kontrollkomité bestående av:

Faste representanter: Svein Spilling, Fellesforbundet, leder; Rebekka Heggbrønna Florholmen, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Terje Valskår, Industri Energi.

Vararepresentanter: Anita Busch, Norsk Tjenestemannslag, fast møtende; Sverre Åge Johnsen, EL og IT Forbundet; Elisabeth Sundseth, Handel og Kontor.

Komiteen har i 2017 avholdt fem møter og behandlet 34 saker.

Komiteen har fortløpende behandlet protokollene fra sekretariatsmøtene og ledermøtene.

Protokollene fra representantskapets møter er også behandlet i komiteen. Øvrige saker som har vært sentrale i komiteens arbeid, er regnskap 2017 og budsjett 2018. Komiteen har gjennomgått LOs strategi for kapitalforvaltning og LOs arbeid med personvern og internkontroll, herunder det pågående arbeidet med å tilpasse seg den nye personvernforordningen som innføres i mai 2018. LOs arbeid i forbindelse med organisasjonsprosjektet og oppfølging av enkeltsaker vedtatt i LOs besluttede organer, er også fulgt opp av komiteen.

Sekretariatsoppnevnte utvalg

*** Inntektspolitisk utvalg**

Inntektspolitisk utvalg er et rådgivende organ for Sekretariatet i inntekts- og tariffpolitiske spørsmål, og har som hovedoppgave å forberede tariffoppgjørene.

Ved utgangen av 2017 hadde utvalget flg. sammensetning: Hans-Christian Gabrielsen, leder; Peggy Hessen Følsvik; Roger Heimli; Julie Lødrup; Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor; Jørn Eggum, Fellesforbundet; Erna Hagensen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Jan-Egil Pedersen, NNN; Frode Alfheim, Industri Energi; Jan Olav Andersen, EL og IT Forbundet; John Leirvaag, NTL; Mette Nord, Fagforbundet; Lars M. Johnsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Egil André Aas, LO Stat; Mimmi Kvisvik, FO.

Samfunnspolitisk avdeling har ivaretatt utvalgets sekretærfunksjon.

* LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Etter Kongressen ble det oppnevnt et nytt familie- og likestillingspolitisk utvalg for perioden 2017–2021.

Ved utgangen av 2017 hadde utvalget følgende sammensetning: Julie Lødrup, leder, LO; Siv Ryan Andersen, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund; Monica Derbakk, EL og IT Forbundet; Tove Rita Melgård, Fellesforbundet; Marianne Solberg Johnsen, Fellesorganisasjonen; Christoffer Beckham, Handel og Kontor; Asle Reime, Industri Energi; Anne Berit Aker Hansen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Brede Edvardsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Anders Hovind, Musikernes fellesorganisasjon; Sissel Karlsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Hilde May Berg, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Malmfrid Hallum, Norske Dramatikeres Forbund; Elin Roverudseter, Kabinansattes Forbund; Bente Sandaker, Norsk Jernbaneforbund; Kirsten Helen Teie, Norsk Tjenestemannslag, Arnstein Aasestrand, Forbundet for Ledelse og Teknikk.

I tillegg har Fagforbundet vært oppnevnt med Mette Henriksen Aas. Utvalget har ikke mottatt tilbakemelding på hvem som skal erstatte henne etter Fagforbundets landsmøte høsten 2017.

Sekretær: Gro Helene Guldahl. I tillegg møter øvrige ansatte som jobber med likestilling.

Utvalget har avholdt tre møter i 2017, ett på våren og to på høsten.

Utvalget har i 2017 hatt følgende saker på dagsordenen:

- NOU 2017:6 Offentlig støtte til barnefamilier, innledning av Anne Lise Ellingsæter (utvalgsleder).
- Fortrinnsretten som virkemiddel mot deltid, i lys av to dommer i Høyesterett og Arbeidsretten i 2016, innledning v/Karen Sophie Steen, nestleder i LOs juridiske avd.
- 8. mars.
- FNs kvinnekommisjon (CSW).
- LOs likestillingspris.
- Den likestillingspolitiske situasjonen etter valget, innledning ved stortingsrepresentant Kari Henriksen.
- Presentasjon av utvalget, forventninger til utvalgsarbeidet og egne bidrag og orientering fra forbundene. Kort status for eget likestillingsarbeid.

- Arbeidet med ILO-konvensjon om vold i arbeidslivet.
- FNs dag for arbeid mot vold mot kvinner.
- Arbeid mot seksuell trakassering i arbeidslivet generelt og utelivsbransjen spesielt. Innledning ved LDO og Arbeidstilsynet.
- Gode råd til arbeid mot seksuell trakassering i LO og forbund, innledning ved LDO og Arbeidstilsynet.

* LOs kulturutvalg

Utvalgets sammensetning ved utgangen av 2017:

Fra LO: Leder Julie Lødrup, rådgiver: Grethe Fosli, sekretær: Mona Westby.

Fra forbundene: Joachim Frivold, Norsk Tjenestemannslag; Mette Henriksen Aas, Fagforbundet; Jens Petter Hagen, Fellesforbundet; Brede Edvardsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Christopher Beckham, Handel og Kontor; Bjørn Jonassen, Norsk Transportarbeiderforbund; Kathrine Haugland Martinsen, Fellesorganisasjonen; Jacqueline Hopkinson, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund; Hans Ole Rian, Musikernes fellesorganisasjon; Hilde Hermansen, Industri Energi; Kai Christoffersen, EL og IT Forbundet; Malin Dalin Finseth, Norsk Fængsels- og Friomsorgsforbund; Arnstein Aasestrand, Forbundet for Ledelse og Teknikk.

Observatører: Pål Olav Loftesnes, AOF Norge; Frank Meyer, Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek; Tonje Tovik, Framfylkingen; Morten Berntsen, Folkets Hus Landsforbund; Ellen Ovenstad, Fagforbundet.

Utvalget har holdt fem møter og behandlet 28 saker.

Studietur

På grunn av oppnevning av nytt utvalg for ny kongressperiode ble det ikke gjennomført studietur i 2017.

LOs kulturpris

LOs kulturpris ble tildelt Arbeidernes historielag i Rogaland. Prisen på kr 100 000,- ble utdelt på LOs kongress i Oslo 12. mai 2017. Historielaget ble stiftet i februar 1984. Gjennom 32 år er det lagt ned et entusiastisk og frivillig arbeid i arbeiderbevegelsens tjeneste,

gjennom organisasjonsarbeid, kulturarrangementer, seminarer og bokutgivelser. Et betydelig historisk materiale er samlet inn og tatt vare på for framtiden.

LOs hederspris

LOs hederspris ble tildelt Yngve Hågensen med dyp respekt for den han er og hva han gjort gjennom et langt liv for hele den faglige og politiske arbeiderbevegelsen. Solidaritetsalternativet som løftet landet ut av massearbeidsledighet vil alltid være forbundet med hans navn. Prisen på kr 100 000,- ble utdelt på LOs kongress i Oslo 8. mai 2017.

Inviterte innledere

- Nina Moelven og Morten Stenseng Gulbrandsen, Kulturmagasinet Q
- Arne Berg, Arbeiderbevegelsens kultur
- Jan Fredrik Nord, Norsk Sangerforbund

Søknader om økonomisk støtte

LOs kulturutvalg mottok 30 søknader til ulike tiltak fra både fagbevegelsen, organisasjoner og personer utenfor fagbevegelsen. Ifølge søknadskriteriene er det fagbevegelsens og AOFs lokale og regionale organisasjonsledd som er stønadsberettiget.

Bevilgninger til kulturtiltak 2017

LO Øst og Midt Telemark	Blues in Art	150 000,00
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk Østfold	Hans Nilsen Hauge	75 000,00
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk Østfold	Skuddår smeller ikke	75 000,00
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk Østfold	Fra mørke til lys	75 000,00
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk Østfold	Tivolihaven	75 000,00
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk i Hedmark	Spelet om Julussa	80 000,00
LO i Sør-Gudbrandsdal	Feiring av 200-årsjubileet for Marcus Thranes fødsel	25 000,00
LO Flora	Musikkverket Requiem for en tapt verden	200 000,00
Arbeiderbevegelsens Historielag i Trøndelag	Digitalisering og publisering av bilder/ fotografier	10 000,00
Vaksdal Møllarbeiderforening	Utgivelse av historien til Vaksdal Møllarbeiderforening	10 000,00
Fagforbundet Film og Teaterteknisk forening	I dobbel tjeneste for kunsten	25 000,00
LO Stavanger og Omegn	Bildearbeid i Rogaland	20 000,00
LO Stavanger og Omegn	Kulturprisen fra Arbeidernes historielag i Rogaland	10 000,00
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk i Østfold	Oscar Torp	25 000,00

*** Organisasjonskomiteen**

Organisasjonskomiteen hadde ved utgangen av året følgende sammensetning: Leder: Roger H. Heimli, LO. Medlemmer: Steinar Krogstad,

Fellesforbundet; Sissel M. Skoghaug, Fagforbundet; Marianne Solberg Johnsen, Fellesorganisasjonen; Ulf Madsen, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor; Lise Olsen, LO Stat; Terje Anton Moen, Skolenes landsforbund; Vidar Hennem, EL og IT Forbundet; Trond Karlsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Asle Reime, Industri Energi; Anne Berit Aker Hansen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Hans Fredrik Danielsen, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund; Anita Busch, Norsk Tjenestemannslag; Terje Samuelsen, Norsk Transportarbeiderforbund.

Komiteen har i 2017 ikke avholdt ordinære møter, da det ikke har vært saker til behandling.

*** LOs sentrale ungdomsutvalg**

Følgende representanter ble valgt til å sitte i LOs sentrale ungdomsutvalg for perioden 2017-2021: Faste representanter: Mats Monsen, Fagforbundet; Joakim Gebhardt, Fellesforbundet; Vidar Hovland, Handel og Kontor; Sahar Azari, NTL; Dagfinn Swanøe, EL og IT Forbundet; Marius Antonsen Weisæth, Postkom; Sunniva Roumimper, FO; Eystein Lerheim, Norsk Jernbaneforbund; Julie-Isabell Løvdal, Norsk Lokomotivmannsforbund; Thomas Alexander Nørstad Jørgensen, Norsk Transportarbeiderforbund; Trond Løfgren, Norsk Sjøoffisersforbund; Stefan Blixenstierna, Kabinansattes Forbund; Tanita Kristiansen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Bjarne Lagesen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Karl Ruben Gaasø, Industri Energi; Erina Bryn Kjær, Norsk Sjømannsforbund; Helene Svaland Johansen, Musikernes fellesorganisasjon.

Følgende ble valgt som vararepresentanter: Victoria De Oliveira, Fagforbundet; Ricard Storevik, Fellesforbundet; Andrea Odden, Handel og Kontor; Eirik Owren Holt, NTL; Kristine Jensen Wendt, EL og IT Forbundet; Eline Åsnes, Postkom; Helene Harby, Fellesorganisasjonen; Linda Torrissen, Norsk Jernbaneforbund; Alexander Eriksen Loiro, Norsk Transportarbeiderforbund; Ingelin Grimsæth, Norsk Sjøoffisersforbund; Gina Øystese, Kabinansattes Forbund; Anita Johansen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Erik Malmin Stangeland, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Charlotte

Sæbjørnsen, Industri Energi; Kim Helge Johansen, Norsk Sjømannsforbund; Susanne Bjørgum Torgersen, Musikernes fellesorganisasjon.

* LOs OU-fondsstyre

Under tarifforhandlingene i 1970 ble LO og NHO (NAF) enige om å etablere et fond som skulle ha til formål gjennomføre eller støtte tiltak til fremme av opplysning og utdanning i norsk arbeidsliv. Opplysnings- og utviklingsfondet LO/NHO ledes av et styre på seks medlemmer, hvor LO og NHO oppnevner tre hver.

Innbetalt premie blir fortløpende overført avtalepartene. Midlene forvaltes av partenes respektive fondsstyre.

LOs OU-fondsstyre har fram til kongressen i 2017 har bestått av: Tor-Arne Solbakken, LO; Anders Skattkjær, Fellesforbundet; Anita Johansen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Bjørn Mietinen, Handel og Kontor; Solfrid Horne Moe, Industri Energi; Monica Derbakk, EL og IT Forbundet; Anne Cathrine Devik / Tom Solstad, AOF (observatør) og Siv Schau, LO (sekretær).

Etter Kongressen i 2017 oppnevnte LOs sekretariat et nytt styre bestående av: Peggy Hessen Følsvik (leder) LO; Clas Delp, Fellesforbundet; Anita Johansen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Bjørn Mietinen, Handel og Kontor; Anders Gabriel Birkeland, Industri Energi; Monica Derbakk, EL og IT Forbundet.

En representant fra AOF kan stille i møtene som observatør, og Siv Schau, LO, er sekretær.

Fondsstyret har i 2017 avholdt to møter, og behandlet 27 saker.

Sakene som har vært til behandling er regnskap for 2016, søknader om bevilgninger fra fondet, fordeling av midler til tillitsvalgtopp-læring i 2017 og budsjett 2018. I tillegg til dette er fondets spesialvedtekter revidert og godkjent av LOs sekretariat.

Fondet hadde i 2017 104,6 millioner kroner til opplæring av tillitsvalgte i privat sektor. Dette er inkludert ubenyttede midler for 2016 som ble overført til 2017. Fondets egenkapital ved årets begynnelse var på 97,9 millioner kroner.

En del av egenkapitalen i Opplysnings- og utviklingsfondet er øremerket forskning. Forskningsfondets inngående balanse, tillagt 5

prosent av årets premieinntekter, fratrukket årets kostnader til forskning, utgjør forskningsfondets størrelse ved årets utgang. Pr. 1.1.2017 var Forskningsfondet på 30,9 millioner.

50 prosent av innbetalingene fra LO og forbundene går til Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforenings Opplysnings- og Utviklingsfond.

Andre utvalg

* LOs samferdselspolitiske utvalg

Utvalget har i 2017 hatt fire møter, og har følgende sammensetning ved utgangen av 2017:

Fra forbundene: Helge Haukland, Norsk Arbeidsmandsforbund; Kjell Næss, Norsk Jernbaneforbund; Dag Einar Sivertsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Stein Guldbrandsen, Fagforbundet; Eirik Larsson, Norsk Lokomotivmannsforbund; Alf Edvard Masternes, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Katinka Riksfjord Sporse, Norsk Flygerforbund; Roy Arne Nilsen, Norsk Sjømannsforbund; Lars Iver Wiig, NNN; Jens-Petter Hagen, Fellesforbundet; Tor Erik Granum, Norsk Tjenestemannslag og Trond Erik Thorvaldsen, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Fra LO: Bjørg Stuen, Svein Vefall og Kenneth Sandmo.

Helge Haukland, Norsk Arbeidsmandsforbund, og Kjell Næss, Norsk Jernbaneforbund, har i perioden vært henholdsvis leder og nestleder av utvalget. Arbeidsutvalget har i perioden bestått av Kenneth Sandmo, LO, og Trond Erik Thorvaldsen, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Utvalget har i perioden hatt en begrenset dialog med politisk ledelse i departementet, men en svært god dialog og et godt samarbeid med Stortinget. Utvalget har i perioden gjennomført en studietur til London, med besøk til blant andre Transport for London og Crossrail.

Viktige saker i perioden har vært:

– Oppfølging av NTP 2018–2027

- Innspill til statsbudsjettet for 2018
- Div. saker fra forbundene

*** LOs olje- og gassutvalg**

LOs olje- og gassutvalg har avviklet fire møter i 2017.

Utvalget hadde ved utgangen av året følgende sammensetning: Frode Alfheim (leder); Inger Hoff og Henrik Solvorn Fjeldsbø, Industri Energi; Dag Odnes og Mohammad Afzal, Fellesforbundet; Trond Løvtakken og Terje Hansen, EL og IT Forbundet; Steinar Rindholen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Ulf Madsen, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Geir Hagerupsen, Norsk Sjømannsforbund; Hans Sande, Norsk Sjøoffisersforbund, Steinar Rindholen, Norsk Arbeidsmandsforbund

I tillegg tiltrer LO med sekretariat og rådgivere innen de områdene som naturlig ligger innunder utvalgets mandat, handlingsplan og retningslinjer.

Disse er: Olav Lie, Cecilie Sjøland, Truls Strand Nilsen og Dag Yngve Johnsen.

Utvalget oppsummerer situasjonen i næringen og i de utvalg LO er representert i. I overgangen oktober–november ble årskonferansen avviklet i Stavanger med om lag 180 deltakere. Situasjonen i næringen og et godt program bidro til rekordhøy deltakelse.

*** LOs nordområdeutvalg**

Utvalget har ikke hatt møter i 2017.

LOs nordområdestrategi, som er utgangspunktet for utvalgets arbeid, er under revidering.

*** LOs forum for LHBT-personer i arbeidslivet**

Forumet hadde følgende sammensetning: Peggy Hessen Følsvik, leder,

LO; Bård Nylund, LO; Bjørg Vatnedalen og Håvard Sivertsen, Postkom; Christopher Beckham og Inger Helene Vaaten, Handel og Kontor; Even Husa, Industri Energi; Heidi Hoem Bjurbeck, Norsk Transportarbeiderforbund; Hjørdis Henriksen og Kai Christoffersen, EL og IT Forbundet; Joachim Frivold og Ingerid Marie Utvik, Norsk Tjenestemannslag; Ole Buvarp og Anne Lise Wold, Fagforbundet; Svein Frode Pettersbakken og Tove Rita Melgård, Fellesforbundet; Bettina Thorvik, Norsk Arbeidsmandsforbund; Irmelin S. Tjelflaat, Fellesorganisasjonen. Sekretær: Lotte Dåver Østrem, LO.

Forumet har avholdt ett møte i 2017.

Følgende saker har vært på dagsordenen:

- Informasjon om aktuelle politiske saker v/Ingvild Endestad, leder i Foreningen FRI.
- Arbeidet med nytt handlingsprogram fram mot Kongressen.

*** LOs forum for inkludering i arbeidslivet**

Utvalgets sammensetning: Peggy Hessen Følsvik, leder, LO; Onur S. Johansen, LO; Tove Rita Melgård og Vegard G. Wennesland, Fellesforbundet; Nina Helland og Arne Geir Mehl, Industri Energi; Sissel Karlsen og Bjørn Anders Jonassen, Norsk Transportarbeiderforbund; Arnstein Aasestrand, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Håvard Sivertsen, Postkom; Kai Christoffersen og Hjørdis Henriksen, EL og IT Forbundet; Brede Edvardsen og Terje Mikkelsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Guro Vadstein og Leif Helland, Norsk Tjenestemannslag; Merete Helland og Ann Elise Hildebrandt, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Thore Saugerud og Kathrine Haugland Martinsen, Fellesorganisasjonen; Sissel M. Skoghaug og Moza M. Mwilima, Fagforbundet; Christopher Beckham og Sissel Weholdt, Handel og Kontor; Camilla Lillevold-Øverås og Lise Mensner, Norsk Folkehjelp; Gro Svennebye og Torgrim Kokaas, AOF.

Sekretær: Lotte Dåver Østrem, LO

Forumet har avholdt ett møte i 2017.

Følgende saker har vært på dagsordenen:

- «Assimilering på norsk» med innledning av forsker Jon Horgen Friberg, Fafo.
- Fagforbundets arbeid med inkludering v/Fagforbundet.

*** Fagligpolitisk utvalg for helse**

Utvalget hadde pr 31.12.17 følgende sammensetning: Kristin Sæther, LO-sekretær (utvalgsleder); Ingvild Kjerkol, stortingsrepresentant Ap; Mette Nord, Fagforbundet; Odd Haldgeir Larsen, Fagforbundet; Sissel M. Skoghaug, Fagforbundet; Kine Asper, Fellesforbundet; Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen; Peter Chr. Lehne, Norsk Manuellterapeutforening; Tore Hagebakken, stortingsrepresentant Ap; Tuva Moflag, stortingsrepresentant Ap; Tellef Inge Mørland, stortingsrepresentant Ap; Elise Børnebekk-Waagen, stortingsrepresentant Ap.

Spesialrådgiver Synnøve Konglevoll har vært sekretær for utvalget.

Følgende har tiltrådt utvalget, etter avtale: Wegard Harsvik, LO; Gunn Karin Gjøl, Fagforbundet; Hans Martin Aase, Fagforbundets sykehuskontor; Marte Haabeth Grindaker, Ap's stortingsgruppe; Ellen Rønning-Arnesen, Ap's stortingsgruppe; Kari Schrøder Hansen, Ap's stortingsgruppe.

Utvalget har bare hatt ett møte i 2017, 7. mars. Innenfor rammene av utvalget har det samtidig vært gjennomført flere møter på rådgivernivå og foregått viktig politikkutvikling. De to viktigste sakene som har vært drøftet og behandlet har vært Kvinnsland-utvalgets utredning (om organisering og styring av spesialisthelsetjenesten) og utarbeiding av en fagligpolitisk plattform for helse foran stortingsvalget. Denne ble endelig forankret i samarbeidskomiteen 12. juni. Utvalget har blant annet drøftet IKT-løsning ved OUS, oppfølging av primærhelsetjenestemeldingen og spørsmål om lovfesting av kompetanse i kommunene. Det har vært forsøkt å få til et møte med den nye fraksjonen (etter valget), men dette har blitt utsatt til 2018.

* LO Selvstendig

LO Selvstendig ble etablert i november 2016 som et sekretariatsoppnevnt kompetanse- og samarbeidsorgan for de forbundene i LO som har selvstendig næringsdrivende i sine medlemsrekker. I 2017 er det 16 forbund som er representert i utvalget. Utvalget skal blant annet utvikle tilbudet for forbundenes selvstendig næringsdrivende medlemmer, og skal i samarbeid med forbundene arbeide politisk for bedre trygderettigheter og opptjeningsvilkår for supplerende pensjon for selvstendig næringsdrivende. Samarbeidet skal gjøre LO og forbundene synlige, relevante og tydelige som alternativ for selvstendig næringsdrivende.

Det skal bidra til å rekruttere flere enkeltmedlemmer og grupper og være et rådgivende organ for Sekretariatet.

* LO Kultur

LO Kultur ble etablert i 2017 som et sekretariatsoppnevnt kompetanse- og samarbeidsorgan som skal bidra til å koordinere forbundenes kulturpolitiske arbeid, og bidra til at forbundene er et synlig, relevant og tydelig alternativ for alle yrkesgrupper innen kunst, kultur og kreative næringer. LO Kultur skal samle og styrke forbund som organiserer de som arbeider innenfor disse sektorene. Utvalget skal være et rådgivende organ for Sekretariatet.

* LO Luftfart

Utvalget hadde følgende sammensetning: Leder: Peggy Hessen Følsvik, LO; sekretær: Monica Nymoene, LO; Fellesforbundet: Stig Lundsbakken, representant, Trygve Skogseide, vara; NTL: Tor Erik Granum, representant, Fredrik Oftebro, vara; Handel og Kontor: Christopher Beckham, representant, Kjell Finvåg, vara; Norsk Arbeidsmandsforbund: Terje Mikkelsen, representant; Industri Energi: Henrik Solvorn Fjeldsbø, representant, Barbro Auestad, vara; Forbundet for Ledelse og Teknikk: Cecilie Haram, representant, Arnstein Aasestrand, vara; Norsk Flygerforbund: Katinka Riksfjord Sporse, representant; Kabinansattes Forbund: Elin Roverudseter, representant, Christian Haanæs, vara; Norsk Transportarbeiderforbund: Ole

Einar Adamsrød, representant, Fredrik Solvang Winger, vara.

LO Luftfart ble i 2015 etablert som et sekretariatsoppnevnt samarbeidsorgan for de ti forbundene i LO som organiserer innen luftfarten. Hensikten er å styrke og samordne de faglige interessene i luftfarten innen LO-familien. Totalt har LO-forbundene over 8000 medlemmer i denne sektoren. Utvalget avholdt fem møter samt en studietur i 2017.

3. november ble det arrangert LO Luftfart-konferanse i Oslo med nærmere 100 deltakere fra hele landet, i tillegg til internasjonale gjester.

*** LOs utvalg for rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning**

Utvalget hadde følgende sammensetning: Leder: Julie Lødrup, LO; Fagforbundet: Sissel Skoghaug, representant, Sandra Herlung, vara, Thomas Tallaksen, vara; Fellesforbundet: Kristian Kristiansen, representant; Handel og Kontor: Bjørn Mietinen, representant, Maren Alexandra Gulliksen, vara; Industri Energi: Hilde Hermansen, representant, Michal Jan Walecki, vara; NTL: Eddie Ingebrigtsen, representant, Vibecke Solhaug, vara; EL og IT Forbundet: Asghar Ali, representant; Fellesorganisasjonen: Sunniva Roumimper, representant; Forbundet for Ledelse og Teknikk: Arnstein Aasestrand, representant, Frode Janborg, vara; Skolenes landsforbund: Bodil Gullseth, representant, Chris Jøran Holstad, vara; Musikernes fellesorganisasjon: Christine Thomassen, representant, Anders Hovind, vara; Norsk Sjøoffisersforbund: Trond Løfgren, representant, Ina Eide, vara; Norsk Manuellterapeutforening: Tommy Johansen, representant, Hans Olav Velle, vara; Norsk Fængsels- og Friomsorgsforbund: Asle Aase, representant; LO Stat: Anniken Refseth, observatør.

I utvalget for rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning er 11 forbund samt LO Stat representert. Utvalget jobber etter en handlingsplan med seks satsingsområder: rekruttering av studenter, imagebygging og profilering, faglig fellesskap, utdanning skal lønne seg, synliggjøring av medlemsfordelene og konferanser/kurs.

I 2017 begynte utvalget å se på måter å intensivere arbeidet / styrke satsingen på, og startet med å lage strategier for neste kongressperiode. Utvalget avholdt fire møter i 2017.

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker – AFR 2025

AFR 2025 ble vedtatt opprettet i sekretariatet 11. januar 2016, og har bestått av representanter fra følgende organisasjoner: AOF, LO Media, NTL, Skolenes landsforbund, Fellesforbundet, Fagforbundet, Arbeidernes Presseforbund, skolens rektor, skolens ansattrepresentant, LOs ledelse v/Are Tomasgard, spesialrådgiver Ståle Dokken og prosjektleder Kim-Louis Belaska.

Sluttdokumentet, som inneholder litt om skolens historie, utfordringer og utviklingsmuligheter, er godkjent og forelagt Kongressen i 2017. Vi er stolte av at en av skolens egne elever, Peter Andreas Amundsen, laget den grafiske profilen og satte dokumentet sammen. Kortversjonen er at skolen er godt vedlikeholdt og i god stand. Dyktige og engasjerte fagfolk er knyttet til skolen, og skolen har et rutinert personale innen internatdrift. Antall elevsøknader er over tid bra. Skolen har tilfredsstillende økonomi, og det er liten økonomisk risiko for LO å eie skolen. Samtidig gir skolen LO og forbundene en rekke muligheter som så langt er for lite utnyttet. Det hele starter med å gjøre seg kjent med skolen, skolens linjevalg og skolens aktiviteter – og skolens dører står vidåpen for samtlige av LOs forbund!

*** Fellesskoleringsrådet (FSR)**

Fellesskoleringsrådet ble vedtatt av Sekretariatet 8. desember 2014 og etablert våren 2015. Rådet ble i Kongressen 2017 videreført, og prosessen med valg av nye representanter startet godt utpå høsten. Rådet har samme sammensetning som tidligere, med representanter fra ni forbund fra privat, statlig og kommunal sektor. I tillegg er LO Stat representert. LO innehar leder, prosjektleder og sekretærfunksjonen. AOF har en observatørplass/-rolle. Rådets formål er å bidra til å styrke fellesskoling, herunder toppskoling, MoTo og ungdomskurs.

Arbeidet med å etablere et forpliktende samarbeid for prioritering og koordinering mellom LO, AOF og forbundene har fortsatt, og mer funnet sin rolle. Rådet har utarbeidet en arbeidsform som tar hensyn til forbundenes ønsker for fellesskoling, samtidig som AOF ikke setter opp kurs som forbundene ikke sender deltakere på. Det er en

viktig målsetning for FSR at kursene som settes opp er tilpasset, slik at privat, statlig og kommunal sektor blir godt representert. Vi valgte dette året til å rette fellesskoleringskonferansens oppmerksomhet inn mot forbundenes forslag, ønsker og muligheter for kursvirksomheten, og ikke minst hvordan disse burde gjennomføres. Det deltok 25 personer, og disse var alle representanter med ansvarsområder innenfor skoling i forbundene.

Rådet har søkt og mottatt støtte på kr 1 500 000,- fra LO-fondet i privat sektor, LO Stat og LO Kommune. Midlene er øremerket utvikling av nye kurs, eller fornying av eksisterende kurs. Av disse midlene er det bevilget støtte til utvikling og gjennomgang av historiekurs, kurs i den flerkulturelle arbeidsplassen og kurs i sosiale medier.

*** LOs maritime utvalg**

LOs maritime utvalg konstituerte seg høsten 2017 og tok umiddelbart tak i de store prosessene i maritim næring.

Utvalget hadde følgende sammensetning ved utgangen av året: Peggy Hessen Følsvik (leder), LO; Johnny Hansen og Kurt Inge Angell, Norsk Sjømannsforbund; Hans Sande og Anders Hansson, Norsk Sjøoffisersforbund; Jørn Prangerød, Kine Asper og Reidar Lundemo, Fellesforbundet; Asle Reime, Industri Energi; Monica Nymoene, Wenche Thomsen og Olav Lie, LO.

*** LOs stedsutviklingsutvalg**

LOs stedsutviklingsutvalg ble opprettet i 2017 og har følgende sammensetning ved utgangen av året: Mats K. Bjørbeek, Fagforbundet; Jens Petter Hagen, Fellesforbundet; Kirsti D. Hansen, Handel og Kontor; Tor Erik Granum, Norsk Tjenestemannslag; Lars Iver Wiig, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Hans Ole Rian, Musikernes fellesorganisasjon. Fra LO: Julie Lødrup / Peggy H. Følsvik og Camilla Maana.

Utvalget har i forkant av utvalgsmøtet arbeidet med mandat og tiltak for 2018, samt planlegging av studietur. På utvalgsmøtet og i etterkant har viktige saker vært:

- Organisering av stedsutviklingsarbeid i LO og forbund
- Dialog med relevante samarbeidspartnere
- BID – business improvement district-ordning
- Fellesgodefinansiering for reiselivet
- Planprosesser i kommuner og fylkeskommuner

LOs offshorekontor

LOs offshorekontor er samlokalisert med distriktskontoret i Rogaland i Stavanger.

Offshorekontoret er besatt med én stilling som offshoresekretær og er administrativt lagt inn under forhandlings- og HMS-avdelingen. Stillingen innebærer å drive en utadvendt virksomhet mot forbund/fagforeninger og tillitsvalgte som arbeider mot arbeidstakere på norsk kontinentalsokkel, samt å bidra til å styrke forholdet mellom operatørselskap og leverandørindustrien. Stillingen er rettet mot HMS-arbeid offshore, og innebærer også samarbeid med relevante avdelinger i LOs interne organisasjon. Det samarbeides også mot tre LO-koordinerende tillitsvalgte for Statoils sokkelvirksomhet. Disse besøkte over 30 installasjoner i 2017.

Folkets Hus Landsforbund

Forbundsstyret har bestått av:

LO-oppnevnte:

Ellen Stensrud, styreleder
Per Østvold
Kirsti Mandal
Arnstein Aasestrand

Varamedlemmer:

1. Siv Schau
2. Odd Helge Reppe
3. Bjørn Tore Kyllø
4. Bjørn Mietinen

Landsmøtevalgte:

Hilde Fismen, nestleder
Odd Andreas Lund
Arnt Alsli

1. Arnfinn Olsen
2. Inger Andersen
3. Svein Rønningsveen

Etter landsmøtet 11. og 12. oktober 2017 har Folkets Hus Landsforbund hatt følgende sammensetning:

LO-oppnevnte:

Ellen Stensrud, styreleder
Per Østvold
Kirsti Mandal
Arnstein Aasestrand

Varamedlemmer:

1. Knut Ringstad
2. Siv Schau
3. Odd Helge Reppe
4. Bjørn Tore Kyllø

Landsmøtevalgte:

Hilde Fismen, nestleder
Arnt Alsli
Harald Thomas Endresen

1. Liv Krossøy
2. Svein Rønningsveen
3. Aud Ljunggren

Varamedlem Arnfinn Olsen har møtt fast på alle møtene. Etter landsmøtet, som ble avholdt 11.–12. oktober 2017 har Knut Ringstad og Liv Krossøy møtt fast.

I perioden er det holdt åtte styremøter og i alt behandlet 117 saker.

MEDLEMSBEVEGELSE

I 2017 har vi i hatt en gjennomgang av alle medlemshus. I vedtektene står det at medlemshusene skal ha lokal eier fra en organisasjon tilknyttet arbeiderbevegelsen. Det viste seg at mange hus har hatt endringer i sitt eierskap og ikke lenger tilfredsstillte dette punktet i vedtektene. I alt 15 hus ble meddelt situasjonen, og regnes ikke med i antall medlemshus. Totalt er det nå 88 medlemshus.

LANDSFORBUNDETS VIRKSOMHET

Landsforbundets virksomhet har vært ledet av forbundsstyret, og den daglige aktiviteten er styrt av forbundssekretær Morten Berntsen. Han har vært forbundsstyrets sekretær og saksbehandler.

Det er i perioden opprettet et arbeidsutvalg (AU) som består av leder, nestleder og forbundssekretæren som forbereder sakene til styret.

Sekretæren har i 2017 hatt flere møte- og reiseoppdrag, 24 i alt. Landsforbundets virksomhet har vært utført i henhold til planer og budsjett for 2017. Foruten vanlig administrativ og organisasjonsmessig virksomhet samt saker tilknyttet Folkets Hus Fond, har arbeidet for forbundssekretæren i stor grad vært rettet mot å opprettholde

kontakt med medlemshus. En viktig og kontinuerlig oppgave har også vært å etablere kontakt med Folkets Hus og Samfunnshus hvor kommunikasjonen har vært dårlig.

Folkets Hus Landsforbund ble formelt etablert 15. februar 1947. På denne dagen i 2017 kunne Folkets Hus Landsforbund feire sitt 70-årsjubileum. Dette ble markert først ved at forbundsstyret hadde et studiebesøk i Oslo Kongressenter Folkets Hus. Her ble det gitt en orientering om husets historie og om dagens organisering og drift, under konseptet Mulighetenes Arena. Vi fikk også en orientering om husets satsing på matservering, som går under navnet Matfest. Markeringen fortsatte med festmiddag om kvelden med et interessant kåseri av Frank Meyer, daglig leder for Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek. Kåseriet tok for seg Folkets Hus-organisasjonen sett i et globalt og historisk perspektiv.

70-årsjubileet ble fulgt opp med et samarbeid med LO-Aktuelt om en jubileumsutstilling, som ble vist fram på flere plattformer under landsmøtet i oktober. Produktet som LO-Aktuelt laget ble også presentert fra talerstolen på landsmøtet i Narvik.

Foruten vanlige landsmøtesaker som beretninger og regnskap, ble det utarbeidet et nytt strategidokument for Folkets Hus Landsforbund, et omfattende dokument som sier noe om historien, dagens situasjon i forhold til økonomiske og markedsmessige utfordringer og om de generelle utfordringer som ligger i framtiden både for Folkets Hus / Samfunnshusene og for Landsforbundet.

Det ble også laget forslag til og vedtatt nye vedtekter for Folkets Hus Landsforbund og Folkets Hus Fond, og nye mønstervedtekter for våre medlemshus.

Det var 37 medlemshus til stede, og det var totalt 78 deltakere, herav 43 stemmeberettigede på landsmøtet.

Folkets Hus Landsforbund ble i september invitert til Fjellheim Samfunnshus' 60-årsjubileum, i oktober gjestet nestleder Hilde Fismen Strilaton Grendehus' 30-årsjubileum, og styreleder Ellen Stensrud og forbundssekretæren var til stede på 110-årsjubileet for Oslo Kongressenter Folkets Hus i desember.

INVESTERINGER / BYGGEARBEIDER

Det har også i år vært utført en rekke utbedringer og reparasjoner og vedlikehold på medlemshusene våre. Noen ved hjelp av Folkets Hus Fond, mens mange har brukt av egne midler. Utlånet fra Folkets Hus Fond har for 2017 vært på kr 493 500,-, gitt til Folkets Hus Såheim på

Rjukan. Dette er et relativt lavt beløp, så likviditeten i Folkets Hus Fond har styrket seg litt gjennom året. Det er fortsatt lav rente i fondet. Fondets rentesats har i beretningsåret vært 2,0 % p.a.

DOKUMENTASJONS- OG UTSMYKKINGSFONDET

Fondets avkastning for 2016 var kr 21 000,-. Dette dannet grunnlaget for beløpet som ble utbetalt i 2017. Det kom inn tre søknader. Folkets Hus i Moelv søkte om midler til utsmykking, Strilatun Grendehus søkte midler til 30-årsjubileumsskrift og Fjellheim Samfunnshus søkte om midler til boka om Fjellheim, et 60-års historisk jubileumsskrift. Folkets Hus Moelv ble tildelt kr 5000,-, Strilatun Grendelag ble tildelt kr 5.000,- og Fjellheim Samfunnshus ble tildelt kr 11.000,-.

NORDISK SAMARBEID

Det nordiske samarbeidet har utviklet seg gjennom året. Vi har etablert en konferanse for store hus sammen med Folkets Hus och Parker i Sverige. I denne sammenhengen ble det avholdt to interessante konferanser i Oslo og Umeå. Her er det tema som deltakerne selv er opptatt av som står på dagsordenen. Landsmøtet vedtok at vi skal bidra til at det i Norge avholdes to konferanser i landsmøteperioden. Det er ønskelig at også det finske forbundet deltar på disse konferansene, noe som kan skje i 2018.

Folkets Hus Forbund i Finland inviterte FHL og FHP til en konferanse i september, der man informerte om og diskuterte de sosialdemokratiske Folkets Hus-bevegelsenes plass i samfunnet, både historisk og i nåtid. Det historiske bidraget ble presentert av historiker Harald Berntsen. Forbundssekretæren innledet om dagens situasjon på denne konferansen.

LIKESTILLING

Forbundsstyret består av tre kvinner og fire menn. I tillegg kommer varamedlemmer som består av tre kvinner og fire menn. Administrasjonen, som utgjør ett årsverk, består av én mann.

Det er ikke iverksatt eller planlagt tiltak vedrørende likestilling i perioden.

REGNSKAPET

I henhold til regnskapsloven skal det opplyses om følgende: Folkets Hus Landsforbund er en landsomfattende fellesorganisasjon av Folkets Hus / Samfunnshus og har sitt kontor i Folkets Hus i Oslo.

Forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og regnskapet for 2017 er satt opp ut fra denne forutsetning. Arbeidsmiljøet på forbundskontoret er tilfredsstillende. Det har ikke vært sykefravær i 2017. Det har ikke vært skader/ulykker på personalet eller materiell i beretningsåret. Forbundets aktiviteter påvirker ikke det ytre miljø.

Folkets Hus Fond

Fondets forvaltningskapital var pr. 31.12.17 kr 143 701 842,-. Av dette er kr 89 028 241,- plassert som pantelån til medlemsorganisasjoner i Folkets Hus Landsforbund.

Kr 3 340 874,- er plassert i aksjer/andeler i fast eiendom.

Styret i Folkets Hus Landsforbund innstiller overfor Sekretariatet i saker vedrørende Folkets Hus Fond.

I beretningsåret er det kommet inn og behandlet én lånesøknad, fra Folkets Hus Såheim på Rjukan. Det er innvilget lån for til sammen kr 493 500,-. Innvilget beløp for 2017 er kr 787 500,- mindre enn i foregående år.

Foruten søknader om lån er det behandlet to søknader om rente- og avdragsutsettelse for inntil seks måneder. Det er en restanse pr. 31.12.2017.

Renten på lån i Folkets Hus Fond ble 1.4.2012 regulert til 2,0 %, og har i hele beretningsåret vært 2,0 % pa.

Renteavkastningen i 2017 utgjorde for bankinnskudd og pantelån kr 2 559 134,-, hvorav renter på bankinnskudd var på kr 647 349,-. Av dette beløpet utgjør renter på utsmykkingsfondet kr 22 528,-.

Driftsresultatet i Folkets Hus Fond er for 2017 kr 297 061,-.

ADMINISTRASJON

Ledelsen

LOs LEDELSE MED ARBEIDSFORDELING:

Hans-Christian Gabrielsen, LO-leder:

Daglig ledelse, samordning og strategiutvikling, fagligpolitisk samarbeid, tariffpolitikk, næringspolitikk, internasjonal politikk, NFS (Nordens Faglige Samorganisasjon), DEFS (Den europeiske faglige samorganisasjon), ITUC (International Trade Union Confederation), SAMAK (arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité).

Peggy Hessen Følsvik, 1. nestleder:

LO-lederens stedfortreder, tariffpolitikk, hovedavtalene privat sektor, pensjonspolitikk privat/offentlig, LO Luftfart, Fellestiltakene LO-NHO, LO-Virke, LO-Samfo, internasjonalt faglig arbeid (NFS, DEFS, SAMAK), samarbeidet mellom LO og sjøfartsorganisasjonene.

Roger Haga Heimli, 2. nestleder:

Arbeidsmiljø, Inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen), arbeidstid, tariffpolitikk, hovedavtalene i LO Kommune, LO Stat og Kirkens Arbeidsgiverforening, styring/forvaltning offentlig sektor, digitalisering, boligpolitikk, samferdsel, bedriftsdemokrati, internasjonalt solidaritetsarbeid, distriktssekretærene i LO, LOs ansatte på anlegg.

Julie Lødrup, førstesekretær:

Høyere utdanning, forskning, grunnskole, etter- og videreutdanning, selvstendig næringsdrivende, stedsutvikling (tjenesteytende sektor, reiselivspolitikk), kultur og idrett (kultur som næring), likestilling mellom kvinner og menn, etnisk likestilling, antirasistisk arbeid, LHBT-rettigheter og likestilling i arbeidslivet, ILO, FNs arbeidslivsorganisasjon.

Are Tomasgard, LO-sekretær:

Nærings- og industripolitikk, olje og gass, energi, bergverk, miljø og

klima, virkemiddelapparatet, Forsvaret, kriminal- og justispolitikk, næringsrettet forskning, samfunnsberedskap.

Trude Tinnlund, LO-sekretær:

LOs administrasjon / personal, arbeidsmarkedspolitikk, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, arbeidsinnvandring, fag- og yrkesopplæring, sosialpolitikk.

Terje Olav Olsson, LO-sekretær:

Organisasjon, rekruttering, medlemsfordeler, LOs økonomi, fiskeripolitikk, trygdeoppgjøret, Nordvest-Russland, BASTUN (Baltic Sea Trade Union Network).

Kristin Sæther, LO-sekretær:

Helsepolitikk, seniorpolitikk, student- og elevmedlemskap, ungdomsarbeid, rekruttering ungdom, barnehage, barnevern, ruspolitikk.

Økonomiavdelingen

Etter en intern omorganisering i 2015 ble seksjonene service og IKT overført til økonomiavdelingen. Ved årsskiftet 2017/2018 besto avdelingen av 31 personer inkl. 2 lærlinger. Regnskap/økonomi er 13 personer, IKT er 6 personer og service 12 personer.

Avdelingen har følgende ansvarsområder:

REGNSKAP/ØKONOMI:

Regnskap

Ansvar for all regnskapsførsel, fakturering, rapportering, avstemming og kontroll i LO sentralt og for LOs distriktskontorer, Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening og øvrige fond LO har regnskapsansvaret for. Regnskapsfunksjonen har også ansvaret for alle refusjoner, reiseoppgjør og for LOs budsjett.

Lønn

Ansvar for lønnsutbetalinger, innberetning, kontroll, avstemming og offentlig rapportering for LO og Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening. I 2017 innførte vi et helelektronisk reiseregningssystem i LO.

LOfavør

Ansvar for økonomisk oppfølging innen LOfavør, samt oppfølging av noen av leverandøraftalene innenfor konseptet. Avdelingen har en deltaker i Bank- og forsikringskomiteen. I Fellesutvalget har avdelingens deltaker observatørstatus.

Utdanningsfondet

Avdelingen har ansvar for administrasjon, behandling og utbetaling av stipendsøknader, samt regnskapsførsel av Utdanningsfondet. Vi innehar også sekretærfunksjonen i fondet.

Rådgivning til LOs forbund

Hovedoppgavene er å utføre økonomiske tjenester i forbundene etter den eksterne revisjonens faglige retningslinjer, samt økonomisk gjennomgang av andre oppdrag som ikke er underlagt den eksterne revisjon. Det blir i tillegg utført ulike tjenester overfor oppdragsgivere, herunder regnskapsrådgivning, innberetning, internkontroll, attestasjonsoppgaver, avstemming, avdelingsregnskap og årsregnskap m.m.

Internasjonal aktivitet

Hovedansvar innen kontroll og oppfølging av LOs internasjonale virksomhet. Budsjett og rapportering er også en del av dette ansvarsområdet. Arbeidet med kontroll og risikovurderinger på dette området er forsterket i 2017, og det er ansatt en ny rådgiver innenfor dette området.

Inn- og utbetalinger fra lokale ledd

Avdelingen har ansvaret for den delen av dette systemet som fordeler kontantstrømmen mellom de enkelte fagforeninger og inn i LO lokalt (LO i/på). Dette innebærer fakturering, innbetalinger og oppfølging av de enkelte foreningene, utbetaling til lokal LO og avstemming av reskontro i denne forbindelse.

Øvrig virksomhet

Avdelingen har sekretærfunksjonen i LOs OU-fond og LOs kontrollkomité. Andre oppgaver er bl.a. reiseavtaler for LO og forbundene, diverse oppfølging mot SpareBank 1 Gruppen og oppfølging av forsikringsavtaler (ikke personalforsikringer).

Kapitalforvaltning

Løpende forvaltning av LOs kapital i samarbeid med LOs investeringskomité og LOs ledelse.

Rådgivning til LOs ledelse

Rådgivning til LOs ledelse i relevante økonomiske spørsmål.

Folkets Hus Landsforbund

Rådgivning overfor de enkelte Folkets Hus, budsjett og regnskap for Folkets Hus Landsforbund og Folkets Hus Fond, samt forberedelse av saker til styret i Landsforbundet. Forbundssekretæren er underlagt økonomiavdelingen, og har det daglige ansvaret for drift av landsforbundet.

SERVICESEKSJONEN

Opgavene består av service til alle brukerne i LO. Seksjonens ansvarsområde omfatter møterom, servering, vedlikehold, eiendomsforvaltning, renhold, internpost, logistikk/innkjøp i LO, mobiltelefoner og kontorutstyr i LOs lokaler. De har også ansvar for bilene i LO, og de er ansvarlig for utbygging/utbedring i LOs lokaler.

IKT-SEKSJONEN

Seksjonen består av IKT-leder og IKT-rådgiver samt to IKT-lærlinger i tillegg til to på sentralbordtjenesten. Seksjonen har ansvar for alle avtaler vedrørende drift av LOs IKT-systemer, prosjektledelse i IKT-prosjekter og IKT-bistand, samt opplæring innen IKT av LOs ansatte.

IKT-lærlinger

Seksjonen har ved utgangen av 2017 to lærlinger. Vår yngste IKT-lærling startet opp i august 2017 og vil ta avsluttende prøve i mai/juni 2019. Vi har nå to lærlinger på overlapp, den første avlegger fagprøve 2018 og erstattes deretter med en ny lærling.

Telefoni/sentralbord

Vi har byttet ut hele sentralbordløsningen TRIO med Zisson.

Kongress 2017

Kongressen ble gjennomført med mye oppgraderinger av kongress-systemene og ny kongress-app.

Ny driftsavtale

Ny driftsavtale for 36 måneder vil tre i kraft i løpet av april 2018.

Videokonferanser

Samtlige distriktskontorer har i 2017 fått videokonferanseutstyr.

CMS – publiseringssystemer (egenutviklede systemer)

Samtlige av vår egenutviklede systemer (FHL, Utdanningsfondet, Medlemsstatistikk, Forslagssystemet og Grensetvist) er løftet over på ny plattform.

Personal- og utviklingsavdelingen

Personal- og utviklingsavdelingen skal bidra til å oppfylle LOs hovedmål gjennom effektiv utvikling og bruk av organisasjonens ressurser med fokus på tydelig ledelse, personal- og organisasjonsutvikling og HMS. Personal- og utviklingssjef utøver på vegne av LO-leder arbeidsgiverrollen i LO. Personal- og utviklingsavdelingen med Arkivseksjonen ledes av Elling Sørum, og hadde ved utgangen av 2017 til sammen sju ansatte.

Arkivet en del av personal- og utviklingsavdelingen. De er organisert som egen seksjon med Bjørn Erik Lundin som arkivleder. Arkivseksjonens arbeidsoppgaver er arkiv- og dokumentbehandling. I 2017 er det gjennomført en oppgradering av arkiv- og saksbehandlingssystemet.

Avdelingens arbeidsområder:

- Overordnet personalpolitikk – strategier, handlingsplaner og utviklingsarbeid
- Organisasjonsutvikling
- Tilsetting og rekruttering
- Lønns- og arbeidsvilkår
- Forsikrings- og pensjonssaker
- Oppfølging av individuelle personalsaker
- Lønns- og personalsystemer
- Arbeidstidsordningen
- HMS / følge opp LOs IA-avtale
- Kompetanseutvikling og introduksjonskurs for nyansatte
- Lederstøtte og lederutvikling

- Partsamarbeid med HK-klubben
- Lærlinger
- Velferdsordninger for ansatte
- LOs pensjonister

LO er en godkjent lærebedrift og Personal- og utviklingsavdelingen har hovedansvaret for alle lærlinger i LO. Ved utgangen av 2017 hadde LO kontorfaglærlinger ved distriktskontorene i Østfold, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag, Møre og Romsdal, og Oslo/Akershus. IKT-seksjonen hadde to lærlinger i IKT-servicefaget.

ÅRSVERK

Ved utgangen av 2017 var det i alt 260 årsverk (inkl. 8 kongressvalgte) i LOs administrasjon.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHETSARBEID (HMS)

I 2017 er det jobbet videre med oppfølging av arbeidsmiljøundersøkelsen som ble gjennomført våren 2016. Oppfølging av tiltak for å utvikle og bevare et godt arbeidsmiljø gjøres i avdelingene og på distriktskontorene til LO. LO er en Miljøfyrtårn-virksomhet, og arbeidet med dette er en del av HMS-arbeidet i LO. Det er satt i gang et arbeid med å kartlegge personopplysninger i LO som forberedelse til implementeringen av EUs nye personvernforordning i 2018. Det er også gjort et arbeid med reisesikkerhet for LOs ansatte.

Sykefraværsprosenten i LO for 2017 var 4,23 prosent. I 2016 var sykefraværet 4,94 prosent.

ARBEIDSMILJØUTVALGET (AMU) 2017

Det ble avholdt fire møter i Arbeidsmiljøutvalget i 2017. I 2017 hadde arbeidsgiversiden ved Trude Tinnlund ledervetet i AMU (fram til 8.6.). Arbeidstakersiden ved Mie Opjordsmoen overtok da ledervetet.

AMU utarbeider egen årsrapport for 2017 som går til LOs sekretariat.

LO SOM IA-VIRKSOMHET

IA-utvalget i LO er underlagt AMU og ledes av Personal- og utviklingsavdelingen. I 2017 ble det avholdt ett IA-møte. Utvalgets medlemmer var enige om at det ikke var behov for flere møter utover den telefon- og mailkorrespondansen som foregikk gjennom året.

IA-utvalget har også et arbeidsutvalg som jobber med konkret oppfølging og tilrettelegging for sykemeldte. Det har her vært avholdt møter ca. én gang pr. måned. IA-utvalget har jevnlig vært representert i AMU for rapportering av sykefraværet i LO. IA-utvalget leverer egen årsrapport til AMU.

INTEGRERING OG LIKESTILLING

LO har et systematisk arbeid innenfor likestilling og integrering og jobber aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering. LOs interne retningslinjer sier at ingen skal bli ulovlig eller urimelig forskjellsbehandlet på grunn av kjønn, religion, politisk oppfatning, etnisitet, hudfarge, nasjonal opprinnelse, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, samlivsform og alder. Likestillingsperspektivet vurderes i alle saker. Ved rekruttering er vi opptatt av inkluderende arbeidsliv og mangfold. LO utarbeider en årlig likestillings- og integreringsrapport.

Informasjons- og rådgivningsavdelingen

Informasjons- og rådgivningsavdelingen har ansvaret for LOs kommunikasjonsvirksomhet, strategisk og operativt, og ledes av Jenny Ann Hammerø.

Avdelingens arbeidsområde omfatter presse- og samfunnskontakt, strategisk rådgivning for LO-ledelsen, profilering av LO og LOs hovedsaker, samt LOs internett- og intranettside, aktiviteter på sosiale medier og samarbeidsavtalen med Norges Skiforbund Hopp.

Avdelingen driver utredningsarbeid på det informasjonsstrategiske området, og produserer informasjonsmaterieell, taler, kronikker, uttalelser, presentasjoner med videre.

Avdelingen har ansvar for kontakten med mediestiftelsen LO Media, LOs forening for fagblad og informasjon (LOFF) og Radio Riks. Videre har avdelingen oppgaver i forhold til rådgivning og praktisk oppfølging av det fagligpolitiske samarbeidet og SAMAK. Avdelingen hadde 16 medarbeidere i 2017.

Forhandlings- og HMS-avdelingen

Forhandlings- og HMS-avdelingen hadde 21 medarbeidere, hvorav 8

med arbeidsplass utenfor Folkets Hus knyttet til store anlegg, samt offshorekontoret i Stavanger. Avdelingen ledes av Knut Boddington, to nestledere, Geir Høibråten og Marianne Svensli, og avdelingssekretær Vera Andresen. Anleggssekretær Truls Olav Strand Nilsen, med kontor i Bergen, har ansvaret for LO-koordinatorene. Dag Yngve Johnsen betjener offshorekontoret i Stavanger.

Avdelingens hovedarbeidsområder er:

- Tariffoppgjør – tariffpolitikk og tvistebehandling
- Overenskomster
- Blanketter
- Overenskomststoppsettler – tvistebehandling
- Hovedavtalene
- Sosial dumping
- Vikarbyråer – bemanningsforetak
- Bedriftsdemokrati og samfunnsansvar
- Omstilling
- Organisasjonskomiteen – grenseavtaler mellom forbundene
- Arbeidstidsordninger
- Oppfølging og utvikling av arbeidsmiljøloven
- Arbeidsmiljøspørsmål, herunder bistand til forbund
- Arbeidstid og helse
- Arbeidsmiljøforskning
- Regelverksarbeid innen arbeidsmiljøområdet
- IA-avtalen
- Sykefraværprosjektet NHO–LO
- Alkohol- og narkotikaspørsmål i arbeidslivssammenheng
- Kjemisk-fysisk arbeidsmiljø
- Bedriftshelsetjeneste og arbeidsmedisin
- Personvern i arbeidslivet
- Store utbyggingsanlegg – LO-koordinatorer
- Offshorekontor i Stavanger

Avdelingens arbeid i 2017 er beskrevet under de forskjellige kapitlene i beretningen.

Internasjonal avdeling

Avdelingen har hatt 14 stillinger fordelt på avdelingsleder, nestleder,

ni rådgivere og tre kontoransatte. Avdelingen ledes av Vidar Bjørnstad. Den er organisert i to seksjoner: Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS), som arbeider med utviklingsspørsmål og internasjonalt faglig solidaritetsarbeid, og Europa-seksjonen, som ivaretar politiske saker angående Europa og prosjektarbeid i Russland og Sentral- og Øst-Europa. Arbeidsoppgavene omfatter i tillegg generelle utenrikspolitiske spørsmål, ILO-, EFTA, WTO-, FN-, ITUC-, DEFS- og NFS-saker. Andre saker er likestilling, bedrifters samfunnsansvar og forsvars- og sikkerhetsspørsmål.

LOs BRUSSEL-KONTOR

LO har siden 1991 hatt et eget kontor i Brussel som holder til i det internasjonale fagforeningshuset. Kontoret har to ansatte, én leder og én rådgiver. Kontoret har til oppgave å følge EØS-samarbeidet og delta i arbeidet til DEFS, samt tilrettelegge besøk for fagorganiserte i Norge. Det har vært en rekke besøk, deriblant flere forbundsstyrer.

Organisasjonsavdelingen

Avdelingen skal dekke LOs organisasjonsarbeid «fra A til Å», og ledes av Bård Nylund.

Organisasjonsavdelingens leder deltar ukentlig i ledermøtene til politisk ledelse. Avdelingen har ansvaret for LOs egen organisasjon, LOs vedtektsfestede beslutningsorganer (ledermøter/ledersamlinger, administrasjonsmøter, sekretariatsmøter, representantskapsmøter og LO-kongressen), medlemsutvikling, ungdomsarbeid, medlemsfordeler (LOfavør) og LOs student- og elevmedlemsskap, mangfold og inkludering.

Avdelingen har 16 medarbeidere fordelt på 15 årsverk. Avdelingen jobber tett sammen med med LOs 26 fagforbund, LOs 17 distriktskontorer og 105 lokalorganisasjoner.

Avdelingen har selvstendig ansvar for et stort antall områder innen fag og administrasjon:

- Administrativ ledelse
- Kontor og møteadministrasjon
- Verving og medlemsbevaring
- Ungdomsarbeid
- Studenter

- Arbeidstakere med høyere utdanningsbakgrunn
- Organisasjonsutvikling
- Medlemsfordeler
- Medlemsservice
- Etniske minoriteter
- Medlems- og tillitsvalgtskolering

Avdelingen har sekretariatsfunksjon for følgende utvalg og arbeidsgrupper:

- LOfavør – Utvalg; Bank- og Forsikringskomiteen
- LOfavør – Utvalg; Administrasjonen
- LOfavør – Utvalg; Ledergruppen
- LOfavør – Utvalg; Leverandørkomiteen
- Fellesutvalget
- Koordineringsutvalget for verving og medlemsservice
- LOs utvalg for rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning
- LOs ungdomsutvalg
- LOs forum for inkludering i arbeidslivet
- LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg
- LOs forum for LHBT-personer i arbeidslivet
- LO Selvstendig
- LO Luftfart
- LO Ingeniør
- LO Kultur
- LO IKT
- Fellesskoleringsrådet
- AFR 2025 – prosjektgruppe
- Medlemsbevegelser
- Organisasjonsprosjekt i servicesektoren NAF
- Nordisk organisasjonsnettverk

Juridisk avdeling

Juridisk avdeling, Oslo, har hatt 36 ansatte: 22 advokater og 12 advokatassistenter, samt leder advokat Atle Sønsteli Johansen, nestleder Håkon Angell, nestleder Karen Sophie Steen og Marianne Johansen.

Regionkontoret for Midt-Norge har 3 advokater, 2 advokatassistenter og 1 advokatsekretær. Kontoret ledes av advokat Karl Inge Rotmo. Kontoret har flyttet over i nye lokaler i Folkets Hus. Regionkontoret

i Hordaland har 1 advokat og 1 advokatassistent. Regionkontoret i Rogaland har 1 advokat og 1 advokatassistent.

Det årlige arbeidsrettskurset for tillitsvalgte ble avholdt 28.9. med 182 deltakere. Avdelingen har også holdt en rekke foredrag for LO-skolen, kurs ifb. med arbeidsrettsmodulen, enkelte foredrag for forbund/tillitsvalgte, Fafo, og for Advokatforeningen/Juristforbundet.

Ved årsskiftet 2016/2017 var 1191 saker til behandling, og i 2017 kom det inn 1049 nye saker. Ved årsskiftet 2017/2018 har avdelingen 1154 saker under behandling (omfatter også regionkontorene i Midt-Norge, Rogaland og Hordaland); av disse er 249 rettssaker.

Sakene er pr. årsskiftet 2017/2018 fordelt slik:

Kollektivsaker 145 (10 rettssaker), individuelle 824 (202 rettssaker), hvorav 403 yrkesskadesaker (37 rettssaker), organisasjon/administrasjon 170 og 3 internasjonale.

Foredrag, e-posthenvendelser, spørsmål på vakttelefon, og interne eller eksterne henvendelser og spørsmål, registreres ikke som egen sak. Saker som omfatter nedbemanning mv. registreres som én sak, uavhengig av om saken omfatter mer enn en arbeidstaker.

Advokatassistentene har hatt 210 selvstendige assistentoppgaver til behandling.

Tilkjente saksomkostninger til forbundet i 2017 var på ca. kr 14 mill. (adv. 14 mill. / assistenter kr 162 000). Idømte saksomkostninger ca. 4,5 millioner.

Samlet erstatningsutbetaling fra yrkesskedeforsikringen til LOs medlemmer som har fått bistand fra avdelingen i yrkesskadesaker, utgjorde i 2017 ca. 69 millioner. I tillegg kommer utbetalinger fra NAV/folketrygden og andre forsikringsordninger. Det er ført 62 saker for de ordinære domstoler som har endt med dom; 29 av sakene ble vunnet, 4 delvis vunnet og 29 ble tapte.

LOs juridiske avdeling har hatt sju saker for Arbeidsretten i 2017 som endte med dom eller kjennelse, fem av sakene ble vunnet og to av sakene ble tapte.

Avdelingen har ført én sak for Høyesterett i 2017. Saken, som ble vunnet, gjaldt spørsmålet om Arbeidsretten har kompetanse til å avsi dom for ugyldighet ved brudd på ansiennitetsreglene i HA – LO–NHO.

Avdelingen har en verserende sak for Den Europeiske Menneskerettsdomstol (EMD), som gjelder klage på Høyesterettsdom i Holskip-saken. Det foreligger ingen avgjørelse fra EMD ved årsskiftet 2017/2018.

Samfunnspolitisk avdeling

Fra medio mars 2017 tok Roger Bjørnstad over som sjeføkonom og avdelingsleder etter Stein Reegård. Avdelingen er fagavdeling for blant annet økonomisk politikk, arbeidsmarked og sysselsetting, skatt, utdanning og forskning, velferd, lønns- og inntektsforhold, pensjon og trygd, og har koordineringsansvar for likestillingsarbeidet.

Ved slutten av 2017 hadde avdelingen 15 medarbeidere; leder, nestleder, utredningsleder, sju spesialrådgivere, to rådgivere, én seniorrådgiver og to avdelingssekretærer.

Avdelingen har hatt sekretærfunksjon for følgende utvalg i LO:

- Inntektspolitisk utvalg
- Samarbeidskomiteen LO–Ap
- Fagligpolitisk utvalg for helsepolitikk
- LOs utdanningspolitiske arbeidsgruppe
- LOs forskningspolitiske forum
- Fagligpolitisk NAV-gruppe

Avdelingen har representert LO internasjonalt i:

- Den europeiske faglige samorganisasjon: Komiteen for sysselsetting og økonomisk politikk
- Trade Union Advisory Committee (fagbevegelsens kontaktorgan i OECD): Økonomisk politikk-komité
- Sosialdemokratiske kvinner i Norden
- Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK): Utvalg om integrering i arbeidslivet

Avdelingen har ellers representert LO i bl.a.:

- Det Tekniske Beregningsutvalg
- Banklovkommisjonen
- Programstyret i VAM (Velferd, arbeidsliv og migrasjon) i Norges forskningsråd
- Utvalg for vurdering av handlingsregelen under Finansdepartementet
- Cappelen-utvalget (NOU 2016:15) for lønnsdannelse og økonomisk politikk
- Statistikklovutvalget
- Kompetansebehovsutvalget

De mest sentrale arbeidsområdene har i 2017 vært pensjon, sysselsetting, kompetanse, inntektsoppgjør og økonomisk politikk.

Avdelingen har i 2017 produsert ni Samfunnsnotater i tillegg til den ellers løpende utredningsvirksomhet.

Næringspolitisk avdeling

Næringspolitisk avdeling har ved utgangen av året 14 medarbeidere, hvorav en har kontor i Bodø. Avdelingens ledelse består av avdelingsleder Kenneth Sandmo, avdelingsnestleder Tor Jørgen Mentzoni Lindahl og avdelingssekretær May Iren Julsrud.

Avdelingen har det faglige ansvaret for LOs næringspolitikk, herunder industri, næringsrettet forskning, innovasjon, digitalisering, olje og gass, infrastruktur, tjenesteytende næringer, forsvarspolitik, omstilling, bærekraftig utvikling/klima, Hovedorganisasjonenes fellestiltak LO–NHO og LO–Virke.

Avdelingens medarbeidere er representert i flere styrer, råd og utvalg både i offentlig regi og internasjonalt. Avdelingen har omfattende kontakt med politiske miljøer både i Stortinget og departementet, samt Innovasjon Norge, Siva og Norges forskningsråd. Avdelingen har et godt samarbeid med NHO og flere av NHOs landsforeninger innenfor avdelingens ansvarsområde.

REPRESENTASJON

Styrer, råd og utvalg

Advokatforeningens kvinneutvalg:

Medlem: Tina Storsletten Nordstrøm.

Agenda – Styret:

Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Wegard Harsvik.

A-MED (bedriftshelsetjenesten):

Styremedlemmer: Elling Sørum og Olav Lie.

AksjeNorge – Styret:

Medlem: Kjetil Staalesen.

Ankenemnda for sykepenger i arbeidsgiverperioden:

Medlem: Kristin Bomo. Varamedlem: Imran Haider.

AOF – Styret:

Leder: Terje O. Olsson. Varamedlem: Kristin Sæther.

AOF – Kontrollkomiteen:

Leder: Peggy Hessen Følsvik.

AOF – Opplæringskontoret:

Medlem: Heidi Ulsness.

AOF – Valgkomiteen.

Leder: Trude Tinnlund.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek – Representantskapet:

Medlem: Kine Smith Larsen. Varamedlem: Jenny Ann Hammerø.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek – Styret:

Leder: Ståle Dokken. Varamedlem: Kine Smith Larsen.

Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening (AAF) – Styret:
Leder: Trude Tinnlund.

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS:
Styreleder: Kristin Sæther. Medlem: Odd Erik Kokkin. Varamedlemmer: Kjetil Staalesen og Rune Bugten.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK) – Ordførergruppen:
Medlemmer: Hans-Christian Gabrielsen, Peggy Hessen Følsvik, Roger H. Heimli og Julie Lødrup.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK) – Parti- og LO-sekretærgruppe:
Medlem: Øivind T. Hansen.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK) – Valganalysegruppe:
Medlemmer: Øivind T. Hansen og Magne Svendsen.

Arbeiderpartiets sentralstyre:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen.

Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk (AKAN):
Styreleder: Are Tomasgard. Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd:
Medlem: Peggy Hessen Følsvik. Varamedlem: Roger H. Heimli.

Arbeidsgruppe for likestilling under Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd:
Medlem: Synnøve Konglevoll.

Arbeidsmiljøinstituttet i Bilbao – Styret:
Medlem: Marianne Svensli.

Arbeidstakerorganisasjonenes rådgivende komité til OECD/TUAC – Arbeidsgruppe for retningslinjer om flernasjonale selskaper:
Medlem: Gro Granden.

Arbeidstilsynet – Referansegruppe for godkjenningssenheten for bedriftshelsetjeneste:

Medlem: Wenche I. Thomsen.

Arbeidstilsynet – Regelverksforum:

Medlem: Cecilie Sjøstad.

Atlanterhavskomiteen – Styret:

Medlem: Tor Jørgen M. Lindahl. Varamedlem: Siri Relling.

Bedriftsdemokratinevnda:

Medlem: Gro Granden. Varamedlem: Knut Bodding.

CEDEFOP (European Centre for the Development of Vocational Training):

Observatør: Trude Tinnlund.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Styret:

Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Peggy Hessen Følsvik.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Arbeidsrett og arbeidsmarked:

Medlem: Håkon Angell.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Arbeidsmarked og sysselsetting:

Medlem: Liv Sannes.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Bærekraftig utvikling, energi og klima:

Medlem: Anne-Beth Skrede.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Handel og globalisering:

Varamedlem: Marianne Breiland.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Helse, miljø og sikkerhet :

Medlem: Marianne Svensli.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Kollektive forhandlinger:
Medlem: Knut Bodding.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Kvinnekomiteen:
Medlem: Synnøve Konglevoll. Varamedlem: Kathrine Fauske.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Medvirkning og selskapsrett:
Medlem: Gro Granden.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Migrasjon og inkludering:
Medlem: Liv Sannes.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Sosial dialog:
Medlem: Knut Arne Sanden.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Standardisering:
Varamedlem: Øyvind Rongevær.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Ungdomskomiteen:
Visepresident: Rune Bugten.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Utdanning og opplæring:
Varamedlem: Liv Sannes.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Vedtektskomiteen:
Representant: Knut Arne Sanden.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Økonomisk politikk:
Medlem: Stein Reegård.

Den norske ILO-komiteen:
Medlemmer: Julie Lødrup og Kathrine Fauske.
Varamedlem: Siri Relling.

Det faglige Østersjønettverk (BASTUN):
Medlem: Siri Relling.

Det nasjonale kontaktpunkt for OECD – Retningslinjer for flernasjonale selskaper / ansvarlig næringsliv (UD):
Medlem: Gro Granden.

Det Norske Menneskerettighetsfond – Styret:
Leder: Kathrine Fauske. Varamedlem: Terje Kalheim.

Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene:
Medlemmer: Roger Bjørnstad og Ellen Horneland.

Digital21 – Styringsgruppen (NFD):
Medlem: Kjetil Staalesen.

EFTAs konsultative komité:
Medlem: Vidar Bjørnstad. Varamedlem: Robert R. Hansen

EFTA observatør – EUs arbeidsmiljøkomité:
Observatør: Wenche I. Thomsen. Varamedlem: Marianne Svensli.

EFTA-observatør – SMO (Single Marked Observatory):
Observatør: Marianne Breiland.

Einar Gerhardsens Stipendfond – Styret:
Leder: Peggy Hessen Følsvik.

Ekspert i Team – Nordisk prosjektgruppe:
Medlem: Arvid Ellingsen.

EUROFOUND – Styret:
EFTA-observatør: Stein Reegård. Varamedlem: Liv Sannes.

EUs rådgivende komité for yrkesopplæring (ACVT):
Medlem: Trude Tinnlund.

EØS-arbeidsgruppe om statsstøtteregelverket og offentlig sektor (NHD):
Medlem: Stein Reegård.

Fafo – Styret:
Leder: Gerd Kristiansen. Nestleder: Tor-Arne Solbakken.

Fafo – Rådet:

Leder: Gerd Kristiansen.

Fafo Østforum – referansegruppe:

Medlem: Jonas Løvdal.

Felleskontoret for LO/NHO-ordningene – AFP/Sluttvederlag – Styret:

Nestleder: Peggy Hessen Følsvik. Medlem: Ellen Bakken.

Varamedlemmer med observatørstatus: Roger H. Heimli og Øystein Nilsen.

Felleskontoret for LO/NHO-ordningene – Klagenemnd for AFP:

Medlem: Alexander Cascio. Varamedlem: Nina Kroken.

Fellesskoleringsrådet:

Leder: Terje O. Olsson. Sekretærer: Kim-Louis Belaska.

Fellesordningens investeringskomité (AFP/SLV):

Medlemmer: Siv Schau og Jonas Løvdal.

Fellestiltakene LO/Virke – Styret:

Leder: Peggy Hessen Følsvik. Sekretariatet: Renate Klopp.

Fellestiltakene LO/Samfo – Styret:

Leder: Peggy Hessen Følsvik.

FN-Sambandet – Styret:

Medlem: Kristin Sæther.

FN-Sambandet – Valgkomiteen:

Medlem: Kathrine Fauske.

Folk og Forsvar – Valgkomiteen:

Kine Smith Larsen.

Folkets Hus Landsforbund (FHL) – Styret:

Styreleder: Ellen Stensrud. Varamedlem: Siv Schau.

Foreningen Norden – Kontrollutvalget:

Leder: Grethe Fossli.

Forskningsprogram om arbeidsinnvandring – Referansegruppe:
Medlem: Liv Sannes.

Forsvarets Høyskole – Rådet:
Medlem: Vidar Bjørnstad.

Forum for europeisk utdanningspolitikk (KD):
Medlem: Benedikte Sterner.

Framfylkingen – Styret:
Leder: Kristin Sæther.

Genèveskolen – Styret:
Medlem: Tor Jørgen M. Lindahl.

Hovedorganisasjonens Fellestiltak (HF) – Styret:
Leder: Peggy Hessen Følsvik. Medlem: Trude Tinnlund.
Observatør: Kenneth Sandmo. Sekretariatsleder: Anja Kildal Gabrielsen.

Hovedavtaleutvalget LO/NHO:
Representanter: Hans-Christian Gabrielsen, Peggy Hessen Følsvik, Atle S. Johansen og Knut Boddning.

Hovedavtaleutvalget LO/Virke – Kontaktutvalget:
Medlemmer: Peggy Hessen Følsvik og Knut Boddning.

Hovedavtaleutvalget LO/Virke – Den faste tvistenemnd:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Knut Boddning.

Hovedavtalen LO/NHO – Den faste tvistenemnd:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Knut Boddning.

Hovedavtalen LO/NHO – Sanksjonsnemnda:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Knut Boddning.

Hovedavtaleutvalget LO/Virke – Sanksjonsnemnda:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Knut Boddning.

Idébanken – Inkluderende arbeidsliv – Referansegruppe:
Medlem: Gry Gundersen. Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Industriforum F-35 (FD):
Medlem: Marianne Breiland.

Industrigruppe – Ubåt (FD):
Medlem: Marianne Breiland.

Initiativ for etisk handel – Styret:
Medlem: Siri Relling.

Innovasjon Norge – Referansegruppe for fond for anstendig arbeid og trepartssamarbeid:
Medlem: Olav Andresen.

Inkluderende arbeidsliv – Oppfølgingsgruppen:
Medlem: Gry Gundersen. Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Internasjonale Faglige Samorganisasjon (ITUC) – Styret:
Styremedlem: Hans-Christian Gabrielsen.

Internasjonale Faglige Samorganisasjon (ITUC) – Kvinnekomité:
Varamedlem: Kathrine Fauske.

Investeringskomiteen til fondet for Sluttvederlagsordningen:
Medlemmer: Siv Schau og Jonas Løvdal.

ITS-rådet:
Medlem: Kenneth Sandmo.

Jernbanealliansen – Styret:
Medlem: Kenneth Sandmo.

KAI INTEGRATE – Brukerpanel:
Medlem: Gry Gundersen.

KOMPAKT (UD):
Medlemmer: Diis Bøhn og Gro Granden.

Kompetansebehovsutvalget:
Medlem: Liv Sannes

Konkraft – Rådet:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen.

Konkraft – Konkurranseskraft på norsk sokkel – Arbeidsutvalget:
Medlem: Olav Lie.

Kontaktforum – NAV:
Medlem: Trude Tinnlund. Varamedlem: Liv Sannes.

Kontaktpunktet for OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper:
Medlem: Gro Granden.

Kontaktutvalget for energi (EU/EØS) – (OED):
Medlem: Olav Lie.

Koordineringsutvalget for rekruttering og medlemservice:
Leder: Terje O. Olsson. Sekretær: Monica Nymoen.

Kunst på arbeidsplassen – Styret:
Medlem: Camilla Lee Mana.

Landsrådet for Heimevernet:
Leder: Are Tomasgard.

Lean Forum Norge – Styret:
Medlemmer: Kjetil Staalesen og Kenneth Sandmo (leder av valgkomiteen).

LOfavør – Fellesutvalget:
Leder: Terje O. Olsson. Medlem: Siv Schau. Sekretærer: Jakob Tveit og Runa Bolstad Laume.

LOfavør – Bank- og forsikringskomiteen:
Medlem: Siv Schau. Sekretærer: Jakob Tveit og Runa Bolstad Laume.

LOfavør – Leverandørkomiteen:
Sekretærer: Jakob Tveit og Runa Bolstad Laume.

LO Kommune – Styret:

Medlem: Roger H. Heimli. Varamedlem: Kristin Sæther.

LO Media – Styret:

Styreleder: Terje O. Olsson. Varamedlem: Julie Lødrup.

LO Media – Rådet:

Leder: Hans-Christian Gabrielsen.

LO/NHOs opplysnings- og utviklingsfond – Styret:

Medlemmer: Peggy Hessen Følsvik, Trude Tinnlund og Kenneth Sandmo.

Representant fra LOs administrasjon: Siv Schau.

LO Partner AS – Styret:

Styreleder: Hans-Christian Gabrielsen.

Medlemmer: Gerd Kristiansen og Terje O. Olsson.

LO Stat – Styret og arbeidsutvalget:

Medlem: Roger H. Heimli. Varamedlem: Kristin Sæther.

LOs OU-fond – Styret:

Leder: Peggy Hessen Følsvik. Sekretær: Siv Schau.

LOs Utdanningsfond – Tildelingsutvalget:

Leder: Terje O. Olsson. Medlem: Monica Nymoen. Varamedlem: Arvid Ellingsen.

Sekretær: Jadwiga Zarzycka.

Maritim21 – Strategigruppe (NFD):

Medlem: Olav Lie.

Maritimt samarbeidsutvalg for LO, Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund:

Leder: Peggy Hessen Følsvik. Sekretær: Olav Lie.

MARUT – Strategisk råd:

Medlem: Peggy Hessen Følsvik. Varamedlem: Olav Lie.

MARUT – Arbeidsutvalget:
Medlem: Olav Lie.

Mesterbrevnemnda – Styret:
Medlem: Benedikte Sterner.

Nasjonalt fagskoleråd (KD):
Medlemmer: Trude Tinnlund og Arvid Ellingsen. Varamedlem:
Benedikte Sterner.

Nasjonalt forum for realfag (KD):
Medlem: Arvid Ellingsen.

Nei til atomvåpen – Styret:
Medlem: Robert R. Hansen.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Styret:
Medlemmer: Hans-Christian Gabrielsen og Peggy Hessen Følsvik.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Europautvalg:
Medlem: Vidar Bjørnstad. Varamedlem: Knut Arne Sanden.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Strategigruppe:
Medlem: Vidar Bjørnstad. Varamedlem: Knut Arne Sanden.

Nordisk Organisasjonsnettverk:
Medlem: Bård Nylund.

Norges forskningsråd – Programstyret for VAM:
Medlem: Liv Sannes.

Norges Bedriftsidrettsforbund – Styret:
President: Grethe Fossli. Medlem: Tor Idar Halvorsen.

Norgesuniversitetet – Styret:
Varamedlem: Arvid Ellingsen.

Norsk Arbeidsrettslig Forening – Styret:
Medlem: Elisabeth S. Grannes.

Norsk Folkehjelp – Sentralstyret:
Styreleder: Gerd Kristiansen.

Norsk Folkehjelp – Kontrollkomiteen:
Medlem: Terje O. Olsson.

Norsk Industriarbeidermuseum – Styret:
Nestleder: Renée K. Rasmussen. Varamedlem: Grethe Fossli.

Norwegian Energy Partners – Styret:
Medlem: Olav Lie.

Næringslivets Sikkerhetsråd (NSR):
Medlem: Svein Vefall. Varamedlem: Renate Klopp.

Næringslivets Sikkerhetsråd – Narkotikautvalg (NSR):
Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Oslo Kongressenter Folkets Hus AS – Styret:
Styreleder: Elling Sørum. Medlem: Siv Schau.

Partssammensatt faggruppe under IA-avtalen:
Medlem: Maria Walberg.

PERC (The Pan-European regional Council):
Medlem: Robert R. Hansen. Varamedlem: Siri Relling.

Petroleumstilsynet – Regelverksforum:
Medlem: Dag Yngve Johnsen.

Petroleumstilsynet – Sikkerhetsforum:
Medlem: Cecilie Sjøstad.

Referansegruppe for Team Norway (Internasjonal næringsupport):
Medlem: Marianne Breiland.

Regjeringens kontaktutvalg:
Medlemmer: Hans-Christian Gabrielsen, Peggy Hessen Følsvik og Roger Bjørnstad.

Rehabiliteringssenteret Air AS:
Styremedlem: Gerd Kristiansen. Varamedlem: Wegard Harsvik.

Reiselivutvalget (NFD):
Medlem: Camilla Lee Maana.

Ressursenter for menn (REFORM) – Styret:
Medlem: Are Tomasgard.

Rikslønnsnemnda – Lov om lønnsnemnd i arbeidstvister (ASD):
Medlem: Peggy Hessen Følsvik. Varamedlemmer: Roger H. Heimli, Julie Lødrup, Terje O. Olsson, Trude Tinnlund, Are Tomasgard.

Rusmiddelpolitisk råd:
Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Rådet for Arbeidstilsynet:
Representanter: Roger H. Heimli og Marianne Svensli.
Vararepresentant: Wenche I. Thomsen.

Samarbeidskomiteen LO–Ap:
Medlemmer: Hans-Christian Gabrielsen, Peggy Hessen Følsvik, Roger H. Heimli og Julie Lødrup. Sekretær: Roger Bjørnstad.

Samarbeidsforum mellom næringslivsorganisasjonene og Skatteetaten:
Medlem: Jonas Løvdal.

Samarbeidsforum mot svart økonomi (Skattedirektoratet):
Medlem: Trude Tinnlund. Varamedlem: Jonas Løvdal.

Samarbeid for sikkerhet – Styret:
Medlem: Dag Yngve Johnsen.

Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY–KD):
Leder: Trude Tinnlund. Varamedlem: Benedikte Sterner.

Samferdselsrådet (Statens vegvesen, Bane Nor og Nye Veier AS):
Medlem: Kenneth Sandmo.

Senter for seniorpolitikk – Styret:

Leder: Kristin Sæther. Varamedlem: Øystein Nilsen.

SINTEFs råd:

Medlemmer: Are Tomasgard. Varamedlem: Olav Lie.

SSBs Rådgivende utvalg for konsumprisindeksen:

Medlem: Wei Chen.

SSBs Rådgivende utvalg for nasjonalregnskap:

Medlem: Wei Chen.

SpareBank 1 Østlandet – Representantskapet:

Medlemmer: Tor-Arne Solbakken og Peggy Hessen Følsvik. Varamedlem: Terje O. Olsson.

SpareBank 1 Østlandet – Styret:

Medlem: Hans-Christian Gabrielsen.

SpareBank 1 Forsikring – Styret:

Medlem: Gerd Kristiansen.

SpareBank 1 Gruppen AS – Styret:

Medlem: Tor-Arne Solbakken. Møtende varamedlem: Peggy Hessen Følsvik.

SpareBank 1 – Klagenemnda:

Leder: Kathrine Hellum-Lilleengen. Varamedlem: Hilde Anghus.

SpareBank 1 Medlemskort AS – Styret:

Medlemmer: Terje O. Olsson og Siv Schau. Varamedlem: Trude Tinnlund.

Standard kontaktstyre:

Observatør: Olav Lie.

Standardisering og handelsforenkling innen EU og EØS, SOGS – Referansegruppe:

Medlem: Marianne Breiland.

Standard Norge – Styret:
Medlem: Øyvind Rongevær.

Standard Norge – Sektorstyret petroleum:
Medlem: Olav Lie.

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) – Fagråd:
Medlem: Wenche I. Thomsen. Varamedlem: Øyvind Rongevær.

Statistikklovutvalget:
Medlem: Liv Sannes.

Stiftelsen Miljøfyrtårn – Styret:
Medlem: Are Tomasgard. Varamedlem: Kenneth Sandmo.

Stiftelsen Miljømerking i Norge – Styret:
Nestleder: Kenneth Sandmo. Varamedlem: Marianne Breiland.

Sørmarka AS – Styret:
Leder: Julie Lødrup. Varamedlem: Roger H. Heimli.

Tariffnemnda (allmenngjøringsloven):
Medlem: Knut Boddling. Varamedlem: Nina Kroken.

Teknologisk Institutt – Rådet:
Medlem: Kenneth Sandmo.

Tvisteløsningsnemnda etter arbeidsmiljøloven:
Medlem: Silje Hassellund Solberg.

Ungt Entreprenørskap – Styret:
Møtende varamedlem: Pål Henriksen Spjelkavik.

Utenriksdepartementets komité av organisasjoner representert i EFTAs konsultative komité:
Medlem: Vidar Bjørnstad.

Utenriksdepartementets referansegruppe for Brexit-forhandlingene:
Medlem: Robert Hansen.

Utenriksdepartementets tidligvarslingsutvalg (EU/EØS):
Medlem: Robert R. Hansen.

Utenriksdepartementets WTO-utvalg:
Medlem: Marianne Breiland.

Utvalg om hvordan delingsøkonomien kan gi mer effektiv ressursutnyttelse (FIN):
Medlem: Trude Tinnlund..

Varslingsutvalget – Gjennomgang av varslingsreglene i arbeidsmiljøloven (ASD):
Medlem: Katrine Rygh Monsen.

WorldSkills Norway (Yrkes-OL) – Styret:
Nestleder: Roger H. Heimli. Offisiell delegat og styremedlem:
Benedikte Sterner.

Landsmøter

Kabinansattes Forbund – Årsmøte
9. mars 2017 – Drammensveien 43, Oslo.

Norske Dramatikeres Forbund – Årsmøte
11. mars 2017 – Forfatternes Hus, Oslo – Renée K. Rasmussen.

Norsk Manuellterapeutforening (NMF)
16. mars 2017 – Radisson Blu Plaza Hotel, Oslo – Are Tomasgard.

Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (NNN)
2.– 6. april 2017 – Oslo Kongressenter, Folkets Hus – Gerd Kristiansen, Terje Olav Olsson.

Skolenes landsforbund (SL)
3.– 6.april 2017 – Scandic Hell, Værnes – Trude Tinnlund.

Industri Energi
28.– 30. april 2017 – Oslo Kongressenter, Folkets Hus – Are Tomasgard.

NISO

7. juni 2017 – Oslo Kongressenter, Folkets Hus.

Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

26.–29. sept. 2017 – Thon Hotel Arena, Lillestrøm – Hans-Christian Gabrielsen.

Fagforbundet

16.–20. okt. 2017 – Oslo Kongressenter, Folkets Hus – Hans-Christian Gabrielsen, Roger Haga Heimli, Julie Lødrup, Kristin Sæther.

Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT)

4.–7. nov. 2017 – Oslo Kongressenter, Folkets Hus – Hans-Christian Gabrielsen, Kristin Sæther.

Norsk Flygerforbund – Generalforsamling

24. nov. 2017 – Drammensveien 43, Oslo.

Internasjonale kongresser

Kongress i UGT-Portugal, Porto, 25.–26. mars

Renée Rasmussen

Kongress i STUC, Aviemore, Skottland, 24.–26. april

Stein Reegård

Kongress i KESK, Tyrkia, Ankara, 6.–9. juli

Peggy Hessen Følsvik og Fazel Sabetzadeh

Kongress i AFL-CIO-USA, St. Louis, 22.–25. oktober

Hans-Christian Gabrielsen, Wegard Harsvik og Robert Hansen

Kongress i SIK-Grønland, Ilulissat, 25.–26. oktober

Kristin Sæther

Delegasjoner/konferanser

DELEGASJONSBESØK/KONFERANSER TIL LO

Årsmøte i SAMAK, Voksenåsen, Oslo, 16.–17. januar
Gerd Kristiansen; Tor-Arne Solbakken; Hans-Christian Gabrielsen;
Peggy Hessen Følsvik; Mette Nord, Fagforbundet; Jørn Eggum,
Fellesforbundet; Egil André Aas, LO Stat; Trine Lise Sundnes,
Handel og Kontor; Øivind T. Hansen; Stein Reegård; Wegard
Harsvik; Jenny Ann Hammerø og Vidar Bjørnstad.

*Besøk fra Shafer Sha'ed, generalsekretær, PGFTU Palestina, 30.–31.
januar 2017*

Besøk fra CMKOS, Den tsjekkiske republikk, 20.–21. juni

Besøk fra Oman-GFOTU til LO 1.–6. oktober
Delegasjon på fire personer, ledet av nestleder i GFOTU, Isehaq
Al-Kharusi.

*Delegasjonsbesøk fra fagbevegelsen på ZATUC-Zanzibar til Oslo 15.–20.
oktober*
Delegasjon på tre personer, ledet av leder i ZATUC, Mohammed
Khamis.

DELEGASJONER/KONFERANSER FRA LO TIL UTLANDET

FNs kvinnekommisjon, New York 13.–17. januar
Kathrine Fauske og Synnøve Konglevoll.

Besøk fra LOs leder til Kina, 4.–7. april
Gerd Kristiansen, Vidar Bjørnstad og Chen Wei.

«Labour 20» dialogforum, Berlin, 16.–17. mai
Stein Reegård

Besøk til ACFTU-Kina, 12.–21. oktober
Gerd Kristiansen, Tor-Arne Solbakken, Vidar Bjørnstad og Chen Wei.

Besøk til fagbevegelsen i Oman 9.–13. oktober 2017.
Peggy Hessen Følsvik, Nina Mjøberg og Nadia Shabana.

Besøk til Malawi, 4.–10. november
Roger H. Heimli, Olav Andresen og Alice Gondwe Siame.

Europeisk Sosial Toppmøte, Gøteborg, 16. november
Hans-Christian Gabrielsen, Vidar Bjørnstad og Knut Arne Sanden.

Besøk til FNPR, Russland, St. Petersburg 27.–29 november
Terje Olsson, Siri Relling og Tor-Jørgen Lindahl.

DISTRIKTSKONTORENE

Østfold

ORGANISASJONSOVERSIKT

LOs forbund hadde pr. 31.12.2017 109 fagforeninger i Østfold. Fagforeningene har fem lokalorganisasjoner i fylket: LO i Fredrikstad, LO i Sarpsborg, LO i Moss og omegn, LO i Halden og LO i Indre Østfold. Til sammen har LOs forbund ca. 45 000 medlemmer i Østfold.

I løpet av året fusjonerte Fellesforbundets avdeling 851, Grafisk forening, med Fellesforbundets avd. 26, Østfold fagforening. Nytt navn er Fellesforbundet avd. 851, Østfold fagforening.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret har bestått av: Vibece Lundestad (leder); Anne-Jorunn Nilsen; Vidar Schei og Britt Øyen.

Styret har avholdt fem møter og gjennomført én arbeidskonferanse. I tillegg til å forberede og gjennomføre to fylkeskonferanser, har styret deltatt i fellesprosjektet til LOs lokalorganisasjoner i Østfold.

FYLKESKONFERANSER

16. og 17. februar og 24. og 25. oktober ble det avholdt ordinære fylkeskonferanser i Østfold.

Følgende saker var på dagsordenen:

- Den aktuelle fagligpolitiske situasjonen
- Innkomne saker fra LO lokalt og LOs faste utvalg
- Valg av representanter til LO-kongressen
- Arbeiderbevegelsens Kulturnettverk i Østfold
- Den norske modellen
- 15 år med IA – er Inkluderende arbeidsliv lønnsomt?
- Hvilket arbeidsliv vil vi ha?
- Hvordan sikre et nytt flertall på Stortinget?
- LOfavør
- Regnskap for 2016
- Valgkamp med fellesprosjektet til LOs lokalorganisasjoner

i Østfold

- LO lokalt og LOs faste utvalgs planer framover og for aktiv valgkamp
- LOs sommerpatrulje
- Arbeiderteater om Oscar Torp
- Hvordan kan kultur brukes for å påvirke arbeidet for et mer inkluderende arbeidsliv, partssamarbeid og medarbeiderdrevet innovasjon?
- Arbeidstilsynets roller og utfordringer
- Mulighetsriket Østfold
- Ambassadørprogrammet
- Tilbakemelding fra LO-kongressen
- Hilsen fra Østfolds representant i LOs representantskap
- Regionreform
- Rapport fra valgkampen
- Evaluering av valget
- Situasjonen på Stortinget
- Østfoldkontrakten for flere lærlingeplasser
- Valg av LOs faste utvalg
- Nye retningslinjer for LOs regionkonferanser

Følgende uttalelser ble vedtatt:

- Arbeidstidsutvalgets innstilling må forkastes
- Din stemme må høres
- EU-regler
- Fjern muligheten til 0-kontrakter
- Fylkeskonferansens framtid
- Halvdagskonferanse om seksuell trakassering
- Intercity – jernbane for vekst og arbeidsplasser
- Landet trenger ny regjering
- Riksvei 19 gjennom Moss må bli tatt med i første del av planperioden i Nasjonal transportplan
- Seksuell trakassering på arbeidsplassen
- Søndag – en annerledes dag
- Ufrivillige dagpengemottakere
- Økt vern av sykmeldte
- Bevar CO²-kompensasjonsordningen
- Ja til Østfold fylkeskommune
- Legg den nye politihøgskolen til Moss
- Med livet på vent

- Nei til private aktører i barnevernet
- Nå må fagbevegelsen organisere og vinne kampen om arbeidslivet
- Pleiepenges
- Privatisering og konkurranseutsetting
- Stopp outsourcing

Representanter fra LOs ledelse har vært LO-sekretær Terje Olsson og førstesekretær Julie Lødrup.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har hatt fem møter og ett planleggingsmøte for å utarbeide handlingsplan. Utvalget har deltatt i LOs sommerpatrulje og vært representert på LOs fylkeskonferanser i februar og oktober, der de hadde forslag til uttalelser og var aktive på talerstolen. Utvalget markerte 8. mars i Sarpsborg og Fredrikstad, der utvalget holdt en appell. I tillegg ble det arrangert «Kvinnekveld» i Halden og Moss med god deltakelse og gode tilbakemeldinger.

Temaet for «Kvinnekvelden» var:

- Kvinner, arbeidsliv og fagbevegelse v/LO og Fagforbundet
- Mangfold og inkludering v/Samira Abdulah
- Kvinner og egen kropp v/Safia Abdi Haase
- Kvinners situasjon i Iran før og etter revolusjonen i 1979 v/Ferestheh Golparvar

Utvalget har inngått et samarbeid med Arbeiderbevegelsens Kulturnettverk om en teateroppsetning der et av temaene er seksuell trakassering. Ellers har utvalget deltatt i ulike aktiviteter i Østfold og skrevet leserinnlegg i Østfold-avisene.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har avholdt sju ordinære møter i 2017.

Av aktiviteter som er gjennomført kan nevnes:

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje i Østfold ble arrangert i uke 26. I forkant av patruljen ble både fast og lokalt mannskap skolert. Sommerpatruljen besøkte rekordmange ungdommer, og det var også i år stor interesse fra forbundene, som stilte med mannskap. Fast mannskap bestod av 23 personer, og 664 bedriftsbesøk ble gjennomført (egen rapport).

Planleggingskonferanse

24. januar ble det avholdt planleggingskonferanse for LOs ungdomsutvalg i Østfold. Her ble handlingsplanen for 2017 utformet.

LOs stemmerettspatrolje

Fra uke 34–36 ble det arrangert stemmerettspatrolje, med fokus på å øke stemmeavgivningen blant ungdom ved stortingsvalget i 2017. Patroljen ble gjennomført samtidig og sammen med LO i Østfolds valgpatrolje.

Annen aktivitet

Det har vært gjennomført 15 stands på Høgskolen i Østfold. Det var mange ungdommer og studenter innom vår stand, og ca. 200 liter vaffelrøre er brukt. I tillegg serverte vi frukt til studentene ved studiestart, og dette ble godt tatt imot. LOs ungdomsutvalg i Østfold har i år ikke klart å få til et tilfredsstillende samarbeid med studentparlamentet. Vi arbeider for å klare dette i 2018, slik at vi lettere kan gi gode tilbud til studentene.

LOs ungdomsutvalg i Østfold var til stede på utdanningsmessen i Halden 12.–13. januar, i tillegg til yrkesmessen i Fredrikstad 31. oktober –1. november. For å komme i kontakt med ungdommer, ble det gjennomført en spørrekonkurranse om rettigheter og plikter i arbeidslivet. Over 3500 spørreskjemaer ble besvart.

I løpet av våren besøkte vi 12 skoler/klasser/linjer, hvor ungdomssekretæren holdt 1–3 skoletimers undervisning for elevene om rettigheter og plikter i arbeidslivet. Der det har vært mulig, har en representant fra forbund vært med på besøket for å snakke om og gi eksempler fra eget forbund.

LOs ungdomsutvalg ønsket i år å fokusere spesielt på arbeidernes internasjonale dag, 1. mai, i hele fylket. Vi oppfordret alle til å gå under parolen «Ja til flere lærlingeplasser». I tillegg ble det arrangert en Instagram-konkurranse, hvor premien var et gavekort på 500 kr.

LOs ungdomsutvalg i Østfold og ungdomsutvalget i Oslo og Akershus arrangerte 11.–12. februar felles valgkampkurs for ungdomsutvalgene.

Ungdomsutvalget har også fulgt opp Facebook-siden, og vært aktive i lokalaviser og media for øvrig. Under LOs sommerpatrolje ble Østfold kåret til fylket med flest medieoppslag, omtrent 45 medieoppslag fordelt på tre uker, hvor det største trykket var i uke 26.

Ungdomsutvalget har i 2017 vært aktive på LOs fylkeskonferanser i

Østfold og fremmet forslag og uttalelser. Dette resulterte i at en av våre ungdommer ble delegat til LO-kongressen.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen har gjennomført fire møter, hvorav ett var et fellesmøte med de lokale LOfavør-komiteene. Det har også vært avholdt ett planleggingsmøte og to arbeidsutvalgsmøter. I tillegg har LOfavør-komiteen selv hatt opplæring og deltatt på LOfavørs regionkonferanse. Det er avholdt et todagers LOfavør-kurs for tillitsvalgte med 30 deltakere, og en dagskonferanse med 40 tillitsvalgte. I tillegg har vi deltatt på 23 årsmøter/medlemsmøter hvor vi til sammen har truffet nærmere 500 medlemmer.

Det er gjennomført en rekke arrangementer sammen med LOs ungdomsutvalg rettet mot studenter, lærlinger og ungdom generelt. Komiteen har deltatt med stands på Glommafestivalen i perioden 28. juni–1. juli, med spørrekonkurranse om LOfavør.

Refleksens dag 19. oktober ble markert, og det ble delt ut over 1000 refleksvester og ca. 10 000 reflekser til barn og voksne. Det har også vært arrangementer i forbindelse med trygghetskampanje – høytid for brann, med utdeling av informasjon på arbeidsplasser, der blant annet over 500 pepperkakerbokser med opplysning om brannvarslerens dag 1. desember, ble delt ut. Vi har markedsført og informert om LOfavør på en rekke møter, konferanser og arrangementer i fagbevegelsen.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

Distriktskontoret har medvirket i 156 møter og arrangementer i egen organisasjon. I tillegg til styremøter, årsmøter, representantskapsmøter og arbeidskonferanser, har vi medvirket og deltatt i en rekke arrangementer, konferanser, jublantilstelninger og aksjoner som fagforeninger, forbund og LOs lokalorganisasjoner har arrangert. Det har blant annet vært jobbet med felles valgkampplan, LO-kongressen, fagligpolitisk samarbeid, ungdomsarbeid, nærings- og samferdselsutvikling og saker som har blitt fremmet på LOs fylkeskonferanser og i Faglig Forum.

LOs lokalorganisasjoner i Østfold har også i 2017 videreført sitt felles utviklingsprosjekt der distriktskontoret bistår administrativt. Aktivitetene i år har vært kurs og fellessamlinger for organisasjonsutvikling,

samt å utarbeide aktivitetsplaner spesielt knyttet til valgkampaktiviteter. 6.–7. april ble det arrangert valgkampkurs for LOs lokalorganisasjoner, som utarbeidet aktivitetsplan for å få LO-medlemmene til å bruke stemmeretten.

17. august arrangerte distriktskontoret LOs fagforeningskonferanse i Østfold med ca. 100 tillitsvalgte. Fagforeningskonferansen ble forankret i et felles valgkamputvalg med forbundene og LOs lokalorganisasjoner, og markerte starten på den intensive valgkampen. Temaene var: det kollektive samfunn, sosiale medier, stortingsvalget og gjennomgang av felles valgkamplaner.

Distriktskontoret har også deltatt på LO-kongressen, og på flere sentrale møter og konferanser i LO, blant annet LOs representantskapsmøter, fagligpolitisk konferanse, LOs utdanningskonferanse, LOs student- og ungdomskonferanse og LOs organisasjonskonferanse.

Av fagligpolitisk samarbeid er det arrangert en samarbeidskonferanse og tre møter i samarbeidskomiteen mellom Østfold Arbeiderparti og LO i Østfold. Distriktssekretæren tiltrer styret i Østfold Arbeiderparti og har medvirket i 14 fagligpolitiske arrangement. Det har vært jobbet med stortingsvalget, næringspolitiske saker, samt å tilrettelegge for fagligpolitiske samarbeidskomiteer lokalt. Distriktssekretæren var også delegat på Arbeiderpartiets landsmøte i april.

FAGLIG FORUM

Faglig Forum har bestått av LO-forbundene i Østfold, og blir erstattet av LOs regionråd for Østfold fra 2018. Faglig Forum har vært et samarbeidsorgan for å forankre, samordne og koordinere LO-fellesskapets aktiviteter i Østfold.

Faglig Forum har hatt fem møter og behandlet følgende saker:

- LOs sommerpatrulje
- Framtidens kompetanse i Østfold – prosjekt
- Fagligpolitisk valgkamp – felles strategiplan for LO-fellesskapet i Østfold
- LOs fylkeskonferanse 16.–17. februar
- Fellesprosjektet til LOs lokalorganisasjoner i Østfold
- Diverse høringer
- Beretning 2016
- Kompetanseforum Østfold
- Evaluering av valgkampkurset 6. og 7. april

- LOfavør
- Søkere til lærlingeplasser og fylkeskommunens tiltak for å skaffe lærlingeplasser
- LO-kongressen og presentasjon av LO Østfolds representanter
- Evaluering av valgkampen 2017
- LOs fylkeskonferanse i Østfold 24. og 25. oktober 2017
- Statsbudsjettet 2018
- Valgkamprapport 2017
- Regnskap – valgkamp 2017
- Retningslinjer for regionråd og regionkonferanse
- Fastsettelse av regionkonferanse våren 2018

FAGLIGPOLITISK VALGKAMP

Fagbevegelsen i Østfold gjennomførte en svært aktiv valgkamp. LOs lokalorganisasjoner, forbundene og LOs distriktskontor hadde felles valgkamputvalg og god samhandling, som førte til et svært høyt aktivitetsnivå med fokus på utadrettet aktivitet. I løpet av den intensive valgkampen ble det delt ut over 25 000 brosjyrer med svar på medlemsdebatten, 15 000 muffins, 5000 nøtteposer, 3000 pastillesker, 6000 pastaslever samt 15 000 egenproduserte brosjyrer, i tillegg til diverse annet materiell. Et stort tillitsvalgtparapparat muliggjorde en bred valgkamp i ukene før valgdagen 11. september. I valgkampen ble det bl.a. gjennomført seks seniorseminarer og ca. 2000 bedriftsbesøk, i tillegg til en rekke kollektivaksjoner, debattmøter, konferanser, portaksjoner, stands og mye mer.

Fellesprosjektet for LOs lokalorganisasjoner i Østfold muliggjorde også en ekstra innsats med skolering i forkant, konkrete aktivitetsplaner samt frikjøp av ressurspersoner/driverne i LOs lokalorganisasjoner. Distriktskontoret administrerte og koordinerte aktivitetene i tett samarbeid med forbundene og LO lokalt. Besøk av LOs ledelse, seniorseminarer, debattmøter mm. ble organisert i regi av distriktskontoret. De tre siste ukene før valget var det kun fokus på utadrettet virksomhet, med egen valgpatrulje sammen med forbundene og LOs lokalorganisasjoner. LO-felleskapet samkjørte aktivitetene og reiste på turne slik at LOs fem lokalorganisasjoner fikk besøk tre dager hver.

I 2017 var NRKs sommertog på skinner gjennom Østfold. LO-felleskapet med LO Stat, LO lokalt og flere forbund arrangerte stands og

var synlige med egne aktiviteter på og rundt jernbanestasjonene, både i Råde, Sarpsborg og Kornsjø.

LO-fellesskapets valgkamputvalg i Østfold hadde fire møter og én arbeidskonferanse, samt ukentlige telefonmøter de siste fem ukene før valgdagen 11. september. Det er utarbeidet en egen rapport for valgkampen 2017.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret har medvirket i 135 møter og arrangementer innen fagligpolitisk arbeid for næringsutvikling og sysselsetting i Østfold. Distriktssekretæren er leder i yrkesopplæringsnemnda og styreprerentant i Kompetanseforum Østfold, Jernbaneforum Øst, Østfold-rådet, IA-rådet, programstyret for Østfoldkonferansen, Høgskolen i Østfolds råd for arbeidslivet, samt vararepresentant i Energi- og klimaforum Østfold og fagskolerådet. Distriktskontoret medvirker i flere råd og utvalg med statlige etater, fylkeskommunen, kommunene og andre organisasjoner. Her kan nevnes: Samarbeidsutvalget mot svart økonomi, TV-aksjonen, Ungt Entreprenørskap og styret for fagskolen i Østfold.

Distriktskontoret har også deltatt i flere høringer og møter med offentlige instanser og andre organisasjoner. Det har vært flere møter med Østfold-benken på Stortinget, samt høringer, lobbyarbeid, innledninger og møter om fagligpolitiske saker for å fremme arbeid og sysselsetting.

I forbindelse med forslag til statsbudsjett for 2018 hadde distriktskontoret sammen med NHO i Østfold møte med Østfold-benken på Stortinget, der vi tok opp felles utfordringer.

Distriktssekretæren deltok også i lobbygruppa for Nasjonal transportplan (NTP) for Østfold, og deltok på høring om NTP med Stortingets transport- og kommunikasjonskomité sammen med NHO Østfold og Østfold fylkeskommune. Distriktskontoret har også sammen med LO-fellesskapet i Østfold deltatt på høring i Stortingets kommunal- og forvaltningskomité om tvangssammenslåingen av Østfold, Buskerud og Akershus til en ny Viken fylkeskommune.

Det har spesielt vært jobbet med følgende fagligpolitiske saker:

- Næringsriket Østfold
- Inkluderende arbeidsliv
- Nasjonal transportplan
- Dobbeltspor til/fra Europa

- Østfoldkontrakt for full lærlingedekning
- A-krim-senter til Østfold
- Flyplass på Rygge og flypassasjeravgiften
- Industri- og næringspolitikk

HMS OG PERSONAL

Det er gjennomført 19 ulike tiltak i personalsammenheng. I tillegg har kontoret ukentlige planleggingsmøter med HMS på dagsordenen. Det er gjennomført medarbeidersamtaler og to personalkonferanser der internkontroll for HMS har blitt utarbeidet og oppdatert. Sammen med distriktskontorene i Oslo/Akershus, Oppland og Hedmark er det arrangert felles HMS-/personalkonferanse.

Distriktskontoret har kontorfellesskap med flere andre organisasjoner i fag- og arbeiderbevegelsen som også har felles HMS-planer og internkontroll for HMS. Distriktskontoret har lærling i kontor- og administrasjonsfaget gjennom AOFs opplæringskontor.

LOs distriktskontor i Østfold har ukentlige nyhetsbrev og egen Facebook-side. Vår hjemmeside er: www.lo.no/ostfold

Oslo og Akershus

ORGANISASJONSOVERSIKT

Det er fire lokalorganisasjoner i Akershus og én avdeling i Oslo. LO i Oslo har i overkant av tre årsverk, de fire lokalorganisasjonene frikjøper etter behov og økonomi. Det er ca. 390 registrerte fagforeninger i Oslo og Akershus og store utfordringer med å få inn nødvendig informasjon.

KONTORETS VIRKSOMHET

Distriktskontoret har et godt samarbeid med forbundene på fylkesnivå og med en rekke fagforeninger og avdelinger, i tillegg til lokalorganisasjonene. Det er lagt vekt på å utvikle det gode samarbeidet med flere av forbundene. Fagforeninger, lokalorganisasjoner og forbundsområder sendes relevant informasjon og inviteres til deltakelse i de konferanser, prosjekter og arrangementer som kommer inn under distriktskontorets arbeidsområde.

Distriktskontoret legger til rette for et fagligpolitisk samarbeid med Arbeiderpartiet både i Oslo og i Akershus (og de andre rødgrønne partiene på enkeltsaker) gjennom samarbeidskomité, valgkamp-

aktiviteter, andre møter og arbeidsplassbesøk. Det er jevnlig avholdt møter om ulike temaer med både byrådet i Oslo og ordførere i Akershus.

Distriktskontoret møter på styremøter, årsmøter og konferanser i lokalorganisasjonene, og inviteres til ulike møter i forbund, fagforeninger og avdelinger og for øvrig til aktiviteter ulike ledd i bevegelsen inviterer til. Det er også avholdt en felles planleggingskonferanse med lokalorganisasjonene i Akershus. Det er et utstrakt arbeid med rekruttering av unge og studenter, sammen med forbundene.

Det er et aktivt HMS-arbeid ved kontoret, og arbeidsmiljøet betegnes som godt. Det gjennomføres jevnlig utviklingssamtaler med de ansatte.

Kontorets husleiekontrakt gikk ut i 2017, og ulike alternativer for nye lokaler ble vurdert. Vi valgte i stedet å fornye kontrakten og å ruste opp de lokalene vi har.

Kontoret har årlig en felles HMS-planleggingskonferanse med distriktskontorene i regionen. Oppland hadde ansvaret for konferansen i 2017.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen består av: Per Ole Melgaard, Norsk Transportarbeiderforbund og LO Follo (leder); Per Harald Refsdal, EL og IT Forbundet og LO Asker og Bærum; Gunnar Holm, Fellesforbundet og LO Øvre Romerike og Iren Bekkevold, Fagforbundet og LO Nedre Romerike.

Styret har avholdt tre møter. Det har utarbeidet program for fylkeskonferansene og laget innstilling i øvrige saker som skulle opp til behandling.

FYLKESKONFERANSER

Det har vært avholdt to fylkeskonferanser. Vårens konferanse var på Hurdalssjøen Hotell og Konferansesenter, 2. og 3. mars.

Innholdet i konferansen var:

- Hvorfor er internasjonal handel viktig for Norge? EU, EØS og kongress-vedtaket fra 2013, v/Robert R. Hansen, LO
- Framtidas jernbane – Ap's alternativ til Høyre/FrPs privatisering, v/stortingsrepresentant Sverre Myrli
- Hvem skal eie vannkraften? v/Jan Olav Andersen, leder EL og IT Forbundet

- Pensjon, arbeidsmarked og lønnsdannelse, v/økonom Marit Gjelsvik, Handel og Kontor
- Arbeidslivets utfordringer og prioriteringer sett med Arbeidstilsynets øyne, v/regiondirektør i Arbeidstilsynet Østfold og Akershus, Hanne Luthen
- Valg av delegater til Kongressen.

Høstens konferanse var på Klækken Hotell, 2. og 3. november.

Innholdet denne gangen var:

- Valget og veien videre i forhold til statsbudsjettet og regionreformen, v/Sverre Myrli
- Rekrutteringsstrategier – v/LO, Fellesforbundet, Handel og Kontor og Fagforbundet
- Arbeidsplassbesøk ved Hadeland Glassverk
- Innføring av «Oslo-modellen» i kommunene i Akershus, v/Steinar Karlsen, Fellesforbundet

ØVRIGE SAKER

Kontoret har fortløpende behandlet saker innkommet fra LOs lokalorganisasjoner, fagforeninger og forbundsområder, samt myndigheter og institusjoner i regionen, og stiller gjerne opp og innleder om ulike temaer for de som ber om det. Eksempler på dette kan være IA, fagopplæring, fagskole osv. Mange henvendelser gjelder dessuten innledninger om rettigheter og plikter i arbeidslivet, blant annet på introduksjonskurs for flyktninger og asylsøkere. Distriktskontoret deltar også på de månedlige flyplassdagene på Gardermoen når det er anledning. I tillegg er det en rekke henvendelser fra både organiserte og uorganiserte som vi forsøker å videreformidle til rett instans.

Det har vært et godt samarbeid med Norsk Folkehjelp i ulike prosjekter. Det gjennomføres møter og konferanser om ulike temaer. Distriktskontoret stiller for øvrig opp på ulike møter, fagdager og utvalg i kommuner og fylkeskommuner. Dialogen med Arbeidstilsynet i Akershus er styrket det siste året, etter enkelte krevende saker, og det er etablert dialogmøter to ganger i året mellom Arbeidstilsynet, distriktskontoret og lokalorganisasjonene/forbundsområdene. I forlengelsen av SMSØ-samarbeidet er det også knyttet tettere kontakt med A-krim-senteret i Oslo.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Familie- og likestillingspolitisk utvalg består av: Inger Helene Vaaten, Handel og Kontor, leder; Gunnar Holm, LO Øvre / Fellesforbundet, nestleder; Runa Bolstad Laume, Handel og Kontor; Trine Posaa Nilsen, Fagforbundet; Ellen Møller, Skolenes landsforbund Oslo; Linn Andersen, Handel og Kontor.

Utvalget har hatt sju møter. I tillegg til kontinuerlig arbeid med «Flerkulturelt møtested for kvinner» og «Nettverk for jenter i teknikk og håndverk», har utvalget prioritert arbeidet med planlegging og gjennomføring av Oslo Pride. Se eget punkt om dette.

Det er gjennomført seks møter for kvinner på tvers av kulturer dette året. Det møter opp ca. 15 til 40 personer på møtene hver gang – hvem som møter, varierer. Nettverket har vært på bedriftsbesøk, hatt temamøter og sommeravslutning på Norsk Folkemuseum, med nærmere 40 deltakere. Distriktskontoret deltar på alle møtene.

Det er gjennomført fem møter for «Jenter i teknikk og håndverk» dette året. Det møter opp ca. fem til ti personer på møtene hver gang. Nettverket har aktuelle temaer på dagsordenen. En fra familie- og likestillingspolitisk utvalg deltar på alle møtene.

I samarbeid med distriktskontoret arrangerte utvalget en svært vellykket halvdagskonferanse om trakassering / seksuell trakassering med innledere fra Likestillings- og diskrimineringsombudet.

Oslo Pride

Distriktskontoret har hvert år, sammen med familie- og likestillingspolitisk utvalg, ansvaret for den praktiske gjennomføringen av LOs engasjement under «Oslo Pride». Dette innebærer bemanning av en stand i Pride Park og en LO-seksjon i paraden. Vi har blitt en viktig aktør i «Oslo Pride», og samarbeider godt med hovedarrangørene. I tillegg har vi tett kontakt med SV og Arbeiderpartiet under hele arrangementet.

Distriktskontorets deltakelse mobiliserer en rekke frivillige, og det ble lagt ned stor innsats for mobilisering til deltakelse i paraden. Vi deltok med en egen seksjon i paraden med veteranbrannbil, stor flåte og egne T-skjorter produsert for anledningen, og deltakelsen i LO-seksjonen har aldri vært større.

Standen var veldig godt besøkt, det var god stemning og mange positive tilbakemeldinger, i tillegg til noen nye LO-medlemmer.

UNGDOMSUTVALGET

Det er ett felles ungdomsutvalg for Oslo og Akershus. Ungdomsutvalget pr. 31.12.2017 besto av 26 representanter fra 15 forbund. Lokalorganisasjonene i Akershus og ungdomspartiene på venstresiden blir invitert til møtene og deltar i varierende grad. Solidaritetsungdommen tiltrer også utvalget. Utvalget består totalt av 32 personer, inkludert varaer og ungdomssekretærene. Maylén Mago Pedersen fra NTL har vært leder av utvalget. Leder av utvalget har også vært ungdomsutvalgets representant i styret for LO i Oslo. Det har i 2017 vært avholdt ni ordinære utvalgsmøter, i tillegg til møter i de forskjellige arbeidsgruppene. Ungdomsutvalget var også på hyttetur 21.–23. april for å utarbeide en handlingsplan.

1. mai-arrangementet

Ungdomsutvalget arrangerte, sammen med Solidaritetsungdommen, en stand på Youngstorget 1. mai, med salg av brus, sjokolade, popcorn og sukkerspinn med frivillig betaling uavkortet til Norsk Folkehjelps 1. maiaksjon. Framfylkingen deltok også med kakao og aktiviteter for barn. Besøkende på Youngstorget satte stor pris på vår salgsbod, og Norsk Folkehjelp var fornøyd med innsamlingen. Ca. 3000 brus, popcorn, sukkerspinn og ballonger ble delt ut.

LOs sommerpatrolje

Sommerpatruljen i Oslo og Akershus ble gjennomført i ukene 26, 27 og 28. Patruljen hadde ca. 82 deltakere. Det ble gjennomført 1745 besøk, med en god fordeling mellom Oslo og Akershus. LO Follo, LO Øvre Romerike og LO Nedre Romerike frikjøpte egne personer for å gjennomføre patruljen i sine områder. Besøk i Asker og Bærum ble organisert av ungdomssekretærene på distriktskontoret. Distriktskontoret ansatte i perioden Maren Holthe Hedne for å gjennomføre sommerpatruljen på en god måte. Det ble holdt tre ordinære kurs: 6., 10. og 21. juni, hvorav to kveldskurs og ett helgekurs. I tillegg ble det holdt et kurs for viderekomne patroljedeltakere. I forbindelse med sommerpatruljen hadde vi et godt samarbeid med Arbeidstilsynet både i Oslo og Akershus.

Skoleinformasjon/-besøk

Vi sendte ut informasjon med tilbud om skolebesøk til alle videregående skoler i Oslo og Akershus per e-post. Vi får mest respons fra studiespesialiserende linjer. Årsaken er sannsynligvis at flere forbund

har direkte kontakt med faglærere innenfor sitt fagområde og blir invitert på skolebesøk. Vi tar også på oss «oppdrag» fra LO sentralt, som får besøk fra skoler også utenfor Oslo/Akershus. Vi har besøkt ca. 35 klasser og holdt rettigheter og plikter-innlegg for ca. 800 elever. I tillegg har vi vært på voksenopplæringscentre og kvalifiseringssentre i Oslo og Akershus. I samarbeid med Karrieresenteret på Høgskolen i Oslo og Akershus har vi holdt kurs for studenter i rettigheter og plikter i arbeidslivet.

Samarbeid med andre organisasjoner

Ungdomssekretærene får henvendelser fra NAV og andre bydelstiltak om skolering av ungdom, og vi har nådd ca. 230 unge arbeidssøkende og lærlinger. Ungdomspartiene AUF, SU og Rødt og Solidaritetsungdommen i Norsk Folkehjelp blir invitert med faste representanter i ungdomsutvalgmøtene. Samarbeidet med AUF i Oslo og Akershus har vært tettere enn tidligere, og ungdomssekretærene har holdt flere innledninger på temakvelder. Vi har et samarbeid med Den svenske kirken i Oslo for å kunne nå unge svensker som har flyttet til Oslo og Akershus. Det er gjennomført åpne møter, der vi har holdt foredrag om rettigheter og plikter.

LOs studentservice på høyskolene og universitetene

Ungdomssekretærene ved distriktskontoret har koordinert felles LOs studentservice-stands på utdanningsinstitusjonene i Oslo og Akershus, og bistått enkelte forbund med booking og gjennomføring av standsaktivitet ved spesifikke fakulteter. Det er to universiteter og en rekke offentlige og private høyskoler med mange utdanningssteder i Oslo og Akershus.

Retningslinjer for leie av standplass på Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) innebærer at LO og andre eksterne aktører kun får lov til å være til stede på skolen én gang i kvartalet. Ved studiestart er det høyt trykk og stor konkurranse om å få studentenes oppmerksomhet. Dette merker vi spesielt ved HiOA, der det er vanskeligere å få standplass de to første ukene ved studiestart, men dette løste vi ved å søke bydelen om tillatelse til å ha stand utenfor «hovedinngangen» til høyskolen. I år fikk vi derimot ikke tillatelse av bydelen, og ble tvunget til å gjennomføre en «ambulerende» stand hvor vi gikk rundt i området for å få delt ut informasjon til studentene.

Under studiestart står vi på stand hver dag i tre uker, og resten av året har vi stand omtrent en gang i uken. I 2017 ble studiestart noe

avkortet av valgkampen og stemmerettspatroljen, men pga. tidlig start for noen av studentene, fikk vi likevel tre uker med intensiv studentservice. For å fange studentenes oppmerksomhet har vi ulike aktiviteter, som å dele ut gaveposer, grille, steke vaffer og ha quiz med fine premier.

LOs stemmerettspatrolje

I forbindelse med valgkampen arrangerte ungdommen stemmerettspatrolje i Oslo og Akershus de siste to ukene av forhåndsstemningen. Det ble gjennomført aktivitet åtte dager og fire kvelder.

Marcus Thrane-dagene

I forbindelse med Marcus Thrane-dagene arrangerte ungdomsutvalget en meget vellykket quiz på Konrad Folkets Hus. Det deltok ti fornøyde quizlag.

Nissepatrolje

I uke 50 hadde vi nissepatrolje hvor vi besøkte forskjellige bedrifter i Oslo og Akershus. Vi delte ut 3000 godteriposer og julekort. På grunn av sykdom sitter vi igjen med 1000 godteposer fra Øvre Romerike i år.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen i Oslo og Akershus består av: Anna Elisabeth Uran, Fagforbundet Oslo; Annar Bakken, Handel og Kontor; Gunn Korsbøen, Fagforbundet Akershus; Eirik Ness, Norsk Arbeidsmandsforbund; Kari Hauge, LO; Berit Madsen, LO, og i tillegg representantene for SpareBank 1: Espen Mejlænder-Larsen; Tom Windvik; Jan Grenaker og Svein Skarhol. Ungdomssekretærene og lærlingen tiltrer møtene i komiteen.

Komiteen fungerer godt. Det avholdes møter minimum hvert kvartal, hvor ulike saker vedrørende produktene og forsikringssspørsmål drøftes. Saker fra medlemmene behandles jevnlig, og om nødvendig sendes saker videre til Fellesutvalget. Alternativt innkalles det til egne møter med enkeltforbundsområder og representanter for banken. I tillegg er det jevnlig kontakt mellom distriktskontoret og «våre» representanter i SpareBank 1 avd. fagbevegelse.

Det ble arrangert fire LOfavør-kurs, hvorav ett ungdomskurs i løpet av året. Totalt var det ca. 90 deltakere. Organisasjonskonsulentene i SpareBank 1 er ansvarlige for det faglige innholdet i kursene, en representant for distriktskontoret åpner kurset, og en representant

fra komiteen deltar på hvert kurs. Det er vanligvis svært god søkning til kursene.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Distriktskontoret har et godt samarbeid med både Akershus og Oslo Ap, og også andre rødgrønne partier der det er naturlig. Arbeidet i 2017 har stort sett dreid seg om stortingsvalget. Det ble lagt ned mye arbeid gjennom møter, arbeidsplassbesøk og nabolagsfester. Det ble også jobbet med å få synliggjort de fagligpolitiske kandidatene i Oslo og Akershus. (Inger Helene Vaaten, Oslo Ap og Ole Guttorm Brenden, Akershus Ap.)

Mye av innsatsen var å hjelpe foreninger og forbund til å delta i valgkampen og synliggjøre sine saker for medlemmene. Fagforbundet Oslo og Fagforbundet Akershus var spydspissene i valgkampen, men også Fellesforbundet gjorde en formidabel innsats. Det var også andre forbund og foreninger som gjorde en god innsats, som bygger et godt fundament og ga oss god lærdom foran valget i 2019.

Samarbeidet med stortingsgruppene og fylkestingsgruppen/byrådet dreier seg om sysselsettingsrelaterte saker, sosial dumping, næringspolitikk samt skole-/utdanningspolitikk, herunder fagopplæring, fagskole og andre aktuelle saker. Det arrangeres jevnlig møter og arbeidsplassbesøk for samarbeidskomiteen mellom LO og Ap.

Distriktssekretæren tiltrer styret i Akershus Ap og deltar på representantskaps-, års- og ledermøter. Hun deltar også på gruppemøtene til fylkestingsgruppen og på frokostmøter med stortingsgruppen hver måned. Distriktssekretæren var delegat på landsmøtet, og 1. mai-taler i Ullensaker.

Distriktskontoret har i samarbeid med partikontoret arrangert flere fagligpolitiske møter. Det samarbeides også tett om arbeidsplassbesøk gjennom hele året. Distriktssekretær, fagligpolitisk sekretær og ungdomssekretærene stiller på forespørsel opp som innledere på partiarrangement.

ANDRE SAKER

Distriktskontoret har etablert møtepunkter mellom Arbeidstilsynet Akershus og forbundsområdene innenfor bygg- og anleggsbransjen, i tillegg til deltakelse i rådet.

Inkluderende arbeidsliv (IA)

Distriktssekretæren er medlem av IA-rådet for Oslo og Akershus.

IA-rådet har møte ca. hver annen måned, og omfatter de fleste organisasjoner på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden, i tillegg til ulike deler av NAV og Arbeidstilsynet. Arbeidslivssentrene er aktive kurstilbydere, og distriktskontoret videreformidler tilbudene til hele fagbevegelsen. IA-rådet Oslo og Akershus har arrangert frokostmøter gjennom året.

Raw Air

Distriktskontoret fikk ansvar for å etablere trivselspatrulje i Holmenkollen. Ca. 25 stykker fylte vaktlistene i denne helgen i mars.

Deltakelse i møter og konferanser

Vi har deltatt på diverse konferanser om likestilling, organisasjon, konferanse om fag- og yrkesutdanning, div konferanser i regi av AAP, konf. for opplæringskontorene, toppleder møte på Høgskolen i Oslo og Akershus, styrekonferanser med Ungt Entreprenørskap Oslo og Akershus, NTL Ung-konferanse, Fafo-frokoster, osv. Vi deltok på nordeuropeisk hovedstadskonferanse i København, og var også med og takket av en dansk kollega senere.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret har i perioden vært representert i en rekke styrever, råd og utvalg, bl.a.:

- Rådet for Arbeidstilsynets 2. distrikt (Østfold og Akershus)
- Distriktsrådet HV 02
- Yrkesopplæringsnemnda i Akershus
- Ungt Entreprenørskap Oslo
- Ungt Entreprenørskap Akershus
- IA-rådet Oslo og Akershus
- NAV brukerutvalg Akershus
- Jury ungdomsbedriftsmessene Oslo og Akershus
- Oslo Voksenopplæring Sinsen, driftsstyret
- Fagskolen Oslo og Akershus, styret
- Kommunalt nettverk, Akershus Ap
- Prøvenemndsmedlem
- Fagligpolitisk utvalg, Oslo Ap
- Fagligpolitisk utvalg Akershus Ap
- Inkognitoklinikken
- Romerike krisesenter IKS
- Samarbeidsforum mot svart økonomi, Oslo og Akershus (SMSØ)

- Akershus Ap, partistyre/rep.skapet/ledermøter/landsmøtet
- LO AMU
- «Ringer i vannet»
- Leverandørutvikling hovedstadsregionen
- Styret Stor-Oslo Personellservice
- Rundebord for transport og rettferdig omstilling Oslo
- Lavutslippssamfunnet Akershus 2050
- Regional kompetansepolitikk Akershus

Hedmark

ORGANISASJONSOVERSIKT

I fylket var det åtte lokalorganisasjoner i 2017, og det var registrert 90 fagforeninger.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

LO i Hedmark har siden 2010 hatt en ny organisering av fylkeskonferansen.

Styret består av: Camilla Skarvang Karlsen, Fagforbundet (leder); Torhild Linholt, Handel og Kontor; Jarl Kurud, Fellesforbundet. Vararepresentanter: Eldar Rudolfson, Norsk Transportarbeiderforbund; Mali Solvang, Postkom; Anne Gro Granum, Norsk Fængsels- og Friomsorgsforbund og Frank Smestad, Fellesorganisasjonen. I tillegg tiltrer representantskapets representant styret med fulle rettigheter.

Mona N. Vangen har vært Hedmarks representant, med John Oppi som vara.

Lokalorganisasjonenes representant er Tor Kristian Godlien, LO i Elverum. Wenche Vålbekken, LO i Solør er vara.

FYLKESKONFERANSER

Vårens konferanse ble holdt på Scandic Ringsaker 3.–4. mars 2017.

Konferansen vedtok fire uttalelser

- Nei til salg av Norge
- Lærlinger
- Handlingsplan mot arbeidslivskriminalitet!
- Forventninger til NTP
- Når overskuddet er viktigere enn arbeidsmiljøet

I tillegg ble det foretatt valg av delegater til LOs 34. kongress.

Høstens konferanse ble holdt på Scandic Elgstua 2. november 2017.

Konferansen vedtok følgende uttalelser:

- Jernbane
- Ikke lenger støtte til medisiner på hvit resept
- Endring av pleiepenger for syke barn
- Trenger vi fellesskapet – eller er du en av gratispassasjerene?

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består fra november 2017 av: Randi Kjøs, Fellesorganisasjonen; Sofia Brun, Fellesforbundet; Kari Anne Rosenlund, Norsk Sjømannsforbund; Martin Huggins, Fagforbundet.

Utvalget hadde fire møter i 2017.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består av: Martin Huggins, Fagforbundet (leder); Raymond Lilleeng, nestleder, Fellesforbundet; Jan Arne Helmersen, Fellesforbundet; Maria A. Hollen, Skolenes landsforbund; Celine Bjørnstad, Fellesforbundet; Ranveig Kjelsnes, Transportarbeiderforbundet; Camilla Nordby, Handel og Kontor. Observatør fra AUF: Even Eriksen/ Karwan Noradin. Tiltrer som sekretær fra LOs distriktskontor: ungdomssekretær.

Ungdomsutvalget har avholdt seks møter i 2017.

Følgende aktiviteter er gjennomført av ungdomsutvalget:

- Studentservice på Høgskolen i Hedmark
- Semesterstartaksjoner på Høgskolen i Hedmark
- Deltatt på LOs studentkonferanse på Sørmarka
- Medarrangør og stand på fagdag om lærlingeordningen
- Stemmerettspatrolje
- Sosial kveld for unge tillitsvalgte i Hedmark
- Arrangert fagligpolitisk kurs for unge
- Ungt Entreprenørskap fra utdanning til jobb
- Avholdt LOs sommerpatrolje i Hedmark
- Holdt LOs skoleinformasjon på skoler i Hedmark
- Deltatt på ulike aktiviteter i forbindelse med stortingsvalgekampen

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen i Hedmark består fra november 2017 av: Odd Erik Kokkin, LO; Beate Karlsen, LO; Svein Olav Lium, LO; Helene H. Skeibrok, Fagforbundet; Jarl Kurud, Fellesforbundet; Olav Neerland, FO og Ellen Slæprud, HK. Vara var Ann Kristin Bunes, HK; Jon Inge Hagebakken, Fagforbundet.

Lokalorganisasjonenes representanter var: Anne Berit Nordbakken, LO i Hamar og omegn og Tor Kristian Godlien, LO i Elverum. Vara har vært Ronny Bekken Larsen og Bjørn Otto Ødegård.

SpareBank 1s representant har vært Kjetil Nyborg.

Det er avholdt seks møter.

I samarbeid med distriktskontoret i Oppland ble det gjennomført LOfavør-kurs for medlemmer og tillitsvalgte. Begge kursene ble avholdt på Color Lines ferje til Kiel, med fire deltakere fra Hedmark.

LOfavør-komiteen var også på skoleringstur for å utvikle mer samarbeid og felles skolering for medlemmene i de aktuelle fylkene i forbindelse med LOfavør-produkter.

Komiteen arrangerte opplæringsdag i LOfavør-produkter i mai. I tillegg har det vært avholdt en medlemskveld med LOfavør som tema i fylket i samarbeid med lokalorganisasjonene, og tre kaffekurs. Under refleksens dag 20. oktober ble det delt ut i underkant av 10 000 reflekser.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Distriktskontoret har et godt fagligpolitisk samarbeid med Arbeiderpartiet. Representanter fra Arbeiderpartiet møter fast på fylkeskonferansene og andre arrangementer der det faller naturlig. Vi har også samarbeid med andre partier i enkelte saker.

Samarbeidskomiteen

Samarbeidskomiteen består av åtte medlemmer, fire fra LO og fire fra Arbeiderpartiet. Det har vært avholdt to møter.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Vi er representert i en rekke eksterne fora, noen i samarbeid med Oppland:

- Samarbeidsforum mot svart økonomi
- Yrkesopplæringsnemnda
- IA-rådet (samarbeidsmøter mellom LO, NHO, KS og NAV om IA)
- Distriktsrådet HV05
- Stiftelsen Folldal Gruver

- Voksenopplæringsforbundet VOFO
- Styringsgruppe for Regional plan for kompetanse og næringsutvikling
- Styret i Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker

FOKUSERTE SAKER

Stedsutvikling

I 2017 har vi hatt fokus på stedsutvikling, og har arrangert én nettverkssamling for forbund og lokalorganisasjoner i Hedmark. Det har vært fokus på nettverksbygging, faglig påfyll og inspirasjons-/motivasjonsforedrag.

Vi tar pulsen på Hedmark

Det er gjennomført en rekke arbeidsplassbesøk i alle fylkets regioner. Disse besøkene er gjennomført god tid i forkant av valgkampen, og i tett samarbeid med fylkesrådet for næring i Hedmark, aktuelle forbund og LOs lokalorganisasjoner. Det har vært satt fokus på næringsutvikling, ønsker og behov som kan synliggjøres gjennom en Innlands-offensiv. Tillitsvalgte på arbeidsplassene har vært vertskap og målbærere for arbeidsplassens ønsker og behov.

Valgkamp

Det ble utarbeidet en valgkampplan for 2017 i samarbeid med forbundene og andre samarbeidspartnere.

Valgkamputvalg ble nedsatt, og besto ved årsskiftet av: Helene Skeibrok, Fagforbundet; Sven Olsen, Fellesforbundet; Arild Kjempekjenn, LO Stat; Roger Løvås, Handel og Kontor og Olav Otnes, Postkom.

Alle forbund ble invitert til koordinerende møter og samarbeid på tvers av forbundene. Skrivegruppe ble initiert for å skrive innlegg og saker til utvalgte tema under valgkampen.

Oppland

ORGANISASJONSOVERSIKT

I fylket er det fire lokalorganisasjoner og det er registrert 154 fagforeninger.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: Karianne Aaboen, Fagforbundet (leder); Bjørn Sigurd

Svingen, Fellesforbundet; Mari Haugstad, Postkom; Knut Arne Vassdokken, Handel og Kontor; Størk Hansen, LOs lokalorganisasjoner; Erik Engebretsen, LOs representantskapsmedlem. Varamedlemmer: Svend Morten Voldsrud, Fagforbundet; Tormod Mathisen, Fellesforbundet; Lisa Rønningen, Norsk Tjenestemannslag; Lisbeth Berntsen Grandalen, Fellesorganisasjonen.

Styret har holdt ett møte.

FYLKESKONFERANSER

Vårens fylkeskonferanse ble holdt på Scandic Lillehammer, 23.–24. februar.

Konferansen drøftet/behandlet følgende:

- Valgkampen 2017 – LOs strategi, v/Wegard Harsvik, LO
- Young Solidarity for Palestine (YSP), v/Torgrim Kristoffersen, Arbeiderbevegelsens Folkehøyskole Ringsaker
- «Tidenes krise i EU – hvordan jobber fagbevegelsen?» v/Knut Arne Sanden, LOs Brussel-kontor
- Velferdsprofitørene v/Linn Herning, For velferdsstaten
- Den fagligpolitiske situasjonen, v/Renée Rasmussen, LOs ledelse
- Valg av delegater til LOs 34. ord. kongress.

Høstens konferanse ble holdt på Scandic Hafjell 2.–3. november.

Konferansen drøftet/behandlet følgende:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Roger Heimli, LOs ledelse
- Er det håp for framtidens helse, omsorg og skole? V/Jan-Erik Støstad, SAMAK
- Ny ordning for LOs fylkeskonferanse og regionråd v/Roger Heimli, LOs ledelse
- LOs rekrutteringsstrategier v/Monica Nymoene, organisasjonsrådgiver LO
- Valg av medlemmer til LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling
- Handle hvitt-kampanjen v/Vivek Vaishnavi, Skatt øst
- Du har sparken – om HR og amerikanisering av norsk arbeidsliv v/Stein Stugu, De Facto
- Hvem skal bygge landet? v/Jonas Bals, rådgiver Ap

FAMILIE- og LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av: Mari Haugstad, Postkom; Henning Engeskaug

Karlsen, Fagforbundet; Mariann Rustad, Fellesforbundet. Varamedlem er Karianne Sten Solheim, Fagforbundet. Sekretær: Grethe Eng Hagen, LOs distriktskontor.

Utvalget ble valgt ved høstens fylkeskonferanse og har avholdt ett møte. Utvalget har vært preget av lite aktivitet.

UNGDOMSUTVALGET

Etter høstens fylkeskonferanse består utvalget av: Kim Helge Johannsen, Norsk Sjømannsforbund (leder); Emmy af Geijerstam, Handel og Kontor; Rikke Svenstad, EL og IT Forbundet; Mette Mari Aurmo, Fellesforbundet; Stian Olafsen, Fellesforbundet; Karsten Jøssang, Norsk Tjenestemannslag. Sekretær: ungdomssekretær Linda Kristin Rye.

Utvalget holdt åtte utvalgsmøter og har orientert skoleelever om rettigheter og plikter i arbeidslivet.

LOs sommerpatrulje

I årets sommerpatrulje deltok fire forbund. Sommerpatruljen ble gjennomført i Valdres, Nordre Land, Søndre Land, midt- og sør-Gudbrandsdalen. Det ble besøkt 257 bedrifter og vervet 27 nye medlemmer.

Påskeaksjon

Utvalget har gjennomført LOs påskeaksjon, der det ble delt ut påskeegg til ansatte ved hotellene i nord-Gudbrandsdalen.

LOs studentservice på høgskolene

Utvalget holder månedlig studentservice ved Høgskolen i Innlandet avd. Lillehammer, og det er avholdt møter i LOs studentutvalg.

Utvalget deltok på Jussens karrieredag og Karrieredagen for organisasjon og ledelse. Under fadderuka ved Høgskolen i Innlandet avd. Lillehammer arrangerte utvalget ulike aktiviteter, og det ble vervet

127 nye studentmedlemmer.

Læringspatrulje

LOs læringspatrulje ble gjennomført en uke på vårparten og en uke på høsten i Valdres, midt-Gudbrandsdalen, Hadeland, Lillehammer og nord-Gudbrandsdalen. Det ble besøkt 120 bedrifter og snakket med 130 lærlinger. Patruljen vervet over 30 nye medlemmer.

Nisseaksjon

LOs nisseaksjon ble avviklet i desember, og det ble delt ut julegodte-

poser og informasjonsmaterieell til ansatte ved kjøpesentrene i Gjøvik, Lillehammer og Raufoss.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen består av: Iver Erling Støen, LO (leder); Grethe Eng Hagen, LO (sekretær); Karianne Aaboen, Fagforbundet (fram til mars); Else Randi Kolby, Fagforbundet; Oddbjørn Vestli, Norsk Transportarbeiderforbund; Roy Kristiansen, Handel og Kontor; Hilde Kvam, Norsk Arbeidsmandsforbund; Mari Haugstad, Postkom; Linda Kristin Rye, ungdomssekretær.

Banken er representert med: Randi Skjåkødegård, SpareBank 1 Lom og Skjåk; Willy Hansen, SpareBank 1 Gudbrandsdal; Kjetil Nyborg, SpareBank 1 Østlandet; Nina Framstad, SpareBank1 Ringerike Hadeland.

Det er holdt to møter. Komiteen har i perioden fremmet forslag til LOfavør-administrasjonen om at egenandelen for kollektiv hjem settes ned til kr 2000,-.

LOfavør-komiteene i Oppland og Hedmark har i perioden gjennomført to LOfavør-kurs for tillitsvalgte og medlemmer. Det er gjennomført LOfavør fagdag for tillitsvalgte i forbund og LOS lokalorganisasjoner. I tillegg deltok komiteen på regional samling for fylkeskomiteer.

Det er i perioden gjennomført en reflekskampanje der det ble delt ut 10 000 reflekser. I samarbeid med Oppland Transportarbeiderforening og busselskaper ble det delt ut reflekser og informasjon om refleksbruk og trafikksikkerhet til skolelever rundt om i fylket..

I forbindelse med semesterstart og studentservice ved Høgskolen i Innlandet avd. Lillehammer ble LOfavør-produkter rettet mot studenter synliggjort.

Under World Cup hopp kvinner, Lillehammer, ble det holdt LOfavør familiedag lørdag 2. desember med synliggjøring av LOfavør-produkter og utdeling av reflekser, sjokolade og håndvarmere. I tillegg var det aktiviteter for barn og voksne.

ARBEIDSMARKED, NÆRINGS- OG SYSSELSETTINGSPOLITIKK

Næring

Næringslivet i fylket går godt. Distriktskontoret er involvert i fylkeskommunens satsning for regionale utviklingsplaner for områdene kompetanse, næringsutvikling og samferdsel.

LOs distriktskontor er samarbeidspartner for Innlandets industrikonferanse «Sillongenkonferansen».

Arbeidsmarked og sysselsetting

Arbeidsledigheten i fylket pr. desember er på 1,6 prosent. Ved utgangen av året er det registrert 1559 helt ledige arbeidssøkere. Ledigheten sank også blant dem som er delvis arbeidsledige, mens det er flere arbeidssøkere som får arbeidsrettede tiltak gjennom NAV enn året før. Det er et godt arbeidsmarked i vår region. Det er mangel på personer med fagutdanning innen helse- og sosialtjenester, anleggsvirksomhet, industri, undervisning og turisme og sjåfører.

Hovedorganisasjonens Fellestiltak LO/NHO

I samarbeid med Sintef Raufoss og Lean Lab Norge, ble det gjennomført samling for oppfølging av ledere og tillitsvalgte vedrørende modulbasert Lean opplæring i Innlandet. Deltakende bedrifter var Lillehammer Bilskadecenter, Ring Mekanikk Moelv, Plastal AS Raufoss, Corinor AS Bøverbru, Øveraasen AS Gjøvik, Mjøsbil AS Gjøvik og Sapa Profiler Magnor AS.

Modulstrukturert fag- og yrkesopplæring for voksne

Oppland er et av fylkene som deltar i et nasjonalt prosjektarbeid for å se på tiltak som skal gi voksne bedre muligheter til å styrke sin kompetanse, øke mulighetene deres til å delta i opplæring og få sin medbrakte kompetanse godkjent. Målet er at den enkelte skal ha kompetanse som danner grunnlag for stabil og varig tilknytning til arbeidslivet. Målgruppen vil være søkere via NAV, voksne med rett til videregående opplæring etter §4A-3 og primært personer uten tilknytning til arbeidslivet. Forsøksfagene er gjenvinningsfaget, salg-faget, produksjonsteknikk, logistikkfaget, renholdsoperatør, kokk og institusjonskokk. LOs distriktssekretær deltar i styringsgruppen.

Videregående opplæring

For skoleåret var andelen elever som søkte studieforbedrende på 50,3 prosent og andel elever som søkte yrkesfag er 49,7 prosent. Fullføringsgrad for skoleåret 2016/2017 er 86 prosent. Det er en positiv økning i antallet som har avlagt fagprøve. Av antall lærlinger som er meldt opp til fagprøve har 95,2 prosent bestått.

LOs distriktskontor er representert i fylkets regionale nettverk for samfunnskontrakten med økt innsats for flere lærlinger og flere

lærebedrifter. For skoleåret 2016/2017 er det registrert 1343 lærlinger og 78 lærekandidater. Utviklingen sett i forhold til samfunnskontrakten viser at det per medio desember er 111 søkere som står uten læreplass.

LOs distriktskontor er representert med to representanter i yrkesopplæringsnemda, og innehar lederfunksjonen denne perioden. Distriktssekretæren har deltatt i informasjonsmøter med opplæringskontorer vedrørende partenes rolle i videregående opplæring.

Rådet for inkluderende arbeidsliv

Rådet har holdt fem møter og deltatt i bedriftsbesøk. Rådet har arrangert IA-konferanser i regionene med fokus på arbeid og psykisk helse. Videre er det holdt dagskonferanse med tema «Hvordan jobbe helsefremmende i ulike livsfaser?». Rådet deltok også på den nasjonale IA-rådssamlingen.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Forbundene

Det ble holdt samling med forbundenes distriktssekretærer/fylkesledelse 1.–2. juni, Øyer.

Temaer som ble drøftet var:

- Organisatoriske saker etter LO-kongressen v/Onur Safak Johansen, LO
- Young Solidarity for Palestine v/Torgrim Kristoffersen, Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker
- Forbundene og LO orienterer hverandre
- Hvordan jobber vi med yrkesfagopplæring i Oppland v/Jane Haave, Oppland fylke
- Fagligpolitisk valgkamp v/distriktskontoret

Distriktskontoret deltar på en rekke årsmøter/arrangementer holdt av forbundene i Oppland og tiltrer LO Stats distriktsstyre.

Samarbeidskomiteen LO / Oppland Arbeiderparti

Komiteen har i perioden hatt fokus på seriøsitet i arbeidslivet, økt satsning for flere lærlinger, fagligpolitisk samarbeid lokalt og stortingsvalget.

Valgkamp

I forbindelse med stortingsvalget gjennomførte distriktskontoret følgende aktiviteter i samarbeid med forbund, LOs lokalorganisasjoner, AUF og partiorganisasjonen:

- Åpent kveldsmøte med LO-leder Hans-Christian Gabrielsen, Raufoss
- Forhåndsstemmekampanje i Raufoss, Gjøvik og Fagernes
- Bedriftsbesøk med LO-leder Hans-Christian Gabrielsen ved følgende bedrifter: Østre Toten kommune, Hexagon Ragasco, Raufoss og Cyberforsvaret Jørstadmoen
- Portaksjon Raufoss Industripark
- Fagligpolitisk aften med LO-leder Hans-Christian Gabrielsen, Lillehammer
- Stemmerettspatrolje i Vågå, Lom og Otta, Vinstra, Gausdal og Lillehammer, Fagernes/Leira, Dokka, Lena, Raufoss, Gjøvik, Gran og Otta
- Togaksjon Lillehammer skystasjon, Gjøvik, Raufoss, Eina, Jaren, Gran, Lunner, Roa, Grua og Harestua
- Bedriftsbesøk med LOs 1. sekretær, Julie Lødrup, ved følgende bedrifter: Interfil AS, Skjåk, Madshus Biri, Gausdal Bruvoll SA, Gausdal, Nortura Otta, Vågå kommune, Nammo Raufoss og Høgskolen Innlandet avd. Lillehammer.

KULTUR OG IDRETT

Hoppuka – Raw Air

Under hoppuka på Lillehammer 13.–14.mars, stilte LO opp med egen «LO trivselspatrolje». Patruljen hadde et mannskap på 15 personer fra LOfavør-komiteen i fylket, forbundene og LOfavør-administrasjonen.

Patruljens rolle var å synliggjøre LO og LOfavør og skape gode opplevelser for både frivillige og tilskuere. LO og LOfavør hadde et eget publikumsområde, der det ble servert kaffe, saft og sjokolade. I tillegg ble det delt ut håndvarmere. Innimellom kom hopplandslaget på besøk, noe som ble godt mottatt fra både patruljen og tilskuerne. Ved hovedinngangen til Lysgårdsbakkene hadde LO egen inngang, der LOfavør-administrasjonen delte ut sesongens hoppluer til LO-medlemmer.

«Hopp i det» – med hopplandslaget

20. august inviterte LO, Bedriftsidrettsforbundet og hopplandslaget til familiearrangement ved strandpromenaden. Barn og voksne fikk prøve seg på minihoppbakke, balanseline og ballaktiviteter. Det ble servert kaffe, saft og vafler, og utdeling av reflekser og buff.

World Cup kvinnehopp

I forbindelse med sesongstart for kvinner på Lillehammer 1. desember, arrangerte LO likestillingsseminar i Lysgårdsbakkene. Tema var «Like muligheter innen arbeidsliv, idrett og samfunn – slik jobber vi med likestilling». Innledere var LOs nestleder Peggy H. Følsvik, leder av NSF hoppkomité, Bente-Lill Romøren, president NSF, Erik Røste, og stortingsrepresentant Rigmor Aasrud. Etter seminaret ble deltakere invitert på kvinnehopprenn der LOs nestleder Peggy H. Følsvik var en av premieutdelerne. Samme dag holdt World Cup Lillehammer og Lillehammer næringsseminar, der LOs nestleder Peggy H. Følsvik innledet om «Idretten og samfunnet».

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Vi er representert i følgende styrer, råd og utvalg:

- Yrkesopplæringsnemnda
- IA-rådet
- NAV – brukerforum
- Vegforum Innlandet
- SMSØ
- Styret Lean Forum Innlandet
- Årsmøte Ungt Entreprenørskap
- Styret Arbeiderbevegelsens Folkehøyskole Ringsaker
- Oppland Ap's styre, rep.skap, årsmøte, fylkesting
- Oppland Ap, samferdselsutvalg
- Arbeidslivskyndige meddommere
- HV distr.05
- Nettverk – samfunnskontrakt for Hadelands-regionen, Gjøvik-regionen, Lillehammer-regionen, Valdres-regionen og nord-Gudbrandsdal
- RSA Høgskolen Innlandet avd. Lillehammer

Buskerud

ORGANISASJONSOVERSIKT

Ved utgangen av 2017 var antall fagforeninger/avdelinger 204, og disse utgjorde til sammen ca. 47 500 betalende medlemmer, totalt 64 500. 23 av LOs forbund har medlemmer i Buskerud. Tallet på lokale LO-organisasjoner er fem. Buskerud har to LO-sentre: Ringerike og Kongsberg.

KONTORETS VIRKSOMHET

LO Buskerud fortsetter den omfattende jobben med å bygge organisasjon, og arbeider med å øke forståelsen for viktigheten av fagligpolitisk arbeid. Det er en utfordring å få på plass de lokale LO-foreningene, fordi de ikke har den forankring i organisasjonen vi skulle ønske. Vi bruker mye tid på å treffe mennesker i organisasjonen og snakke med personer i politiske miljøer for å få dem med i dialog om viktige saker med oss i fagbevegelsen. En utfordring er også forbundenes innretning i regioner, hvor avstanden til medlemmet blir for stor og faren for å bygge administrasjon i stedet for organisasjon oppleves som en reell utfordring.

Arbeidsmengden er stor, og LOs portefølje i Buskerud er også stor. Med glede opplever vi en større og større etterspørsel etter å ha LO på laget i vårt store fylke, som er nesten 40 mil fra sør til nord. Distriktskontoret er håpløst underbemannet, fordi grunnbemanningen har stått stille mens arbeidsmengden har økt betraktelig. En annen utfordring er endringene som ny teknologi fører med seg, og som gjør at tradisjonelle merkantile oppgaver gradvis blir faset ut. Vi vil dermed få et behov for andre ressurser i nær framtid.

LO Buskerud har dyktige medarbeidere med fokus på sakene som er viktige for LO. Det avholdes jevnlig kontormøter. Vi fikk forlenget Eivind Knudsens engasjement, slik at han kunne holde i valgkampen for oss. Dette opplever vi som en riktig måte å benytte ekstra ressurser på, også i framtidige valgkampopplegg.

Strukturen og oppbygging for fylkeskonferansens ble endret for en tid tilbake. Dette viser seg å være riktige og viktige grep i forhold til organisasjonen og forbundenes samhandling og deltakelse. Samtidig er styret i fylket godt etablert, noe som gir en helt ny bredde i diskusjoner om organisasjon og aktuelle saker.

LO opplever i større og større grad å være ønsket som deltaker i råd og utvalg, både i kommune og fylke, i bedrifter og i organisasjoner.

LO Buskerud er på sosiale medier som Facebook og Twitter og har egen hjemmeside.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: John Erik Molin, Fellesforbundet (leder); Kristine Bjella Stavn, Fagforbundet; Tone Hartz, Handel og Kontor; Kai Johansen, LO Kongsberg og Numedal; Ove Solberg, Fagforbundet (LOs representantskap), og oss tre ved distriktskontoret: Jan Petter Gundersen; Eivind Knudsen og Astrid Gjertsen.

Styret for fylkeskonferansen har avholdt fire møter og planlagt og gjennomført to fylkeskonferanser.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt to fylkeskonferanser, en på våren og en på høsten. Disse konferansene er nyttige og har blitt betydelig bedre med den nye modellen. Det ble god debatt, og på høstkonferansen avsluttet vi med besøk på Blaafarveværket på Modum.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av: Gry E. Juvelid, Fellesorganisasjonen (leder); Ann Kristin Strandmoe, Fagforbundet; Runar Landsverk, Fellesforbundet og oss tre ved distriktskontoret: Jan Petter Gundersen; Tonje Kristensen og Astrid Gjertsen.

Det er avholdt to møter.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget har bestått av: Christine Knutsen, Fagforbundet; Morten Lystad, EL og IT Forbundet; Naemy Trandum, Norsk Arbeidsmandsforbund; Hanna Kjemprud, Handel og Kontor, Barbro Major, Fellesforbundet; Espen Braathen, NNN; Ronny Rype, Postkom. Det er avholdt ti utvalgsmøter, i tillegg til et planleggingsmøte i Ål. Møtene har blitt avholdt på Folkets Hus i Drammen.

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljen ble arrangert på tradisjonelt vis i uke 26 og 27. Hanna Kjemprud var frikjøpt i tre uker som patruljeleder. Det er avholdt sommerpatruljekurs.

Skolebesøk

Mange videregående skoler har fått besøk fra LO og forbundene. LOs studentservice har vært gjennomført på HSN Drammen og Kongsberg, i tillegg til at vi har deltatt på utdanningsmesser og hatt juleaksjon på høgskolen.

Ungdomsutvalget var godt representert på LOs student- og ungdomskonferanse. Videre har utvalget arrangert grilling på torget i Drammen 1. mai med stor suksess, og vi var også godt representert ellers på arrangementet.

LOs stemmerettspatrulje

Ungdomsutvalget har deltatt i valgkampen gjennom å bidra på kraftdagene i fylket med stemmerettspatruljen. De stod på stand under Elvefestivalen i Drammen og har hele veien hatt fokus på de unge velgerne.

Fagligpolitisk arbeid

Vi har gjennomført fagligpolitiske samlinger for unge i LO og Ap. Det er arrangert to kveldssamlinger for ungdom mellom 20 og 35 år. På den første samlingen hadde vi besøk av 1. sekretær Julie Lødrup fra LO og stortingskandidat for Ap, Masud Gharakhani, og på den andre samlingen hadde vi besøk av LO-sekretær Kristin Sæther. Samlingene er populære, og et sted for erfaringsutveksling for de som deltar.

Ungdomsutvalget stod på stand under Elvefestivalen i Drammen der vi møtte mange ungdommer.

Det er i tillegg arrangert flere temamøter, og det gode fagligpolitiske arbeidet med Arbeiderpartiet er videreført, både gjennom AUF og den halvårslige samlingen/konferansen med Buskerud Ap: Ung i LO/Ap. Her har det blant annet vært innledninger ved Hans-Christian Gabrielsen og Are Tomasgard fra LOs ledelse. Vi har også videreført det politiske samarbeidet med våre naturlige samarbeidspartnere på venstresiden gjennom at AUF, SU, Senterung og RU har observatørstatus i ungdomsutvalget.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen består av: Jan Petter Gundersen, LO Buskerud (leder); Vidar L. Larsen, LO Stat; Jan Denne, Fagforbundet; Eivind Knudsen, LO Buskerud; Tonje Kri, Astrid Gjertsen, LO Buskerud. I tillegg møter SpareBank 1 med sine representanter.

Komiteen har avholdt tre møter og to kurssamlinger for medlemmer og tillitsvalgte.

Det kommer få innspill fra organisasjonen, så saker kommer i stor grad fra komiteen selv.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

I året som har gått har LO Buskerud lagt ned mye arbeid både på fylkesplan og på kommuneplan for å få i gang det fagligpolitiske arbeidet. Dialogen med Arbeiderpartiet har kommet langt siden vi startet opp for fire år siden. Vi har nå fått på plass fagligpolitiske

samarbeidsarenaer flere steder i fylket, men vi ser også at det er ganske mye arbeid å holde dette i gang, Vi fortsetter jobben inn i 2018. 1 mai 2017 gikk LO inn med midler til markeringen i Drammen. Vi hadde et godt samarbeid med det lokale partiet og LO-foreningen i Drammen om arrangementet.

Når det gjelder valgkamp, forsøkte vi å følge opp både i starten og underveis. Vi forespurte både forbund og LO-foreninger om valgkampplaner god tid i forveien, men vi mottok bare ett svar. Vi forsøkte en ny vri ved å «kraftsamle» over fire ganger, men forbundene er rett og slett ikke på plass. Det ble utarbeidet både en valgkampplan og en valgkampevaluering.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktssekretæren har møtt i følgende styrer, råd og utvalg:

- Styret Buskerud Arbeiderparti
- Samarbeidskomiteen i Buskerud
- Buskerudtinget
- Yrkesopplæringsnemda
- SMSØ
- Frokostforum
- Brukerrådet i NAV Buskerud
- Rådet for Drammensregionen
- Partnerskap for klima og energi
- Partnerskap næringsutvikling
- Partnerskap areal og transport
- Nasjonalt senter for flerkulturell verdiskapning
- Styreleder Folkets Hus Drammen SA
- HV-nemda HV03
- Næringslivsgruppen LO/NHO
- Partnerskap karriere
- Planarbeid i fylkeskommune mf.
- Styret i Fagskolen Tinius Olsen
- Styrer og årsmøter i organisasjonen

Vestfold

ORGANISASJONSOVERSIKT

I distriktskontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 2017 i alt seks lokalorganisasjoner og ca. 52 fagforeninger. LO Sande og Svelvik

ligger fremdeles på is inntil videre, etter vedtak i ekstraordinært årsmøte i september 2015. Fagforeningene i Svelvik går til Drammen i Buskerud, og fagforeningen i Sande går til Holmestrand. Det ble fattet beslutning om å legge ned LO Sande og Svelvik på styremøte i LO Vestfold 12. desember 2016.

KONTORETS VIRKSOMHET

Distriktskontoret har deltatt på en rekke faglige og politiske møter, kurs og konferanser. Vi har hatt et godt samarbeid med Vestfold Arbeiderparti, gjennomført flere møter og deltatt i utvalg i fylkeskommunen og hos Fylkesmannen. Både ungdomssekretæren og distriktssekretæren er mye ute og representerer LOs vedtatte politikk.

Distriktskontoret har kontorfellesskap med andre organisasjoner i fagbevegelsen.

Distriktskontoret har også egen Facebook-side som oppsummerer en del av kontorets virksomhet.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret har bestått av: Merete Dahl, leder, (kommune); Ann Kristin Kvaløsund, nestleder, (industri); Rolf-Geir Hillestad, (privat); Øyvind Bakke Reier (stat); May-Lill Sandvik, (LO Holmestrand); Lene-Britt Johannesen, (LOs repr. i LOs rep.skap), tiltrer styret. Personlige varamedlemmer: Rune Samuelsen (privat), vara for Ann Kristin Kvaløsund; Halvor Fevang (privat), vara for Rolf-Geir Hillestad; Christian Robak (stat), vara for Øyvind R. Bakke; Raymond Marthinsen (LO i Larvik og Lardal), vara for May-Lill Sandvik; Hilde Elgesem Andersen (LOs repr. i LOs rep.skap), vara for Lene-Britt Johannesen.

Medlemmene av styret deltar i en rekke tiltak, møter og aktiviteter som representanter for LO i fylket. Styret har hatt seks møter og behandlet til sammen 53 saker.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt to fylkeskonferanser i Vestfold. Vårkonferansen ble avholdt 2. og 3. mars på Scandic Havna Hotel Tjøme. Det var 54 deltakere.

Temaene var:

- Valgkamp hvor Ap, SV, Rødt og Sp var i panelet
- LOfavør: Kredittkort og nyheter v/Björg Marit Sollie, SpareBank 1 Buskerud–Vestfold

- Solidaritetsprosjekt i Bosnia v/Sture Arntzen, Handel og Kontor i Norge
- Ungdomsarbeid og valgkamp v/Christine I. Rise, ungdomssekretær
- Arbeiderbevegelsens Arkiv i Vestfold v/Karianne Schmidt Vindenes, Vestfoldarkivet
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Hans-Christian Gabrielsen, LOs 2. nestleder
- Valg til Kongressen
- Planer for året
- Utdeling av LO Vestfolds Tillitsvalgtpris til Kåre Karlsen, EL og IT; LO Vestfolds Ærespris til Raymond Marthinsen, LO Larvik og Lardal og LO Vestfolds Innsatspris til George Young, SpareBank 1 Buskerud–Vestfold.

Konferansen vedtok uttalelser om:

- LO i Vestfold vil ha ny arbeidslivspolitik og ny regjering!
- Ja til kompromissløsning i nord om oljeboring
- Nei til tvangssammenslåing av kommuner og regioner
- Arbeidstidsutvalgets innstilling må forkastes
- Søndag – en annerledes dag

Høstkonferansen hadde 55 deltakere og ble avholdt på Scandic Ambassadeur Hotel i Drammen, 2. og 3. november.

Temaene her var:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Are Tomasgard, LO
- LOfavør: Kredittkort og nyheter v/Björg Marit Sollie, SpareBank 1 Buskerud-Vestfold
- SMSØ v/Rolf-Geir Hillestad, styret
- Sosial dumping / A-krim-gruppe v/Harald Olsen
- Arbeiderbevegelsens Rus- og Sosialpolitiske Forbund v/Line Olsen, organisasjonssekretær
- Oppsummering av 2017 og planer for 2018 v/lokalorganisasjonene, familiepolitisk utvalg, ungdomsutvalget og samarbeidskomiteen
- Ny organisasjonsstruktur v/Harald Olsen
- Orientering om situasjonen i Heimevernet v/Nils Otto Mathisen, LOs representant i Heimevernet Østfold og Vestfold
- Utdeling av LO Vestfolds Tillitsvalgtpris til Edvard Ryholt, Fellesfor-

bundet og LO Vestfolds Ærespris til Marit Olsen, Handel og Kontor

Konferansen vedtok uttalelser om:

- Stopp vold mot kvinner
- Nei til innleie fra bemanningsselskaper
- Vi vil ha ryddige forhold i renovasjonsbransjen
- Statsbudsjettet for økte forskjeller

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av: Ellen Grønseth, leder, NNN; Marit Olsen, Handel og Kontor; Steinar Nyland, Fellesforbundet; Torild Gunn Kristoffersen, Fellesorganisasjonen og Mette Clifton, Fagforbundet. Personlige varamedlemmer: Kåre Karlsen, EL og IT Forbundet (vara for Steinar Nyland); Vigdis Bakke, HK (vara for Marit Olsen).

Utvalget var representert både på vårens og høstens fylkeskonferanse. Leder la på høstkonferansen fram oppsummering fra 2017 og planer for 2018. Hun refererte også fra Familiedagen, som ble avholdt 11. juni på Borgen i Holmestrand. Her deltok noen fra utvalget, og i tillegg deltok Norsk Folkehjelp med enkel livredning for barn, Framfylkingen og SpareBank 1 BV. Leder informerte så om Familiedagen som skal avholdes 10. juni 2018, samme sted. Hun oppfordret så mange som mulig til å delta.

Aktiviteten har vært ganske jevn de siste årene. Antall medlemmer i utvalget er økt fra fire til fem. Utvalget, ved leder og sekretær, deltok på stand i Larvik i forbindelse med FNs Internasjonal dag mot vold mot kvinner, sammen med LO Larvik og Lardal. Vi delte ut brosjyrer og masse kjærligheter og stæsj.

Utvalget har i perioden hatt sju møter og behandlet 31 saker.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget består av 14 medlemmer fordelt på Postkom, AUF, Rød Ungdom, NNN, Fellesforbundet, Handel og Kontor, Fellesorganisasjonen, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Sjøoffiserforbund og Fagforbundet.

Leder av ungdomsutvalget er André Heggheim fra NNN og nestleder er Trine Kjos Andersen fra Fellesforbundet. Det er nytt valg på leder og nestleder i januar 2018.

Ungdomsutvalget har hatt fire møter og andre aktiviteter i høst. Aktivitetene har vært stemmerettspatrolje og Pub-prat, og i tillegg deltar flere fra utvalget i julepatroljen i desember. Vi har også vært

aktive på sosiale medier med konkurranser og oppdateringer på hva utvalget driver med. Pub-prat var et «informasjonsmøte» på en pub i Tønsberg for organisert og uorganisert ungdom mellom 18 og 35 år. Temaene var hvorfor man burde organisere seg og rettigheter i arbeidslivet. Arrangementet var vellykket, og ca. 30 ungdommer møtte opp.

Planen for 2018 blir satt i januar. Foreløpig er det bare planlagt stand på høgsolen i januar. Ungdomsutvalget har hatt fire stands på Høgsolen i Sør-Øst-Norge avdeling Bakkenteigen, og vært ute på noen skolebesøk. To representanter deltok på både vårens og høstens fylkeskonferanse.

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljen 2017 hadde 32 deltakere fordelt på seks forbund (Fagforbundet, Fellesforbundet, Handel og Kontor, NNN, Fellesorganisasjonen, Norsk Arbeidsmandsforbund). Sommerpatruljen besøkte 219 bedrifter i Vestfold.

Antall bedrifter med brudd inkl. verneombudsbrudd	93 (42,5 %)
Antall bedrifter med brudd ekskl. verneombudsbrudd	59 (26,9 %)
Antall nye medlemmer under patroljen	10

Forkurset til patroljen ble holdt i juni. Sommerpatruljen var også meget godt synlig i media og på radio.

Ungdomsarbeid generelt

Det har vært flere vellykkede skolebesøk i fylket, enten av bare LO eller sammen med et forbund. Vi har besøkt ungdomsskoler, videregående skoler og en høgsolen. Vi har også opprettet et godt samarbeid med NAV og Jobb Intro hvor vi holder foredrag for unge som har falt ut av arbeidslivet. Og vi har hatt kontakt med Arbeidstilsynet og Ungt Entreprenørskap for bredere aktivitet rundt skolebesøk. Samarbeidet med AUF er godt og fruktbart for begge organisasjoner, og vi har også deltatt på noen samlinger med andre ungdomspartier på venstresiden.

LOs stemmerettspatrulje

Ungdomsutvalget deltok på skoledebatter og på AUFs stand på videregående skoler i Vestfold. AUF, i samarbeid med LO, delte også ut flyers og godteri i Tønsberg sentrum. Det var planlagt to

togaksjoner, hvor utvalget skulle dele ut brosjyrer, kaffe og muffins til dem som ventet på toget. Den ene aksjonen ble dessverre avlyst pga. dårlig oppmøte, men den andre patruljen ble godt gjennomført. Pendlerne satte stor pris på en kopp kaffe og muffins, og det var generelt god stemning. Ungdomsutvalget ga tilbakemelding om at de ble godt mottatt og at patruljen gikk bra, til tross for manglende erfaring og lite planlegging.

LOFAVØR-KOMITEEN

Utvalget har i perioden bestått av: Vidar-Lorang Larsen, LO Stat; Morten Magnussen, Fellesforbundet; Hilde Sjørdalen, Fagforbundet; Kåre Karlsen, EL og IT Forbundet; Bjørg Marit Sollie, SpareBank 1 Buskerud–Vestfold; Harald Olsen, distriktssekretær; Pia Susanne Johansen, ungdomssekretær og Lilli Knutsen, organisasjonsmedarbeider.

LOfavør-komiteen har hatt tre møter og behandlet 20 saker.

OPPLYSNINGSVIRKSOMHET

I hovedsak sender vi ut invitasjoner/innkallinger til div. konferanser, kurs og møter til lederne ved forbundskontorene, i fagforeningene og LOs lokale organisasjonsledd, hovedsakelig i LO Vestfolds regi. Der det er naturlig, sender vi også til lederne i våre utvalg, eksempelvis LOfavør, og til representanter som er oppnevnt av LO i de forskjellige råd og utvalg.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Vi har et godt fagligpolitisk arbeid på fylkesplan, og i noen av lokalorganisasjonene har det vært aktivitet i forbindelse med fagligpolitisk arbeid. Vi har et godt samarbeid med Vestfold Arbeiderparti og et godt relatert fagligpolitisk samarbeid i nedsatt samarbeidskomité. Hele våren 2017 har vi hatt bedriftsbesøk sammen med Arbeiderpartiet, hvor vi har invitert tillitsvalgte på en kaffeprat.

LO Vestfold var meget aktive i valgkampen og frikjøpte flere av Arbeiderpartiets tillitsvalgte, slik at de kunne drive valgkamp på heltid de siste månedene. LO sponset også bussreklame på to ruter gjennom Vestfold. I tillegg bidro vi med radioreklame de siste 14 dagene av valgkampen. Vi hadde flere egne arrangementer, blant annet sammen med Bondelaget og NHO på torvet i Tønsberg, om næringsmiddelindustrien.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

LO Vestfold er representert i en rekke utvalg på fylkesplan, både i regi av fylkeskommunen og Fylkesmannen.

Blant annet kan nevnes:

- Hovedutvalg for utdanning
- Hovedutvalg for kultur, idrett og folkehelse
- Hovedutvalg for samferdsel og areal
- Hovedutvalg for klima, energi og næring
- Yrkesopplæringsnemnda
- Fagskolestyret Vestfold
- Samfunnskontrakten
- Styringsgruppe for «flere unge i fast arbeid»
- God oppvekst
- Fylkesmannens utvalg mot økonomisk kriminalitet
- Arbeidsgruppe økonomisk kriminalitet
- Partnerskapskonferansen
- TV-aksjonen
- SMSØ
- Arbeiderbevegelsens Arkiv i Vestfold
- HV distriktsråd – distriktsrådet Oslofjord Heimevernsdistrikt 01
- Statsetatsjefsmøte
- Verdiskaping Vestfold
- Plattform Vestfold
- Regional plan for helhetlig opplæring

LOs distriktskontor har et godt samarbeid med NAV. Vi har deltatt på aktuelle møter og konferanser.

Samarbeidet med de ulike organisasjonsledd, ulike organer i fylkeskommunen, NHO og Vestfold Arbeiderparti, har vært godt. Vi vil legge stor vekt på å videreføre dette samarbeidet og styrke distriktskontorets ulike arbeidsrelasjoner, både innad i organisasjonen og til de aktører vi har samarbeid med utenfor organisasjonen.

Telemark

ORGANISASJONSOVERSIKT

Fagforeninger: ca. 86

Lokalorganisasjoner: 5.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: Alexander Lien, Fagforbundet (leder) m/vara Marianne Nilsen Skjønstad, Fagforbundet; Wenche Tveitan, Industri Energi, m/vara Roald Stykket, Fellesforbundet; Ester Romme Bakka, Norsk Tjenestemannslag, m/vara Thorbjørn Holøs, EL og IT Forbundet; Bjørn Skogen, Handel og Kontor, m/vara Gunn N. Gundersen, Fellesforbundet.

Både styremedlemmer og varamedlemmer innkalles til alle styremøter.

Styret har hatt fem møter, og samarbeider godt.

FYLKESKONFERANSER

Vårkonferansen ble arrangert 16.–17. februar på Bø Hotell.

På fylkeskonferansen var det totalt 60 deltakere, hvorav 35 møtte med stemmerett. Fire av fem lokalorganisasjoner var representert. Ingen møtte fra LO Vest-Telemark.

Hovedtemaer for konferansen var:

- Næringsutvikling v/Grenland havn
- Spleiselaget v/Skatt sør
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Are Tomasgard, LO
- Valg av kongressdelegater

Det ble vedtatt følgende uttalelser:

- Alle valg hvert 4. år
- LO Telemark krever en flyktning- og asylpolitikk som tar grunnleggende menneskelige hensyn, særlig når det gjelder barna
- LO Telemark vil ha ny arbeidslivspolitik og ny regjering!
- LO vil ikke flytte sjøtrafikksentralen
- Folkemøte til støtte for Telemark sykehus.
- Sats på Frier Vest som strategisk område for industriell vekst
- Regjeringen svikter industrien, 11 000 klimavennlige industriarbeidsplasser blir glemt
- Stopp salget av Norge

Høstkonferansen ble arrangert 26.–27. oktober på Quality Straand Hotel i Vrådal.

Det var 61 deltakere, hvorav 36 valgte med stemmerett. Alle lokalorganisasjonene var representert.

Hovedtemaer var:

- Sykehusklovnene, orientering v/Vibeke Lie
- Fagligpolitisk innledning v/Roger H. Heimli, LO
- Regionråd/regionkonferanser – retningslinjer
- Rekruttering
- «Vann den nye olja»
- Datalagringscenter i Telemark

Det ble vedtatt følgende uttalelser:

- Forslag til LOs fylkeskonferanse fra LOs ungdomsutvalg om ungdomsfond
- Ungdomsrepresentasjon i Regionkonferansen
- Rekruttering til ungdomsutvalg
- Jernbanen til Telemark – en glemt post i statsbudsjettet
- Kamp for å få ungdom i jobb
- Nei til fritt behandlingsvalg
- Stans alle returer til Afghanistan midlertidig
- Et usosialt og smålig statsbudsjett!
- Ingen suverenitetsavståelse til EUs energibyrå ACER
- Innføring av EUs mobilitetspakke truer en seriøs norsk transportnæring!
- Verving, et verdivalg!
- Nei til regjeringens forslag om å nedlegge sikkerhetsfaget (fagbrev for vektere)
- Sykehusklovnene
- Bevar Posten Norges kvalitet på posttjenester
- Støtte til arbeiderne i Norse Production og Kaefer Energy
- Kampen om arbeidslivet

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av: Jan Petter Gurholt, Fellesforbundet; Jorunn Tisjø, Fagforbundet; Grete Larsen, Handel og Kontor; Tom Nilssen, Skolenes landsforbund; Linda Pettersen, Fellesorganisasjonen. *Vararepresentanter:* Lise Larsen, Fagforbundet; Ingvild Jensen, Fagforbundet; Nina Risinggård, Norsk Transportarbeiderforbund; Vidar Stang, Fagforbundet; Jon Halvor Svalbjørg, Fellesforbundet.

Utvalget har ikke hatt møter.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget har fra september bestått av: Torjus Bjørnerud Norschau

(leder) og Robert Magnussen fra EL og IT Forbundet; Mats Sudbø (nestleder) og Arnfinn Hansen fra Industri Energi; Charlotte Jønskås og Mailen Sletholt fra Fagforbundet; Eirik Michelsen og Ida Cecilie Skogen fra Handel og Kontor, Charlotte Marie Olsen fra Fellesorganisasjonen og Silje Sørensen og Daylin Perada fra Fellesforbundet.

Det er fremdeles ønskelig med representanter fra flere forbund.

Ungdomsutvalget har gjennomført seks utvalgsmøter og to studieturer, en av dem i samarbeid med ungdomsutvalgene i Aust-Agder og Vestfold, hvor vi besøkte Verdensarven på Rjukan og Notodden. I tillegg har vi deltatt på begge fylkeskonferansene.

Skoleinformasjon/studiestart

Det har vært gjennomført høgskolestand ved studiestart på Høgskolen i Telemark ved avdelingene Porsgrunn, Bø og Notodden. Det har ellers vært gjennomført sporadiske høgskolestands på disse studiestedene. Videre er det gjennomført stand på yrkesmessene på Dalen (Vest-Telemark) og på Notodden.

1. mai-arrangement

1. mai videreførte vi familiearrangementet i Porsgrunn og i Skien. Familiearrangementet er nå en integrert del av 1. mai-arrangementet til LO Grenland.

Temakveld i samarbeid med FRI Telemark

Det har vært arrangert en temakveld i samarbeid med FRI Telemark om rettigheter i arbeidslivet og hva man kan gjøre for å unngå/forebygge/gjøre dersom brudd på rettighetene oppstår. Fokuset var på diskriminering.

Oslo Pride

Ungdomsutvalget satte opp buss fra Skien/Porsgrunn til Oslo for å få med folk til å gå under LOs parole i Pride-toget. Dette var en del av et begynnende samarbeid med organisasjonene FRI og Skeiv ungdom som vi vil fortsette med framover.

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble i år gjennomført i uke 26, med bra deltakelse fra forbundene (men det er rom for forbedringer, og vi er allerede i dialog med forbundene om dette). Det var 66 dagsverk ute på veien gjennom hele uka. På fem dager besøkte vi totalt 395

bedrifter. Vi har hatt samtaler med unge ansatte på 298 av disse. Fordelt på 31 bedrifter, har vi oppdaget til sammen 44 brudd på arbeidsmiljøloven og 123 brudd på manglende info om verneombud. Dette er meldt videre til Arbeidstilsynet. Under sommerpatruljen vervet vi 10 nye medlemmer.

LO Telemark har ellers god dialog med Arbeidstilsynet, og gjennomførte et møte både i forkant og etterkant av sommerpatruljen. Det ble arrangert et sommerpatruljekurs i forkant av patruljen, i samarbeid med LO Aust-Agder.

Frokostaksjon, grillkveld med AUF og stemmerettspatrulje

LOs ungdomsutvalg hadde en egen frokostaksjon i forbindelse med LOs stemmerettspatrulje, hvor vi delte ut matpakker/frokost til folk på buss- og togstasjonene i Porsgrunn og Skien. Det ble ellers delt ut stemmerettsbrosjyrer, og gjennomført bedriftsbesøk på dagtid. Ellers hadde vi en felles grillkveld (valgkamp-kickoff) sammen med AUF. Her var Terje Olsson, Pål Henriksen Spjelkavik og Mani Hussaini innledere.

Julepatrulje

I desember arrangerte LO Telemark LOs julepatrulje for fjerde året på rad. Det var et positivt tiltak, der vi traff ansatte i ulike bedrifter og bransjer. Under LOs julepatrulje ble det delt ut informasjon om arbeidsrettigheter og LO-effekter. Vi hadde 16 deltakere fordelt på fem patruljekerter, og nådde til sammen 3000 ansatte.

Annet

Ungdomssekretæren har holdt foredrag om plikter og rettigheter i arbeidslivet for grunnskole- og videregående elever, under lærlingesamlinger, hos NAV, Podium og for voksenopplæringen på Folkeuniversitetet i Skien kommune. LOs ungdomssekretær i Telemark har også fortsatt det gode samarbeidet med elev- og lærlingeombudet i Telemark og Arbeidstilsynet om felles foredrag i plikter og rettigheter for VG2-elever.

LOs ungdomsutvalg i Telemark samarbeider godt med AUF i Telemark og FRI Telemark.

LOs ungdomsutvalg i Telemark driver sin egen radiosending hver lørdag fra kl. 14.00–15.00 på Radio Grenlands frekvens. Dette støttes økonomisk av LO Grenland.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av: Morten Ruud, SpareBank 1 Telemark; Anita Sandelin, SpareBank 1 Telemark; Jan Moen, Fagforbundet; Bjørn Skogen, Handel og Kontor; Erik Hørsrud, Fellesforbundet; Ingeborg Kivle, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund og distriktssekretæren og organisasjonsmedarbeideren fra LO.

Det ble gjennomført et LOfavør-kurs 14. november i SpareBank 1 Telemarks lokaler i Porsgrunn, med 22 deltakere.

I hele desember ble baksiden av seks busser i Grenland og en buss i Kragerø dekorert med LOFavør-reklame. Fokuset var høytid for brann. Bildet som ble brukt i fagbladene ble også brukt her for å skape gjenkjennelseeffekt. LOfavør-produktene ble markedsført godt på LOs stand på Dyrsku'n i Seljord 8.–10. september.

LO-KONGRESSEN

Telemark hadde to fylkesdelegater, men vi samarbeidet med alle forbundenes delegater fra vårt fylke. Vi hadde samling på forhånd hvor vi gikk igjennom de 99 forslagene som ble vedtatt på vår fylkeskonferanse høsten 2016. Under kongressen samlet vi alle telemarkinger til en felles middag.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Den viktigste fagligpolitiske oppgaven i 2017 har vært valgkampen.

Vi startet opp med felles LO–Ap-dag 16. januar. Her var Are Tomasgard fra LO og Anniken Huitfeldt fra Ap innledere. I tillegg hadde vi invitert lege Gisle Røksund til å snakke om politikk for å bekjempe sosiale helseforskjeller. Konferansen samlet mer enn 50 tillitsvalgte fra LO og Ap.

Valgkampen gikk sin gang med stor aktivitet både før og etter sommerferien. Det ble gjennomført en rekke arbeidsplassbesøk og en god del portaksjoner og stands. Vi og forbundene delte ut mer enn 10 000 av LOs valgbrosjyre.

Samarbeidskomiteen med Telemark Arbeiderparti fungerer ganske godt, men vi diskuterer hvordan vi skal gjøre møtene enda bedre. En av flere viktige saker har vært felles innsats for å sørge for at offentlig virksomhet i Telemark skal vedta og etterleve seriositetsbestemmelsene. I november opplevde vi at alle 18 kommuner i tillegg til fylkeskommunen har vedtatt disse.

Det er spesielt en næringspolitisk sak som har hatt ekstra fokus og oppmerksomhet. Det gjelder planene om å etablere et avfallsdeponi

i kalksteinsgruvene til Norcem sementfabrikk. Her har LO vært uenig med Arbeiderpartiet, og vi er ikke fornøyde med det faglig-politiske samarbeidet i denne saken.

Distriktssekretæren satt i redaksjonskomiteen på Telemark Arbeiderpartis årsmøte, og var en av Telemarks delegater på Arbeiderpartiets landsmøte. På landsmøtet satt distriktssekretæren i en av redaksjonskomiteene.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktssekretæren har vært leder i Yrkesopplæringsnemnda hele året.

Organisasjonsmedarbeideren har representert Arbeiderpartiet i Telemark Fylkesting og hovedutvalget for kompetanse.

Organisasjonsmedarbeideren har deltatt i styringsgruppen for Klimaplanarbeidet for Telemark fylkeskommune og styringsgruppen for Bybane Grenland.

Det har vært god aktivitet i IA-rådet, og samarbeidet med NHO Telemark er fortsatt godt. Vi opplever imidlertid at NHO er mindre til stede på arenaene der vi har tradisjon for å delta i fellesskap. Det er merkbart at NHO skal drive mer med rekruttering og medlemspleie enn med politisk påvirkning. Dette gjelder både innen næringsutvikling og på utdanningsområdet.

Vi har flere velfungerende nettverk, som Industriclusteret Grenland og Teknologinettverket Telemark, som har stor aktivitet. Det er også høy aktivitet knyttet til HF-prosjekter, regional næringsutvikling og samferdsel. Distriktssekretæren er leder av SMSØ i Telemark og styremedlem i Ungt Entreprenørskap i fylket. Distriktssekretæren er nyvalgt styremedlem i styret for Norsk Industriarbeidermuseum.

ANDRE SAKER

LO var som vanlig meget synlig både på Notodden Bluesfestival første helgen i august og på Dyrsku'n i Seljord andre helgen i september.

Sykehuset Telemark var også i 2017 et viktig tema for oss. Det ble arrangert et åpent møte 5. april i samarbeid med LO Grenland og Fagforbundet i Telemark. På møtet innledet sykehusdirektøren, tillitsvalgte og styreleder for Sykehuset Telemark. Etter det deltok alle de politiske partiene i debatt om temaet.

Verdensarvstatusen for Rjukan og Notodden er viktig for oss. Styret i LO Telemark reiste på studietur til København for å se

nærmere på Arbejdermuseet der. Ønsket er å få etablert et slikt museum i Telemark, knyttet til verdensarvstatusen Rjukan–Notodden. På turen deltok foruten styret og de ansatte på distriktskontoret, Runar Lia, direktør ved Norsk Industriarbeidermuseum Vemork, Trond Ytterbø, artist og forkjemper for et arbeidermuseum, og Arvid Lia, leder LO Øst- og Midt-Telemark. LO Danmark ble også besøkt.

Distriktssekretæren har vært med i avisa *Vardens* turnus for debattinnlegg, og har hatt fire innlegg i løpet av året.

Aust-Agder

ORGANISASJONSOVERSIKT

LO i Aust-Agder har én lokalorganisasjon for hele fylket, med 10 034 medlemmer. Det er 27 fagforeninger/distriktsforeninger.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret har bestått av: Kjell Arne Andersen, EL og IT Forbundet (leder); Bente Trulsvik, Fagforbundet; Bjørn Gottschlich, Fellesforbundet; Per Åge Nilsen, Aust-Agder Arbeiderparti. I tillegg møter LOs distriktssekretær, og organisasjonsmedarbeider møter som sekretær for styret. Ungdomssekretæren møter etter behov.

Det har vært avholdt to møter og to fellesmøter med styret for fylkeskonferanser i Vest-Agder.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt to fylkeskonferanser. Den ene ble avviklet sammen med Vest-Agder.

Tema på vårkonferansen

- Paris-avtalen og det grønne skiftet v/Tine Sundtoft
- Agder Energi med fornybar energi inn i fremtiden v/Tom Nysted, konsernsjef i Agder Energi
- Norsk sokkel i endring – fokus på målene som er satt v/Arnt Aske
NODE Global Center of Expertise
- Sørlandet – verdens beste region til å utvikle lavutslippsindustri v/
Gunnar Kulia, Eyde Innovation Centre
- Regionplan Agder 2020. Regionalt samarbeid for det grønne skiftet
v/Kim Øvland, Regionplan Agder 2020

- Nye grønne næringer i vekst. Electric City Agder Datalagringscentre v/Peder Nærbø, styreleder og eier av Bulk Infrastructure
- LO og det grønne skiftet v/Hans-Christian Gabrielsen, nestleder i LO
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Hans-Christian Gabrielsen, nestleder i LO
- Orienteringer fra LOs lokalorganisasjoner, familie- og likestillingspolitisk utvalg, ungdomsutvalgene og LOs representanter til LOs rep.skap
- Orientering om diverse utvalg der LOs distriktssekretær er representant
- Valg av representanter til LOs 34. kongress 2017 og LOs representantskap 2017–2021

Det ble vedtatt fire uttalelser.

Tema på høstkonferansen

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Are Tomasgard, LO
- Ny organisering av fylkeskonferansen og Regionråd v/Bård Nylund, LO
- LOfavør v/Sindre Aarsæther SR-Bank
- Kampen om arbeidslivet v/Idar Helle, De Facto
- Hva kan vi gjøre lokalt i arbeidslivet mot kriminalitet v/Agnes Norgaard og Kjell Arne Andersen

Det ble vedtatt fire uttalelser.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av fem representanter. Det har vært avholdt tre møter. Utvalget var med og arrangerte 8. mars i Arendal. Utvalget besøkte LO sentralt sammen med utvalget i Vest-Agder og utvalget i Oslo/Akershus, og hadde i tillegg et besøk på LDO. FNs Internasjonale dag mot vold mot kvinner ble arrangert 25. november, sammen med FO. Det var et totimers arrangement på No9 med informasjon fra Østre Agder krisesenter, ATV og politiet. Arrangementet ble avsluttet med et kulturinnslag.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget består av ni ordinære medlemmer fra forskjellige forbund. Det har vært 11 møter.

Skolebesøk

Utvalget har gjennomført jevnlig skolebesøk på videregående skoler med elev- og lærlingeombudet, hatt stand på UIA, samt noen aktiviteter for unge medlemmer.

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble gjennomført i uke 28, med 42 dagsverk og fem medieoppslag.

Annet

Det har vært en dags aktivitet for ungdommer under Arendalsuka, semesterstart var 14. august, totalt fire medlemskvelder med forskjellige aktiviteter.

LOFAVØR-KOMITEEN

Etter Kongressen i mai ble LOfavør-komiteen i Aust-Agder slått sammen med komiteen i Vest-Agder. Det ble oppnevnt ny komité med sju representanter fra forbundene og to fra banken. I tillegg er distriktssekretæren leder, ungdomssekretær tiltrer og organisasjonsmedarbeider er sekretær for utvalget. De har avholdt to møter.

Det har vært to LOfavør-kurs for tillitsvalgte, ett i Skagen i Danmark i mars/april og ett i Ålborg i oktober. I tillegg har komiteen avviklet flere LOfavør-kvelder i begge fylker. Komiteen har deltatt på LOfavør-komitésamling.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Distriktskontoret har et godt fagligpolitisk samarbeid med Arbeiderpartiet. Representanter fra Arbeiderpartiet møter fast på fylkeskonferansene og andre arrangementer der det faller naturlig. Det avholdes faste mandagsmøter én gang pr. måned, og fagligpolitiske samlinger ute i regionen.

ARENDAALSUKA

LO er sponsor for Arendalsuka, og distriktssekretæren sitter i rådet. Det er dobbel stand bemannet med tillitsvalgte fra de fleste LO-forbundene i Aust- og Vest-Agder. I tillegg sto flere sentrale politikere, LO-leder samt tidligere LO-leder på standen i perioder. Forbundsledere var også til stede. Et eget filmteam laget film fra standen og arrangementene i Bankgården. LO og forbundene hadde Bankgården

hele uka med arrangementer både på dag- og kveldstid, og det var godt besøk gjennom hele uka.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemnda
- Samarbeidskomiteen i Aust-Agder
- Aust-Agder Arbeiderparti, styret
- SSL – Sørlandets samferdselsløft
- TV-aksjonen
- IA-rådet i Aust-Agder
- Samarbeidsforum mot svart økonomi (SMSØ)
- Rådet for Arendalsuka
- Utdeling av fag-/svennebrev
- Årsmøter i forbundene
- Bygg og anleggsgruppa m/EL og IT Forbundet, NAF, Fellesforbundet i Aust- og Vest-Agder
- Likestillingskonferansen på UIA
- Ungt Entreprenørskap Agder
- Likestilt arbeidsliv
- Agderkonferansen
- «Ringer i Vannet»
- Levekårsprosjektet
- Møte med A-krim

STATISTISK OVERSIKT

Ledigheten i Aust-Agder er på 3,0 prosent og utgjør 1690 personer. Det er 29 færre enn i forrige måned og 311 færre enn for ett år siden. I Aust-Agder, som i landet ellers, har bruttoledigheten gått ned sammenlignet med november 2016. I november er bruttoledigheten på 3,7 prosent, som er nedgang med 0,1 prosentpoeng siden oktober. Bare Rogaland har høyere bruttoledighet enn Aust-Agder, med 4,1 prosent.

Arendal kommune har høyest ledighet med 3,6 prosent. Deretter følger Tvedestrand med 3,3 prosent og Grimstad med 3,1 prosent. Valle kommune har fylkets laveste ledighet med 0,9 prosent. Deretter følger Bygland og Iveland begge med 1,5 prosent.

Blant de helt ledige i Aust-Agder er 1052 menn og 638 kvinner. Av de ledige er 469 personer under 30 år. Dette er en nedgang på 69 personer sammenlignet med november 2016.

Av de ledige er 95 permitterte og 489 har innvandrerbakgrunn.

I tillegg til de helt ledige er det 820 delvis ledige i Aust-Agder.

Aust-Agder har den laveste ledigheten siden september 2014.

I november var det registrert 515 ledige stillinger i Aust-Agder på nav.no. I november 2016 var det registrert 457 ledige stillinger. Det er størst tilgang på ledige stillinger innenfor helse, pleie og omsorg (118) og butikk- og salgsarbeid (92) samt reiseliv og transport (48).

I Aust-Agder er ledigheten lavest blant ledere (18) og akademiske yrker (18), etterfulgt av undervisning (34). Næringene med flest ledige er industriarbeid (319), bygg og anlegg (185) og butikk- og salgsarbeid (178).

Vest-Agder

ORGANISASJONSOVERSIKT

LO i Vest-Agder har to lokalorganisasjoner med totalt 25 300 medlemmer. Det er 36 fagforeninger.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen består av følgende personer: Bjørn Åge Nilsen, Industri og Energi (leder); Grete Skovli, Fagforbundet; Eva Nistad Farhat, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og 1. vararepresentant Kjell Richard Renstrøm, Fellesforbundet, som møter fast. Det er avholdt tre møter, hvorav det ene var fellesmøte med fylkesstyret i Aust-Agder.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt to fylkeskonferanser. Én sammen med Aust-Agder og én i Vest-Agder.

Vårens fylkeskonferanse, sammen med Aust-Agder, ble avholdt 1.–2. mars på Thon Hotel Sørlandet i Sørlandsparken.

Tema var:

- Paris-avtalen og det grønne skiftet v/Tine Sundtoft, fylkesrådmann i Vest-Agder
- Agder Energi – med fornybar energi inn i framtiden v/Tom Nysted, konsernsjef Agder Energi
- Norsk sokkel i endring – fokus på målene som er satt v/Arnt Aske, NODE
- Sørlandet – verdens beste region til å utvikle lavslippsindustri v/

- Helene Fladmark, Eyde Innovation Center
- Regionplan Agder 2020 v/Kim Øvland, Regionplan Agder 2020, Faggruppa klima
 - Nye grønne næringer i vekst v/Peder Nærbø, styreleder og eier av Bulk Infrastructure
 - LO og det grønne skiftet v/Hans-Christian Gabrielsen, nestleder i LO
 - Den fagligpolitiske situasjonen v/Hans-Christian Gabrielsen, nestleder i LO

Høstens fylkeskonferanse ble avholdt 24.–25. oktober på Farsund Fjordhotell.

Tema var:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Bård Nylund, LO
- Ny organisering av fylkeskonferansen og regionråd v/Agnes Norgaard, LO
- Hva kan vi gjøre lokalt i arbeidet mot arbeidslivskriminalitet?
- Kampen om arbeidslivet v/Asbjørn Wahl, For velferdsstaten

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består fra oktober av: Rita Eigeland, Fellesforbundet (leder); Liv Else Kallhovd, Fagforbundet; Glenn Rinden, Norsk Transportarbeiderforbund; Mohammad Dia, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Svein Teigen, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Tor Stonny Knutsen, Fagforbundet.

Utvalget har avholdt to møter. Utvalget er fortsatt engasjert i utfordringer innenfor offentlig og privat sektor i forhold til deltidsstillinger og uønsket deltid, samt lærlinger i offentlig sektor, og pensjon.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget har bestått av: Tor Stonny Knutsen, Fagforbundet; Tonje Alvestad, Fellesorganisasjonen; Inger Anne Hærum, Fellesforbundet; Antonette Hermansen, Handel og Kontor; Lyder Ovesen, Handel og Kontor; Marius Zaal, Postkom; Alexander Taylor, Industri Energi; Tone Bjørnestøl, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Glenn Rinden, Norsk Transportarbeiderforbund;

Ungdomsutvalget har avholdt fire møter. I tillegg har AU hatt møter jevnlig i første halvår, og én gang i andre halvår.

Utvalget gjennomførte stand begge dager under Utdanningsmessa i Kristiansand 16.–17. januar og Y-valgsmessa 31. oktober og 1.

november. Utvalget arrangerte Shuffleboard-turnering for ungdomstillitsvalgte i Kristiansand 17. februar.

Det har vært gjennomført skolebesøk med foredrag og stands på de videregående skolene Søgne, Mandal, KKG, Lyngdal, Tangen, Kvadraturen og Vennesla. Det ble planlagt skoleinformatørkurs 27.–29. oktober, men dette ble avlyst pga. manglende påmelding.

Utvalget har vært representert på LOs student- og ungdomskonferanse, LOs fylkeskonferanser, Arendalsuka og Manifest årskonferanse. Vi sendte også fire observatører til LO-kongressen.

Felles ungdomskurs ble gjennomført 28.–30. april på Hotell Ernst med 23 deltakere.

I forbindelse med 1. mai-dagene i Kristiansand arrangerte ungdomsutvalget natt-til-første med *I am K*, og deltok under fellesarrangementet med parolen «Don't Panic – Organize». Utvalget var medarrangør på rusfri ungdomskonsert med *Oakland Rain* i Kristiansand, i samarbeid med AUF, SU og RU.

Sommerpatruljen i Vest-Agder ble arrangert 26. juni–30. juni med 40 dagsverk. Det ble besøkt 168 bedrifter, hvorav 42 bedrifter med registrert brudd (uten at brudd på verneombudsbestemmelser var tatt med). Sommerpatruljekurs ble arrangert 10. juni.

Utvalget arrangerte stand i forbindelse med Skeive Sørlandsdager 26. august i Kristiansand.

I forbindelse med innspurten av valgkampen ble det arrangert LOs stemmerettspatrulje i Kristiansand: åtte dager med 18 dagsverk.

Sammen med fylkeskommunen og KS arrangerte vi lærlingekonferanser 20.11 i Lyngdal, 22.11 i Mandal og 23.11 i Kristiansand, med til sammen over 250 deltakere.

Det ble planlagt LOfavør-kurs for ungdom 10.–12. november, men dette ble avlyst etter ønske fra LOfavør-komiteen.

7.12 ble julepatrulje arrangert i Kristiansand.

Det har vært gjennomført månedlige stands ved Universitetet i Agder (Kristiansand) første semester. Ved semesterstart var vi representert med stand under Studiestartfestivalen. Vi har arrangert åpent møte i samarbeid med FO-studentene.

LO Ungdom Vest-Agder har vært promotert jevnlig gjennom sosiale medier. Facebook-siden oppdateres flere ganger i uka og har over 1450 følgere. Instagram-profilen har over 350 følgere og Snapchat litt over 100.

LOFAVØR-KOMITEEN

Lofavør-komiteen består av: Agnes Norgaard, distriktssekretær og leder; Grete Skovli, Fagforbundet; Arnfinn Reinertsen, Fellesforbundet; Ivan Evensen, EL og IT Forbundet; Jens Jensen, Norsk Tjenestemannslag; Ole Jarl Madland, Norsk Arbeidsmandsforbund; Venke Anny Nes, Fagforbundet; Eva Nistad, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Bjørg Stangenes Nilsen, Elisabeth Slettedal og Jan Gordon Tobiassen fra SpareBank 1-SR-bank. Ungdomssekretærene og organisasjonsmedarbeider tiltrer LOfavør-komiteen. Organisasjonsmedarbeideren er sekretær for komiteen.

Det er avholdt to møter, to LOfavør kveldskurs og to LOfavør dagskurs.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

- Gjennomført bedriftsbesøk
- Månedlige fagligpolitiske møter for tillitsvalgte og stortingspolitikere fra Ap

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemnda
- Samarbeidskomiteen i Vest-Agder
- Vest-Agder Arbeiderparti, styret
- SSL – Sørlandets samferdselsløft
- TV-aksjonen
- IA-rådet i Vest-Agder
- Samarbeidsforum mot svart økonomi (SMSØ)
- Rådet for Arendalsuka
- Utdeling av fag-/svennebrev
- Årsmøter i forbundene
- Anleggsgruppa m/EL og IT Forbundet, NAF, Fellesforbundet i Aust- og Vest-Agder
- Likestillingskonferansen på UIA
- Ungt Entreprenørskap Agder
- «Ringer i vannet»
- Agderkonferansen
- Likestilt arbeidsliv
- Levekårsprosjektet
- Møte med A-krim

Rogaland

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Rogaland har vi fem lokalorganisasjoner. Medlemstallet i enkelte av forbundene viser noe nedgang, men likevel totalt en positiv utvikling gjennom året. Organisasjonsgraden går imidlertid ned.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen har bestått av: Jan Refsnes (leder); Herdis Gunn Rødne; Nina Galta. Varamedlemmer: Johan Norum (gikk ut 3.4.17) og Steinar Hopsdal.

Det ble avholdt fire styremøter i løpet av året.

FYLKESKONFERANSER

Vi har hatt to konferanser, 2.–3. mars på Sola, og 9.–10. november i Haugesund. Disse er godt besøkt også av gjester fra forbundene. Det har også vært gjester fra Ap og SV.

Fylkeskonferansen i mars vedtok følgende uttalelser:

- Norske fengsler
- Sosial dumping i regi av NAV

Fylkeskonferansen i november vedtok følgende uttalelser:

- Fagorganiserte nekter å godta at byggebransjen i Oslo-området skal få behandle arbeidsfolk som løsarbeidere
- Fylkeskonferansen gir sin fulle støtte til kampen for tariffavtale i Bilgummilageret AS i Kopervik
- Stjel ikke Vestlandet

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av: Hilde Slotnes, FO (leder); Marianne Hansen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Torhild Nesvåg, Fagforbundet og Gunvor Osnes Heggen, Handel og Kontor.

Utvalget har hatt tre møter.

8. mars-komiteen i Stavanger mottok økonomisk støtte. Det ble arrangert frokostmøte med tema «Er jeg virkelig fri – om tidsklemma i verdens beste land» med ca. 30 deltakere. Videre har vi sponset og deltatt i «Stavanger på skeivå» i september.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget består av: Lauritz Slåttebrekk, EL og IT Forbundet (leder) (gikk ut 4.11.17); Pål Tangen, NNN (nestleder); Anniken Heimdal Tjøstheim, Fagforbundet (gikk ut 31.3.17) Tine Gytri, Fagforbundet (ny 1.4.17); Fredrik Lyder, Industri Energi; Daniel Gudbrandsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Espen Watne, Norsk Transportarbeiderforbund (ny leder 4.11.17); Jake Nolasco, Handel og Kontor; Lisbeth Tallaksen, FO (gikk ut 30.9.17) og Fredrik Lyder, Industri Energi.

Representanter for lokalorganisasjonene har vært: Lisbeth Tallaksen, LO i Stavanger og Omegn (gikk ut 30.9.17) Anita Berg (ny 13.11.17); Karl Emil Selvåg, LO i Nord-Rogaland (ut 24.4.17) Remy Penev (ny 24.4.17); Ingrid Øydnå, LO i Sandnes og Gjesdal; Jeanette Lea Romslo, LO Jæren. Martin D. Bjørnson AUF; Øyvind S. Åføy, SU; Stine T. Holm, Rød Ungdom har vært observatører.

Dette året har vært litt spesielt siden ungdomssekretæren var 1. kandidat for Rogaland SV til stortingsvalget. Men vi har fått til mye bra aktivitet, og under valgkampen var ungdommen veldig aktiv og var ute hver dag.

Ungdomsutvalget har hatt åtte møter.

Følgende aktiviteter er gjennomført:

- Kurs/skolering (2 stk.)
- Skitur for unge medlemmer
- Arrangement med LOs studentservice (6 stk.)
- LOs sommerpatrulje
- Studiestart
- Skolebesøk
- Stemmerettspatrulje
- Stått på stand
- Deltatt på konferanser og seminarer

SYSSELSETTINGSSITUASJONEN

Arbeidsledigheten i Rogaland går nedover, men 49 prosent flere enn i fjor har vært ledige i mer enn to år. Bruttoledigheten pr. november er 10 372. Av dem som har gått på dagpenger i to år, har 40 prosent fått jobb. Unge arbeidsledige er fortsatt en utsatt gruppe, men det er blitt en nedgang i antallet. Situasjonen er ikke over, men er blitt bedre, sysselsettingen er i vekst, men fremdeles kommer varsler om oppsigelser. Det er størst ledighet innenfor bygg og anlegg og ingeniør- og industribedrifter. 2381 arbeidssøkere deltok i et arbeids-

rettet tiltak i november. En av de viktigste oppgavene for NAV i tiden framover er å hjelpe disse å finne arbeid.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av: Jarle Vines, Industri Energi; Odd Inge Godhavn, Fellesforbundet (gikk ut 30.3.17), Ole Jarl Madland, Norsk Arbeidsmandsforbund; Trond Helland, Fagforbundet; Helga Skjeie, FLT; ungdomssekretær Solfrid Lerbrekk og distriktssekretær Øystein Langholm Hansen, LO Rogaland. I tillegg har SpareBank 1 SR-bank to representanter i komiteen: Lars Enevoldsen og Gaute Thise Jacobsen. Åsa Gro Gjølme, LO Rogaland, har fungert som sekretær.

Alle de fem lokalorganisasjonene og LOs ungdomsutvalg har hatt LOfavør-arrangement i år. De lokale komiteene er i LO i Nord-Rogaland, LO i Stavanger og omegn, felles komité for Sandnes og Gjesdal og Jæren, samt en komité for LO i Dalane. I tillegg kjører LOs ungdomsutvalg fast ungdomssamling med informasjon om LOfavør. Det har vært godt frammøte på arrangementene, med deltakere fra mange forskjellige forbund. Vi fortsetter å jobbe etter denne modellen, og ser en økende aktivitet. Uten en så aktiv bankrepresentant som Lars Enevoldsen hadde nok aktiviteten vært enda lavere. I tillegg har LOfavør-komiteen for Rogaland hatt et åpent frokostmøte med informasjon om nytt i LOfavør, for forbundene og lokalorganisasjonene.

HELE ROGALAND LESER

Også i 2017 har LO Rogaland vært deltaker og deleier i prosjektet «Hele Rogaland leser», som nok en gang trykket opp og delte gratis ut 40 000 eksemplarer av en bok. Boken i år var *Øverst på nazistenes liste* av Arne Vestbø. Den beskriver livet til jøden Moritz Rabinowitz, som 14 år gammel kom alene til Norge, fra Polen. Han bosatte seg i Haugesund, og etter noen år åpnet han klesbutikk. Som jøde følte han seg trygg i Norge, på tross av mobbing og forfølgelse i resten av Europa, da krigen begynte. Da krigen kom til Norge og tyskerne invaderte landet i 1940, sto Rabinowitz øverst på listen over nordmenn de ville ta til fange. Han ble funnet og tatt til fange i desember 1940. Han ble deportert til Tyskland og døde i fangenskap 27. februar 1942. Dette er et godt prosjekt, som bygger utrolig godt opp om LOs gode rykte som kulturaktør.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Det fagligpolitiske arbeidet har i all hovedsak bestått av arbeidet med valgkampen. Valgkamputvalget hadde til sammen ti møter, arrangerte skoleringsdag med 30 deltakere, kickoff med 130 deltakere, arbeidsplassbesøk mv. I tillegg har «Fylkesforumet» hatt samarbeids- møte med Hadia Tajik.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Vi prøver å delegere oppgaver til de forbundsområdene oppgavene hører til. Dette er imidlertid ikke enkelt, fordi de må delegeres til tillitsvalgte/ansatte i forbundene som allerede har en belastet hverdag. Derfor er mye som kunne vært delegert, likevel håndtert av oss.

Distriktssekretæren, ungdomssekretæren, organisasjonsmedarbeiderne og representanter fra forbund har deltatt i bl.a. følgende organer:

- Aktive grep – samarbeidsgruppe ift. arbeidsledighet
- Rogaland kurs- og kompetansesenter, RKK, styret
- RUP partnerskap
- Styringsgruppen for VRI
- Rogaland Arbeiderparti, styret og fylkestingsgruppa
- Stiftelsen Rogalandsforskning, nestleder i styret
- Samarbeid mot svart økonomi, SMSØ
- Samarbeidskomiteen LO/Ap i Rogaland
- LOfavør-komiteen i Rogaland
- TV-aksjonen i Rogaland – fylkeskomiteen
- Yrkesopplæringsnemnda i Rogaland fylkeskommune
- Fagskolerådet i Rogaland, leder
- Ungt Entreprenørskap Rogaland
- Prosjektrådet for E39 Rogfast
- Haugaland skole og arbeidsliv
- IA-rådet i Rogaland
- Rådet for samarbeid med arbeidslivet, Universitetet i Stavanger
- Referansegruppe skole/arbeidsliv, Stavanger
- Distriktsrådet HV – Agder – Rogaland
- Styringsgruppa for Hele Rogaland leser – Sølvberget Stavanger kulturhus
- Voksenopplæringsrådet – fylkesmannen i Rogaland
- Referansegruppen for prosjektet «Bedre samsvar mellom tilbud og etterspørsel etter kompetanse i regionale arbeidsmarkeder» – IRIS

Hordaland

ORGANISASJONSOVERSIKT

Fylket har seks lokalorganisasjoner med varierende størrelse og aktivitet. LO i Bergen og omland er størst med tolv kommuner. Disse dekker om lag en tredjedel av fylkets areal, og om lag tre fjerdedeler av forbundenes medlemmer i fylket. Forbundenes lokale ledd i fylket består av alt fra landsdekkende fagforeninger til bedriftsforeninger. Totalt har vi 112 registrerte fagforeninger.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: Ørjan Myrmel, Fagforbundet (leder); Silje Nilsen, Fellesforbundet; Alfred Leren, Fagforbundet.

Det er avholdt to møter, begge i forkant av fylkeskonferansene.

FYLKESKONFERANSER

Årets første fylkeskonferanse ble avholdt 6. og 7. mars i Bergen. Hovedtema var stortingsvalget.

Følgende innledninger ble gitt:

- Demokrati under press? v/Sveinung Arnesen, postdoktor ved Universitetet i Bergen
- Å være foruten demokrati v/Beate Thoresen fra Norsk Folkehjelp
- Fagligpolitisk innledning v/LO-sekretær Terje O. Olsson
- Politisk innledning v/Magne Rommetveit, 1. kandidat for Ap til stortingsvalget

Dag to ble følgende innledninger gitt:

- Derfor skal vi vinne valget v/Leif Sande, 5. kandidat til stortingsvalget for Ap
- Planlagte tiltak og koordinering av faglig valgkamp v/Mads Kleven, leder i LO i Bergen og omland
- Motivasjonsforedrag v/Trond Haukedal

Høstens fylkeskonferanse ble avholdt 2. og 3. november på Stord.

Dag 1 ble følgende innledninger gitt:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Julie Lødrup, 1. sekretær i LO
- Evaluering av den faglige valgkampen v/Ørjan Myrmel, leder av styret for fylkeskonferansen, og Mads Kleven, leder av LO i Bergen

- og omland
- Ny organisering av LOs regionale arbeid v/distriktssekretær Roger Pilskog

Dag to ble følgende innledninger gitt:

- Regionreformen v/Jenny Følling, fylkesordfører i Sogn og Fjordane, og Anne Gine Hestetun, fylkesordfører i Hordaland
- Arbeidsliv i Teslaens tid v/Kjetil Stålesen, spesialrådgiver i LO

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Medlemmer av utvalget er: Vivian Skaten Nesse, Fellesorganisasjonen (leder); Hamdi Sæther, Norsk Arbeidsmandsforbund (nestleder); Kristina Lisicina, Fellesforbundet; Jorge Del Pino, Fagforbundet. Vilde Stokken har vært sekretær. Varamedlemmer: Stak Ranjit, Fagforbundet; Monica Hauge Aarsund, Norsk Arbeidsmandsforbund,

Utvalget har avholdt sju utvalgsmøter. I forbindelse med konferansen «Avskaffelse av vold mot kvinner», er det avholdt sju planleggingsmøter med flere samarbeidspartnere i tillegg til utvalget, som LO Stat, Norsk Folkehjelp og Empo – Kirkens bymisjon. I tillegg nedsatte utvalget arbeidsgrupper for å forberede detaljer til konferansen. I år deltok for første gang Imdi i planleggingsgruppen. Imdi ga i den forbindelse et betydelig økonomisk bidrag, som sikret et høyere nivå på konferansen. Øvrige økonomiske bidragsytere: FO, Fagforbundet, LO Stat, HK, Norsk Sjømannsforbund, NAF og Fritt Ord. Konferansen traff godt, og hadde 160 deltakere og mer enn 20 personer på venteliste.

Utvalget har hatt følgende aktiviteter:

- Deltatt med kort innledning på fylkeskonferansene
- Deltatt på 8. mars-feiring og arrangementer
- Regnbuedagene: Var synlig i paraden 10. juni, og hadde stand på Pridepark
- Konferansen «Avskaffelse av vold mot kvinner: bryt ut – bryt inn»

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består av: Eirik Svensson, Norsk Transportarbeiderforbund (leder); Marie Træland, NTL, (nestleder); Aleksander Torsvik, Fellesforbundet; Katrine Froestad, Fagforbundet; Axel Fjeld, Norsk Jernbaneforbund; Beathe Sognnes, NNN; Henrik Drivenes, Handel og

Kontor; Mari Lilleng, Fellesorganisasjonen; Kjersti Tresland, EL og IT Forbundet; Malin Trellevik, Norsk Arbeidsmandsforbund; Andreas Gullbrå, Norsk Lokomotivmannsforbund; Astrid Levåg, Industri Energi; Marius Bexrud, Norsk Sjømannsforbund; Miriam Sorø, LO (sekretær). Observatørstatus: Kjersti Følling Slettemark, NFSU, ungdomspartiene på venstresiden og ungdomskontaktene i LOs lokalorganisasjoner.

De forbundene som har representanter i utvalget, har også møtende vara.

Ungdomsutvalget har avholdt ti møter. I tillegg har deler av utvalget deltatt i planleggingsmøter i forkant av konferanser, kurs, sommerpatrulje, valgkamp og annet som har stått på agendaen. Nedsatte arbeidsgrupper blir brukt gjennom hele året.

I 2017 gjennomførte ungdomsutvalget følgende aktiviteter:

- Stand på universitet, høyskoler, utdanningsmesser, yrkesmesse og karrieredager
- Aksjon natt til 1. mai, hvor Bergen sentrum ble dekorert med 750 røde flagg
- 1. mai-tog, frokost med utvalget og 1. mai-arrangement på kveldstid med «Venstrealliansen» i Bergen
- Deltatt på LOs student- og ungdomskonferanse på Sørmarka
- Ungdommene har fått programtid på årets fylkeskonferanser, og utvalget har satt framtiden på agendaen
- Ansvar for stand på årets Pride-park
- Eksamensaksjon i samarbeid med NTL Ung i høstsemesteret
- Skolebesøk
- Sommerpatrulje-kurs
- Sommerpatruljekickoff på Torgallmenningen
- LOs sommerpatrulje
- LOs stemmerettspatrulje
- Juleaksjon med bedriftsbesøk, og julebord for utvalget

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen består av: Roger Pilskog, LO (leder); Ørjan Myrmel, Fagforbundet; Beate Steinsvik, Handel og Kontor; Mads Kleven, Fellesforbundet; Merethe Engstrøm, NTL; Torbjørn Reigstad, Norsk Arbeidsmandsforbund; Miriam Jordal Sorø. Fra SpareBank 1 SR-Bank deltar: Vibeke Thomassen Hope, Agnar Aarskog og Knut Marius Dale.

Komiteen har avholdt fire møter, samt avholdt den årlige høstkon-

feransen. Tema for konferansen var digitalisering og robotisering. Innledninger ble gitt ved byråd Dag Inge Ulstein, spesialrådgiver i LO, Kjetil Stålesen, og hovedtillitsvalgt i NAV, Harald Borgerud. Komiteen har arrangert ett LOfavør-kurs for tillitsvalgte i virksomhetene, og banken har gitt bidrag på sommerpatrulje-kurset.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Samarbeidskomiteen i Hordaland har ikke hatt møter i 2017, men arrangerte likevel den årlige fagligpolitiske konferansen 9. og 10. juni i Bergen. Den ble åpnet av leder i LO i Bergen og omland, Mads Kleven. Innledninger ble gitt fra Ap ved Trond Giske og Jonas Bals, og fra LO ved Peggy Hessen Følsvik og Wegard Harsvik. Konferansen ble avsluttet av Jette Christensen, nestleder i Hordaland Ap. Distriktssekretæren har ellers deltatt i Hordaland Ap's valgkamputvalg.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemnda
- Ap Hordaland styret
- Regionalt Næringsforum
- Ungt Entreprenørskap Hordaland
- SMSØ Hordaland
- HOG Energi
- UiB, Råd for samarbeid arbeidslivet
- HiB, Råd for samarbeid arbeidslivet
- Næringsforum Vest
- Rådet for Heimevernet distrikt Vest
- IA-rådet Hordaland
- AOF Hordaland
- Samarbeidskomiteen LO–Ap i Hordaland
- Styringsgruppe for Aksjon Lærebedrift Hordaland
- Regional plan for kompetanse og arbeidskraft HFK, styringsgruppe
- Brukerutvalget for NAV-kontorene i Bergen
- Styringsgruppe for lokalorganisasjons-prosjektet i Hordaland
- Ressursgruppe for mobbeombodet i HFK
- Samarbeidsrådet mangfold, integrering og inkludering (Bergen Næringsråd)
- Styringsgruppe Orntli' arbeid
- LO i Bergen og Omlands valgkamputvalg
- «Ringer i vannet» (NHO)

ANDRE SAKER

LO og NHO i Hordaland etablerte i 2013 prosjektet «Aksjon Lærebedrift Hordaland» sammen med Hordaland fylkeskommune. Målet er å styrke yrkesfagene, samt sikre flere riktige utdanningsvalg og økt tilgang på læreplass. Prosjektleder sluttet i desember 2016, og prosjektet har ligget i bero det meste av 2017. Det er nå ansatt ny prosjektleder, og det er avklart videreføring i 2018.

Det har heller ikke i 2017 vært invitert til møte i Regionalt råd for Arbeidstilsynet Vestlandet, som vanligvis ligger under «representasjon i styrer, råd og utvalg».

I fylkesordfører Anne Gine Hestetuns sykefravær, hadde fungerende fylkesordfører Pål Kårbø medieutspill om prioriteringer i NTP, som brøt med den konsensus LO og NHO i samarbeid med Hordaland fylkeskommune hadde opparbeidet over år. Det medførte at LO og NHO valgte å bryte trepartssamarbeidet om samferdsel med Hordaland fylkeskommune. Det forventes normalisering framover.

I samarbeid mellom LO, NHO, NAV og Bergen kommune, er prosjektet Orntli' arbeid etablert for å gi realistiske praksistilbud til unge under 25 år som står utenfor utdanning eller arbeid. Bergen kommune har stått alene som tilbyder av praksisplasser, men på slutten av året ble det startet opp et arbeid med å få NHOs medlemsbedrifter til å ta imot ungdom.

Sogn og Fjordane

ORGANISASJONSOVERSIKT

Ved utgangen av 2017 var det i Sogn og Fjordane 65 fagforeiningar fordelt på åtte lokalorganisasjonar.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Ralf Einar Johannessen, Fagforbundet (leiar); Margunn Rygg, Handel og Kontor; Elin Vie, Handel og Kontor.

Det har vore helde fire møter.

FYLKESKONFERANSAR

Det er arrangert to fylkeskonferansar med fylgjande tema:

- Den faglege og politiske situasjonen
- Opplæring og kompetanseheving
- Evaluering av stortingsvalet
- Ny organisering av fylkeskonferansen

- Kompetanseutvikling og livslang læring i eit arbeidsliv i endring
- NAV sitt arbeid for å gi ungdom som har droppa ut av skulen og arbeid ein ny sjanse til å kome inn att i arbeidslivet (LOOP)
- Handlekvitt-kampanjen hausten 2017

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVAL

Utvalet har hatt fylgjande samansetting: Johnny Gotteberg, Norsk Arbeidsmandsforbund; Kari Daltveit, Fagforbundet; Svanhild Handal, Fellesorganisasjonen. Personleg vara: Per Bjarne Molnes, Norsk Transportarbeiderforbund; Hilde Thue, Norsk Arbeidsmandsforbund; Ann Kristin Nygård, Fellesorganisasjonen; Marit Feigum, Handel og Kontor,

Utvalet har ikkje hatt møter i 2017.

UNGDOMSUTVALET

Samansetting: Lex Müller, Norsk Arbeidsmandsforbund; Sølvi Elise Hansen, Handel og Kontor; Reidar Fugle Nordhaug, Fagforbundet; Ole Henrik Stølen, Fellesforbundet; Tina Rasmussen, Industri Energi; Jostein Odd, NTL; Ellinor Espedal, Fagforbundet; Håvard England, NTL; Helene Hundeide, EL og IT Forbundet.

Utvalet har hatt tre ordinære møter. I tillegg har fleire i utvalet delteke på arbeidsmøter mellom anna om sommarpatruljen.

Dei viktigaste aktivitetane er:

- Stand og eksamensaksjon på Høgskulen
- Forkurs til sommarpatruljen
- Stand på NM i studentidrett
- Sommarpatruljen
- Skulebesøk
- Samarbeidsavtale med AUF og Senterungdommen

LOs sommarpatrulje

Patruljen besøkte 380 bedrifter. 79 dagsverk gjorde ein veldig god innsats. Det kom inn mange tips i forkant og undervegs i patroljen, som stort sett vart fulgt opp med besøk. Vi fekk god mediedekning, både i avis og radio. Forbunda som deltok var Fagforbundet, Fellesforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund, Handel og Kontor, Industri Energi, Norsk Tjenestemannslag og EL og IT Forbundet.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har fylgjande samansetting: Nils Petter Støyva; Øyvind Åsarmoen Møller; Lars Terje Standal, Industri Energi; Arild Horsevik, EL og IT Forbundet; Berner Midthjell, Norsk Arbeidsmandsforbund. Rolf Eide, SMN; Margunn Rygg, Handel og Kontor; Kari Daltveit, Fagforbundet; Sverre Willy Johansen, SMN; Jon Sponås SMN; Bjørn Kormeseth, Fellesforbundet, Siv Jorunn Hjellbrekke.

Det har vore tre møter i komiteen.

Saker og aktivitetar:

- Handlingsplan 2017
- Årsmelding 2016
- Forbunda sine mål og aktivitetar
- LOfavør temakveldar
- LOfavør arbeidsplassbesøk med påfølgande LOfavør-kveld
- LOfavør-konferanse
- Regionkonferanse for LOfavør-komiteane
- Korleis spisse og betre få fram budskapet med LOfavør-produkta
- LOfavør bankprodukt

FAGLEGPOLITISK ARBEID

Det faglegpolitiske arbeidet er forankra i samarbeidskomiteen i fylket. Fylgjande saker har det vore jobba med:

- Alternativt budsjett til Ap på Stortinget
- Budsjett til fylkeskommunen
- Nettleige – utjamning
- Eigedomsskatt på verk og bruk (maskinar)
- Florø Lufthamn – FOT-ruter
- Regionalisering av LO sitt distriktskontor og Fagforbundet
- Ny organisering av fylkeskonferansen til LO, nytt råd mm
- Formidling av helsevikarar gjennom innkjøpsordninga til Sogn og Fjordane fylkeskommune

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD, UTVAL OG PROSJEKT

Distriktskontoret har vore representert ved distriktssekretær, ungdomssekretær og organisasjonsmedarbeider og andre i fylgjande:

- Leiar i Fagopplæringsnemnda i Sogn og Fjordane
- Samarbeidskomiteen LO/Ap
- Vindkraftforum

- Næringslivets Samferdsleforum
- Næringsforum Vest
- IA-rådet
- TV-aksjonen
- Arbeiderarkivet
- Partnerskap for karriererettleiing
- NAV brukarutval
- Regionalt samarbeid mot svart økonomi
- Råd for samarbeid med Høgskulen
- Styringsgruppe for Stad skipstunnel
- Styringsgruppe i samarbeidsprosjekt stat – næringsliv
- Styringsgruppe for prosjektet «Ringer i vannet»
- Styringsgruppe for Verdiskipingsplan
- Nynorsk Forum
- Næringsdagane i Sogn og Fjordane
- Fellesmøte med stortingsbenken og fylkesutvalet
- Styret for LO sitt mållag
- Sogn og Fjordane næringsutvikling

ANDRE SAKER

Stand og profilering

For å fylgje opp LO sentralt sine prioriteringar innan rekruttering, val og «medlemspleie», har vi prioritert å vere svært synlege på stand ulike stader i fylket. Standa har vore gjennomført i samarbeid med LO sine lokalorganisasjonar og forbundsområda. Vi har delteke på fylgjande arrangement:

- Eikefjorddagane
- Lærdalsmarknaden
- Førdefestivalen
- Malakow rockefestival
- Sommarpatruljen
- IA-dag på Sunnfjord Hotell

NÆRINGSLIV, ARBEID OG SYSSELSETTINGSSITUASJONEN

Det har vore eit år med høg sysselsetting og lite arbeidsløyse i fylket. I nokre bransjar som skipsbygging og oljeindustri har det vore problem med sysselsettinga. Dei fleste andre næringar har hatt godt med arbeid. I fleire bransjar har det vore problem med å skaffe faglært arbeidskraft. Innan fiskeindustrien og enkelte industribedrif-

ter har det vore kortvarige permitteringer.

Innan offentlig sektor har det stort sett vore status quo. Men i samband med budsjetthandsaminga for fylkeskommunen vart det nedskjeringar i fylkeskommunen.

Møre og Romsdal

ORGANISASJONSOVERSIKT

Vi har seks lokalorganisasjoner med 134 registrerte fagforeninger, herav åtte fylkesforeninger med medlemmer i alle lokalorganisasjonene. Det er registrert 35 009 betalende medlemmer i vårt fylke. 10 399 er registrert som ikke-betalende medlemmer, men tallet vurderes som for lavt, da ikke alle oppgir hvor mange medlemmer de har uten kontingent.

KONTORETS VIRKSOMHET

Distriktskontoret er plassert i Folkets Hus i Molde, og er i et større fellesskap med andre organisasjoner i arbeiderbevegelsen. Kontoret består av distriktssekretær, organisasjonsmedarbeider og ungdomssekretær. I tillegg har kontoret fra 1. september lærling i kontor- og administrasjonsfaget. Lærlingen er ansatt i LO, som har arbeidsgiver- og faglig ansvar. Distriktskontoret er godkjent som lærebedrift fra Møre og Romsdal fylkeskommune, og er også tilknyttet AOFs opplæringskontor.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: Arnt Silseth, Fagforbundet (leder); Bjørg Anne Hafsås, EL og IT Forbundet; Bengt Eriksson, Fellesforbundet; Maria Jensen Solevåg, Norsk Sjømannsforbund; Svein Tore Hess, LO Ålesund og omegn; Astrid Rønning, LO Ytre Nordmøre. Bjørnar Dahle tiltrer styret som fylkets delegat i LOs representantskap.

Det har vært avholdt fire møter.

FYLKESKONFERANSER

Det har vært avholdt to fylkeskonferanser, i februar og november. Vårkonferansen ble avholdt i Molde, med den fagligpolitiske situasjonen og valgkampen som hovedtema. Are Tomasgard representerte den politiske ledelsen på konferansen. Tillitsvalgtprisen ble delt ut til Kurt Hagerup fra Norsk Transportarbeiderforbund.

Høstkonferansen ble avholdt i Kristiansund. Peggy Hessen Følsvik representerte LO sentralt på den konferansen. Her ble valgkamp evaluert, og veien videre i opposisjon ble også et tema. I tillegg hadde også NAV Arbeidslivsenter et foredrag, og det var et ekstra fokus på sjøfartsorganisasjonene.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget for 2016–2017 er sammensatt slik: Johnny Bakken, Norsk Arbeidsmandsforbund (leder); Heidi Hoem Bjurbeck, Norsk Transportarbeiderforbund (vara); Anne Grethe Kjelstad, LO Indre Nordmøre (nestleder); Bjørg Anne Hafsås, EL og IT Forbundet (vara); Torill Langlo, LO Søre Sunnmøre; Sigrun I. Havnen, LO Ytre Nordmøre (vara); Einar Hjelle, Fagforbundet; Rune Larsen, Norsk Sjømannsforbund (vara); Line Bjørnerem, FO; Randi W. Frisvoll, Fellesforbundet (vara).

Utvalget har hatt to møter.

Utvalget har utformet og fått trykt opp to «postkort» til bruk i valgkampen. Temaene her var «Ja til gratis skolemat i grunnskolen» og «Pensjonistene krever oppgjør uten fratrek». I tillegg har utvalget levert inn forslag til uttalelser til fylkeskonferansene i 2017.

UNGDOMSUTVALGET

2017 har vært et aktivt år med blant annet fokus på karrieredager for 10. klassinger.

Ungdomsutvalget har i 2017 bestått av: Industri Energi: Ann Elisabeth S. Hustad og Christel Villanger; NNN: Rita Kristin Åshamar og Anita Ukkelberg; FO: Stephani Garrido og Attiq Tahir; EL og IT Forbundet: Henrik Blomvik (nestleder) og Andreas Aarseth; Norsk Arbeidsmandsforbund: Monica Sulebakk og Kolbjørn Nittemark Husdal; Fellesforbundet: Anne Marthe Henriksen og Ken Marius Pedersen; Handel og Kontor: Cecilie Therese Lund og Sofie Jørdre Tveit; Fagforbundet: Isabel Trustrup (leder) og Victoria Hide; Norsk Transportarbeiderforbund: Joakim Haugen og Geir Ove Knoff Gjelsvik; FLT: Archana Shilanth og Maxim Foss; Skolenes landsforbund: Kirsten K. H. Melseth og Elisabeth S. Hoddevik; Postkom: Vegar Misund.

Utvalget har hatt fire møter i 2017, inkludert et forberedelsesmøte i forkant av FYKO. I tillegg har leder og nestleder, sammen med ungdomssekretæren, hatt ett arbeidsmøte i september for å lage forslag og planer til ungdomskonferansen FYKO 2018.

På fylkeskonferansen 1.–2. november ble det oppnevnt et nytt utvalg som skal ta over etter ungdomskonferansen FYKO 2018.

Ungdomskurs

FYKO 2017

FYKO, Møre og Romsdals student- og ungdomskonferanse og trinn 1-skolering for ungdom i ett, ble gjennomført for 18. året på rad 3.–5. februar på Scandic Parken i Ålesund. De hadde ca. 70 deltakere pluss 15 innledere og gjester. Innledere var blant annet Terje Olav Olsson fra LO-ledelsen, som åpnet debatten med et fagligpolitisk innlegg. Vi fikk også et gjensyn med Frida Ottesen fra TV-serien *Sweat Shop*.

Rekrutteringskurs

I august arrangerte ungdomssekretæren vervekurs for medlemmer som vil ut og verve studenter, elever og lærlinger. Kurset hadde fokus på verveargument, historie og LOfavør. Åtte personer deltok på dette kurset.

LOs fylkeskonferanse

LOs ungdomsutvalg stilte med leder og nestleder av utvalget, Isabel Trustrup og Henrik Blomvik, som delegater med stemmerett på vår-konferansen, og Henrik Blomvik stilte som delegat på høstkonferansen. De presenterte ungdomsarbeidet og oppfordringer til forbundene samt info om studentaktiviteter, lærlingekonferanser, semesterstart, sommerpatrulje, julepatrulje, karrieredager og skoleinfo på videregående skoler.

LOs sommerpatrulje

På grunn av at ungdomssekretæren skulle i permisjon under patruljen, ble årets sommerpatrulje gjennomført på bare fem dager, uten kvelds- eller helgearbeid.

Sommerpatruljen besto av 30 deltakere (av disse er 20 nye), og utgjorde 95 dagsverk fordelt på fem dager. I tillegg sto to stykker fra LO i Romsdal på stand i Molde.

Vi fikk rundt 15 saker på trykk i papiravisa pluss en del på nett hos de fleste lokalavisene og NRK i fylket.

Det ble gjennomført 379 bedriftsintervjuer, der 29,8 prosent ble mistenkt for brudd på lovverket.

Skoleinformasjon

Det ble besøkt ni vgs der vi holdt skoleinformasjon. Vi møtte imidlertid mange elever, fordi mange av skolene slo sammen flere klasser under informasjonen. I tillegg har vi holdt skoleinfo på Fagskolen i Ålesund.

Karrieredager

LO har deltatt på fylkets karrieredager for 10. klassinger i Molde, Surnadal, Kristiansund og Ålesund, men fikk avslag på å få delta i Volda. Her møtte vi elever som søker utdanningsveier og yrkesmuligheter, for å forberede dem på å skaffe seg skriftlig arbeidskontrakt når de jobber ved siden av skolen og er i sommerjobb.

Lærlingearbeid

Vi deltar fortsatt på lærlingesamlingene til fylkeskommunen og samarbeider om gjennomføringen av dette. Vi møtte ca. 800 1. og 2. års lærlinger i 2017, fordelt på seks samlinger med informasjon om rettigheter og forberedelser til arbeidslivet etter læretiden.

LOs studentservice

Det ble gjennomført 36 stands fordelt på høyskolene, universitet, fagskolene og vgs i fylket, 14 av dem under semesterstart på høyskolene fra uke 33–36.

LOFAVØR-KOMITEEN

Består av: LOs distriktskontor: Kari Hoset Ansnes, Kent Logan Jelle og Lisbeth Rød; SpareBank 1 Nordvest: Turid Humlen og Kim Jelle; Handel og Kontor: Ann Kristin Heggdal; Fellesforbundet: Cecilie Søllesvik; Fagforbundet: Geir Ole Kanestrøm; EL og IT Forbundet: Stig Heggem; Norsk Transportarbeiderforbund: Jack Sæther; Industri Energi: Hanne Renate Garli.

Komiteen har hatt en omfattende handlingsplan å jobbe etter. I tillegg til faste rutiner med å spre kunnskap om LOfavør-konseptet, har det vært omfattende standsaktivitet, samt aktiviteter rettet mot ungdom og studenter. Det ble også i år leid standplass med telt under jazzfestivalen i Molde i uke 29, og forbund og lokalorganisasjoner var med på å bemanne standen, som var veldig godt besøkt hele uka.

Også i 2017 ble det et arrangert en felles fagdag mellom de tre SpareBank 1-bankene som opererer i fylket, og LO. Målet er å jobbe for et felles utgangspunkt og få felles faglig påfyll. Dette ble en fin og nyttig dag med gode tilbakemeldinger, som vi skal gjenta årlig. Hele

utvalget møtte på LOfavørs regionale konferanse, og utvidet denne med et døgn for å ha planleggingsmøtet for 2018. I tillegg til selve aktivitetene ble det avholdt to møter i komiteen.

LOfavørs julepatrolje

LOfavør-komiteen arrangerte julepatrolje der seks deltakere i løpet av tre dager besøkte bedrifter og delte ut juleposer med julehilsen og informasjon til ca. 2000 ansatte, i Kristiansund, Molde og Ålesund. Sju stykker fra ungdomsutvalget besøkte resterende bedrifter i Molde lørdagen samme uke og delte ut 600 juleposer.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Samarbeidskomiteen har bestått av: Arnt Silseth, LO (leder); Per Vidar Kjølmoen, Ap (nestleder); Bengt Eriksson, LO; Jon Aasen, Ap; Maria Jensen Solevåg, LO; Berit Tønnesen, Ap; Tove Lise Torve, Ap. Egil Ekhaugen, Ap, og Kari Hoset Ansnes, LO, har tiltrådt komiteen.

Ap har hatt lederskapet og dermed den administrative oppgaven i 2017.

Det har vært avholdt to møter. Oppmøtet har vært veldig variabelt, og vi har diskutert hvordan arbeidet skal kunne flyte bedre. Samarbeidskomiteen har lagt opp til at det fra 2018 skal være fem representanter fra hver organisasjon i stedet for tre som i dag.

Den fagligpolitiske konferansen ble avholdt i februar i Molde med god oppslutning. Tidligere LO-leder Yngve Hågensen og Steinar Krogstad fra Fellesforbundet var blant foredragsholderne.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

LO i Møre og Romsdal har vært en aktiv samfunnsutvikler og pådriver i fylket. LO har derfor vært bredt representert i ulike råd og utvalg.

Dette har vi prioritert:

- Styringsgruppen for Gassknutepunkt Nyhamna
- Yrkesopplæringsnemda
- IA-rådet
- Forstanderskapet SpareBank 1 Nordvest
- NAVs brukerutvalg
- LOfavør-komiteen
- Samarbeidskomiteen
- Styret for Arbeiderbevegelsens Arkiv

- Fagskolestyret
- Samarbeid fylket – LO/ NHO og de tre by-ordførerne
- Partnerskap for verdiskapning
- Distriktsrådet for HV11
- «Ringer i vannet»
- RSA Møre
- Regionalt samarbeidsforum mot svart økonomi
- Fylkesmannens tenketank i forbindelse med kommunereformen
- Styringsgruppen for TV-aksjonen
- Arbeiderpartiets valgkamputvalg
- Molde bedriftshelsetjeneste

Sør-Trøndelag

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Sør-Trøndelag har LO åtte lokalorganisasjoner, et LO-senter lokalisert på Røros, og 98 fagforeninger/avdelinger/fylkes- og landsforeninger i LOs forbund. Pr. 31. desember 2017 har LOs forbund totalt 61 824 medlemmer. Av disse er ca. 4000 tillitsvalgte.

KONTORETS VIRKSOMHET

Kontoret består av distriktssekretær, organisasjonsmedarbeider og ungdomssekretær. I tillegg har kontoret lærling i kontor- og administrasjonsfaget i samarbeid med NAF avd. 8. Distriktskontoret har arbeidsgiver- og faglig ansvar, er godkjent opplæringsbedrift og tilknyttet AOFs opplæringskontor. Sandra Skillingsås har hatt praksisplass gjennom NAV gjennom hele året.

Kontoret har møter annenhver uke. HMS står som fast punkt på saklisten. Kontoret har deltatt på brannøvelse og gjennomført elektronisk branntest fra huseier. Videre er det gjennomført utviklingssamtaler med alle ansatte, samt vernerunde på kontoret. Kontoret gjennomfører månedlige budsjettmøter med rapport til LOs økonomiseksjon. Det er utarbeidet en egen intern handlingsplan for distriktskontoret med mål og arbeidsoppgaver, som jevnlig revideres. Det er også utarbeidet eget materiell for distriktskontoret.

Distriktskontoret er i kontorfellesskap på Folkets Hus i Trondheim, som huser flere organisasjoner i fag- og arbeiderbevegelsen. I kontorfellesskapet, som LO Stat og Norsk Folkehjelp er en del av, er det avholdt sosiale tilstelninger.

LOs distriktskontorer i Sør- og Nord-Trøndelag legges ned fra 31.12.17, og det etableres et nytt LOs distriktskontor i Trøndelag

1.1.2018. En styringsgruppe ledet av LO-sekretær Terje Olsson har utarbeidet en rapport med anbefalinger, som ble behandlet av ledermøtet i mars.

Kristian Tangen ble ansatt som distriktssekretær i sekretariatsmøte 11. september for å lede det nye distriktskontoret. Det har vært gjennomført to kontorsamlinger i forbindelse med sammenslåingen: på Inderøy 28.–29. september og i Selbu 15.–16. november. Alle faste ansatte har vært i samtaler om sammenslåingsprosessen med distriktssekretæren, og nye arbeidsoppgaver er fordelt. Det er utarbeidet et prosessdokument for arbeidet. Det er avholdt flere arbeidsmøter i sammenslåingsprosessen, samt videomøter mellom de ansatte på Steinkjer og i Trondheim. Alt dette for å forberede oppstarten av det nye distriktskontoret.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen er sammensatt slik: Alf Roar Slind, LO Selbu og Tydal (leder); Britt Ingeborg Hansen, LO i Orkdal og omegn; Svein Åge Samuelsen, LO i Trondheim. Vararepresentanter i rekkefølge: Torill Lund, LO i Gauldal; Astrid Reistad; LO Røros og Holtålen; John-Peder Denstad, LO i Trondheim.

Det er avholdt seks møter og behandlet 27 saker, inkludert tre møter med styret for fylkeskonferansen i Nord-Trøndelag.

FYLKESKONFERANSER

Styret har i samarbeid med distriktskontoret avholdt to fylkeskonferanser, på Stjørdal 14.–15. februar sammen med LOs distriktskontor i Nord-Trøndelag, og på Røros 26.–27. oktober.

På vårkonferansen var den fagligpolitiske innledningen ved LOs 2. nestleder Hans-Christian Gabrielsen og Kjersti Stenseng, partisekretær i Ap. Temaene var ellers valg av fylkets representant til LOs 34. ordinære kongress, rekruttering, den norske modellen og valgkamp.

Tre uttalelser ble vedtatt.

På høstkonferansen var den fagligpolitiske innledningen ved LO-sekretær Trude Tinnlund. Hovedtemaet var evaluering av lokal fagligpolitisk valgkamp og endringer i LO ved fylkessammenslåing.

Fire uttalelser ble vedtatt.

KONGRESS

LOs 34. ordinære kongress fant sted i Oslo 8.–12. mai. 143 kongressforslag ble vedtatt og sendt fra fylkeskonferansen i Sør-Trøndelag.

FORBUNDENE

Det er et godt samarbeid med forbundene og andre organisasjoner som står LO nært. Distriktskontoret har holdt en rekke innledninger på kurs og konferanser i regi av fagbevegelsen og andre. Vi har deltatt på årsmøter, lokale markeringer, streiker, merkeutdelinger, fagbrevutdelinger med mer. Distriktskontoret har bistått ved pågående streiker under lønnsoppgjøret og ved krav om opprettelse av tariffavtale.

LOKALORGANISASJONENE

LOs lokalorganisasjoner dekker alle fylkets 25 kommuner: LO i Selbu og Tydal, LO på Røros og Holtålen, LO i Oppdal og Rennebu, LO i Trondheim, LO i Gauldal, LO på Fosen, LO på Hitra og Frøya, LO i Orkdal og omegn.

Aktiviteten har generelt vært god, men varierende mellom lokalorganisasjonene. Det er avholdt årsmøter med representasjon fra distriktskontoret. Det er fra distriktskontoret innarbeidet rutiner for oppfølging av lokalorganisasjonene.

Lokalorganisasjonene var innkalt til styresamling i Trondheim 17. januar. Temaene var «Ett Trøndelag – hvilke konsekvenser får dette for LO?» og stortingsvalgkamp.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av: Randi J. Eikevik, Handel og Kontor (leder); Torill Lund, Norsk Tjenestemannslag; Liv Beate Eidem, EL og IT Forbundet; Hugo Sandoval, Skolenes landsforbund; Tarjei Leistad, Fagforbundet (nestleder). Vararepresentanter: Live Spachmo, Fellesforbundet; Heidi Klokkervold, Fellesorganisasjonen; Karin Kyrrø, Fellesorganisasjonen; Elisabeth Sundset; Handel og Kontor; Hanne Elisabeth Leiknes, Norsk Arbeidsmandsforbund

Utvalget har avholdt sju møter og behandlet 43 saker, samt hatt erfaringsutveksling med utvalget i Nord-Trøndelag. Det har vært møter/samarbeid med FRI Midt-Norge, Trondheim Pride, og Dialogsenteret.

8. mars

Heidi I. Klokkervold, Liv Beate Eidem og Live Spachmo deltok i 8. mars-komiteen, på torgmøte og demonstrasjonstog i Trondheim. I tillegg arrangerte man POPUP feministhus i hele mars måned. Utvalget bevilget midler til arrangementet.

Trondheim Pride

Trondheim Pride er en festival for alle som støtter arbeidet med LHBTQI-personers rettigheter. Utvalget, representanter fra forbund, lokalorganisasjoner og administrasjonen deltok under Pride-uka, som i år hadde tema «Hver grunn til å la være er en grunn til å delta!». Leserinnlegg i *Trønderbladet*, *Nea Radio*, *Opdalingen*, *Under Dusken*, *Trønderavisa* og *Adresseavisen*. Utvalget deltok med åpningstale av Liv Beate Eidem, i parade, på stand og med appell av Inger Camilla Storøy. Utvalget har bygd tillit og fått gode tilbakemeldinger gjennom deltakelsen. LOs organisasjonsavdeling bevilget midler til arrangementet.

Fylkeskonferanser

Utvalget var representert på LOs fylkeskonferanser på Stjørdal og på Røros, og med tre innsendte forslag til fylkeskonferansene.

FNs Internasjonal dag mot vold mot kvinner

Heidi Klokkervold, Karin Kyrrø og Torill Lund representerte utvalget i arbeidsgruppen i Trondheim som markerte FN's Internasjonal dag mot vold mot kvinner 25. november. I tillegg arrangerte man kampanjen «16-dagers aktivisme mot vold mot kvinner» i Trondheim fra 25. november til 10. desember 2017. Utvalget bevilget midler til og distriktskontoret førte regnskapet for arrangementet.

Kvinner i teknikk og håndverk

Utvalget deltok med Liv Beate Eidem i arrangementskomiteen ved konferansen «Mitt valg» i Trondheim 17. november. Utvalget bevilget midler til arrangementet.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget består av unge tillitsvalgte fra LOs forbund og lokalorganisasjoner. De prioriterer arbeidsoppgaver innenfor føringer lagt fra LOs sentrale ungdomsutvalg, og arbeider med lokal aktivitet rettet mot unge.

Ved utgangen av 2017 besto ungdomsutvalget av følgende representanter fra 11 forbund:

Tina Paulsen Stenklov, Fagforbundet; Alexandra Furunes, Fellesforbundet; Ina Michelsen, Handel og Kontor; Tina Marita Rønning, Norsk Arbeidsmandsforbund (leder); Lasse Evjen, EL og IT Forbundet; Marius A. Weisæth, Postkom; Alexander Eide, Norsk Sjømanns-

forbund; Simen Knutssøn, Norsk Tjenestemannslag (nestleder); Mattias Bergdal, Industri Energi; Nikolay Murahovsky, Fellesorganisasjonen; Hilde Sisilie Bekken, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund. Vararepresentanter: Sebastian Sæterås, Fagforbundet; Odin Johan Ingebrigtsen, Fellesforbundet; Erlend Lunde Sjørdal, EL og IT Forbundet; Ida Strømsvåg, Industri Energi; Marte Sigerset, Fellesorganisasjonen; Jøran Brenne, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund.

Ungdomsutvalget har avholdt seks møter og behandlet 62 saker i perioden.

Dette er noen av aktivitetene ungdomsutvalget gjennomførte i 2017: LOs sommerpatrulje

Det ble gjennomført totalt 255 arbeidsplassbesøk i kommunene: Trondheim, Hitra, Frøya, Orkanger, Meldal, Rennebu, Oppdal, Røros, Selbu, Tydal, Rissa, Ørland, Fosen, Agdenes, Melhus, Malvik og Hemne 3.–7. juli. Det ble avdekket brudd på lov- og/eller avtaleverk ved 60 arbeidsplasser. Det tilsvarer en bruddprosent på 23,5 prosent, ikke inkludert brudd på verneombudsbestemmelsene, som er økning fra fjorårets 20,4 prosent. I alt deltok forbundene med 115 dagsverk under patruljen.

Besøk på videregående skoler

Det er avholdt skolebesøk ved de fleste videregående skolene i fylket. EL og IT Forbundet, Fellesforbundet, NNN og Fagforbundet har alle hatt egne skolebesøk, som de har informert om i ungdomsutvalget. På denne måten sikrer vi at flest mulig elever får besøk av enten LO eller det aktuelle LO-forbundet.

Utdanningsmesser

Ungdomsutvalget deltok på utdanningsmessene «Ta utdanning» i Trondheim Spektrum 2.–3. februar. Her kom vi i kontakt med flere tusen ungdommer gjennom standen. Mange elevmedlemmer og studentmedlemmer ble rekruttert på messen, men også ordinære medlemmer. Vi samarbeidet med Skatteetaten om stand.

Julepatrulje

Det ble avholdt julepatrulje 18. desember med 12 deltakere. I løpet av patruljen ble det delt ut 1000 poser med godteri og innmeldingsblankett.

Pstereofestivalen

LO har også i år vært til stede på Pstereofestivalen i Trondheim. Festivalen er Midt-Norges største med nesten 35 000 besøkende. Av dem er mange studenter, og 84 prosent er i jobb. LOs stand på festivalen er godt synlig og mye besøkt. Deltakelsen på festivalen er et spleiseprosjekt mellom LOs forbund og LO Stat, koordinert av distriktskontoret.

Studentarbeidet

I løpet av 2017 er det gjennomført om lag 40 stands og rekruttert godt over 200 nye studentmedlemmer. Høsthalvåret har vært spesielt bra med stands sammen med FO, Fagforbundet, NTL, SL og andre. Standsplassene har vært NTNU Dragvoll, NTNU Gløshaugen, NTNU Tunga, NTNU Rotvoll og HiST Øya. Det er over 2000 studentmedlemmer i fylket.

Semesterstart

Ved NTNUs immatrikulering ble det delt ut 1000 LO-posere fylt med godteri, LO-info og profileringsartikler, pakket av ungdomsutvalget. I tillegg til dette var det stand tilnærmet hver dag de første to ukene på minst et av studiestedene.

Felles ungdomskurs

Det ble også i år avholdt felles ungdomskurs på Hell. Forbundene har egne ungdomskurs på samme sted og til samme tid. Store deler av tiden er forbeholdt forbundene, men LO legger opp til felles program for alle deltakerne. Forbundene som deltok med egne kurs var Fagforbundet, Fellesforbundet, EL og IT Forbundet, NTL, Handel og Kontor, Postkom, FO, NAF og NNN. Det var ca. 145 deltakere på ungdomskurset, som er en økning fra 2016.

LO i vinterland

I forbindelse med konseptet «LO i vinterland» dro 13 unge fagorganiserte til Oppdal og omegn 23.–26. mars. Der var det fokus på rekruttering med stand, skolebesøk og bedriftsbesøk.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av: Kristian Tangen, LO (leder); Arne Jan Skjerdingsstad, Fagforbundet (nestleder); Tone A. Vorseth Graneggen, LO (sekretær); Amund Losen Moholdt, LO; Pål Sture Nilsen/Aslaug

Synnøve Nilsen; Norsk Arbeidsmandsforbund, Petter Krigsvold/Roy Monsø, Fellesforbundet; Frode Myrholt, Handel og Kontor; Johnny Sletvold, Norsk Transportarbeiderforbund; Bendt Thore Pedersen/Rune Heggem, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Tove Brekke, Postkom; Torstein Johansen, EL og IT Forbundet; Lars Børseth, LO Stat. Fra SpareBank 1 Midt-Norge: John Sponås; Karl Reinert Halsen.

Det har vært avholdt tre møter og behandlet 22 saker. I tillegg har det vært møter mellom leder av komiteen og SMNs representanter. Fire av komiteens medlemmer har deltatt på felleskonferanse i Oslo.

Komiteen har hatt fokus på hvordan konseptet kan implementeres i forbundenes møter og kurs. Et annet prioritert arbeid har vært en felles satsing sammen med SpareBank 1 SMN på sørsiden av Trondheim.

Det er avholdt LOfavør medlemskveld på Orkanger 27. november og på Røros 26. oktober. LOfavør hadde stand på et møte med Yngve Hågensen på Kvål 23. mars, arrangert av LO i Gauldal. Distriktskontoret, sammen Handel og Kontor, markerte «Refleksens dag» 19. oktober med å gi ut reflekser i Trondheim sentrum. Flere lokalorganisasjoner delte også ut reflekser denne dagen. I samarbeid med SpareBank 1 SMN ble det arrangert familiedag på Sverresborg Trøndelag Folkemuseum med over 3500 påmeldte, 2. desember.

Distriktskontoret har holdt innledning på samling for NTL Folkehøgskolers tillitsvalgte i Trondheim, 23. mars. Videre har det vært kurs for studenter om personlig økonomi, og stand og orientering på LOs fylkeskonferanser og ungdomskurs. Utover denne aktiviteten har forbundene gjennomført egne møter og brukt LOfavør i sine aktiviteter. Distriktskontoret har med jevne mellomrom lagt ut saker om LOfavør på nettside, nyhetsbrev og Facebook. Her har man også annonsert for populære saker. Planlagt kurs i LOfavør-konseptet 29. mars og kurs om LOfavør og pensjon 25. oktober ble avlyst pga. liten påmelding.

Samarbeidsavtale med hopplandslagene

«Raw Air» ble arrangert i Granåsen 15.–16. mars. LO hadde ansvaret for en trivselspatrulje på 19 personer for de frivillige på arrangementet. Vi delte ut 4000 stk. håndvarmere, 15 000 stk. sjokolader, 500 stk. LO-luer og varm drikke. LO hadde telt i arenaområdet og var godt synlig med profilering for øvrig. Det ble lagt ut et stort antall rabatterte billetter til LOs medlemmer gjennom LOfavør. Distriktskontoret arrangerte konkurranser på Facebook.

«Hopp i det!» ble arrangert på torget i Trondheim 2. september i samarbeid med Norges Bedriftsidrettsforbund og hopplandslagene, samme tid og sted som Trondheim Maraton. Patruljen hadde sju deltakere, og fra stand ble det delt ut LO-buffer og reflekser, samtidig som vi arrangerte quiz og hadde konkurranser på torget.

UTVALG FOR REKRUTTERING OG MEDLEMSOPPFØLGING
LOs utvalg for rekruttering- og medlemsoppfølging har som mål å understøtte forbundenes rekrutteringsstrategier, med erfaringsutveksling og samarbeid om eventuelle felles tiltak. Det er avholdt to møter.

Det er etablert et samarbeid innen fiskerinæringen mellom forbundene NNN, FF, HK, FLT, Fagforbundet og LO på Hitra og Frøya. På St. Olavs Hospital har forbundene FLT, EL og IT, Fagforbundet, FO og LO Stat opprettet et samarbeid. HK, Fellesforbundet, NAF og Fagforbundet har inngått et samarbeid om rekruttering på kjøpesentre. Fagforbundet, NTL og FO har et eget samarbeid innen NAV. Det er utarbeidet materiell, gjennomført arbeidsplassbesøk og fagdager for ansatte i NAV med 96 deltakere 9. februar.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Det fagligpolitiske arbeidet i fylket har gjennom året vært påvirket av stortingsvalget 11. september. Fagligpolitisk utvalg / valgkamputvalget har koordinert fagbevegelsens valgkampinnsats gjennom året. Den første valgkampaktiviteten i regi av utvalget fant sted allerede 28. februar. Deretter ble det gjennomført en rekke arbeidsplassbesøk, morgenaksjoner, stemmerettspatrulje, reklamekampanjer og stand. Utvalget avholdt i perioden åtte møter.

Gjennom et spleiselag koordinert av fagligpolitisk utvalg i forbundene, ble det gjennomført en reklamekampanje på busskurene i Trondheim, med oppfordring til å bruke stemmeretten. I tillegg hadde LO valgkampreklame i *Adresseavisen* på nett og papir, samt i flere lokalaviser i fylket.

Selv om stortingsvalget endte med fortsatt borgerlig flertall, stemte 51,1 prosent av velgerne i Sør-Trøndelag på et av de rødgrønne partiene. I tillegg hadde vi høyere valgdeltakelse i fylket enn i landet for øvrig. Venstresiden kapret også ett mandat fra de borgerlige, selv om det ble samme fordelingen som før mellom venstre- og høyresiden fordi utjevningsmandatet denne gangen gikk til de borgerlige.

I samarbeidskomiteen Arbeiderpartiet og LO i Sør-Trøndelag er det

avholdt møter i forkant av styremøtene til Sør-Trøndelag Arbeiderparti, der aktuelle politiske saker har blitt diskutert.

HF-prosjekt innen bygg og anlegg

Distriktskontoret og NHO Trøndelag er prosjekteier i et bransjeløft innen bygg og anlegg. Prosjektet ble startet i 2016 og skal gå over tre år. Hovedorganisasjonenes Fellestilltak står for finansieringen.

Det er sju trønderske bedrifter som deltar, med nær 1000 medarbeidere. Resultatene til nå har vært et styrket partsamarbeid i deltakende bedrifter og en generell økt synliggjøring av partsarbeidets fordeler. Prosjektet er presentert på flere store konferanser og i media. Distriktskontoret har engasjert Svein Erik Nilsen fra Veidekke som prosjektmedarbeider i 15 prosent stilling i prosjektperioden.

Kampflybase på Ørland hovedflystasjon

Det er etablert koordineringsutvalg med aktuelle forbund, og leid kontor- og møtelokaler på Brekstad. Dette er et samarbeid mellom distriktskontoret, Fellesforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund og EL og IT Forbundet. Roar Aas arbeider som LO-koordinator under utbyggingen, etter avtale med Forsvarsbygg.

Frokostmøter

Det er arrangert frokostmøter første fredag i hver måned til og med juni. Møtene har hatt en uformell ramme med enkel servering, vært åpne for alle og med varierende frammøte, fra 10– 30 personer. Møtene tar opp aktuelle saker på tvers av forbundsområdene som «nytt fra Arbeidsretten» ved LO-advokatene, «Tett på Trondheim», sommerpatruljen, rekruttering, LOs samarbeidsavtale med hopp-landslagene, 1. mai, LO-kongressen og ulike orienteringer.

Det utarbeides jevnlig svar på høringer fra Sør-Trøndelag fylkeskommune, Fylkesmannen med flere. Høringssvarene er utarbeidet etter innspill fra våre forbund og lokalorganisasjoner i fylket.

Ekstern kommunikasjon

En viktig del av distriktskontorets kommunikasjon med fagbevegelsens ulike organisasjonsledd, er utsending av nyhetsbrev hver tirsdag kl. 14.00. Distriktskontoret har fokus på å oppdatere hjemmesiden med lokalt fagbevegelsesstoff og aktiviteter.

Facebook-siden har 5231 følgere. Videre er det laget en brosjyre

som presenterer distriktskontoret, samt andre lokale brosjyrer og plakater.

Arbeiderbevegelsens Arkiv i Trøndelag

Arbeiderbevegelsens Arkiv i Trøndelag ble etablert i 1973 og har fagforeninger, forbund, lokalorganisasjoner, partilag og andre som sine medlemmer i begge Trøndelags-fylkene.

Arbeiderbevegelsens Arkiv Trøndelag har inngått samarbeidsavtale med Statsarkivet om mottak og ordning av arkivmateriale slik at det blir tilgjengelig for alle. Det er også utarbeidet en avtale med Trøndelag Folkemuseum Sverresborg om avlevering og utlån av faner.

ANDRE SAKER

NAV brukerutvalg

Distriktskontoret har oppnevnt representanter og vararepresentanter i NAV brukerutvalg i fylket og kommuner. Planlagt samling med skoloring og erfaringsutveksling for LOs representanter i NAVs brukerutvalg i Sør- og Nord-Trøndelag 6. november i Trondheim ble utsatt til våren 2018 pga. fylkessammenslåing, ny organisering og nye oppnevninger.

IA-råd

IA-rådet i Trøndelag har arrangert konferansen «Hvordan inkludere de unge i fremtidens arbeidsliv» på Stjørdal 5. september.

Sommerdyst

LO distriktskontor inviterte hele fag- og arbeiderbevegelsen i Sør-Trøndelag til en trivelig dag med ideologisk påfyll, historiske tilbakeblikk og framføring av arbeiderkultur i Skaunhallen i Buvika 22. juni. Arrangementet hadde 79 deltakere.

Vegkonferansen

Distriktskontoret er medlem i Vegforum Trøndelag, som arrangerte Vegkonferansen 2017 i Trondheim 24. august.

Syssettingssituasjonen

Arbeidsledigheten har gått ned de siste 18 månedene, og er nå på det laveste nivået på 30 år med 1,9 prosent for Trøndelag. Med synkende ledighet blir det mer krevende å få tak i kvalifisert arbeidskraft.

Mangelen er størst innen bygg- og anleggsgagnene og helsesektoren.

A-krim

I arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv har det vært møter med forbundene og avholdt samarbeidskonferanse mellom A-krim og LO for å styrke dialogen mellom etatene og tillitsvalgte.

TV-aksjonen

Innsamlede midler fra TV-aksjonen gikk i 2017 til UNICEFs arbeid for å gi barn i krig og konflikt i områdene Syria, Sør-Sudan, Pakistan, Mali og Colombia mulighet til skolegang. Distriktskontoret har vært representert i fylkesaksjonskomiteen og i ringepanel.

Framfylkingen

LOs barne- og familieorganisasjon har god aktivitet i fylket. Det er tre Framlag i fylket; Trondheim Framlag, Råbygda Framlag og Hommelvik Framlag. Distriktskontoret støtter framlagenes aktivitet ved behov.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

På vegne av LO er distriktskontoret representert i ulike styrer, råd og utvalg:

- Yrkesopplæringsnemnda
- Styret for Trondheim fagskole
- Styret for Byåsen fagskole
- Styret for Christian Thams fagskole
- Styret for Gauldal fagskole
- Ungt Entreprenørskap
- Styret for AtB, fylkeskommunalt driftsselskap for kollektivtrafikken
- Distriktsrådet for HV-12
- Fylkeskomiteen for TV-innsamlingen
- Samarbeidsforum mot svart økonomi (SMSØ)
- Arbeidslivskyndige meddommere
- Samarbeidskomiteen LO–Sør-Trøndelag Ap
- Styret i Sør-Trøndelag Arbeiderparti
- Styret i Arbeiderbevegelsens Arkiv for Trøndelag
- NAV Brukerutvalg i Sør-Trøndelag, Trondheim, Midtre Gauldal, Melhus, Hemne/Snillfjord, Fosen, Malvik, Røros/Holtålen, Klæbu, Selbu/Tydal, Orkdal/Agdenes, Hitra/Frøya, Meldal
- Midt-Norden-komiteen
- Overvåkningskomité for Interreg Sverige–Norge
- Arbeidernes Økonomiske Fellesskap Trondheim, representantskapet

- Arbeidernes Økonomiske Fellesskap Trondheim, styret
- Arbeidernes Økonomiske Fellesskap Trondheim, kontrollkomiteen,
- Vegforum Trøndelag, arbeidsutvalget
- Prøvenemnd for kontor- og administrasjonsfag
- Råd for samarbeid med arbeidslivet – NTNU
- Fylkesstyret AUF i Sør-Trøndelag
- IA-rådet Trøndelag
- Trøndelagsutredningen – kontaktgruppe med arbeidstakerorganisasjonene
- Regionalt lærlingeråd
- «Ringer i vannet»
- Jernbaneforum
- Vardeprosjekt – lærlinger innen byggfag
- Arbeidsgruppe for regional godstrafikk
- Rutestrukturprosjekt for kollektivtrafiken, AtB

Nord-Trøndelag

ORGANISASJONSOVERSIKT

Ved utgangen av 2017 er det sju lokalorganisasjoner og 70 fagforeninger i Nord-Trøndelag. Medlemstallet er 27 000.

KONTORETS VIRKSOMHET

Distriktskontoret har kontorsted i Steinkjer og har vært bemannet med distriktssekretær, ungdomssekretær og organisasjonsmedarbeider, i tillegg til utplasseringselever, en person på arbeidstrening og fra i høst også en lærling. Vi har gjennomført frokostmøter.

Kontoret er representert ved møter, kurs og konferanser der vi ser det som nødvendig.

Det er godt samarbeid med forbundene, og kontoret prioriterer bistand til forbund der det har vært nødvendig. Distriktskontoret er samlokalisert med forbund, foreninger og organisasjoner i fagbevegelsen.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen har følgende sammensetning: Mads Nervik (leder), Fellesforbundet LO i Inderøy og Leksvik; John Arve Forbord, Skolenes landsforbund, LO i Stjørdal og Meråker; Venke Heimdal, EL

& IT Forbundet, LO i Namsos og omegn; Elin Austmo, Fagforbundet, LO i Levanger.

Det har vært avholdt fire møter i styret for fylkeskonferansen, samt to felles styremøter med Sør-Trøndelag. Styret har kommet med innspill og vært til god støtte for distriktskontoret i forberedelsen og gjennomføringen av fylkeskonferansene.

FYLKESKONFERANSER

Det ble holdt to fylkeskonferanser i 2017, begge av to dagers varighet. Vårkonferansen 14. og 15. februar 2017 ble arrangert i Stjørdal ved Scandic Hell Hotel sammen med LO i Sør-Trøndelag.

Med representanter, ansatte og gjester ble det rundt 145 deltakere.

Fylkeskonferansen behandlet to forslag, samt valg av representanter til LO-kongressen 2017.

Høstkonferansen ble holdt på Scandic Hotell Namsos, 26. og 27. november.

Dag 1 hadde tema omstilling med følgende innledninger:

- No organisering av distriktskontorene i forbindelse med sammen slåing av Nord- og Sør-Trøndelag fylke v/Kristian Tangen, LOs distriktskontor i Sør-Trøndelag
- Motivasjonsforedrag om omstilling v/Eirik J. Irgens, NTNU, og Anders Tangen, Athenas

På konferansen mottok Rolf Rotmo årets LO-pris i Nord-Trøndelag for lang og tro tjeneste i arbeiderbevegelsen. Rotmo er medlem i Skolenes landsforbund.

Dag 2 hadde følgende innledninger:

- Fagligpolitisk innledning v/Julie Lødrup, 1. sekretær i LO
- Hilsningstale v/Arild Grande, Arbeiderpartiet, Randi Dille, Senterpartiet og Torgeir Strøm, SV

Fylkeskonferansen behandlet fire forslag som ble enstemmig vedtatt.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har i perioden bestått av: Inger Camilla Storøy, Fellesorganisasjonen; Håvard Bakken-Mæhla, Fagforbundet; Bernth-Erik Øien Fossli, Fagforbundet; Nina Brikselli, EL og IT Forbundet; Louis Øvereng, Postkom; Hilde Grevskott, Handel og Kontor; Helen

Lauten, Fagforbundet og Janne Grete Stensholm, Fagforbundet.

Det har vært liten aktivitet i utvalget i perioden, delvis som følge av at leder søkte permisjon av personlige årsaker, og på grunn av høyt arbeidspress hos utvalgsmedlemmene ellers.

Følgende aktiviteter er gjennomført:

- 8. mars-arrangement i Steinkjer
- Økonomisk bidrag til Steinkjerfestivalen
- Pride i Trondheim
- Markering i Steinkjer 25. november

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget har i perioden bestått av: Stine Skogset Franssen (leder), Handel og Kontor; Maren Langhaug Gullikstad (nestleder), Handel og Kontor; Bjarne Lagesen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Odd-Arve Haugen, Postkom; Nadia Zahl, Fellesforbundet; Linn Christin Pedersborg, Fagforbundet; Tina Paulsen Stenklov, Fagforbundet; Siri Aune, EL og IT Forbundet og Ove Bakken, Norsk Arbeidsmandsforbund.

I tillegg har ungdomskontaktene i lokalorganisasjonene vært invitert med tale- og forslagsrett til utvalgsmøtene.

Aktiviteten i 2017 har vært god. Det er avholdt fem møter i utvalget, alle på LO-senteret på Steinkjer.

Av aktiviteter nevnes blant annet:

- Kurs i skolebesøk og standsplanlegging og gjennomføring
- Deltakelse på LOs student- og ungdomskonferanse på Sørmarka 31. mars – 2. april
- Paroleverksted i forkant av 1. mai
- Deltakelse på 1. mai-arrangementer rundt om i fylket
- Stand på Steinkjerfestivalen

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje i Nord-Trøndelag ble gjennomført i uke 27, 3.–7. juli. Patruljen hadde til sammen 29 deltakere fra følgende forbund: Handel og Kontor, Fagforbundet, Fellesforbundet, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Postkom. I forkant av patruljen ble det avholdt kurs for deltakerne. Patruljen gjennomførte i løpet av fem dager 412 besøk fordelt på 119 dagsverk.

LOs stemmerettpatrulje

I forbindelse med årets stortingsvalg avholdt ungdommen i Nord-Trøndelag, i likhet med resten av landet, en stemmerettpatrulje med oppfordring til unge arbeidstakere om å bruke stemmeretten. I tillegg besøkte vi de videregående skolene i sammenheng med skoledebattene.

Semesterstart

I løpet av året har LOs ungdomsutvalg i Nord-Trøndelag inngått et nærmere og mer formalisert samarbeid med studentorganisasjonen ved Nord universitet avd. Trøndelag. I den forbindelse deltok utvalget på GAID med god eksponering av LO som arbeidstakerorganisasjon. I tillegg til dette er alle campusene i fylket blitt besøkt med stands i form av studentservice samt kurs i privatøkonomi for studenter med Magne Gundersen. Sistnevnte var i samarbeid med SpareBank 1 SMN med LOfavør som fellesnevner.

Lærlingesamlinger

På tampen av året, i oktober og november, har LO vært representert på seks lærlingesamlinger arrangert av Nord-Trøndelag fylkeskommune i samarbeid med opplæringskontorene. Her har 500 lærlinger blitt informert om rettigheter og plikter i arbeidslivet, et samarbeid mellom LO og NHO. I tillegg hadde ungdomsutvalget stand i sammenheng med dette.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen består av: Monica Drager, Fellesforbundet; Bente Aune Bragstad, Fellesorganisasjonen; Roar Øverås, Fagforbundet; Mona Fagerheim, LO Stat; Gunnar Thorsen, Sparebank 1 SMN; John Sponås, Sparebank 1 SMN; Ola Halseth, Sparebank 1 SMN og fra LOs distriktskontor Randi Nesseemo, Malin Solheim Buan og Kristine Svendsen.

Komiteen har i perioden hatt tre ordinære møter. Det nedsatte arbeidsutvalget har jobbet jevnt og trutt gjennom året. Arbeidsutvalget har bestått av to fra distriktskontoret og én fra banken.

I tillegg ble det satt ned studieutvalg som sammen jobbet aktivt mot studenter for økt kjennskap til LOfavør. Det har vært god aktivitet, og utvalgene har jobbet målrettet og fulgt opp sentral handlingsplan. Det er avholdt to kulturkvelder i fylket.

Utvalget var i Gdansk på studietur 26.–28. april. LOs internasjo-

nale avdeling var behjelpelig med å legge opp program. I forbindelse med nedleggelse av Glen Dimplex, der ca. 60 ansatte mistet jobben, ble det avholdt temadag sammen med SpareBank 1 SMN. LOs ungdomssekretær har i perioden hatt godt samarbeid med SP1 SMN, og jobbet for rekruttering i videregående skole og ved høyskoler. LOfavør profilerte seg også under Steinkjerfestivalen.

Det ble arrangert en samarbeidskonferanse mellom LO / LOs forbund og deres representanter/tillitsvalgte og SMN 2. oktober 2017, med i underkant av 40 deltakere, fordelt på LO og bank. Temaet var folkehelse. Vi hadde innledere fra hopplandslaget, banken og LO som bidro til økt kunnskap og interesse for bedre folkehelse. Komiteen har avholdt flere kurs rundt i fylket med tema pensjon og LOfavør-fordeler. Deltakere totalt på kursene var rundt 55. Det er også avholdt kurs for førstelinjetjenesten i forbundene.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Både SV, Sp, Rødt og Ap i fylket blir invitert til våre fylkeskonferanser. Nord- og Sør-Trøndelag Ap har i løpet av året slått seg sammen til Trøndelag Ap. Dette har ført til at samarbeidskomiteen i Nord-Trøndelag avsluttet sine faste møter våren 2017. Trøndelag Ap har vært invitert til våre frokostmøter. LOs distriktssekretær Kristine Svendsen deltok i valgkamputvalget til Ap.

Valgkamp

LOs lokalorganisasjoner, Fagforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund, Fellesforbundet og LO Stat utgjorde valgkamputvalget i forbindelse med stortingsvalget 2017. Det var svært høy aktivitet i hele fylket gjennom hele valgåret. Lokalorganisasjonene tilrettela for matpakkeaksjoner og arbeidsplassbesøk. De siste ukene før valget hadde vi besøk fra LOs ledelse som deltok på arbeidsplassbesøk.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret representerer LO i ulike styrer, råd og utvalg:

- Samarbeidsforum mot svart økonomi
- LOfavør-komiteen
- Tiltredende medlem styret/rep.skap i Nord-Trøndelag Arbeiderparti
- Samarbeidskomiteen LO / Nord-Trøndelag Ap
- RUP-partnerskapet i fylket
- Arbeidsutvalg og styringsgruppe IA-arbeidet

- Referansegruppe karriereveiledning
- Fylkeskomiteen for TV-aksjonen
- Brukerutvalg NAV
- Styret for fagskolene i Nord-Trøndelag
- Rådet for Samarbeid med Arbeidslivet (Høgskolen i Nord-Trøndelag)
- Yrkesopplæringsnemnda (YON)
- Folkehelsealliansen i Nord-Trøndelag

Nordland

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Nordland var det pr. 31.12.17, 11 lokalorganisasjoner med ca. 134 fagforeninger. Totalt er det ca. 50 000 medlemmer.

KONTORETS VIRKSOMHET

Generelt om fylket

Nordland er unntaket i en ellers treg norsk økonomi. Det er lav ledighet, stabilt arbeidsmarked, høy verdiskaping, vekst i bedriftenes omsetning, god lønnsomhet og ny eksportrekord.

Mens sentrale deler av Norge har høy befolkningsvekst, er situasjonen den motsatte i Nordland. Dette gjør at vi får utfordringer med å ta i bruk de store naturressursene vi har tilgjengelig i fylket. Uten mange nok hender og hoder, klarer vi ikke å opprettholde attraktive samfunn med gode utdanningstilbud og spennende jobber. Størst etterspørsel etter arbeidskraft har det vært innen helse- og sosialtjenester, tekniske fag, samfunnsplanlegging og økonomi. Mange ungdommer, og spesielt de med høy utdanning, velger å bosette seg i de største byene i fylket og i resten av landet. Distriktene sliter med å få den arbeidskraften de trenger. Uten den kompetansen blir det vanskelig å opprettholde bosettingen og skape nye jobber. I Nordland velger rundt 60 prosent av ungdommen yrkesfag. Utfordringen er å skaffe nok læreplasser og redusere frafallet i videregående skoler.

Nordland er store på havbruk, hvor det har vært god vekst. Best lønnsomhet har det vært i tjenesteproduksjon mot bedrifter. Det er god fart i bygge- og anleggsvirksomheter, med mange store veiprojekter.

Fiskerieksperten går meget godt og mineralnæringen har stabil ordretilgang, og vi får god hjelp av valutakursen. Reiselivet har hatt en god økning, og veksten er stor i nordlysturismen.

Den stadige utsettelse av konsekvensutredningen av det nordøstlige Norskehavet svekker utsiktene for petroleumsleverandørene.

Agenda Nord-Norge

I år ble Agenda Nord-Norge-konferansen avholdt på Mo i Rana med svært gode tilbakemeldinger. Byen fikk vist seg fram som den industrielle motoren den er i landsdelen, og flere gode innledere satte preg på konferansen. Fra LO innledet Hans-Christian Gabrielsen sammen med Kristin Skogen Lund fra NHO. Årets tema var G.U.D., som står for globalisering, urbanisering og digitalisering. Det andre kullet med ambassadørprogrammet ble gjennomført og fikk gode tilbakemeldinger. LO og NHO har også vært med å finansiere konjunkturbarometeret sammen med Sparebanken Nord-Norge.

Nasjonale industrikonferanse

Den nasjonale industrikonferansen ble avholdt for tredje år på rad, denne gang på Scandic Havet i Bodø 27.–28. september. Konferansen er et samarbeidsprosjekt mellom LO, NHO, Nordland fylkeskommune og Norsk Industri. Årets tema var «Vi har kraften til å skape endring». Hvordan opptrer norsk industri som global aktør, og hvordan virker internasjonale svingninger inn på norsk industri og konkurransekraft? Et viktig tema for alle som er opptatt av industriens utfordringer og viktighet.

Samarbeidskomiteen LO og Ap

Vi har hatt jevnlige møter. Saker som ble tatt opp er av stor nytte for både tillitsvalgte og politikere. Det går fortsatt tregt med å opprette lokale samarbeidskomiteer, men Ap og Fagforbundet i fylket har fått på plass samarbeidsavtaler med rundt 16 Ap-styrte kommuner. Årets hovedtema har vært stortingsvalget. Mange av forbundene var med i valgkampen, men Fagforbundet og Fellesforbundet var spesielt aktive. Dessverre ble resultatet særdeles dårlig. Vi tapte to mandater fra Nordland. Rita Lekang, som sto på fjerde plass, vil for kommende stortingsperiode være andre vara fra Nordland Ap på Stortinget.

IA-rådet

Vi har avholdt alle aktivitetene etter den oppsatte handlingsplanen. IA-rådet i Nordland har i løpet av 2017 hatt møter i Sandnessjøen, Narvik, Bodø og i Oslo i forbindelse med den nasjonale konferansen

for IA-rådene. IA-uka i september ble avholdt i Narvik, Fauske og Mo i Rana. I tillegg har vi vært med på å arrangere delmål 2-konferansen og delmål 3-konferansen, begge i Bodø, sammen med arbeidslivssenteret i Nordland.

Yrkesopplæringsnemnda

Rita Lekang, LO, var leder av Y-nemda. Vi har hatt fem au-møter og fem møter i nemda. I tillegg har leder deltatt på konferansen med opplæringskontorene og vært med på utdelinger av fag- og svennebrev på flere arrangementer rundt om i fylket. Vi har engasjert oss spesielt i de store endringene som har vært i tilbudsstrukturen for videregående opplæring i Nordland.

Lokalorganisasjonene

Aktiviteten i den enkelte lokalorganisasjon er varierende. Alle unnatt to har avholdt årsmøte. LO i Aust-Lofoten har slitt i flere år med å holde aktiviteten oppe. De måtte til slutt gi opp, og vedtok i mai å legge seg selv ned. De aller fleste lokalorganisasjonene var med på 1. mai-arrangementet i sine områder.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: Rune Krutå, leder; Torild Holmedal; Jon-Kenneth Brekke.

Styret for fylkeskonferansen har i perioden avholdt to møter og behandlet 21 saker.

FYLKESKONFERANSER

Vårkonferansen ble avholdt på Scandic Meyergården hotell på Mo i Rana 7.–8. mars.

Følgende saker ble drøftet:

- Nye yrkesgrupper har utvidet «LO-familien» v/Monica Nymoen, rådgiver LO
- Innkomne forslag til fylkeskonferansen
- Valg av delegat fra Nordland til LO-kongressen
- Valgkamp – gruppearbeid
- Paneldebatt valgkamp. Politiske partier på venstresiden inviteres sammen med Fagforbundet, Fellesforbundet, LO Stat og et par av LOs lokalorganisasjoner for å legge fram sin strategi for valgkampen
- Markering av kvinnedagen. I år aktualisert av Womens March over

hele verden og den forestående valgkampen – nei til mer likestilling i revers!

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Trude Tinnlund, LO
- LOs nordområde v/rådgiver Geir Myrflott
- Informasjon fra Mo Industripark og utviklingsprosjektet v/Jan Gabor, markedssjef

Høstkonferansen ble avholdt på Radisson Blu Hotel Bodø 24.–25. oktober.

Følgende saker ble drøftet:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Roger H. Heimli, LO
- Sosial dumping og arbeidslivskriminalitet
- Hvem skal bygge landet v/Jonas Bals, Ap, Per Thomassen, leder av Arbeidslivskriminalitets-senteret og Per Christian Jacobsen, leder av SMSØ
- Ny organisering av fylkeskonferansen v/Kim-Louis Belaska, LOs organisasjonsavdeling
- Evaluering av valgkampen – LO lokalt, forbundene og Arbeiderpartiet
- Barnehuset i Bodø – innlegg om deres arbeid
- Informasjon fra NAV om elektroniske sykemeldinger
- Informasjon om nyheter fra SpareBank 1
- Inkluderende arbeidsliv: Hvordan jobbe med heltidskultur, hvordan jobbe med jobbnærvær v/Rita Lekang, LO og Mona Halsbakk, KS

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har i perioden bestått av: Tore Jakobsen, Fagforbundet (leder); Tone Pedersen, Fagforbundet; Anita J. Moen, FO. Varamedlemmer: Tomas Bang, Fagforbundet; Erlend Sandvold Jensen, Industri Energi; Edgar Henriksen, Fellesforbundet.

Utvalget var representert på LOs fylkeskonferanser i 2017. Tone Pedersen og Anita J. Moen deltok på konferansen «Unge med psykiske lidelser og løsninger i arbeidslivet» på Gardermoen 12.–13. juni. Utvalget har hatt ett møte i perioden.

UNGDOMSUTVALGET

Sammensetning: Kristian Veigård, Norsk Arbeidsmandsforbund (leder); Aleksander Løkås, Fellesforbundet (nestleder); Bjørn-Roger Steen, Fagforbundet; Ingrid Torstensen, NTL; Alexander Eriksen

Loiro, Norsk Transportarbeiderforbund: Tanja Hagavei, Skolens landsforbund; Kumrije Rushiti, Handel og Kontor; Keith Brian Berg, Postkom; Christoffer Henriksen Bye, Industri Energi; Alexander Brudevoll, EL og IT Forbundet.

I 2017 har ungdomsutvalget gjennomført fire ordinære utvalgsmøter i tillegg til tre telefonmøter. Det er behandlet i alt 58 saker. Utvalget har planlagt og gjennomført de sentrale og lokale aktiviteter som ble vedtatt i årets aktivitetsplan. Utvalget har vært representert på LOs fylkeskonferanser.

Russland

Utvalget har deltatt i ungdomsprosjekt med FNPR i Nordvest-Russland.

Skolebesøk

Skolebesøk vært en høyt prioritert oppgave også i 2017. Det ble besøkt seks videregående skoler og fem karrieresenter med til sammen ca. 800 elever. Utvalgets medlemmer samt ungdomskontakter fra forskjellige forbund har også deltatt på LOs skoleeksjon. Disse besøkene kommer i tillegg.

LOs sommerpatrolje

Følgende forbund deltok på patroljen i Nordland: EL og IT Forbundet, Fellesforbundet, Fagforbundet, Handel og Kontor, NTL, Industri Energi, Norsk Sjømannsforbund, NNN, Norsk Transportarbeiderforbund, LO og LOs lokalorganisasjoner. I 2017 besøkte patroljen Narvik, Sortland, Andøy, Hadsel, Lofoten, Indre Salten, Vefsn og Rana. Det ble gjennomført til sammen 463 bedriftsbesøk. Det var 18,4 prosent brudd på lov- og avtaleverk ved de besøkte bedriftene. 25 personer var med under årets sommerpatrolje, og bidro med til sammen 74 dagsverk. Det ble god pressdekning i både lokalavis og nærradio.

Studentsatsning

2017 ble året da vi igjen fikk innpass på Nord universitet. Det har vært gjennomført flere stands på campus i Bodø, og i tillegg har LO og Fagforbundet vært generalsponsor for Bakgården. Dette er avslutningsfesten for fadderperioden. Den ga oss veldig god reklame både i media, på bannere, annonser, biler som ble brukt før og under festivalen og ikke minst at vi fikk ha stand på festivalområdet. Det blir viktig å opprettholde dette arbeidet på samme nivå også i 2018.

LOs stemmerettspatrulje

Ungdomsutvalget planla å delta på LOs stemmerettspatrulje i forbindelse med stortingsvalget 2017. Følgende steder ble valgt å besøke: Sandnessjøen, Mosjøen, Mo i Rana, Bodø, Narvik, Sortland, Stokmarknes og Fauske. Det ble delt ut valgkampbrosjyrer og man fikk snakket med mange disse to ukene.

Andre aktiviteter

Utvalget var representert på den sentrale student- og ungdomskonferansen på Sørmarka.

Utvalget deltok på stand under Parkenfestivalen i Bodø i samarbeid med LO Stat.

Ungdomsutvalget har vært representert på årsmøte i AUF Nordland.

LOFAVØR-KOMITEEN:

Komiteen har bestått av: Rita Lekang, (leder), LO; Mona Fagerheim, LO Stat; Morten Nordal, Handel og Kontor; Jon-Kenneth Brekke, Fellesforbundet; Tore Jakobsen, Fagforbundet. Varamedlemmer: Frank Andersen, Industri Energi; Anita Syvertsen, FO; Ulf Iversen, EL og IT Forbundet; Monrad Sletteng, Norsk Arbeidsmandsforbund.

I samarbeid med LO i Bodø arrangerte komiteen LO-favørkveld med Minor Majority DUO på Sinus Bodø 14. februar. Her stilte SpareBank 1 Medlemskort opp sammen med SpareBank 1. Det var ca. 150 påmeldte. Deler av komiteen deltok på LO-favørkonferanse på Fornebu 30.–31. oktober i regi av LOfavør-administrasjonen.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemnda
- Fylkeskomiteen mot svart økonomi
- Styret i Nordland Arbeiderparti
- Partnerskap Nordland
- VRI-programmet for Nordland
- NAV Nordland brukerutvalg
- Fylkesstyre for TV-aksjonen
- Styret for Agenda Nord-Norge
- Programkomiteen Norsk Industri
- Statens seniorråd
- Kunst på arbeidsplassen t.o.m 1. mai
- Prøvenemda for kontorlaget
- «Ringer i vannet», NHO-prosjekt

- LO i distriktsrådet til HV-14
- Samarbeid mot svart økonomi

Troms

ORGANISASJONSOVERSIKT

Kontoret har til sammen fire ansatte. I kontorfellesskapet er det fem fagforbund med tilsammen sju personer. I tillegg huser vi kontoret for Norsk Folkehjelp med to på heltid og AOF med fire ansatte.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: Kristine Larsen, Handel og Kontor (leder); Anne Britt Fallsen, Fagforbundet; Steinar Svendsen, Industri Energi; Trond Henningsen, Handel og Kontor.

Det er avholdt fem møter.

FYLKESKONFERANSER

I 2017 ble det holdt to fylkeskonferanser.

Hovedtema på konferansene har vært den fagligpolitiske situasjonen med innledere fra LO, Peggy Hessen Følsvik og Terje Olsson.

Det ble vedtatt følgende uttalelser:

- Fiskeri- og havbruksnæringen er vår viktigste distriktsnæring
- Bevar Bardufoss som hovedbase for militære helikoptre
- Landmaktstudien må offentliggjøres og bli en del av stortingsvalgkampen høsten 2017
- Etterslepet på fylkesveiene hindrer utvikling av næringslivet i Troms
- Norske lønns- og arbeidsforhold for sjøfolk
- Flybuss i Troms
- Nedleggelse av gruvedrift i Svea og Lunckefjell

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

I utvalget sitter: Knut M. Pedersen (leder); Mette Andrea Christoffer- sen og Hilde Bernhardsen, begge fra Fagforbundet.

Det er avholdt to møter i 2017.

UNGDOMSUTVALGET

LOs ungdomsutvalg har bestått av representanter fra Fagforbundet, Fellesforbundet, EL og IT Forbundet, NNN, Postkom, Industri

Energi, Handel og Kontor og NTL.

Det har vært gjennomført tre møter i løpet av året.

Året har også vært preget av bedriftsbesøk og deltakelse i valgkam-
pen. I Troms gjennomførte vi i løpet av en uke besøk hos flere
bedrifter i fylket med deltakelse fra LOs nestleder Roger H. Heimli.

I perioden fra medio mai til september etter stortingsvalget var
faglig ungdomssekretær midlertidig omdisponert for å samarbeide
med Arbeiderpartiet og bidra med å koordinere valgkampen blant
LOs forbund. Målet var å skape tettere kontakt med partiet og sette
fokus på faglige saker i valgkampen.

LOFAVØR-KOMITEEN

Det har vært avholdt ett møter i komiteen, og ett LOfavør-kurs
i Sør-Troms.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Det er gjennomført faglige frokoster fire ganger i 2017, med varierer-
ende oppslutning.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktssekretæren er representert i flere utvalg i fylket, bl.a. Yrkes-
opplæringsnemda.

Ungdomssekretæren deltar bl.a. i IA-rådet, er medlem i styrings-
gruppa for Ibedrift, og SMSØ Troms.

Finnmark

ORGANISASJONSOVERSIKT

I distriktskontorets arbeidsområde var det i alt seks av sju lokalorga-
nisasjoner i drift. I alt har det vært 100 fagforeninger/klubber med til
sammen ca. 16 000 medlemmer i Finnmark.

KONTORETS VIRKSOMHET

Hovedvirksomheten er aktivitet mot LOs lokalorganisasjoner og
forbundene.

I 2017 har også LO-kongressen og stortingsvalget hatt stort fokus.

LO Finnmark fortsetter arbeidet med å restarte lokalorganisasjo-
nene og ha tettere oppfølging av de andre lokalavdelingene. Distrikts-
kontoret samarbeider også med det politiske miljøet både sentralt,
i fylket og i de enkelte kommuner.

LO Finnmark er deleier og vara til styret i Agenda Nord–Norge. Her er vi med på styremøter og ikke minst vår store konferanse på høsten. I 2017 ble den arrangert i Mo i Rana.

Vi har hatt god aktivitet i det fagligpolitiske utvalget i Finnmark i 2017. Vi begynner også å få opp lokale fagligpolitiske utvalg.

LO i Finnmark har i 2017 ikke gjennomført noen seminarer med FNPR i Murmansk, fokus på mineralnæringen. Dette pga. for få tillitsvalgte innen mineralnæringen i Finnmark.

LO i Finnmark har fortsatt et veldig godt samarbeid med Barentssekretariatet i Kirkenes. Vi får tilgang på ferskvareinformasjon om utviklingen i regionen, spesielt i Russland.

LO-sekretæren er styreleder i AOF Nord. AOF Nord har stor aktivitet innen kompetanseheving og andre kurs i regionen.

LOfavør-komiteen jobber godt i Finnmark. Vi har hatt to møter, gjennomført LOfavør-dagen i Alta i juni, fokus på fordeler og leverandørene. Ca. 100 stk. deltok her.

LO-sekretæren sitter i styret til Sør-Varanger utvikling. Styret har fokus på omstillingsarbeidet som er på gang i Sør-Varanger kommune etter bl.a. gruvekonkursen i 2015.

LO-sekretæren sitter i styret til RUP Finnmark.

LO i Finnmark har et godt samarbeid med NHO og næringsforeningene i fylket.

LO-sekretæren sitter i styringsgruppen for IA-arbeidet i Finnmark. Det har vært god aktivitet i dette arbeidet i 2017. Det har vært avholdt en rekke forskjellige konferanser i fylket om de ulike delene av IA-avtalen, både for de tillitsvalgte og arbeidsgiverne.

LO og NHO i fylket har fulgt opp denne avtalen, sammen med NAVs arbeidslivssenter, på en god og planmessig måte. Dette arbeidet vil bli videreført også i 2018.

LO i Finnmark har deltatt på en rekke årsmøter, møter i forbundene og i LO-avdelingene. LO i Finnmark har god kontakt og godt samarbeid med forbundene som er representert i fylket.

LO i Finnmark har også deltatt på møter i Kirkenes og i Hammerfest sammen med NHO og Skatt nord. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom partene i arbeidslivet og regionale myndigheter. Formålet er å forbedre kontakten og ta opp aktuelle utfordringer i vår region, et «lokalt» trepartssamarbeid.

LO i Finnmark, ved distriktssekretæren, er politisk oppnevnt representant og ungdomssekretæren er nestleder i Yrkesopplæringsnemnda i Finnmark.

Finnmark hadde en betydelig oppgang i 2017 på nye inngåtte lærekontrakter, særlig innen privat sektor.

Det er lagt ned et betydelig arbeid internt på LO-kontoret i Kirkenes med tanke på arbeidsmiljømiljø og trivsel. Kontorfellesskapet er nå utvidet med en representant fra Fellesforbundet.

Vi har også et godt og tett samarbeid med de andre distriktskontorene i landsdelen.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av følgende medlemmer: Nils Gunnar Korsvik, NTL; Kristoffer Tandberg, Fagforbundet; Stig Ole Pedersen, Skolenes landsforbund. Vara: Inger Mari Karlsen, Handel og Kontor. 1. vara-representant innkalles til alle møter i styret.

Det er avviklet to møter i forkant av fylkeskonferansene, og tre telefonmøter hvor programmene for konferansene har vært behandlet.

LOs SAMARBEIDSORGAN FOR FINNMARK

LOs samarbeidsorgan for Finnmark er sammensatt av inntil fire representanter fra hver lokalorganisasjon i Finnmark. I tillegg møter styret for fylkeskonferansen, familie- og likestillingspolitisk utvalg, ungdomsutvalget og representanten fra Finnmark i LOs representantskap. Det inviteres også gjester fra fagforbundene, Finnmark Ap, AUF, fylkeskommunen, stortingspolitikere fra Ap og andre samarbeidspartnere.

FYLKESKONFERANSER

Vårkonferansen ble avviklet 1.–2. mars på Scandic Hotell, Alta.

Programmet var:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Gerd Kristiansen, LO-leder
- Politisk debatt – invitere førstekandidatene til paneldebatt om arbeidslivsspørsmål og andre viktige saker for Finnmark
- Egen organisasjon v/Monica Nymo, LOs organisasjonsavdeling
- Ungdomsarbeidet i LO – viktig eller? v/Pål H. Spjelkavik, ungdomssekretær LO
- Konjunkturbarometeret om sjømat i nord – verdiskapning – vekst – eierskap v/Roger Ingebrigtsen, Agenda Nord-Norge
- Valg av kongressrepresentant

Høstkonferansen ble avviklet på Samfundshuset SA Kirkenes med

overnatting på Scandic Kirkenes, 1.–2. november.

Programmet var følgende:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Hans-Christian Gabrielsen, LO-leder
- LOs veivalg de neste fire årene – handlingsprogrammene v/Kim-Louis Belaska, LO
- Hva nå Finnmark? v/stortingsrepr. Runar Sjøstad og fylkesordfører Ragnhild Vassvik
- Hvorfor er LO opptatt av nordområdene v/Geir Myrflott
- Muligheter/utfordringer i nord med ulike aktører innen petroleum, fiskeindustrien, mineralnæringen og turistnæringen
- Ungdomsarbeidet i Finnmark v/leder av utvalget
- Trusselvurderingen i 2017 v/PST
- Det nye arbeidslivet v/Kjetil Staalesen
- IA-avtalen, en saga blott v/Dagfinn Gjerde, NAV
- Norsk Folkehjelp v/Magnus Lønneberg

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har ikke hatt noen møter, men utvalget deltar på fylkeskonferansene i LOs samarbeidsorgan for Finnmark.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består av: Lars Vegar Berg Pettersen, Fellesforbundet (leder); Masja Krogh, NNN (nestleder); Alexa Tabea Våga, NNN (vara); Jan Rune Sørli Hagalid, Fellesforbundet (vara); Lars Svendsen, Industri Energi; Amanda Svendsen, Industri Energi (vara); Raymond Jomisko, Fagforbundet; Erik Bjønnes-Hansen, Fagforbundet (vara); Frid Ripman Haldorsen, Fellesorganisasjonen; Maileen Norheim, Fellesorganisasjonen; Erland Tretteskog, FLT.

Ungdomsutvalget har gjennomført fire ordinære utvalgsmøter i tillegg til tre telefonmøter. Det er behandlet i alt 50 saker. Utvalget laget en handlingsplan i desember 2016, og i denne handlingsplanen inngikk det fellesaktiviteter som det sentrale ungdomsutvalget (DSU) til LO hadde vedtatt. Utvalget har vært representert på LOs fylkeskonferanser.

Russland

Utvalget har deltatt i ungdomsprosjekt med FNPR i Nordvest-Russland.

LOs ungdomssekretær i Finnmark og Nordland har hatt ansvaret for gjennomføringen av ungdomsprosjektene, i tillegg har ungdomssekretæren i Finnmark hatt ansvaret i likestillingsprosjektet.

Skolebesøk

Det ble sendt ut invitasjon til skolene om besøk fra LO, noe som har hatt høy prioritet. Skolene som har vært besøkt er Alta, Hammerfest, Vadsø, Kirkenes og Tana, i alt ca. 300 elever. I tillegg har andre forbund besøkt skoler og klasser.

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljen i Finnmark ble arrangert i uke 27 i Øst-Finnmark. På sommerpatruljekurset helgen i forkant, deltok NTL, Industri Energi, Fellesforbundet, Handel og Kontor og Fagforbundet. Stedene som ble besøkt under patruljen i år var Kirkenes, Vadsø, Vardø, Tana, Båtsfjord og Lakselv, der det ble besøkt 163 bedrifter. Vi fant brudd på 25,2 prosent. Holder vi brudd på reglene om verneombud utenfor, er bruddprosenten 17. LO Vadsø valgte å ha stand da sommerpatruljen var på besøk i Vadsø. 11 personer bidro under patruljeuken, til sammen 39 dagsverk med ungdomssekretæren og lokalorganisasjoner.

Semesterstart

Ungdomsutvalget sto på stand under årets åpning av Arktiske universitet i Troms campus Alta. Her fikk vi snakket med nye og gamle studenter.

Valgkamp

Valgkamprunden til LO Finnmark ble gjennomført i uke 34.

LOs stemmerettspatrulje

Stemmerettspatruljen ble gjennomført 4. og 5. september.

Andre aktiviteter

- Student- og ungdomskonferansen på Sørmarka
- AUFs årsmøte
- Samarbeidsavtale med AUF om leserinnlegg og aktiviteter opp mot stortingsvalget 2017
- Felles 1. mai-markering med AUF
- Felles sankthansfeiring med AUF i Alta

Ungdomssekretæren har vært representert i Yrkesopplæringsnemda

i Finnmark, LOfavør-komiteen og Samarbeid mot svart økonomi.
Trine Amundsen har vært faglig ungdomssekretær i LO Finnmark.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktkontoret har vært representert med distriktssekretæren i:

- Yrkesopplæringsnemnda
- Næringsforum Nord
- LOfavør-komiteen Finnmark
- Styret i Finnmark Arbeiderparti
- Styret til Finnmark Ap's internasjonale utvalg
- Samarbeidskomiteen LO / Finnmark Ap
- RUP Finnmark (Regionalt utviklingsprogram Finnmark)
- Styreleder i AOF Nord
- Styringsgruppen IA Finnmark
- Medlem i styringsgruppen for VRI Finnmark

STATISTISK OVERSIKT

Godkjente tariffrettslige konflikter 2017

I 2017 er det registrert i alt fem konflikter hvor fire forbund var involvert. Alle konfliktene var i forbindelse med avtaleoppsettelse og alle endte med forhandlingsløsning. Til sammen ble 294 organiserte arbeidstakere berørt, med totalt 5074 tapte arbeidsdager.

I	II	III		IV	V	VI
Forbundets overenskomstområde	Antall organiserte berørt av konflikten	Konfliktens varighet		Antall tapte arb.dager	Konflikt Årsak	Konflikt Resultat
		Fra og med	Til og med			
Fagforbundet Spekter 093 Akasia Barnehage AS	157	5/5	6/6	2379	Opprettelse av tariff-avtale	Forhandlingsløsning Avtaleoppsettelse
Fagforbundet Spekter 094 Akasia Kirke og gravplass AS og Akasia Eiendomsforvaltning AS	42	5/5	6/6	777	Opprettelse av tariff-avtale	Forhandlingsløsning Avtaleoppsettelse
Fagforbundet Spekter 098 Landsforeningen for hjerte- og lungesyke LHL	22	1/2	3/2	66	Opprettelse av tariff-avtale	Forhandlingsløsning Avtaleoppsettelse
EL og IT Forbundet Spekter - LHL	1	1/2	3/2	3	Endring Pensjonsbestemmelse	Løsning med innskuddspensjon
Norsk Nærings- og Nyttelsesmiddelarbeiderforbund for Fiskeindustribedrifter Norse Production	71	8/9	13/10	1846	Opprettelse av tariffavtale	Forhandlingsløsning
Norsk Flygerforbund Avtale 541	1	11/9	14/9	3	Uenighet om ny avtale	Delvis enighet

Tabell I Sammendrag av Landsorganisasjonens medlemstall pr 31. desember

År	Antall avdelinger	Medlemmer	Herav yrkesaktive ^{1&2}
1930	1 861	139 591	
1935	2 635	224 340	
1940	3 556	306 341	
1945	3 704	339 920	319 525
1950	4 605	488 442	459 135
1955	5 119	542 105	504 158
1957	5 172	540 878	497 608
1958	5 193	543 513	500 032
1959	5 207	541 408	498 095
1960	5 129	541 549	492 810
1961	5 116	562 019	511 437
1962	5 128	565 062	508 556
1963	5 091	566 970	510 273
1964	4 995	570 953	508 148
1965	4 922	574 295	511 123
1966	4 776	574 030	505 146
1967	4 683	570 210	501 785
1968	4 599	574 113	499 478
1969	4 982	582 289	506 591
1970	4 448	594 377	511 164
1971	4 367	601 920	517 651
1972	4 202	603 742	513 181
1973	4 110	613 803	527 282
1974	4 065	635 801	544 653
1975	4 054	655 030	559 888
1976	3 971	673 694	575 356
1977	3 973	692 209	593 560
1978	3 942	712 699	600 922
1979	3 846	721 042	607 422
1980	3 798	748 040	630 722
1981	3 767	754 985	629 538
1982	3 758	751 357	622 894
1983	3 761	745 101	612 264
1984	3 711	759 287	619 226
1985	3 667	768 778	621 874
1986	3 620	785 617	635 005
1987	3 445	787 409	624 384
1988	3 430	783 879	612 767
1989	3 286	782 256	604 787
1990	3 211	785 586	602 235

¹ Beregnet av Fafo for 1945–2016

² Tallene for yrkesaktive er basert på fullt betalende medlemmer. Fafo har endret sin beregningsmetode fra og med 2016, og tallene fra 2010 og framover er revidert.

År	Antall avdelinger	Medlemmer	Herav yrkesaktive
1991	3 157	778 773	583 099
1992	2 988	770 175	573 439
1993	2 897	764 842	562 921
1994	2 840	775 678	568 207
1995	2 832	792 575	580 729
1996	2 825	811 829	589 283
1997	2 739	822 832	593 875
1998	2 707	838 628	605 151
1999	2 499	827 627	594 685
2000	2 448	811 812	579 127
2001	2 307	796 982	580 000
2002	2 262	800 457	576 000
2003	2 079	838 372	598 992
2004	1 973	831 068	592 388
2005	1 897	824 010	586 202
2006	1 870	833 743	598 082
2007	1 834	845 394	606 483
2008	1 804	865 392	622 000
2009	1 765	865 573	614 500
2010	1 744	871 360	578363
2011	1 658	880 938	583473
2012	1 683	895 257	591276
2013	1 514	897 740	589366
2014	1 533	909 552	595 253
2015	1 538	913 732	590 942
2016	1 534	917 122	588 845

Tabell II – 2006-2016

Lepernr.	Pr.31.des. 2006	Pr.31.des. 2007	Pr.31.des. 2008	Pr.31.des. 2009	Pr.31.des. 2010	Pr.31.des. 2011	Pr.31.des. 2012	Pr.31.des. 2013	Pr.31.des. 2014	Pr.31.des. 2015	Pr.31.des. 2016	Lepernr.
1	865	865	848	826	802	765	717	681	645	605	572	1
2	36 769	37 183	37 946	37 473	37 248	37 548	37 962	38 308	37 476	37 707	37 872	2
3	290 273	295 679	305 015	310 435	317 216	323 727	331 083	334 980	342 394	344 353	354 104	3
4	147 750	159 676	161 500	155 930	151 800	151 137	150 827	148 128	148 677	144 473	141 644	4
5	22 640	23 098	23 867	24 579	25 700	26 207	26 835	26 492	27 041	27 154	27 667	5
6	17 308	17 399	18 371	18 814	19 180	19 496	19 965	20 313	20 649	20 772	20 634	6
7	61 476	61 936	63 943	64 208	64 816	65 651	66 939	67 798	67 601	68 616	70 662	7
8	10 152	10 152	10 152	10 152	10 152	10 152	10 152	10 152	10 152	10 152	10 152	8
9	47 112	50 391	53 833	53 988	53 988	57 999	59 922	59 733	59 922	60 341	58 131	9
10	6 938	6 900	6 927	6 843	6 951	7 095	7 114	7 516	7 743	8 007	8 156	10
11	6 071	6 335	6 618	6 679	6 948	6 851	7 042	7 148	7 538	7 694	7 822	11
12	31 064	31 270	31 615	31 253	31 553	31 879	32 464	32 467	32 385	32 759	32 852	12
13	3 075	3 081	3 188	3 245	3 341	3 464	3 456	3 327	3 389	3 441	3 458	13
14	13 662	13 437	13 294	13 258	13 231	13 309	13 332	13 148	13 010	13 100	13 183	14
15	2 094	2 135	2 175	2 224	2 298	2 285	2 210	2 196	2 188	2 208	2 238	15
16	30 262	29 836	30 556	30 322	30 032	29 579	29 209	28 818	28 553	28 243	28 288	16
17	19 960	20 366	21 758	21 285	20 691	20 218	20 143	19 664	19 166	18 891	18 437	17
18	29 961	29 961	29 961	29 961	29 961	29 961	29 961	29 961	29 961	29 961	29 961	18
19	11 030	10 723	10 459	10 059	9 932	10 204	10 403	10 676	10 791	10 882	10 449	19
20	48 802	46 995	47 324	48 013	48 962	49 170	50 087	50 215	50 621	50 764	50 540	20
21	18 825	19 183	19 915	20 170	20 220	19 790	20 379	20 422	20 732	20 425	20 090	21
22	4 574	4 438	4 306	4 306	4 306	4 306	4 306	4 306	4 306	4 306	4 306	22
23	6 441	5 78	5 559	6 51	6 79	737	851	944	1 019	1 069	1 184	23
24	4 974	5 149	5 317	5 467	5 748	6 088	6 200	6 254	6 474	6 486	6 635	24
25	833 743	845 334	865 392	865 573	871 360	880 938	895 257	897 740	909 552	913 732	917 327	25
26	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	26
27	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	27
28	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	28
29	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	29
30	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	30
31	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	31
32	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	32
33	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	33
34	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	34
35	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	35
36	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	36
37	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	37
38	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	11 199,3	38

- 1) Norsk Tolekforbund gikk inn i LO 1/1-1993, og gikk inn i Norsk Kommuneforbund i 1999.
- 2) Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer byttet navn til Forbundet for ledelse og Teknikk 1/6-1995.
- 3) Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund og Tele- og Dataforbundet gikk 1. januar 1999 sammen til ett forbund, EL og IT Forbundet.
- 4) Norske Idrettsutøvers Sentralorg. gikk ut av Norsk Tjenestemannslag og ble fra 1. januar 1999 nytt forbund i LO (NISO).
- 5) Forbundene gikk sammen 1. juli 2000 og dannet Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund.
- 6) Norsk Kantor- og organisatorforb., Norsk Musikforbund og Norsk Musilær- og Musikkpedagogforbund fra YS dannet Musikkernes Fellesorganisasjon i 2001.
- 7) Norsk Kommuneforbund og Norsk Helse- og Sosialforbund fusjonerte 1. juni 2003 (Fagforbundet).
- 8) Grafisk Forbund gikk inn i Fellesforbundet 1.1.06
- 9) Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund og Norsk Olje- og Petrokjemisk forbund slo seg sammen i sept. 2006 til Industri Energi
- 10) Hotell- og Restauratørarbeiderforbund gikk inn i Fellesforbundet 1.6.2007
- 11) Norsk Trainutstriaarbeiderforbund gikk inn i Industri Energi 1.1.2009
- 12) Norsk Manuelle reparøreforening gikk inn i LO 23. mai 2011
- 13) Norsk Kabinansattes Forbund gikk inn i LO 10.juni 2014
- 14) Norske Dramatikers forbund gikk inn i LO 7.juni 2016
- 15) Norsk Cookpforbund gikk inn i LO 17.februar 2015 og fusjonerte med norsk Flygerforbund 1.juli 2016
- 16) Norsk Spjoffsesforbund ble tatt opp som forbund i LO på rep.skepsmøtet 18.april 2017.

Tabell III

2016

FORBUND	ANTALL MEDLEMMER OG AVDELINGER TOTALT				
	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle
Arbeiderbevegelsens Presseforbund	2	722	529	193	26,73
El & IT Forbundet	44	37 854	33 610	4 244	11,21
Fagforbundet	470	354 730	72 333	282 397	79,61
Fellesforbundet	82	141 677	116 135	25 542	18,03
Fellesorganisasjonen	19	27 691	4 503	23 188	83,74
Forbundet for Ledelse og Teknikk	72	20 968	16 873	4 095	19,53
Handel og Kontor i Norge	22	70 750	20 184	50 566	71,47
Industri Energi	489	58 743	45 365	13 378	22,77
Musikernes Fellesorganisasjon	10	8 349	4 568	3 781	45,29
Norges Offisersforbund	44	7 353	6 697	656	8,92
Norsk Arbeidsmandsforbund	11	32 801	23 330	9 471	28,87
Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund	5	3 458	2 043	1 415	40,92
Norsk Flygerforbund	1	845	813	32	3,79
Norsk Jernbaneforbund	53	13 193	10 585	2 608	19,77
Norsk Kabinforening	1	729	179	550	75,45
Norsk Lokomotivmannsforbund	12	2 413	2 311	102	4,23
Norsk Manuellterapeutforening	2	407	274	133	32,68
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	52	28 268	16 771	11 497	40,67
Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	9	18 437	9 104	9 333	50,62
Norsk Sjømannsforbund	4	10 261	8 293	1 968	19,18
Norsk Tjenestemannslag	48	50 681	19 617	31 001	61,17
Norsk Transportarbeiderforbund	20	20 180	18 332	1 848	9,16
Norske Dramatikeres Forbund		384	235	149	38,80
Norske Idrettsutøveres Sentralorg.		1 129	966	163	14,44
Skolenes landsforbund	62	6 638	3 470	3 168	47,73
TOTALT	1 534	918 661	437 120	481 478	52,41

Tabell IV Antall saker/tariffer behandlet i LO i 2017

Løpe- nr.:	Godkjente søknader for å fremme krav om ny tariffavtale Antall saker	Organiserte	Godkjente søknader for å si opp tariffavtale	Godkjente søknader for å sette i verk arbeidsstans	Varsel om arbeidsnedleggelse		Antall saker i alt
					Antall saker	Organiserte bedrifter	
1	0	0	0	0	0	0	0
2	47	525	0	0	5	52	52
3	73	349	0	0	1	73	73
4	442	3746	0	0	2	444	444
5	1	24	0	0	1	1	1
6	0	0	0	0	0	0	0
7	258	1382	0	1	15	274	274
8	24	72	0	0	3	27	27
9	1	61	0	0	1	1	1
10	0	0	0	0	0	0	0
11	51	819	0	0	4	55	55
12	0	0	0	0	0	0	0
13	1	1	0	0	1	2	2
14	1	3	0	0	1	1	1
15	45	1092	0	0	1	46	46
16	0	0	0	0	0	0	0
17	0	0	0	2	2	2	2
18	3	23	1	0	0	4	4
19	71	710	0	0	7	78	78
20	0	0	0	0	0	0	0
21	0	0	0	0	0	0	0
22	4	35	1	15	0	20	20
23	0	0	0	0	0	0	0
24	1	32	0	3	4	4	4
25	0	0	0	0	0	0	0
26	0	0	1	3	4	4	4
27	0	0	0	0	0	0	0
28	0	0	0	0	0	0	0
Til sammen	1023	8874	3	24	40	1088	1088

